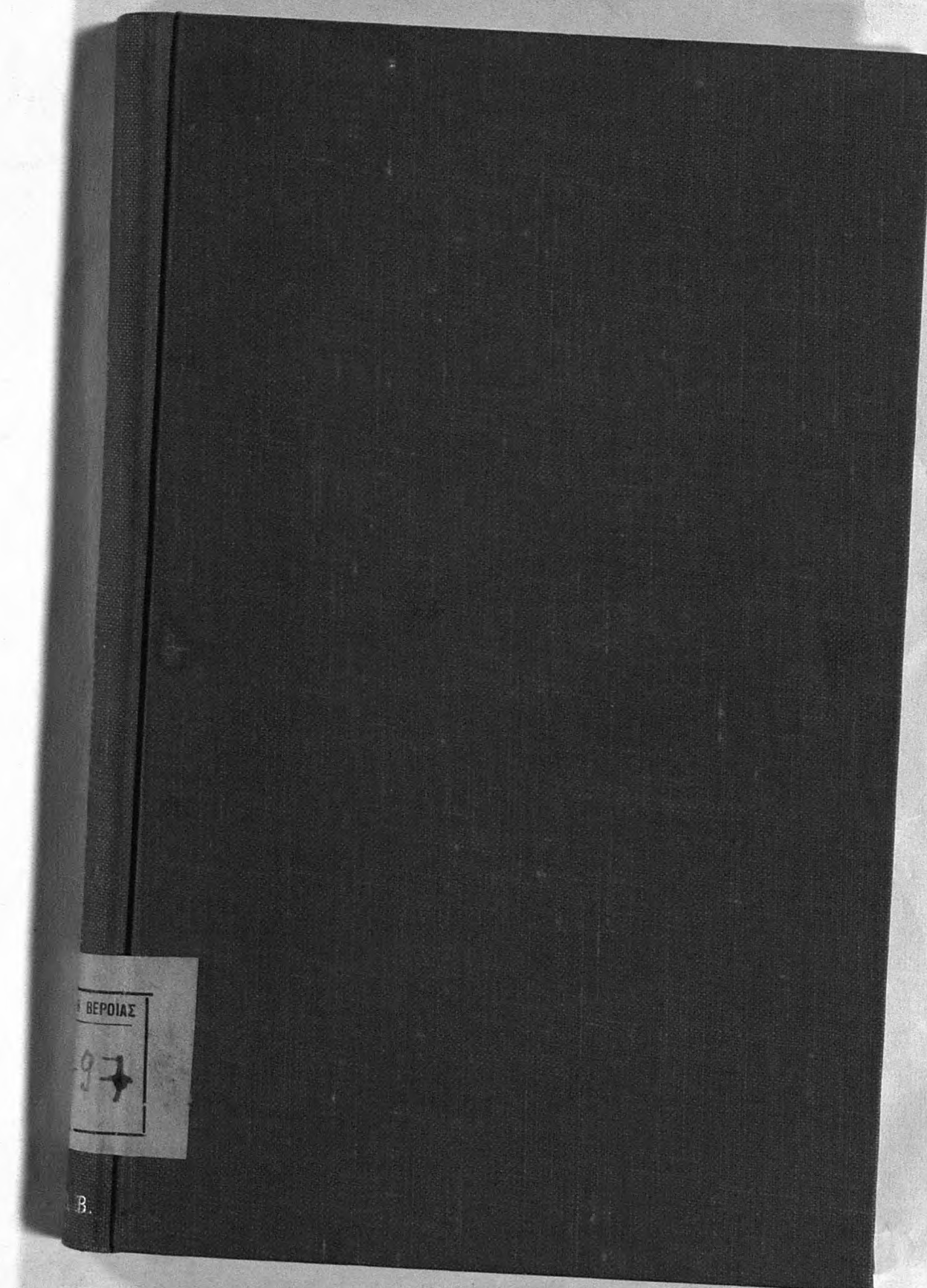

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΔΗΜΟΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 400 ΒΕΡΟΙΑΣ
 *
 *Αριθ. εισ. 3492/63
 Δωρεά: Υπουργείου
 Α. Τεχνολογικών
 Ηλεκτρικών και Επιστημών

GRYER-00440

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

ΤΗΣ

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟ

Ι. ΚΑΡΑΣΟΥΣΑ,

Καθηγητοῦ τῆς Γαλλικῆς γλώσσης.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΕΩΤΑΤΗ

μετὰ πολλῶν βελτιώσεων.

Τσιπερδάνος

Κατ' ἐγκρίσιν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙ

1881.

ΤΥΠΟΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΪΩΔΗ τὴν μελέτην τῶν ἀρ-

Αρ. 3497

α βήματα πρὸς τὴν παρακμήν.

καλίστα
κυψαν εἰς τὴν
αἰωνίαν πάσῃς ἐν-
τὸν Εὐριπίδην. Οἱ
εἰς τοὺς τῶν Κασσα-
λῶς ἐν Γερμανίᾳ οἱ
σοφῶν καὶ Βοικίων.

Ἀριθ. Πρωτ. 1870.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

ΚΑΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

*Πρὸς τοὺς Γυμνασιάρχας, Σχολάρχας καὶ Διδασκάλους
τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων.*

Τὴν ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης ἐν τῷ ἐνταύθα Β' Γυμνασίῳ κυρίου Ι. Καραπούσα συνταχθεῖσαν Γαλλικὴν Γραμματικὴν ἐξετάσασα ἡ ἐπὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἐπιτροπὴ, ἐγνωμοδότησεν ὅτι εἶναι αὕτη ἀξίη συστάσεως εἰς τὰ ἑλληνικὰ Σχολεῖα καὶ Γυμνάσια ὡς διδακτικὸν βιβλίον, καθὼς συντεταγμένη καὶ ἀκριβέστερον καὶ μεθοδικώτερον παρὰ πολλὰς ἄλλας μέχρι τοῦδε ἐκδομένους.

Ταῦτα λοιπὸν ὑπ' ὧν ἔχοντες συνιστῶμεν αὐτὴν πρὸς ὑμᾶς, ἵνα τὴν μεταχειρίζεσθε εἰς τὴν διδασκαλίαν.

Ὁ ὑπουργὸς

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

ΦΑΙΝΕΤΑΙ ὅτι κατὰ πάντα καιρὸν οἱ ἄνθρωποι ἡσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην κοινῆς τινος, εἰς πάντας καταληπτῆς, γλώσσης, συνδεούσης νοερῶς εἰς ἓν ὅλα τὰ ἐπὶ γῆς πολύτροπα καὶ πολύτροα ἔθνη. Τὸ προνόμιον τοῦτο εἶχεν ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου κόσμου ἡ γλῶσσα ἡ ἐλληνικὴ, κατὰ δὲ τοὺς μέσους αἰῶνας ἡ λατινικὴ, σήμερον δὲ ἡ γαλλικὴ. Καὶ τὰ μὲν σκῆπτρα τῆς φιλοσοφίας ἤρπασαν ἤδη ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν Γάλλων ἀκμαιότεροι κατὰ τοῦτο ἄλλοι ἀθληταί· ὁ κόσμος ὁ φιλολογικὸς δὲν ἀναμένει ὡς κατὰ τὸν ΙΖ'. καὶ ΙΙΙ'. αἰῶνα τὸν ἄρτον αὐτοῦ τὸν ἐπιούσιον ἐκ μόνης σχεδὸν τῆς Γαλλίας· καὶ ὁμως τοῦτο κατ' οὐδὲν ἡλάττωσε τὴν πρὸς τὴν γλῶσσαν τοῦ 'Ρακίνα, τοῦ Βοσσουέτου, τοῦ Βολταίρου, τοῦ Βεραγγέρου, τοῦ Σατωβριάνδου ἀγάπην τῆς Εὐρώπης. Τί λέγω; ἄνευ τῆς γλώσσης ταύτης δὲν ἤθελον ἴσως γεῖναι πάγκοινοι οὕτω καὶ γνωσταὶ αἱ τῶν ἄλλων ἐθνῶν βιωφελεῖς ἀνακαλύψεις, ἐπιστημονικαί, πολιτικαί, φιλοσοφικαί. Ὁ Προμηθεὺς οὗτος τοῦ πολιτισμοῦ παραλαμβάνων ὅ,τι καλὸν ἢ λόγου ἄξιον γεννᾶται εἰς τὸ σπουδαστήριον τοῦ καρτερικοῦ Γερμανοῦ, τοῦ ἐμβριβοῦς Ἀγγλοῦ, καὶ μεταπλάττων αὐτὸ καὶ μετουσιῶν δι' ἰδίας τέχνης, προσάγει τροφὴν εὐπεπτον καὶ ἐπαγωγὴν εἰς τὰ χεῖλη τῶν εὐγνωμονούντων λαῶν. Σημειῶ δὲ χάριν τῆς ἐλληνικῆς νεολαίας, ὅτι ἐκεῖνοι ἐκ τῶν νεωτέρων διέπρεψαν μάλιστα καὶ ἐδοξάσθησαν ἐπὶ μεγαλοφυῆ, ὅσοι βαθύτερον ἐνεκυψαν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀθανάτων προγόνων ἡμῶν, πηγὴν αἰωνίαν πάσης ἐντελείας. Ὁ 'Ρακίνας ἀπεστήθιζε καὶ ἐμμεῖτο τὸν Εὐριπίδην. Οἱ Φενελῶνες, οἱ Πασχάλοι κτλ. ἦσαν σύγχρονοι περίπου τῶν Κασσαβώνων, τῶν Σκαλιγέρων, τῶν Στεφάνων, καθὼς ἐν Γερμανίᾳ οἱ Γέται καὶ Σίλλεροι εἶναι σύγχρονοι τῶν Οὐολφίων καὶ Βοικίων. Ἀμα ἡ Γαλλία ἐθεώρησεν ὡς ἐπουσιώδη τὴν μελέτην τῶν ἀρχαίων, ἤρχισε νὰ τρέχῃ μὲ μεγάλα βήματα πρὸς τὴν παρακμήν.

Ἄν λοιπὸν εἰς τοὺς ξένους ἀποβαίνῃ οὕτω λυσιτελὴς ἢ πρὸς τοὺς Ῥωμαίους συμβουλὴ τοῦ Ὁρατίου

vos exemplaria græca

Nocturna versate manu, versate diurna,

τί ἄρα πρέπει νὰ εἴπῃ τις περὶ ἡμῶν, εἰς τοὺς ὁπλοὺς πρόκειται ἄθλος ἢ ἀνάστασις τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης καὶ τέχνης! Τὸν μὲν τύπον τοῦ ὠραίου ἀλλαχοῦ δὲν πρέπει νὰ τὸν ζητήσωμεν· ἀλλ' ἐπειδὴ ὀφείλομεν νὰ παρακολουθῶμεν καὶ τὴν πρόοδον τῶν αἰώνων, ἂν θελωμεν νὰ ἤμεθα τέλειοι, αἱ νεώτεραι γλώσσαι, καὶ ἐν αὐταῖς μάλιστα ἡ γαλλικὴ, εἶναι αἱ κλειδὲς δι' ὧν ὁ νέος Ἕλλην θέλει ἀνοίξῃ τὰ ταμεῖα, ἐνθα κεῖνται ἀποτεθησαυρισμένα αἱ παντοδαπαὶ τῆς ἀνθρωπότητος γνώσεις.

Καλὴ εἶναι καὶ ἡ εἰδησις τῆς ἀγγλικῆς, ὠφελιμωτάτη καὶ ἡ τῆς γερμανικῆς, ἀλλὰ δὲν ἔχουσι πάντες τὰ μέσα καὶ τὸν καιρὸν νὰ γίνωσιν ὅλων τούτων κάτοχοι. Ἐκτὸς τούτου δὲν εἶναι σύγγραμμα ὀνομαστὸν ὅπως οὖν εἰς οἰανδήποτε γλώσσαν τοῦ κόσμου, οὐ τινος δὲν ὑπάρχουσιν ὅχι μία, ἀλλὰ πολλαὶ εἰς τὸ γαλλικὸν μεταφράσεις. Ἄν πρὸς τούτοις θεωρήσῃ τις ὅτι ἡ γαλλικὴ διὰ τὴν σαφήνειαν καὶ τὸ ἀρτιεπὲς εἶναι ἡ γλώσσα τῆς πολιτικῆς, ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὰ ἄνω καὶ κάτω ἡμισφαίριον ἰδιώτης ἢ βασιλεὺς, μέτοχος ἐλευθερίου ἀνατροφῆς, μὴ λαλῶν καὶ γράφων μετρίως τὴν γαλλικὴν, θέλει δικαίως τὸν περὶ ταύτην ζῆλον τῶν Ἑλλήνων.

Ἀλλ' ἐνῷ ἡ γαλλικὴ γλώσσα πρὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου κατέστ' κοινὸν καὶ περιττούδαστον μάθημα εἰς τοὺς παῖδας τῶν Ἑλλήνων ἐνῷ διδάσκεται εἰς τὰ γυμνάσια, εἰς τὰ σχολεῖα, εἰς τὰ παρθεναγεγεῖα, εἰς τοὺς οἴκους, γραμματικὴ τῆς γλώσσης ταύτης εὐμέθοδος καὶ συντεταγμένη ἰδίως δι' Ἕλληνας, γνωρίζοντας ἤδη τὴν γενικὴν γραμματικὴν, δὲν ὑπάρχει. Οἱ πλεῖστοι μετέφρασαν κατὰ λέξιν (καὶ ὅποια μεταφράσεις!) γαλλικὰς γραμματικὰς, δι' ὧν ἐπεχείρησαν νὰ διδάξωσιν ἐν ἐκτάσει τὸν μαθητὴν τῶν ἐλληνικῶν γυμνασίων ἐστὶν οὐσιαστικὸν καὶ τί ἐπιθετὸν καὶ τί μετοχή, πράγματα γνωστὰ ἤδη ἐκ τοῦ ἀλληλοδιδασκτικοῦ σχολείου, παραλείποντες τὸ οὐσιώ

στατον, ἦτοι τὸ συγκριτικὸν τῶν δύο γλώσσων μέρος. Τινὲς ἀνέμι-
ξαν σποράδην καὶ παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὴν συμφωνίαν ἢ διαφορὰν
τῆς ἑλληνικῆς καὶ γαλλικῆς, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ δὲν ἦσαν ἀρκούν-
τως παρεσκευασμένοι πρὸς τοιοῦτον ἔργον, ἢ ἀμελῶς καὶ περὲργως
ἐπελάβοντο αὐτοῦ. Ἐν γένει δὲ τὸ λεκτικὸν τῶν γραμματικῶν αὐ-
τῶν εἶναι ἀδόκιμον, εἰς δὲ τὰς χεῖρας τῆς νεολαίας τῶν γυμνασίων
δὲν πρέπει νὰ παραδίδωνται ἄλλα εἰμὴ βιβλία ὅσον ἐνεστὶν ἀκριβῆ
περὶ τὴν γλῶσσαν, διότι ἄλλως ὁ κίνδυνος προφανής· πᾶσα λέξις
καὶ φράσις ἐναπομάσσεται εἰς τὴν μνήμην τοῦ μαθητοῦ, καὶ μάλι-
στα τοῦ φιλοπόνου, καὶ οὕτω μολύνεται καὶ διαφθείρεται εἰς αὐτὰς
τὰς πηγὰς τῆς ἡ ἑλληνικῆς παιδείας.

Ὁ Ἕλλην ὁ ἀναγινώσκων ἢ μεταφράζων τοὺς Γάλλους τρέχει
κίνδυνον ἄγνωστον εἰς τὰ λοιπὰ ἔθνη, τὸν Ἀγγλον λ. χ. ἢ τὸν Ἰτα-
λόν· διότι ἡ μὲν ἀγγλικὴ καὶ ἰταλικὴ γλῶσσα ἐμορφώθησαν ἤδη
πρὸ πολλοῦ, λαβοῦσαι τὸν τελειωτικὸν αὐτῶν τύπον, καὶ ὁ ξένος
ιδιωτισμὸς δὲν εὐρίσκει πάροδον εἰς αὐτάς, ἀλλ' ἀποκρούεται ἀμέ-
σιως διακρινόμενος ἐκ τοῦ ξενικοῦ σχήματός του. Ἡ δὲ νεωτέρα ἑλ-
ληνικὴ, διὰ τὸ ἔτι ἀκατασκευάστον καὶ ἀτχημάτιστον ἐν πολλοῖς,
ὁμοιάζει τὰ εἰς τὴν χοάνην τοῦ τεχνίτου χωνευόμενα μέταλλα, ὅ-
που καὶ ἀλλότρια οὐσία δύναντ' εὐκόλως νὰ συμφυρῶσι. Διὰ τοῦ-
το βλέπομεν πολλοὺς καὶ αὐτῶν δὴ τῶν οἰομένων εἶναι νομοθετῶν
τῆς γλώσσας, προσπταίνοντας συνεχῶς καὶ βαρβαρίζοντας, οὐ μόνον
κατὰ τὴν φρασεολογίαν, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν σύνταξιν, ὅπερ
ἐλέγχει δεινὴν ἀμάθειαν τῆς πραγματικῆς γλώσσας. Ὅθεν ὁ καθηγη-
τῆς ὅστις ἐνῶ διδάσκει τὴν γαλλικὴν ὑποδεικνύει ἐκάστοτε εἰς τοὺς
καθητὰς αὐτοῦ τὰς ταιαύτας κακοζήλους μιμήσεις, πράττει ἔργον
ιττωῶς ὠφέλιμον, καὶ τὴν ξένην γλῶσσαν τοὺς διδάσκει, καὶ τὴν
τῆς ἰδίας αὐτῶν διαφορὰν ἐγκαίρως προλαμβάνει.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων γίνεται, νομίζω, φανερόν ὅποιον
νεῦμα ὑπεργόρευσε τὴν σύνταξιν τῆς παρούσης Γραμματικῆς· ἂν
ὁμοιάζῃ τὰς μέχρι τοῦδε ἐκδοθείσας ἢ διαφέρῃ αὐτῶν, καὶ κατὰ
διαφέρει, τοῦτο θέλει διηγηθῇ αὐτὸ τὸ βιβλίον εἰς τὸν ἀναγνώσ-

μενον ὥστε περιττὴ ἢ περὶ τούτων ἐν τῷ προλόγῳ ἀκριβολογία. Σημειῶ δὲ μόνον ὅτι ὡς βάσιν ἔλαβον τὰς νεωτέρας γαλλικὰς γραμματικὰς μὴ παραβλέψας μηδὲ τὰς ἀρχαιοτέρας αὐτάς, οἷον τὴν τοῦ Wailly, τὴν τοῦ Restaud, τὴν τοῦ Condillac, καὶ ἄλλων. Παρετήρησα δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι τεχνογράφοι καταχρώμενοι τὴν ἰδίαν τῆς γλώσσης αὐτῶν ἀρετὴν, καὶ ἐκ παντὸς τρόπου θέλοντες νὰ γίνωσι καταληπτοί, ἐκπίπτουσι συγχὰ εἰς πολυλογίαν, ἣτις φέρει τὸ ἐναντίον ἀποτέλεσμα, ἥτοι σύγχυσιν ἀντὶ σαφηνείας. Συμβαίνει δὲ τοῦτο εἰς αὐτοὺς καὶ διὰ τὴν ἔλλειψιν ἢ ἀποφυγὴν τῶν τεχνικῶν ὄρων· ὅθεν πολλαχοῦ λαβὼν τὴν ἔννοιαν τοῦ Γάλλου ἐνέδυσα αὐτὴν τύπον, οὕτως εἰπεῖν, ἑλληνικόν, ἀλλαχοῦ μὲν συντεμῶν, σπανιώτατα δὲ καὶ ἐκτείνας. Καὶ ὡς πρὸς τὴν ὅλην δὲ διάταξιν τῶν κεφαλαίων ἠκολούθησα τρόπον ἴδιον, ὅστις μοι ἐφάνη καταλληλότερος ὡς πρὸς τὴν ἀλληλουχίαν τῶν κανόνων καὶ τὸ εὐμέθοδον. Τὸ τεχνολογικόν μου δὲν εἶναι ἀπλοὺς σκελετὸς τύπων, ἀλλὰ τοὺς τύπους τῶν ὀρων, τῶν ἀντωνυμιῶν, τῶν ῥημάτων συνῶδευσα ἐκάστοτε μὲ σαφεῖς καὶ συντόμους ἐπεξηγήσεις, οἷον, τί διαφέρει ἡ δεικτικὴ *ce* τῆς συνθέτου *celui*, ἡ κτητικὴ *mon* τῆς *le mien* καὶ πρὸς τίνας τῶν ἑλληνικῶν ἀντιστοιχοῦσι· τοῦτο ζητεῖ νὰ μάθῃ ὁ Ἕλλην ὁ σπουδάζων τὴν γαλλικὴν, ὅχι τί ἐστὶ δεικτικὴ ἡ κτητικὴ ἀντωνυμία. Τὸν κατάλογον τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων κατέστησα ὡς οἷον τε τέλειον, συμπληρώσας τὸν τοῦ Νοέλου καὶ Σαψάλου ἐκ τῆς Γραμματικῆς Γραμματικῶν (*grammaire des grammaires*) τοῦ Δουβιδιέρου, καὶ τοῦ λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας. Πρὶν δὲ μεταβῶ εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ῥημάτων, προέταξα ἀμέσως σύντομον ἀλλ' ἀκριβὴ ἐρμηνείαν τῶν διαφορῶν χρόνων καὶ ἐγκλίσεων κατ' ἀντιπαράθεσιν πρὸς τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Ἐν γένει δὲ ὡς ὅρον συγκρίσεως ἔχω τὴν ἑλληνικὴν, τὴν μητρικὴν γλῶσσαν τοῦ μαθητοῦ μου, σημειῶν πάντοτε τὰ ὅμοια καὶ τὰ διαφέροντα, καὶ μάλιστα τοὺς γαλλισμοὺς ἐκείνους οἵτινες ἀντίκεινται εἰς τὴν φύσιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, καὶ τοὺς ὁποίους πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν ὡς λύμην αὐτῆς.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς προφορᾶς αὐτῶν.

Τὰ γράμματα τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης εἶναι εἰκοσιπέντε a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, x, y, z.

Τούτων φωνήεντα μὲν εἰς, a, e, i, o, u, y, σύμφωνα δὲ τὰ λοιπὰ δεκαεννέα.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ μὲν εἰς αὐτῶν ἔχουσιν ἀντίστοιχον φωνὴν καὶ γράμμα εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν, τὰ δὲ ὅχι· καὶ ἄλλα μὲν προφέρονται κατὰ τὸν αὐτὸν πάντοτε τρόπον, ἄλλα δὲ μεταβάλλουσι φθόγγον ὡς ἐκ τῆς θέσεως καὶ τοῦ εἶδους τῆς συλλαβῆς, καὶ τινα ἐνίοτε οὐδὲ προφέρονται ὅλως· διὰ ταῦτα ἐρμηνεύομεν ἐφεξῆς τοὺς κανόνας τῆς ἐνός ἐκάστου αὐτῶν προφορᾶς, ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν φωνηέντων.

Περὶ προφορᾶς τῶν φωνηέντων.

Τὸ a (α) προφέρεται ὡς τὸ ἐλληνικὸν ἄλφα· τὸ i (ι) ὡς τὸ ἰῶτα, τὸ o (ο) ὡς τὸ ὀμικρόν· οἶον, *Laconisme*.

Τὸ a δὲν προφέρεται εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις: *Saône* (Ἄραρ, ποταμός), *laon* (οἰστρος, ἔντομον) καὶ *août* (Αὐγουστος μῆν). Οὐδὲ τὸ o εἰς ταύτας: *paon* (ταῶς), *faon* (νεβρός) καὶ *Laon* (ὄνομα γαλλικῆς πόλεως).

Τὸ e (ε) μὴδὲνα μὲν ἔχον τόνον προφέρεται μὲ φωνὴν πολλὰ ἀσθενῆ καὶ σχεδὸν ἀνεπαίσθητον, διὸ καὶ καλεῖται τότε ἄφωνον (*e muet*).

καὶ ἐν τέλει μὲν λέξεως οὐδὲν ἀκούεται, οἷον *forme*, φόρμ', *larme*, λάρμ'. ἐν μέσῳ δὲ λέξεως ἡ φωνὴ ἐπιτρέχει ταχέως ἐπὶ τῆς ἐχούσης τὸ *e* συλλαβῆς, καὶ γίνεται οἷονεὶ συγκοπή τις, ὡς εἰς τὰς λέξεις *garete*, *amener*, κτλ.

Εἰς τὰς μονοσυλλάβους δὲ λέξεις, οἷον *je*, *le*, *me*, *te*, *se* τὸ *e* προφέρεται ἐξ ἀνάγκης, ἀλλὰ καὶ τότε ὑποκώπως πῶς καὶ ἀποκλίνουν μᾶλλον εἰς τὴν γαλλικὴν προφορὰν τῆς διφθόγγου *eu*.

Τὸ δὲ ὀξυτονούμενον ἢ καλεῖται ὑπὸ τῶν Γάλλων κλειστόν ἢ μεμυκός (ἢ *fermé*), διότι προφέρεται μικρὸν διαστελλομένων τῶν χειλέων καὶ πνεύματος ἐξερχομένου λεπτοῦ, ὡς εἰς τὰς λέξεις *bonté*, *verité*. Εἶναι δὲ δυσχερές νὰ ἐρμηνεύσῃ τις διὰ τοῦ καλῆμου φθόγγου ξένους, οἵτινες δι' αὐτοκόφας καὶ διὰ ζώσης φωνῆς διδάσκονται.

Τὸ δὲ βαρύτονον ἢ καλεῖται ἀνοικτόν (ἢ *ouvert*) ἀντιθέτως πρὸς τὸ κλειστόν, διότι κατὰ τὴν ἐκφώνησιν αὐτοῦ τὸ ἀνοίγμα τοῦ στόματος εἶναι μείζον, καὶ ἡ ἔντασις τῆς φωνῆς. Οὕτως εἰς τὴν λέξιν *s'enfere* τῆς πρώτης συλλαβῆς *sé* τὸ *e* εἶναι κλειστόν, τῆς μεσαίας *ne* ἀνοικτόν, τῆς δὲ τελευταίας *re* ἄφωνον.

Καὶ πάλιν τοῦ ἢ ἀνοικτοῦ διακρίνουσιν οἱ Γάλλοι τεχνογράφοι διαφόρους βαθμοὺς, ὡς πῇ μὲν ἦττον βαρυτόνου ὄντος, πῇ δὲ μᾶλλον, πῇ δὲ μάλιστα. ἦττον μὲν ὡς εἰς τὴν λέξιν *pure*, μᾶλλον δὲ ὡς εἰς τὴν *nefle*, μάλιστα δὲ ὡς εἰς τὰς *procès*, *accès*. 'Αλλ', ὡς ἔφημεν ἄνωτέρω, ἡ τῶν τοιούτων ἐξακρίθωσις εἶναι ἔργον προφορικῆς μᾶλλον διδασκαλίας ἢ γραπτῆς ἐρμηνείας.

Σημειωτέον δ' ἐνταῦθα ὅτι ἡ γαλλικὴ γλῶσσα ἔχει ὡς ἡ ἐλληνικὴ τρεῖς τόνους, βαρεῖν (*accent grave*), ὀξεῖν (*accent aigu*), περισπωμένην (*accent circonflexe*). ἄλλ' ἡ χρῆσις καὶ δύναμις αὐτῶν δὲν εἶναι ἡ αὐτὴ, διότι παρὰ Γάλλοις ἡ μὲν ὀξεῖα χρησιμαίνει εἰς δεῖξιν τοῦ ἢ κλειστοῦ, καὶ ἐπ' αὐτοῦ μόνου τοῦ φωνήεντος τίθεται· ἡ βαρεῖα εἰς δεῖξιν τοῦ ἢ ἀνοικτοῦ καὶ ἀντιδιαστολὴν τινων λέξεων ἀπὸ ἄλλων ὁμωνύμων, ἥτοι διὰ τῆς βαρείας ἡ πρόθεσις *à* διαστέλλεται ἐκ τοῦ ῥήματος *il a*, τὸ ἐπὶ ῥήμα *où* (ὅπου) ἐκ τοῦ συνδέσμου *ou* (ἢ), κτλ. Ἡ δὲ περισπωμένη ἐπ' ἄλλων μὲν λέξεων σημαίνει τὴν μακρότητα τῶν φωνηέντων, ἐπ' ἄλλων δὲ καὶ συγκοπὴν τινος γράμματος, ὡς εἰς τὸ *même* τὸ γραφόμενον πρότερον *mesme*, *ile*—*isle* (λατ. *insula*) κτλ.

Ἰστέον ὅτι μὴ ὑπάρχοντος ἐν τῇ γαλλικῇ τοῦ παρ' ἡμῖν κυρίως

γλῶσσα, σαλεύει δὲ μεταξύ τοῦ ε καὶ ου· οἶον, feu, bonheur. Τὸν αὐτὸν ἔχει φθόγγον καὶ ἡ τρισύνθετος οευ· οἶον, coeur, oeuf.

Εἰς τὴν παθ. μετοχὴν, τὸν ἀρίστον καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν παραγώγους χρόνους τοῦ ῥήματος avoir ἡ διφθόγγος en προφέρεται ὡς u· j'eus, tu eus, il eut· j'ai eu κτλ.

Οε· προφέρεται ὡς ε, διὰ ταύτης γράφουσι τὸ οι εἰς τὰς ἐκ τῆς ἐλληνικῆς λέξεις· Oedipe Οἰδίπους, oesophage οἰσοφάγος. Ὡσαύτως προφέρεται καὶ ἡ οεῖ, ἥτις καθιστᾷ ὑγρὸν τὸ κατόπιν l, οἶον œil.

Οι· προφέρεται σα· moi, loi, boire. Εἰς δὲ τὰς λέξεις oignon, moignon, poignant, poignard, poignée προφέρεται μόνον τὸ φωνήεν α.

Οἱ παλαιοὶ ἔγραφον διὰ τῆς οἱ πολλὰς λέξεις γραφομένας σήμερον διὰ τῆς αἱ. Πρῶτοι οἱ περὶ τὸν Βολταῖρον ἐκαινοτόμησαν καὶ τοῦτο καὶ ἄλλα τινὰ τῆς γαλλικῆς ὀρθογραφίας. Ἦδη δὲ ἀπὸ τοῦ 1835 καὶ ἡ Ἀκαδημία παρεδέχθη τὴν τοιαύτην γραφὴν. Ἐπειδὴ δὲ πολλὰ ἐκδόσεις φέρουσι τὴν παλαιὰν ὀρθογραφίαν, σημειοῦμεν ἐνταῦθα τὰς λέξεις ἐν αἷς ἡ διφθόγγος οἱ ἐπροφέρετο ὡς αἱ, ἦσαν δὲ αὗται·

α. Οἱ παρατατικοὶ καὶ ὑποθετικοὶ χρόνοι τῶν ῥημάτων· j'aimois, j'aimerois κτλ. γραφόμενοι σήμερον j'aimais, j'aimerais.

β. Ἐθνικά τινα ὀνόματα· οἶον, Anglois, François, Hollandois, κτλ. γραφόμενα σήμερον Anglais, Français, κτλ.

Εἰς ὅσα δὲ τῶν ἐθνικῶν ἡ οἱ ἐπροφέρετο σα, ἐφυλάχθη· οἶον, Danois, Bavaois, Chinois, κτλ. Διὰ τῆς οἱ γράφεται καὶ τὸ κύριον ὄνομα François, Φραγκίσκος.

γ. Τὰ ῥήματα connoître, paroître καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν παράγωγα connoissance, κτλ. γραφόμενα νῦν connaître, κτλ. καὶ τὸ ἐπίθετον foible μετὰ τῶν παραγῶγων foiblesse, affoiblir, νῦν faible, κτλ.

Οο· προφέρεται ὡς ἡ ἐλληνικὴ ου, courir, mourir, lour.

Εἴθισται δὲ παρὰ Γάλλοις τὸ προφέρειν ἐν ταῖς πλείεσταις τῶν λέξεων διὰ μιᾶς, ἥτοι κατὰ συνίτησιν, πάντα τὰ μὴ ἀπὸ συμφώνου τινὸς χωριζόμενα ἄλλεπάλληλα φωνήεντα· ἥτοι, fiacre, ρυᾶκρ', piet, πιέ, κτλ. Καὶ εἶναι τινες τῶν γραμματικῶν οἱ ταύτας κυρίως ἀποκαλοῦντες διφθόγγους, ὡς δῆθεν ἀκουομένων ἐν μιᾷ συλλαβῇ δύο φθόγγων, τὰς δ' ἄλλας ὀνομάζουσι καταχρηστικὰς διφθόγγους ἢ καὶ παντάπασιν ἐξοστρακίζουσιν ἐκ τῆς τάξεως τῶν διφθόγγων, ὡς οὐσας ἀπλᾶς μόνον φωνὰς καὶ στοιχεῖα.

Περὶ τῆς προφορᾶς τῶν συμφώνων, καὶ πρῶτον περὶ τοῦ Β.

Τὸ *b* ἐπέχει τόπον τοῦ ἑλληνικοῦ *β*, προφέρεται δὲ παχυστομώτερον ἢ ἐκεῖνο ὡς εἰς τὴν πεποιτημένην λέξιν *μπέ*, δι' ἧς μιμούμεθα τὰ βληχθήματα τῶν ἀρνίων.

Ἐν τέλει τῶν λέξεων *plomb* καὶ *ablomb* τὸ *b* δὲν ἐκφωνεῖται, ἐκφωνεῖται δὲ εἰς τὰ κύρια ὀνόματα *Moab*, *Job*, *Jacob*.

Περὶ τοῦ C.

Τὸ *c* (σὲ ἢ κέ) μετὰ μὲν τῶν φωνηέντων *e, i, y*, προφέρεται ὡς *σ*, *cerbère*, *citoyen*, *cyprès*· μετὰ δὲ τοῦ *a, o, u*, ὡς *κ*, *cabane*, *colère*, *curé*. Ἐκτός ἂν φέρῃ ὑπογεγραμμένον τὸ σημεῖον *la cédille*, διότι τότε προφέρεται ὡς *σ*· οἶον, *façade*, *arçon*, *aperçu*. Ὡς *κ* προφέρεται καὶ μετὰ παντός συμφώνου, οἶον, *acteur*, *cratère*, *Clio*· καὶ ἐν τέλει δὲ λέξεως· οἶον, *avec*.

Τὸ τελικόν *c* ἀκούεται εἰς τὰς λέξεις *bec*, *échec* (ἀποτυχία), *estoc*, *aqueduc*, *syndic*, *trictac*, *avec*, καὶ εἰς τὸ κύριον ὄνομα *Marc*.

Μένει δὲ ἄφωνον εἰς τὰς ἐξῆς, *estomac*, *échecs* (οἱ κύβοι), *tabac*, *jonc*, *lacs* (ἄρκυς), *arsenic*, *tronc*, *clerc*, *porc*, *blanc*, *franc*. Εἰς τινὰς ὅμως ἐξ αὐτῶν καὶ εἰς ὠρισμένας φράσεις προφέρεται, ἂν ἡ ἐπομένη λέξις ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆεν· οἶον, *franc-étourdi*, *du blanc au noir*, *clerc à-maitre*, *porc-épic*.

Τὸ *c* τοῦ *donc* (λοιπόν) προφέρεται ἐν ἀρχῇ τῆς φράσεως· οἶον, *je pense, donc je suis*· ἐν μέσῳ δὲ αὐτῆς δὲν προφέρεται· *allons donc nous promener*· ἐκτός ἂν ἔπηται προσεχῶς φωνῆεν· *votre frère est donc arrivé*.

Ὅταν μετὰ τὸ διπλοῦν *cc* ἀκολουθῇ *e* ἢ *i*, τὸ πρῶτον *c* προφέρεται ὡς *κ*, τὸ δεύτερον ὡς *σ*, ὥστε ἀμφότερα συνάμα ἀποτελοῦσι τὸν ἤχον τοῦ *ξ*· *accepter*, *accident* κτλ. Εἰς τὴν λέξιν *second* καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς παραγομένας *seconder*, *secondaire* τὸ *c* ἔχει ὡς *γγ*, σεγγόν, κτλ.

Τὸ *c* προσλαβὼν τὸ *h*, (*ch*) ἀποτελεῖ ἰδιαίτερον φθόγγον κατέχοντα τὸν μεταξὺ τοῦ *σ* καὶ *χ* καὶ διὰ μόνον ζώσης φωνῆς διδασκόμενον, ὡς εἰς τὴν λέξιν *chameau*, κτλ.

Διὰ τοῦ *ch* γράφουσι καὶ τὸ *χ* εἰς τὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς εἰλημμένας λέξεις. Τότε δὲ ἐπομένου μὲν συμφώνου προφέρουσιν αὐτὸ ὡς *κ*· οἶον, *Christ*, *chrétien*, *chronologie*, ἐπομένου δὲ φωνηέντος πῇ μὲν ὡς *κ*,

πῇ δὲ ὡς εἰς τὸ chameau. Ὡς κ' προφέρεται εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις : Archéloüs, archétype, archonte, archange, Chalcédoine, Chaldéen, catechumène, chaos, Chéronée, Chersonèse, cœur, choriste, chorus, chorographie, choléra morbus, écho, orchestre. Τὴν γαλλικὴν δὲ προφορὰν τοῦ ch ἔχουσιν αἱ ἐξῆς : archidiaque, architecte, archiduc, chimie, chirurgien, chérubin, tachygraphie, Achille, Achéron, Machiavel, Ézéchias. Ὡσαύτως καὶ αἱ λέξεις Michel, archévêque, patriarche, ἐνῶ αἱ Michel Ange, archiépiscopal, patriarchal ἔχουσι τὴν φωνὴν τοῦ κ'.

Εἰς τὴν λέξιν almanach (ἡμερολόγιον) τὸ ch δὲν προφέρεται.

Περὶ τοῦ D.

Τὸ d προφέρεται δασύτερον τοῦ ἐλληνικοῦ δέλτα· donner, ντονέ.

Ἐν τέλει λέξεως δὲν ἀκούεται, ἐπομένου προσεχῶς συμφώνου, οἷον, grand médecin, πλὴν εἰς τὰ κύρια ὀνόματα David, Joad καὶ εἰς τὴν λέξιν Sud (νότος), ἐνθα τὸ d πάντοτε προφέρεται.

Ἐπομένου δὲ προσεχῶς φωνήεντος τὸ τελικόν d ἐξακούεται, ὅχι ὁμως ὡς d ἀλλ' ὡς t, οἷον, grand homme = grant homme, profond abime = profond abime.

Περὶ τοῦ F.

Τὸ f (ἔφ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους φέ) προφέρεται ἐν τέλει λέξεως, εἴτε φωνῆεν ἀκολουθῇ προσεχῶς, εἴτε σύμφωνον· vif désir, soif brûlante. Ἐξαιροῦνται αἱ οἷοναι σύνθετοι καὶ μίαν μόνην λέξιν ἀποτελοῦσαι φράσεις œuf frais, œuf dur, nerf-de-bœuf, cerf-volant, cerf-diz-cors, chef-d'œuvre, bœuf salé, ἐνθα τὸ f παρασιωπᾶται. Εἰς τὴν λέξιν clef (κλειδίον) τὸ f οὐδόπως ἀκούεται· εἰς δὲ τὸ ἀριθμητικὸν ὄνομα neuf προφέρεται ὡς v (βέ) ἐπομένου φωνήεντος, οἷον, neuf ans = neun ans.

Περὶ τοῦ G.

Τὸ g (ζέ ἢ γγέ) λαμβανόμενον ἐν συλλαβῇ μετὰ τῶν φωνηέντων e, i, προφέρεται διὰ τῆς γλώσσης καὶ ἔχει φωνὴν ὁμοιάζουσαν τὴν τοῦ ζ, δασυτέραν ὁμως τούτου· gémir, gîte· μετὰ δὲ τοῦ a, o, u, καὶ τῶν συμφώνων l, r, m, προφέρεται διὰ τοῦ οὐρανίσκου ὡς γγ ἢ γκ· οἷον, galon, gosier, guttural, gloire, agréable, augmenter.

Τὸ διὰ τοῦ οὐρανίσκου g μεταβάλλεται εἰς τὸ διὰ γλώσσης παρηνειρομένου μεταξύ τοῦ θ ἄφωνου· οἶον, George=Jorge, il mangea=il manja.

Πάλιν τὸ διὰ τῆς γλώσσης g προφέρεται διὰ τοῦ οὐρανίσκου, παρηνειρομένου μεταξύ τοῦ u, οἶον, guérir=γγερίρ· guide=γγιδ. Τὸ u τότε δὲν ἀκούεται.

Ἄλλ' εἰς τὰς ἐπομένας λέξεις τὸ u ἀκούεται διακριδόν, ἥτοι, aiguille, aiguillon, aiguiser, arguer, inextinguible, sanguinaire, ὡς καὶ εἰς τὰ κύρια ταῦτα· le Guide, de Guise.

Ἄν τὸ e τῆς εἰς gue ληγουσῆς λέξεως φέρῃ τὸ διακριτικὸν σημεῖον, τὸ u ἀκούεται· οἶον, ciguë, contiguë, ambiguë· ἄλλως μένει ἄφωνον· οἶον, signe, fiγγ, ligue, λίγγ.

Τὸ g μετὰ τοῦ η ἀποτελεῖ ἰδίαν φωνήν, ὑγρὰν τινα καὶ λείαν νῆξ, ὡς εἰς τὰς λέξεις magnanime, gagner, agneau, magnétisme, incognito. Ἄλλ' ἐν ἄρχῃ λέξεως φυλάττει τὴν λαρυγγώδη προφορὰν· gnôme, Gnide, gnostique, gnomon, ὡς καὶ εἰς τὰς ἐξῆς agnat, diagnostic, stagnation, cognat, régnicole, inexpugnable, igné, Progné.

Εἰς δὲ τὸ κύριον ὄνομα Regnard καὶ εἰς τὴν λέξιν signet (σελιδοδείκτης) τὸ g εἶναι ἄφωνον.

Τὸ τελικὸν g συμφώνου μὲν ἐπομένου προσεχῶς δὲν προφέρεται· οἶον long chemin· ἐπομένου δὲ φωνήεντος προφέρεται ὡς κ· οἶον, suer sang et eau, un long accès, rang honorable, ὡς εἰ ἦν γεγραμμένον· sank et eau, un lonk accès κτλ.

Ἄλλ' εἰς τὰς ἐξῆς παρὰσιωπᾶται ὅλως· bourg, faubourg, étang, poing, coing, hareng, seing· δὲν ἀκούεται δὲ οὐδὲ εἰς τὸ vingt, legs καὶ doigt.

Τὸ ἀρκτικὸν g τῆς λέξεως gangrène ἔχει ἐπίσης τὴν τοῦ κ φωνήν· kangrène.

Περὶ τοῦ H.

Τὸ h συγκαταλέγεται μὲν μετὰ τῶν συμφώνων, ἀλλ' ὀρθότερον ἡδύνατο νὰ ὀνομασθῇ πνεῦμα ἢ γράμμα. Διαιρεῖται δὲ εἰς δασύ (h aspirée) καὶ ψιλόν (h muette). Αἱ τὸ δασύ h φέρουσαι λέξεις προφέρονται μετὰ δασέος πνεύματος παρεμφερούς τῇ τοῦ χ προφορᾷ.

heroïne, héroïque, héroïsme (χαρακτήρ ἢ πράξις ἥρωος) ἔχουσιν αὐτὸ φιλόν, καὶ πλὴν τοῦ hiérarchie.

Ὡσαύτως τίθεται τὸ h μετὰ τοῦ r εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ r ἀρχομένας ἐλληνικὰς λέξεις· οἶον, rhétorique, rhinocéros κτλ., ἢ μετὰ δύο ῥρ, οἶον, diarrhée.

Τὸ h μετὰ τοῦ c ἀναπληροῖ τὸ δασύ χ, οἶον, Chéronée, μετὰ τοῦ p τὸ φ, οἶον, philosophie, καὶ μετὰ τοῦ t τὸ θ, οἶον, théologie.

Περὶ τοῦ J.

Τὸ j (ζι ἢ ζέ) προφέρεται ὡς τὸ διὰ γλώσσης g, jalousie, jeter. Δι' αὐτοῦ γράφεται πολλάκις τὸ ἐλληνικὸν ἰῶτα· οἶον, Jean Ἰωάννης, Jésus Ἰησοῦς, Jérémie Ἰερεμίας.

Περὶ τοῦ K.

Διὰ τοῦ k (κα) γράφονται ξενικαὶ τινες καὶ ὄχι γνησίως γαλλικαὶ λέξεις· οἶον, kyrielle, kan, kilomètre, kiosque, κτλ.

Περὶ τοῦ L.

Τὸ l (ἐλ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους λὲ) ἀναλογεῖ πρὸς τὸ ἐλληνικὸν λ, laurier, livre.

Τὸ τελικὸν l προφέρεται εἰς ὅλας πλὴν τῶν ἐπομένων λέξεων, ba-ril, chenil, coutil, fusil, gril, nombril, outil, persil, sourcil καὶ τοῦ fils (υἱός).

Τὸ l κείμενον μετὰ τὸ φωνῆεν i λαμβάνει λειόν τινα καὶ ὑγρὸν ἤ-χον λιὰ, λιέ, ἢ κοινότερον γιὰ, γιέ, διὸ καὶ ὑγρὸν (l mouillé) τότε καλεῖται· οἶον, avril, habil, mil (κεγχρίον), péril, bail, écueil, tra-vail, fille, κτλ.

Δὲν προφέρεται δὲ ὑγρῶς καίπερ ἔχον προηγούμενον τὸ i εἰς τὰ ἐξῆς ὀνόματα, cil, fil, Nil, ville, mille, mil (χιλίου) καὶ εἰς τὰς ἀπὸ τοῦ ill ἀρχομένας λέξεις illustre, illusion.

Περὶ τοῦ M.

Τὸ m (ἐμ ἢ μέ) εἶναι τὸ ἐλληνικὸν μ. Ἐν τέλει δὲ συλλαβῆς δὲν ἀκούεται εὐκρινῶς ὡς μ, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἤχόν τινα καὶ μυγμὸν διὰ τῶν ῥωθῶν, τοῦτ' αὐτὸ ὅπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὸ n. Διὸ καὶ τὰ γράμ-

ματά ταῦτα καλοῦνται τότε ὑπόρρινα (lettres nasales). Καί τὸ μὲν προηγούμενον e, μεθ' οὗ ἀποτελεῖ τὸ m συλλαβὴν, ἔχει μᾶλλον ὡς a, τὸ δὲ i ὡς e, τὸ δὲ u ὡς ἡ δίφθογγος eu· οἷον, empire (πρόφ. am-pire), impie (ἐμπί), humble (heumble).

Ἐξαιροῦνται αἱ ἀπὸ τοῦ imm ἀρχόμεναι λέξεις· οἷον, immobile, immense (ἱμομπίλ, ἱμᾶνς)· εἰς ταύτας τὸ m δὲν προφέρεται διὰ τῆς ῥίνος, οὐδὲ τὸ i ὡς e. Ὁμοίως καὶ ὅταν μετὰ τὸ m ἀκολουθῇ n, οἷον, amnistie, Agamemnon (ἀμνιστί, Ἀγχαμμενόν)· πλὴν τοῦ damner, condamner, ἐνθα τὸ m ἔχει ὡς ἐν ὑπόρρινον m ἢ n (dâner, condâ-ner). Εἰς δὲ τὴν λέξιν automne (φθινόπωρον) τὸ m παρασιωπᾶται ὁ-λως, ἀκούεται δὲ μόνον τὸ n ὡς ἔχει φύσεως (autone).

Εἰς τὰς ἐκ τοῦ λατινικοῦ εἰλημμένας ταύτας λέξεις: album, opium, muséum, décorum, ἡ κατάληξις um προφέρεται om ἄνυ ὑπόρρινον φθόγγου (albm, opiom. muséom, décorom).

Περὶ τοῦ N.

Τὸ n (ἐν ἢ νέ) ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ ἐλληνικὸν ν· ἐν τέλει δὲ λέξεως ἢ συλλαβῆς ἔχει διὰ τῶν μυκτῆρων καὶ τὸ μὲν ἡγούμενον e, μεθ' οὗ τὸ n ἀποτελεῖ συλλαβὴν, ἐκφωνεῖται ὡς a, τὸ δὲ i, ὡς e, τὸ δὲ u ὡς ἡ δίφθογγος eu· οἷον, enfant (ἀνζάν), mince (μένς), brum (brenm). Ἀλλ' ἐν τῷ θηλυκῷ brune (μελαγχροινὴ) τό τε n καὶ τὸ u φυλάτ-τουσι τὴν κατὰ φύσιν προφοράν, ἐπειδὴ τὸ n συλλαβίζεται ἐνταῦθα μετὰ τοῦ ἐπομένου e, bru-ne.

Κατὰ ταῦτα τὸ μὲν ἀρσενικοῦ γένους cousin (ἐξάδελφος) προφέρε-ται κουζίν, ὑπόρρινως, τὸ δὲ θηλυκὸν consine (ἐξαδέλφη) προφέρεται κουζίν, τοῦ συλλαβισμοῦ ὄντος ἐνταῦθα cou-si-ne. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει πάντοτε ὁσάκις μετὰ τὸ n ἀκολουθῇ φωνῆεν.

Τὸ διπλοῦν nn ἐκφωνῆται ὡς ἔχει φύσεως, οὐχὶ δὲ ὑπόρρινως· in-nocence (ινοςάνς), année, anneau, ennemi (ἐν'μί). Πλὴν τοῦ ennui ennoblir, ἐνθα ἀκούονται δύο n τὸ μὲν ὑπόρρινον, τὸ δ' οὐ· (annu-annoblir), καὶ πλὴν τῶν δύο-τούτων: enivrer, enorgueillir προφερομέ-νων ὡς εἰ ἐγράφοντο ὡσαύτως μὲ δύο n τὸ μὲν ὑπόρρινον, τὸ δὲ οἰ (annivrer, annorgueillir). Αἱ δὲ λέξεις solennel, hennir, hennisse-ment προφέρονται δι' ἑνὸς μόνου ὑπόρρινου φθόγγου (solan-el, han-i-han-issement).

Τελικόν λέξεως ἔν δὲν προφέρεται ὑποβρίνως εἰς τὰ ἐξῆς ὀνόματα: abdomen, amen, Eden, gramen, hymen, examen (πρόφερε ἑγγυαμέν, ὁμὲν, κτλ).

Περὶ τοῦ Ρ.

Τὸ ρ (πέ) ἔχει ἀντίστοιχον ἐν τῷ ἑλληνικῷ ἀλφαβήτῳ τὸ π.

Εἰς τὰς λέξεις baptême, baptiser, Baptiste, cheptel, indomptable, dompter, prompt, exempt, complet, sept, corps, temps, τὸ ρ δὲν προφέρεται.

Ἐπίσης δὲν προφέρεται ἐν τέλει λέξεως, camp, champ, drap, sirop, cer· εἰς δὲ τὰ ἐπιρρήματα beaucoup καὶ trop ἐξακούεται ἐπομένου προσεχῶς φωνήεντος· οἷον, il a beaucoup étudié, il est trop entêté. Εἰς μόνα δὲ τὰ ὀνόματα Alep, jalap, cap, ἐξακούεται πάντοτε, εἴτε ἀκολουθῇ φωνῆεν, εἴτε μή.

Εἵπομεν δὲ ἤδη ὅτι τὸ ρη ἀντικαθίστασι τὸ ἑλληνικὸν δασὺ φ, καὶ προφέρεται ὡς φ, οἷον philosophe.

Περὶ τοῦ Q.

Τὸ q (κυοῦ) ἐν ἀρχῇ καὶ μέσῳ λέξεως συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ τοῦ φωνήεντος u, ὅπερ δὲν ἔχει τότε ἴδιον φθόγγον· οἷον, qualité καλιτέ· quitter κιτέ, κτλ.

Εἰς τὴν λέξιν coq (ἀλεκτρυών) τὸ q προφέρεται, ἀλλ' εἰς τὸ coq d'Inde εἶναι ἄφωνον· εἰς τὸ ἀριθμητικὸν ὄνομα cinq ἐπίσης προφέρεται, ἐκτὸς ἂν ἀκολουθῇ προσεχῶς σύμφωνον, ὡς cinq garçons.

Τὸ u τὸ προσγραφόμενον τῷ q καὶ συνήθως μὴ προφερόμενον, εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις προφέρεται κατ' ἐξάίρεσιν, οὐχὶ δὲ ὡς ἔχει φύσεως, ἀλλ' ὡς ἡ δίφθογγος ou· ἥτοι, aquatile, aquatique, équateur, équation, quadragénaire, quadragésime, quadrupède, quadruple, in-quarto, αἵτινες ἀναγινώσκονται οὕτω: ἀκουατίλ, κτλ. Ὡσαύτως καὶ εἰς τὴν λέξιν quaker, ἥτις προφέρεται οὕτως: κουάκρ.

Ἐν δὲ ταῖς ἐπομέναις προφέρεται μὲν ἐπίσης κατ' ἐξάίρεσιν τὸ u, ἀλλὰ μὲ τὸν φθόγγον, ὃν ἔχει συνήθως παρὰ Γάλλοις· ἥτοι équestre, équilatéral, quintuple, questure, ubiquiste, équitation, à quia, Quinte-Curce, Quintilien, αἵτινες ἀναγινώσκονται: ἐκυέστρ', ἐκυίλα-τεράλ, κτλ.

Περὶ τοῦ R.

Τὸ r (ἔρ ἢ κατὰ τοὺς νεωτέρους ρέ) προφέρεται αἰ, ὡσαύτως καὶ ἐν τέλει λέξεως, or, désir, finir, κτλ.

Δὲν ἀκούεται δὲ μόνον ἐν τέλει τῶν εἰς er ληγουσῶν λέξεων· οἷον danger, berger, aimer, κτλ., πλὴν ἐν ἀκολουθίᾳ προσεχῶς φωνῆεν ὅτε προφέρεται εἰς ἀποφυγὴν τῆς χασμιφθίας.

Ἐξαίρουνται αἱ εἰς er μονοσύλλαβοι λέξεις· οἷον, fer, mer, cher καὶ αἱ ἐξῆς πολυσύλλαβοι: belvédér, mâchefer, cancer, cuiller, en-fer, éther, fier, hier, ἔτι δὲ τὰ κύρια ὀνόματα, ὡς Jupiter, Lucifer, Necker, Alger, Esther κτλ. Εἰς ὅλα ταῦτα τὸ τελικόν r προφέρεται.

Τὸ διπλοῦν rr διακρίνεται εἰς τὴν ἐκρώνησιν á. τῶν ἀπὸ rr ἀρχομένων λέξεων· οἷον, irritation, irrévocable, κτλ. é. εἰς τὰς λέξεις errer, abhorrer, concurrent, interrègne, narration, terreur, torrent γ'. εἰς τοὺς μέλλοντας καὶ ὑποθετικούς χρόνους τῶν τριῶν τούτων ῥημάτων: mourir, courir, acquérir· je mourrai, je courrai, j'acquerrai.

Περὶ τοῦ S.

Τὸ s (ἔς ἢ σέ) ἐπέχει τόπον τοῦ ἑλληνικοῦ σ, Socrate· κείμενον δὲ μεταξὺ φωνηέντων προφέρεται ὡς ζ· misère, rose, μιζέρ, ρόζ'. πλὴν τῶν ἐξῆς, ἐνθα φυλάττει τὴν τοῦ σ προφορὰν, désuétude, monosyllabe, parasol, préséance, presupposer, pusillanime, vraisemblance καὶ τῶν εὐχρήστων χρόνων τοῦ ῥήματος gésir, nous gisons, il gisait gisant.

Ὡς ζ προφέρεται καὶ εἰς τὰς λέξεις transiger, transaction, transitif, transitoire, ἔτι δὲ εἰς τὸ Alsace, Alsacien, balsamine, balsamique, balsamite.

Τὸ τελικόν s ἐπομένου μὲν προσεχῶς φωνήεντος προφέρεται ἐπίσης ὡς ζ· οἷον, pas à pas· ἐπομένου δὲ συμφώνου εἶναι ἄφωνον.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας τὸ τελικόν s προφέρεται πάντοτε: aloès, atlas, blocus, fœtus, iris, maïs, mars, choléra morbus, dervis, adis, ours, prospectus, laps de temps, en sus, vis, fils, vasistas, clorus, gratis, rebus, sinus, Bacchus, Crésus, Délös, Pallas καὶ τὰ λοιπὰ ξενικά κύρια. Εἰς τὸ Jésus (Ἰησοῦς) προφέρεται οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸ Jésus Christ.

Ἀκούεται δὲ καὶ εἰς τὸ ἐπὶ ῥήμα plus ἐν ταῖς τοιαύταις φράσεσι: *e dis plus, il y a plus*· ὅχι δὲ καὶ ὅταν προτάσσηται τῶν ἐπιθέτων ἐπὶ συγκρίσεως· ἔτι δὲ εἰς τὸ *tous* (πάντες) λαμβανόμενον καθ' ἑαυτὸ· ὅταν δὲ κεῖται ἐπιθετικῶς μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ τὸ *s* παρασιωπᾶται: *tous les hommes*.

Εἰς τὴν κοινὴν ὁμιλίαν τὸ *s* τῶν δευτεροπροσώπων ῥημάτων παρασιωπᾶται συνήθως, καὶ φωνῆεν ἂν ἀκολουθῇ· οἶον, *tu aimes à rire, tu joues avec prudence*, προφέρονται *tu aime à rire, tu joue avec prudence*.

Περὶ τοῦ T.

Τὸ *t* (τέ) εἶναι ἀντίστοιχον τοῦ ἑλληνικοῦ ταυ. *tyran*. Ἀλλ' ἡ συλλαβὴ *ti* ἐν πολλαῖς λέξεσι προφέρεται *σι*· τοιαῦται δὲ εἶναι αἱ ἐξῆς.
 α'. Αἱ λήγουσαι εἰς *tial, tiel, tion*, καὶ αἱ ἐξ αὐτῶν παρχόμεναι· οἶον, *partial, essentiel, perfection, ration, rationnel, diction, dictionnaire*· ἐκτὸς ἂν προηγῇται *s ἢ x*· οἶον, *mixtion, bastion, question, bestial*. Καὶ εἰς τοὺς παρατατικούς δὲ τῶν ῥημάτων τὸ *ti* φυλάττει τὴν κατὰ φύσιν φωνήν· *nous partions, nous portions*.

β'. Τὰ εἰς *tien* κύρια καὶ ἔθνικά· οἶον, *Gratien, Dioclétien, Vénitien*, τὰ δὲ λοιπὰ εἰς *tién* φυλάττουσι τὴν τοῦ ταυ προφορὰν, *soutien, maintien*, κτλ.

γ'. Τινὰ τῶν ληγόντων εἰς *tie*, οἶον, *ineptie, inertie, minutie, prophétie*, καὶ τὰ εἰς *atie, primatie, démocratie*.

δ'. Τὸ ἐπίθετον *patient* καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ παρὰ γωγα, τὸ *satiété, insatiable*, καὶ τὰ ῥήματα *initier* καὶ *balbutier*.

Εἰς τὰς ἐξῆς λέξεις τὸ τελικόν *t* προφέρεται· *accessit, brut, dot, déficit, fat, granit, indult, lest, luth, net, subit, toast, transit, vivat, Zénith, abject, contact, correct direct, exact, infect, suspect, strict, tact*. Εἰς δὲ τὸ *respect, aspect* καὶ *circonspect* ἐκφωνεῖται μόνον τὸ *c*.

Εἰς τὴν λέξιν *Christ* (Χριστός) τὸ τελικόν *st* ἀκούεται, ὅχι δὲ καὶ εἰς τὸ *Jésus Christ*, ὅπερ προφέρεται *Jésu Chri*. Προφέρεται τὸ *st* καὶ εἰς τὰς λέξεις *est* ἀνατολή, *ouest* δύσις, ὅχι δὲ καὶ εἰς τὸ ῥήμα *il est*.

Ἐπὶ πάσης δὲ ἄλλης λέξεως τὸ τελικόν *t* προφέρεται μὲν ἐπομένου φωνήεντος ἢ τοῦ ψιλοῦ *h*, *un savant homme, je suis tout à vous*.

παρσιωπᾶται δὲ πρὸ συμφώνου καὶ τοῦ δασέος h. Εἰς δὲ τὸν σύνδεσμον et (καὶ) τὸ t δὲν ἀκούεται οὔτε πρὸ φωνήεντος οὔτε πρὸ συμφώνου.

Τὸ διπλοῦν tt διακρίνεται ἐν τῇ προφορᾷ τῶν λέξεων atticisme, attique, guttural καὶ pittoresque.

Σημειῶσαι δὲ ὅτι τὸ t μετὰ τὸ n προφέρεται ὑπὸ τῶν Γάλλων εὐκρινές τ, ἐνῶ παρ' ἡμῖν ὁ ἤχος τοῦ n τροποποιεῖ τὸν τοῦ ταῦ, οὗ τινος ἢ προφορὰ ὁμοιάζει τότε τὴν τοῦ γαλλικοῦ d· οἷον, Ἀντώνιος = Ἀνδώνιος. Ὅθεν μὴ προφέρῃς τὸ γαλλικὸν Antoine κατὰ τὸν ἐλληνικὸν τρόπον ὡς εἰ ἦν Andoine, μητέ τὸ antichambre andichambre, ἀλλ' ἀπάγγελλε ἐκάτερον τῶν στοιχείων n καὶ t καθαρῶς καὶ διακριδόν. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ περὶ τοῦ μ καὶ π. Ἡμεῖς μὲν προφέρομεν τὴν λέξιν τύμπανον ὡς εἰ ἦν γεγραμμένη διὰ τοῦ h τύμβανον, ὁ δὲ Γάλλος δὲν πράττει οὐδὲν τοιοῦτον, ἀλλὰ προσέρει τὸ μὲν m διὰ τοῦ μυκτῆρος, ὡς εἴρηται, τὸ δὲ p ὡς πῖ καθαρὸν· tympan, campagne, tympan, cam—pagne.

Τὸ th τὸ ἀναπληροῦν τὸ ἐλληνικὸν θ προφέρεται ὡς τ· οἷον, theologie.

Αἱ δύο αὗται λέξεις asthme (ἄσθμα) καὶ isthme (ἰσθμός) προφέρονται ὡς εἰ ἦσαν γεγραμμέναι asme, isme.

Περὶ τοῦ X (ἱξ ἢ ξε).

Τὸ γράμμα τοῦτο προφέρεται ὡς τὸ ἐλληνικὸν ξ, οἷον, exprès· ἔχει δὲ καὶ ἄλλην τινὰ ὑγροτέραν φωνήν, ὡς εἰς τὴν λέξιν examen (ἐγγζαμέν).

Τὴν ὑγρὰν ταύτην φωνήν ἔχει τὸ x εἰς τὰς λέξεις αἰτινες ἄρχονται ἀπὸ τοῦ ex, ἐπομένου μετὰ τὸ x φωνήεντος, οἷον, exemple, examen, exhiber, exécre κτλ., ἔτι δὲ εἰς κύρια τινὰ ὀνόματα, ὡς Xavier, Xénophon, le Xanthe, Xanthippe καὶ εἰς τὸ Xerxès, ὅπερ προφέρεται Czercesse.

Εἰς τὰς ἐφεξῆς δὲ λέξεις λαμβάνει τὸν φθόγγον τοῦ σ: soixante, Bruxelles, Auxonne, Auxerre· αὗται ἀναγινώσκονται ὡς εἰ ἦσαν γεγραμμέναι soissante, Brusselles, κτλ.

Ἐπὶ πάσης δ' ἄλλης λέξεως προφέρεται ὡς ξ, οἷον, maxime, luxe, sexe, Alexandre, extrême, κτλ.

Τὸ τελικὸν x ἀκούεται εἰς τὰς λέξεις Styx, borax, lynx, index, sphinx καὶ prefix.

Εἰς δὲ τὰς λοιπὰς λέξεις ἐπομένου μὲν προσεχῶς συμφώνου εἶναι ἄφωνον, ἐπομένου δὲ φωνήεντος προφέρεται ὡς ζ· chevaux alertes, chexeux épars, travaux inutiles. Ὡστε τὸ συμφώνον τοῦτο ἔχει τέσσαρας φωνάς, τὴν τοῦ ζ, τὴν τοῦ σ, τὴν τοῦ ξ, καὶ τὴν ἄλλην τὴν ὑγράν τοῦ examen.

Εἰς τὰ ἀριθμητικὰ ὀνόματα dix καὶ six καθ' ἑαυτὰ λαμβανόμενα τὸ x προφέρεται μὲ τὸν ἦχον τοῦ σ· disse, sisse· ἐπομένου δὲ προσεχῶς φωνήεντος ἢ h ψιλοῦ ὡς ζ, six hommes, ἐπομένου δὲ συμφώνου σιγᾶται ὅλως· six pistoles, dix volumes.

Περὶ τοῦ Z (ζέ).

Προφέρεται ὡς τὸ ἐλληνικὸν ζ· Zacharie, Zéphire.

Ἐν τέλει λέξεως προφέρεται μὲν ἐπομένου προσεχῶς φωνήεντος, σιγᾶται δὲ ἐπομένου συμφώνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου.

Τὰ Μέρη τοῦ Λόγου (les parties du discours) εἶναι κατὰ τοὺς Γάλλους Γραμματικοὺς δέκα, τὸ Ἄρθρον (l'Article), τὸ Οὐσιαστικὸν ἢ Ὄνομα (le Substantif ou Nom), τὸ Ἐπίθετον (l'Adjectif), ἡ Ἀντωνυμία (le Pronom), τὸ Πῆμα (le Verbe), ἡ Μετοχή (le Participe), τὸ Ἐπιρρήμα (l'Adverbe), ἡ Πρόθεσις (la Préposition), ὁ Σύνδεσμος (la Conjonction), τὸ Ἐπιφώνημα (l'Interjection).

Χωρίζουσι λοιπὸν ἐκ τοῦ Ὄνόματος τὸ Ἐπίθετον, ὀνόματα καλοῦντες μόνα τὰ οὐσιαστικά, καὶ ἐκ τοῦ Ἐπιρρήματος τὸ Ἐπιφώνημα, περιλαμβανόντες εἰς τοῦτο ὅλα τὰ παρ' ἡμῖν καλούμενα θαυμαστικά, σχετλιαστικά κτλ. μόρια. Οὕτω δὲ τὰ μέρη τοῦ λόγου γίνονται δέκα, ἀντὶ τῶν ὀκτώ τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς.

Παρέπονται δὲ εἰς τὸ Ἄρθρον, τὸ Ὄνομα, τὴν Ἀντωνυμίαν καὶ τὴν Μετοχὴν γένος (genre), ἀριθμὸς (nombre), πτώσις (cas).

Γένη εἶναι δύο, ἀρσενικόν (masculin), καὶ θηλυκόν (féminin).

Ἀριθμοὶ δύο, ἐνικός (singulier), καὶ πληθυντικός (pluriel).

Πτώσεις ἑξ, ὀνομαστική (nominatif), γενική (génitif), δοτική (datif), αἰτιατική (accusatif), κλητική (vocatif) καὶ ἀφαιρετική (ablatif).

Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ Γάλλοι πτώσεις κυρίως δὲν ἔχουσιν, ἐκφράζοντες διὰ τῶν προθέσεων τὰς διὰ τῶν πτώσεων ἐμφαινόμενας σχέσεις τοῦ λόγου. Ἀλλ' οὐχ ἥττον οἱ ἀρχαιότεροι γραμματικοὶ τῶν ἑσώζον τὰς ὀνομασίας τῶν πτώσεων, παραλαβόντες ἐκ τῆς Λατινικῆς. Τούτους ἠκολούθησαμεν καὶ ἡμεῖς, νομίζοντες τὸν τρόπον αὐτὸν ἐπιτηδαιότερον εἰς Ἑλλήνας μαθητάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ Ἀρθρου καὶ Ὁνόματος.

Τὰ ἄρθρα τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἶναι le (ὁ) εἰς τὸ ἀρσενικόν, la (ἡ) εἰς τὸ θηλυκόν, les (οἱ, αἱ) εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀμφοτέρων τῶν γενῶν· οἷον, le père (ὁ πατήρ), les pères (οἱ πατέρες), la mère (ἡ μήτηρ), les mères (αἱ μητέρες).

Ὅταν τὸ ὄνομα ἀρχῇται ἀπὸ φωνήεντος ἢ h ψιλοῦ, ἐκθλίβεται τὸ e τοῦ le καὶ τὸ a τοῦ la· οἷον, l'homme (ὁ ἄνθρωπος) l'âme (ἡ ψυχή).

Ἐπειδὴ δὲ, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, οἱ Γάλλοι πτώσεις κυρίως δὲν ἔχουσι, τῆς καταλήξεως τῶν τε ἄρθρων καὶ τῶν ὀνομάτων μενούσης ἀτρέπτου καὶ ξεῖ τῆς αὐτῆς, ἀναπληροῦσιν αὐτάς διὰ τῶν προθέσεων de καὶ à, διὰ μὲν τῆς de προτασσομένης τοῦ ὀνόματος παριστῶντες τὴν ιδέαν τῆς γενικῆς, διὰ δὲ τῆς à τὴν τῆς δοτικῆς· οἷον, la main ἡ χεὶρ, de la main τῆς χειρός, à la main τῇ χειρί. Ἡ αἰτιατική εἶναι πάντοτε ὁμοία τῇ ὀνομαστικῇ, ἡ δὲ ἀφαιρετικὴ τῇ γενικῇ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Εἰς τὰ ἀπὸ συμφώνου ἢ τοῦ δασέος h ἀρχόμενα ὀνόματα ἡ πρόθεσις de ἐνουμένη κατὰ χρᾶσιν μετὰ τοῦ le ἀποτελεῖ τὸ μονοσύλλαβον du, ἡ πρόθεσις à μετὰ τοῦ le τὸ μονοσύλλαβον au (1). Τὸ αὐτὸ συμβαίνει

(1) Ἰστέον ὅτι τὸ συμφώνον l διὰ τὴν πολλὴν τοῦ ὑγρότητα μεταβάλλεται πολλάκις εἰς τὸ φωνήεν u, ὡς φαίνεται ἐπὶ τοῦ ἄρθρου, ἐπὶ τοῦ πληθυντικοῦ τῶν εἰς al ληγόντων ὀνομάτων· οἷον, le mal, les maux, ἐπὶ τινῶν

εἰς πάντα τὰ πληθυντικά, ἤτοι ἡ γενικὴ πληθυντικὴ des=de les, ἡ δοτικὴ πληθυντικὴ aux=à les.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

*Ορομα ἀρσενικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ φωνήεντος.

Ἑνικός.

Πληθυντικός.

Ὄνομ.	l'arbre (τὸ δένδρον)	les arbres (τὰ δένδρα)
Γεν.	de l'arbre	des arbres
Δοτ.	à l'arbre	aux arbres
Αἵτ.	l'arbre	les arbres
Κλητ.	ô arbre	ô arbres
Ἀφαιρ.	de l'arbre	des arbres

*Ορομα ἀρσενικὸν ἀρχόμενον ἀπὸ συμφώνου.

Ἑνικ.

Πληθ.

Ὄν. καὶ αἵτ.	le roi (ὁ βασιλεὺς)	les rois
Γεν. καὶ ἀφ.	du roi	des rois
Δοτ.	au roi	aux rois
Κλητ.	ô roi	ô rois

*Ορομα θηλυκὸν ἀρχόμενον ἀπὸ φωνήεντος.

Ἑνικ.

Πληθ.

Ὄν. καὶ αἵτ.	l'âme (ἡ ψυχὴ)	les âmes
Γεν. καὶ ἀφ.	de l'âme	des âmes
Δοτ.	à l'âme	aux âmes
Κλητ.	ô âme	ô âmes

*Ορομα θηλυκὸν ἀρχόμενον ἀπὸ συμφώνου.

Ἑνικ.

Πληθ.

Ὄν. καὶ αἵτ.	la maison (ἡ οἰκία)	les maisons
Γεν. καὶ ἀφ.	de la maison	des maisons
Δοτ.	à la maison	aux maisons
Κλητ.	ô maison	ô maisons

ῥημάτων, οἶον, valoir, je vauz, falloir, il faut, καὶ τέλος ἐπὶ πολλῶν λέξεων παραγομένων ἐκ τῆς Λατινικῆς καὶ Ἑλληνικῆς, ὡς τὸ autre ἐκ τοῦ alter, τὸ psalme ἐκ τοῦ ψαλμοῦ κτλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ Ἡ Ἀφααιρετικὴ εἶναι πρῶσις ἀντίθετος τῇ Δοτικῇ· φανερόναι δὲ λῆψιν ἢ τὸ ἀπὸ μέρους, καὶ μεταφράζεται εἰς ἡμᾶς διὰ τῆς παρὰ μετὰ γενικῆς ἢ τῆς ἀπὸ μετ' αἰτιατικῆς.

Τὰ δὲ λεγόμενα Ἄρθρα μεριστικὰ (Articles partitifs) δὲν εἶναι διάφορα τῶν ἀνωτέρω, ἀλλ' ὅπου ἡμεῖς ἐπὶ ἀορίστου ποσοῦ ἢ ἀτόμου ἐκφέρομεν τὰ ὀνόματα ἀνθρώπου, οἷον, οἶνος, βιβλίον, οἱ Γάλλοι ἐπὶ μὲν ἀορίστου ποσοῦ μεταχειρίζονται τὰς γενικὰς τῶν ἄρθρων, οἷον, donnez-moi du vin, δός μοι οἶνον, ἤτοι une partie du vin (μέρος τοῦ οἴνου)· ἐπὶ δὲ ἀορίστου ἀτόμου μεταχειρίζονται τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν un (τίς)· οἷον, donnez-moi un livre, δός μοι βιβλίον.

Τὴν δὲ ἀναρθρον γενικὴν τῶν Ἑλλήνων ἀνθρώπου καὶ αὐτοὶ ἐκφέρουσιν, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐξῆς πίνακα.

Ὁρομα ἀρσερικὸν ἐπιμεριζόμενον.

du vin οἶνος ἢ οἶνον	des vins οἶνοι ἢ οἶνους
de vin οἴνου	de vins οἴνων
à du vin οἴνω	à des vins οἴνοις

Ὁρομα θηλυκὸν ἐπιμεριζόμενον.

de l'eau ὕδωρ	des eaux ὕδατα
d'eau ὕδατος	d'eaux ὕδάτων
à de l'eau ὕδατι	à des eaux ὕδασι

Ὁρομα ἀρσερικὸν ἀορίστως λαμβανόμενον.

un livre βιβλίον	des livres βιβλία
d'un livre βιβλίου	de livres βιβλίων
à un livre βιβλίῳ	à des livres βιβλίοις

Ὁρομα θηλυκὸν ἀορίστως λαμβανόμενον.

une table τράπεζα, τράπεζαν	des tables τράπεζαι, τραπέζας
d'une table τραπέζης	de tables τραπέζων
à une table τραπέζῃ	à des tables τραπέζαις

Τὰ κύρια ὀνόματα κλίνονται ἀνθρώπου· Platon, de Platon, à Platon. Corinne, de Corinne, à Corinne.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ σχηματισμοῦ τοῦ Πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀνομάτων.

Ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς γίνεται τῇ προσθέσει τοῦ συμφώνου *s* ἐν τέλει τοῦ ὀνόματος· οἷον, *un homme* (ἄνθρωπος), *des hommes* (ἄνθρωποι), *une ville* (πόλις), *des villes* (πόλεις).

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ. α. Τὰ ὀνόματα τὰ λήγοντα εἰς *s*, *x*, *z*, δὲν προσλαμβάνουσιν *s* εἰς τὸν πληθυντικόν, ἀλλὰ μένουσι τὰ αὐτά· οἷον, *un héros* (ἥρωες), *des héros*· *une voix* (φωνή), *des voix*· *un nez* (ῥίς), *des nez*.

β. Τὰ λήγοντα εἰς τὰς διφθόγγους *eau*, *au*, *eu*, προσλαμβάνουσιν *x* ἀντὶ τοῦ *s*· οἷον, *un tableau* (εἰκὼν), *des tableaux*· *un noyau* (πυρῆν), *des noyaux*· *un cheveu* (θριξ), *des cheveux*· καὶ τὰ ἐξῆς λήγοντα εἰς *ou*· *bijou* (κόσμημα), *caillon* (χάλιξ), *chou* (κράμβη), *genou* (γόνυ), *hibou* (γλαυξ) καὶ *pou* (φθειρ)· *des bijoux*, *des cailloux* κτλ. Τὰ δὲ λοιπὰ τῶν εἰς *ou* οὐσιαστικῶν ἢ ἐπιθέτων προσλαμβάνουσιν *s*· *un clou* (καρφίον) *des clous*, *mou* (μυλακὸς) *mous* κτλ.

Τὸ ἐπιθέτον *bleu* (κυανοῦς) προσλαμβάνει ἐν τῷ πληθυντικῷ *s*.

γ. Τὰ λήγοντα εἰς *al* τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς *aux*· οἷον, *un cheval* (ἵππος), *des chevaux*· *un hôpital* (νοσοκομεῖον), *des hôpitaux*, πλὴν τοῦ *bal* (χορὸς), *carnaval* (ἀπόκριες), *régat* (εὐωχία), *pal* (σκύλοψ), *chacal* (θῶς, τσακάλι). καὶ τινων ἐπιθέτων, οἷον, *fatal* (μόρσιμος), *final* (τελικός), *naval* (ναυτικός) κτλ., ἅτινα προσλαμβάνουσιν ἅπλως τὸ *s* κατὰ τὸν γενικώτερον κανόνα. Ἐκ δὲ τῶν ληγόντων εἰς *ail* τὰ ἐξῆς *bail* (ἐκμίσθωσις), *émail* (μίλτος), *corail* (κοράλιον), *soupirail* (ἀναπνευστήριον), *travail* (ἐργασία), τρέπουσιν ὁμοίως τὴν κατάληξιν *ail* εἰς *aux*, *baux*, *coraux*, *travaux*, κτλ. Τὸ δὲ *ail* (σκόροδον) ἔχει πληθυντικὸν *aux*. Τὰ λοιπὰ τῶν εἰς *ail*, οἷον, *gouvernail* (πηδάλιον), *épouvantail* (φόβητρον), ἀκολουθοῦσι τὸν γενικὸν κανόνα· *gouvernails* κτλ.

δ. Τὰ ὀνόματα *ciel* (οὐρανός) καὶ *œil* (ὀφθαλμός) ἔχουσι διττὸν πληθυντικόν, ἥτοι *les cieux*, *les yeux*, ἐπὶ τῆς κυρίας σημασίας των, οἱ οὐρανοί, οἱ ὀφθαλμοί, καὶ *les ciels*, *les œils*, ὅταν λαμβάνωνται μεταφορικῶς, ὡς *des œils de-bœuf* (ὄπκια, φεγγίται), *des ciels de-*

lit (ἄρσοι κλινῶν). Ὡσαύτως τὸ aïeul (πάππος) ἔχει διττὸν πληθυντικὸν, aïeuls, ὅταν σημαίνει τοὺς πάππους, καὶ aïeux, ὅταν τοὺς προγόνους.

εἰ. Τὰ κύρια ὀνόματα μένουσιν ἀμετάβλητα εἰς τὸν πληθυντικόν, οἷον, les deux Corneille, οἱ δύο Κορνέλιοι.

Πρὸς ὁρθὸν δὲ σχηματισμὸν τῶν ἐκ δύο ἢ τριῶν λέξεων συνθέτων ὀνομάτων κατὰ τὸν γαλλικὸν τρόπον, ὅστις εἶναι ὄχι κυρίως σύνθεσις ἀλλὰ παράθεσις παρ' ἀλλήλας τῶν λέξεων, παρατηροῦμεν ὅτι τὸ σύνθετον ὄνομα ἢ σύγκεται ἐξ ἐπιθέτου καὶ οὐσιαστικοῦ, καὶ τότε ἀμφότερα σχηματίζονται πληθυντικῶς, οἷον, une sage-femme (μαῖα), des sages-femmes· une belle-mère (πενθερά ἢ μητριά), des belles-mères· ἢ ἐκ δύο οὐσιαστικῶν μὴ συνδεομένων διὰ προθέσεως, ὅποτε ὁμοίως ἀμφότερα σχηματίζονται πληθυντικῶς, οἷον, un loup-garou (μορμῶ, καλικάντζαρος), des loups-garous· ἢ ἐκ δύο οὐσιαστικῶν συνδεομένων διὰ προθέσεως, τότε δὲ τὸ πρῶτον σχηματίζεται πληθυντικῶς, οἷον, un arc-en-ciel (οὐράνιον τόξον), des arcs-en-ciel, un chef-d'œuvre (ἀριστούργημα), des chefs-d'œuvre· ἢ ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος, ὅποτε οὐδέτερον μεταβάλλεται, οἷον un porte-drapeau (σημαιοφόρος), des porte-drapeau, un essuie-mains (χειρόμακτρον), des essuie-mains. Αἱ δὲ ἀκλιτοὶ λέξεις, οἷον, ἐπιρρήματα, προθέσεις, ἀπαρέμματα, δὴλον ὅτι δὲν μεταβάλλονται οὐδὲ ἐν τῇ συνθέσει, οἷον, un avant-coureur (πρόδρομος), des avant-coureurs· le vice-président (ὁ ἀντιπρόεδρος), les vice-présidents· le pour-boire (φιλοδώρημα διδόμενον εἰς ἐργατικούς ἀνδρας, κοινῶς κέρασμα), κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ Γένους τῶν ὀνομάτων.

Μία τῶν μεγίστων δυσχερειῶν εἰς ἐκμάθησιν τῆς γαλλικῆς γλώσσης εἶναι ἡ διαφορὰ τοῦ γένους τῶν ὀνομάτων, καὶ μάλιστα εἰς τὰ ἔχοντα γραμματικὸν οὐχὶ δὲ κατὰ φύσιν τὸ γένος. Ἡ ὁμοιότης, ἂν ἀπαντᾷται, εἶναι κατὰ σύμπτωσιν μόνον, ἢ δὲ διαφορὰ πολὺ συχνότερα, ὅπου καὶ πολλὰ ἐκ τῆς ἐλληνικῆς ἀμέσως ληφθέντα ὀνόματα

μετέβαλον γένος, οἶον, le Péloponnèse (ἡ Πελοπόννησος) καὶ la Morée (ὁ Μωρέας), καὶ τὰ ἐξῆς ἀρσενικὰ ἢ οὐδέτερα παρ' Ἑλλήσι καὶ Ῥωμαίοις θηλυκὰ δὲ παρὰ Γάλλοις, une comète (κομήτης), une planète (πλανήτης), une énigme (αἰνίγμα), une épithète (ἐπίθετον), une idole (εἰδωλον), une cataracte (καταρράκτης), une obole (ὀβολός), une épitaphe (ἐπιτύμβιον), une hymne (ὁ ἐκκλησιαστικὸς ὕμνος), une anecdote (ἀνέκδοτον), une épigramme (ἐπίγραμμα), une horloge (ὠρολόγιον), une jacinthe (ὑάκινθος), une panthère (πάνθηρ), une scolie (σχόλιον), une idylle (ειδύλιον), la mandragore (ὁ μανδραγόρας), la manne (τὸ μάννα), la zizanie (τὸ ζιζάνιον), une sandale (σάνδαλον), la cymbale (τὸ κύμβαλον), les orgies (τὰ ὄργια), la panique (φόβος πανικός), les chroniques, les mathématiques (τὰ χρονικά, τὰ μαθηματικά), une philippique (λόγος φιλιππικός). Καὶ πάλιν un dialecte (διάλεκτος), un épitome (ἐπιτομή), un dièse (διεσις), le diapason (ἡ διὰ πασῶν), un diocèse (ἐπισκοπή), le Synode (ἡ Σύνοδος), le pentateuque (ἡ Πεντάτευχος), le diathèse (ἡ διέθεσις), un écho (ἡ ἡχώ), un ibis (τὸ πτηνὸν ἡ ἱβίς), un phoque (ἡ φώκη), le diamètre (ἡ διάμετρος), le périmètre (ἡ περίμετρος), le myrte (ἡ μύρτος), le ténia (ἡ ταινία, σκώληξ), un orchestre (ἡ ὀρχήστρα), le Léthé (ἡ Λήθη), le Sphinx (ἡ Σφιγξ), le Styx (ἡ Στύξ), le Pnyx (ἡ Πνύξ), le Charybde et le Scylla (ἡ Σκύλλα καὶ Χάρυβδις), καὶ εἴτι ἕτερον. Οἱ ἐπόμενοι κανόνες, καὶ τοὶ μὴ περιλαμβανόντες ἅπαντα τὰ ὀνόματα, εἶναι ὅμως ἱκανὸν βοήθημα εἰς τὸν μαθητὴν· τὸ δὲ λοιπὸν θέλει ἀναπληρώσει ἡ προσοχή καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή.

Ὁνόματα γένους ἀρσενικοῦ εἶναι

α. Τὰ λήγοντα εἰς ment, καὶ μάλιστα εἰς ὅσα ἡ κατὰλλῃς αὕτη προέρχεται κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ λατινικοῦ mentum, ἢ κατ' ἀναλογίαν ἐκείνου· οἶον, monument (monumentum), instrument, jugement, testament, document, froment, firmament, élément, κτλ. Ἐξαίρειται τὸ jument (θήλειαι ἵππος).

β. Τὰ εἰς at· οἶον, état, combat, plat, rat, débat, attentat, consulat, κτλ.

γ. Τὰ εἰς age· οἶον, âge, fromage, pâturage, orage, courage, partage, κτλ. πλὴν τοῦ image, page, rage, cage καὶ plage.

δ. Τὰ εἰς ir· οἶον, désir, plaisir.

έ. Τὰ εἰς au καὶ eau· οἶον, bateau, noyan, château, manteau, chapeau, couteau, κτλ., πλὴν τοῦ eau (ἐκ τοῦ Λατ. aqua), peau, chauds καὶ faux (δρέπανον).

ς'. Πάντα τὰ εἰς φωνῆεν a, o, i, u, ἡ δίφθογγον λήγοντα, πλὴν τῶν ἐξῆς: virago, fourmi, merci, bra, glu, tribu, vertu, foi, loi.

ζ'. Τὰ εἰς ier· épervier, courier, dossier, pommier, grenadier, κτλ.

ή. Τὰ σύνθετα ἐκ τοῦ fice, artifice, sacrifice, bénéfice, κτλ.

θ. Τὰ ὀνόματα τῶν ἡμερῶν τῆς ἐβδομάδος, τῶν μηνῶν καὶ ὥρῶν τοῦ ἐνικυτοῦ· οἶον, lundi, mardi, Mars, Avril, le printemps.

ι. Τὰ ὀνόματα τῶν μετάλλων, or, cuivre, étain κτλ.

ια. Τὰ πλείστα ὀνόματα τῶν δένδρων καὶ φυτῶν, tilleul, chêne, noyer, κτλ. πλὴν τοῦ vigne, épine, ronce, yeuse, bourdaine, hièble.

Ὀνόματα θηλυκοῦ γένους εἶναι

α. Τὰ λήγοντα εἰς ion· οἶον, nation, action, ambition, opinion, soumission, élection, impression κτλ. φυλάττοντα τὸ γένος τῆς Λατινικῆς καταλήξεως io, ambitio, opinio κτλ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἢ λατινικῆς παραγόμενα κύρια ὀνόματα· οἶον, Phocion, Scipion, Eudymion κτλ.

β. Τὰ εἰς ée· οἶον, idée, armée, fumée, épée, renommée, κτλ. Ἐξαιροῦνται τὰ ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ εἰς αἰος κύρια, οἶον, Alcée Ἀλκαῖος, Tyrtée Τυρταῖος, ἢ εἰς εἰον προσσηγορικά, οἶον, musée μουσεῖον, prytanée πρυτανεῖον, mausolée μαυσωλεῖον, κτλ.

γ. Τὰ εἰς ie· οἶον, envie, jalousie, folie κτλ. πλὴν τοῦ incendie, parapluie, amphibie καὶ génie.

δ. Ἐν γένει τὰ εἰς φωνῆεν ἡ δίφθογγον καὶ ἐνταυτῷ εἰς e ἄφωνον λήγοντα ὀνόματα εἶναι θηλυκοῦ γένους· ὡς vue, statue, joie, s'ie, queue, roue, κτλ.

έ. Τὰ εἰς eur· οἶον, terreur, fureur, horreur, peur, πλὴν τῶν ἐξῆς πέντε: bonheur, malheur, honneur, déshonneur, καὶ labeur.

ς'. Τὰ εἰς ité, itude ἢ étude καὶ ure, οἶον, charité, égalité, fraternité, multitude, solitude, mansuétude, ceinture, parure, usure, πλὴν τοῦ murmure, augure.

ζ. Τὰ εἰς esse· jeunesse, noblesse, délicatesse, κτλ.

ή. Τὰ πλείστα ὀνόματα τῶν καρπῶν· une pomme, une poire κτλ.

θ. Τὰ ὀνόματα τῶν χωρῶν καὶ ἐπαρχιῶν τὰ λήγοντα εἰς e· οἶον,

la Grèce, la France, l'Italie, πλὴν τοῦ Péloponnèse. Τὰ δὲ εἰς σύμφωνον λήγοντα εἶναι γένους ἀρσενικοῦ, le Portugal, le Danemarck, le Piémont, le Japon, le Brésil, κτλ.

ι. Τὰ ὀνόματα τῶν ἀρετῶν καὶ κακιῶν, πλὴν τοῦ courage καὶ mérite.

Παρατηρήσεις τινὲς ἐπὶ τῶν ὀνομάτων.

Πολλὰ ὀνόματα παραγόμενα ἐκ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ἢ τῆς λατινικῆς ἐφύλαζαν τὸν τύπον τῶν πλαγίων πτώσεων ἀντὶ τοῦ τῆς ὀνομαστικῆς, τὸ αὐτὸ δηλαδή ὅπερ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν νεωτέραν ἑλληνικὴν οἶον, la Troade, ἐκ τῆς γενικῆς Τρωάδος, l'Élide Ἥλις, Tyrrinthe Τίρυνς, Trépizonde Τραπεζοῦς, κτλ. (ἐκ τῆς γενικῆς Ἡλίδος, Τίρυνθος, Τραπεζοῦντος), l'Illade ἢ Ἰλιάς. Σημειῶ δὲ τοῦτο διότι εἰς πολλοὺς τῶν ἐκ τῆς γαλλικῆς μεταφραζόντων γίνεται ἀφορμὴ παραδόξων σφαλμάτων.

Συνήθεις καταλήξεις τῶν ἑθνικῶν ὀνομάτων εἶναι ἡ ien· οἶον, Athénien Ἀθηναῖος, ἥτις ἐγίνε κατὰ συγκοπὴν ἐκ τῆς τοῦ λατινικοῦ ensis, Atheniensis, ἐπεκταθεῖσα καταχρηστικῶς καὶ εἰς πολλὰ ὀνόματα μὴ ἔχοντα παρὰ Λατίνοις κατάληξιν· οἶον, Arcadien, Lacédémomien, Corinthien, Italien. Ἔτι ἡ ois· οἶον, Crétois, Carthaginois, Danois, ἔτι ἡ ais· οἶον, Anglais, Français, Hollandais, κτλ.

Δὲν σχηματίζουσι δὲ ἐκ τῶν ἑθνικῶν ἰδιαιτέρα κτητικὰ, ἀλλὰ τὸ Grec σημαίνει Ἑλλήν καὶ ἑλληνικὸς, τὸ Français, Γάλλος καὶ γαλλικός· οἶον, la langue française ἢ γαλλικὴ γλῶσσα· διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μόνον, ὅτι τὰ μὲν ἑθνικὰ γράφονται διὰ κεφαλαίου γράμματος, un Anglais, Ἀγγλος, τὰ δὲ κτητικὰ αὐτῶν διὰ μικροῦ, les mœurs anglaises τὰ ἀγγλικά ἤθη.

Ὀνόματά τινα στεροῦνται πληθυντικοῦ, ὅποια εἶναι τὰ τῶν μεταλλῶν, τὰ ἀφρημένα· οἶον, la sagesse, l'avarice, la blancheur, κτλ.

Τὸ δὲ συγγόν παρὰ Γάλλοις les libertés, ὅπερ κακῶς μεταφράζουσι τινες τῶν ἡμετέρων· αἱ ἐλευθερίαι, σημαίνει ἑθνικὴ ἢ ἰδιωτικὴ πρόνομα. Ἡ λέξις sang (αἷμα) δὲν ἔχει ὡσαύτως πληθυντικόν.

Ἄλλα πάλιν ὀνόματα εἰν' εὐχρηστα μόνον πληθυντικῶς· οἶον, ancêtres, annales, appas, assistants, bestiaux, siseaux, dépens, entrailles, épousailles, fiançailles, frais (ἔξοδα), funérailles, hardes, mânes, mœurs, pleurs, ténèbres, vèpres, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Περὶ Ἐπιθέτου.

Οἱ μὲν περὶ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐπιθέτων κανόνες εἶναι οἱ αὐτοὶ ὡς καὶ οἱ τῶν οὐσιαστικῶν, πλὴν μικρῶν τινῶν διαφορῶν, αἵτινες ἐν τῷ Δ'. Κεφ. ἐσημειώθησαν. Λείπεται ἄρα νὰ ἐρμηνεύσωμεν τοὺς κανόνας καθ' οὓς σχηματίζεται τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων.

Κανόνες περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ γένους.

α'. Τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων γίνεται ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ τῇ προσθέσει τοῦ *e* ἄρῳνου, οἷον, *grand* (μέγας), *grande* (μεγάλη)· *vrai* (ὁ ἀληθής), *vraie* (ἡ ἀληθής)· *ingrat* (ὁ ἀγνώμων), *ingrate* (ἡ ἀγνώμων).

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ πρὸ τοῦ τελικοῦ συμφώνου *e* ἄρῳνον μεταβάλλεται εἰς ὁ βαρύτερον ἐπὶ τοῦ θηλ. οἷον, *fier* (ὑπερήφανος), *fière*· *amer* (πικρὸς), *amère*.

β'. Τὰ λήγοντα εἰς *e* ἄρῳνον εἶναι γένους κοινοῦ, οἷον, *aimable*, ἐράσμιος καὶ ἐρασμία, *fidèle*, πιστὸς καὶ πιστή.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὰ δὲ εἰς *e* λήγοντα διγενῆ οὐσιαστικὰ σχηματίζουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ θηλυκὸν προσλήψει τοῦ *sse*· οἷον, *maître* (δεσπότης), *maîtresse*· *prince* (ἡγεμὼν), *princesse*· *prêtre* (ιερεὺς), *prêtresse*· *prophète* (προφήτης), *prophétesse*· *nègre* (αἰθίοψ), *nègresse*· *tigre* (τίγρις), *tigresse*, κτλ.

γ'. Τὸ ληκτικὸν *i* τρέπεται εἰς *y*, *vif* (ζωηρὸς), *vive*, *naïf* (ἀφελής), *naïve*.

δ'. Τὸ ληκτικὸν *x* τρέπεται εἰς *s*, *heureux* (εὐτυχής), *heureuse*· *jaloux* (ζηλότυπος), *jalouse*· πλὴν τοῦ *doux* (γλυκὺς), *douce*· *faux* (ψευδής), *fausse*· *roux* (πυρρός), *rousse*· *préfix* (ὠρισμένος), *préfixe*.

ε'. Τὰ λήγοντα εἰς *el*, *eil*, *et*, *en*, *on*, διπλασιάζουσι τὸ τελικὸν συμφώνον, οἷον, *tel* (τοιούτος), *telle*· *pareil* (ὅμοιος), *pareille*· *ancien* (παλαιός), *ancienne*· *muet* (ἄλαλος), *muette*· *bon* (ἀγαθός), *bonne*· σὺν τούτοις δὲ καὶ τὸ *nul* (οὐδείς), *mulle*· *gentil* (χαρής), *gentille*· *sot* (ἀνόητος), *sotte*· *paysan* (χωρικός), *paysanne*· *mol* (μαλακός), *molle*· *fol* (μωρός), *folle*· καὶ τὰ ἐξῆς εἰς *s*, *bas* (χαμηλός), *basse*· *las* (κεκμηκός), *lasse*· *épais* (πυκνός), *épaisse*· *gros* (ὀγκώδης), *grosse*· *expres* (ῥητός), *expresse*.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Δὲν διπλασιάζουσι δὲ τὸ l, καὶ τοὶ λήγοντα εἰς et, τὰ ἐξῆς, complet (ἐντελής), concret (πηκτός), discret (διακριτικός), secret (μυστικός), inquiet (ἀνήσυχος) καὶ replet (εὐτραφής) τὸ θηλυκὸν complète, concrète, κτλ.

ζ'. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς eur ἄλλα μὲν τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς euse, οἶον, trompeur (ἀπατεῶν), trompeuse· danseur (χορευτής), danseuse· ἄλλα δὲ εἰς rive, οἶον, lecteur (ἀναγνώστης), lectrice· protecteur (προστάτης), protectrice· conducteur (ὁδηγός), conductrice· σὺν οἷς καὶ τὸ ambassadeur (πρεσβευτής), ambassadrice· καὶ τινα δὲ εὐάριθμα εἰς resse, ἥτοι, vengeur (ἐκδικητής), vengeresse· pêcheur (ἀμαρτωλός), pécheresse· bailleur (ἐκμισθωτής), bailleuse· demandeur (ἐνάγων), demanderesse· devineur (μάντις), devineresse· enchanteur (γόης), enchanteuse καὶ chasseur (κυνηγός), chasseresse. Τὰ δὲ εἰς eur συγκριτικά, τὰ ἐκ τοῦ λατινικοῦ παραγόμενα, προσλαμβάνουσιν ἁπλῶς τὸ e ἄφωνον· οἶον, meilleur (melior) βελτίων, meilleure· supérieur (superior) ἀνώτερος, supérieure· inférieur (inferior) κατώτερος, inférieure· majeur (major) ἐνῆλιξ, majeure κτλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Σχηματίζουσι τὸ θηλυκὸν εἰς rice, ὅσα παράγονται ἐκ τοῦ λατινικοῦ, οἶον, protecteur (protector), protectrice· libérateur (liberator), libératrice. Τὰ δὲ ἀπὸ γαλλικοῦ ῥήματος ἀμέσως παραγόμενα τρέπουσι τὸ eur εἰς euse, οἶον, trompeur (ἐκ τοῦ tromper ἀπάτῃ), trompeuse· flatteur (flatterκολακεύω), flatteuse.

ζ'. Ἐκ τῶν ληγόντων εἰς c τὰ μὲν ἐξῆς τρία blanc (λευκός), franc (ἐλεύθερος), sec (ξηρός) ἔχουσι θηλυκὰ blanche, franche, sèche· σὺν τούτοις καὶ τὸ frais (δροσερός), fraîche· τὰ δὲ ἐξῆς τέσσαρα Grec (Ἑλλην), public (δημόσιος), caduc (βαθύγηρος), Turc (Τούρκος), ἔχουσι θηλυκὰ Grecque, publique, caduque, Turque.

η'. Τὰ ἐπίθετα ταῦτα ἔχουσι διττὸν ἄρσενικόν, beau (ὠραίος) πρὸ συμφώνου, καὶ bel πρὸ φωνήεντος· nouveau (νέος), καὶ nouvel, mou (μαλακός), καὶ mol, fou (μωρός), καὶ fol, vieux (γηραλέος), καὶ vieil· οἶον, un beau cheval, un bel arbre· un nouveau chagrin, un nouvel habit. Τὸ θηλυκὸν γένος τῶν ἐπιθέτων αὐτῶν γίνεται ἐκ τοῦ ἐτέρου τῶν ἄρσενικῶν, τοῦ λήγοντος εἰς l, belle, nouvelle, folle, vieille. Ἐνταῦθα σημειωτέον καὶ τὸ jumeau, jumelle, καὶ εἶτι ἄλλο τοιαυτότροπον.

θ'. Τὰ ἐπίθετα bénin (χρηστός) καὶ malin (κακεντρεχής) ἔχουσι θηλυκὰ bénigne, maligne· τὸ long (μακρός) καὶ oblong (προμήκης)

longue, oblongue· τὸ favori (ἀγαπητός), coi (ἥρεμος), favorite, eo-
τὸ δὲ tiers (τρίτος), tierce.

Περὶ Συγκριτικῶν καὶ Ὑπερθετικῶν.

Οἱ Γάλλοι μὴ ἔχοντες τύπον ἰδιαίτερον συγκριτικῶν καὶ ὑπερθε-
τικῶν μεταχειρίζονται τὰ συγκριτικὰ καὶ ἐπιτατικὰ μόρια plus μᾶλλον
moins ἤττον, très λίαν, fort σφόδρα, κτλ. μετὰ τῶν θετικῶν.

Ἀκριβολογοῦσι δὲ περὶ τὴν θεωρίαν τοῦ συγκριτικοῦ διαιροῦντι
αὐτὸ εἰς συγκριτικὸν κατὰ τὸ μᾶλλον (comparatif de supériorité)
συγκριτικὸν κατὰ τὸ ἥττον (comparatif d'infériorité), καὶ συγκριτικὸν
ισότητος (comparatif d'égalité). Καὶ τὸ μὲν πρῶτον κατασκευάζου
διὰ τοῦ μορίου plus, οἶον, plus sage μᾶλλον σοφός=σοφώτερος, τὸ
δεύτερον διὰ τοῦ moins, moins sage, ἥττον σοφός, τὸ δὲ τρίτον, τὸ
τῆς ισότητος, διὰ τοῦ aussi, aussi sage, ἐπίσης ἢ τοσοῦτον σοφός.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ. Συγκριτικὸν κατὰ τὸ μᾶλλον, la rose est plus be-
le que la violette, τὸ ρόδον ἐστὶν ὠραιότερον τοῦ ἴου. Συγκριτικὸν κα-
τὰ τὸ ἥττον, le naufrage et la mort sont moins funeste que les plai-
sirs qui attaquent la vertu. (Fénélon). Τὸ ναυάγιον καὶ ὁ θάνατος
εἰσὶν ὀλιγώτερον ὀλέθρια δεινὰ παρὰ τὰς ἡδονάς, αἵτινες μάχονται
πρὸς τὴν ἀρετὴν. Συγκριτικὸν τοῦ ἴσου. Milton est aussi grand poète
que Virgile, ὁ Μίλτων εἶναι ἐπίσης μέγας ποιητής ὡς ὁ Βιργίλιος.

Ἐνθα παρατηροῦμεν ὅτι οἱ δύο τῆς συγκρίσεως ὅροι συνδέονται διὰ
τοῦ συνδέσμου que, ὅστις ἀνζυγοῖ μὲν πρὸς τὸν συγκριτικὸν ἢ τῶν
ἀρχαίων, εἰς δὲ τὴν καθομιλουμένην ἐξηγεῖται διὰ τῆς ἀπὸ ἡ παρὰ
μετ' αἰτιατικῆς ἐπὶ τοῦ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ κατὰ τὸ ἥττον συγκριτι-
κοῦ, καὶ τοῦ ὡς ἢ ὅσον ἐπὶ τοῦ τῆς ισότητος.

Μόνα τὰ ἐξῆς ἐπίθετα: bon (ἀγαθός), mauvais (κακός), petit (μι-
κρός) ἔχουσιν ἀπλοῦν συγκριτικὸν παραγόμενον ἐκ τῆς Λατινικῆς, ἤτοι
meilleur (κρείσσων), pire (χείρων), moindre (ἐλάσσων).

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ petit σχηματίζει καὶ συγκριτικὸν plus petit προτιμᾶ-
ται δὲ τοῦτο μὲν ἐπὶ τῶν καταμετρήσεως δεκτικῶν πραγμάτων, ὡς une
chambre plus petite qu'une autre· τὸ δὲ moindre ἐπὶ τῶν μὴ τοιού-
των, une moindre faute.

Ὑπερθετικά. Διαστέλλουσι δὲ καὶ δύο εἶδη ὑπερθετικοῦ, ὑπερθετι-
κὸν σχετικὸν ἢ πρὸς τι, superlatif relatif, καὶ ἀπολυτὸν ἢ καθόλου
ὑπερθετικὸν, superlatif absolu. Τὸ πρῶτον γίνεται ἐκ τοῦ συγκρι-
τικῶν

τικοῦ ἐνάρθρως λαμβανομένου, καὶ συντάσσεται μετὰ γενικῆς ὡς παρ' Ἑλλήσιν· οἷον, Socrate est le plus sage des hommes, Σωκράτης ἐστὶν ἀνθρώπων σοφώτατος· la rose est la plus belle des fleurs, τὸ ῥόδον ἐστὶ κάλλιστον τῶν ἀνθέων· ἐνθα ἡ ὑπεροχὴ τῶν ποιότητων θεωρεῖται σχετικῶς πρὸς ἕτερα, ἥτοι ἡ σοφία τοῦ Σωκράτους πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους, τὸ κάλλος τοῦ ῥόδου πρὸς τὰ λοιπὰ ἄνθη.

Εἰς δὲ τὸ καθόλου υπερθετικὸν δὲν γίνεται τοιαύτη παράθεσις, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον θεωρεῖται ἀσχετῶς καὶ καθ' ἑαυτό· σχηματίζεται δὲ ἐκ τοῦ θετικοῦ προσθέσει ἐπιτατικοῦ τινος μορίου, très, fort, extrêmement κτλ., οἷον, Cicéron était très-éloquent, ὁ Κικέρων ἦν εὐπαραδέστατος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ Ἀριθμητικῶν ὀνομάτων.

Τούτων ὑπάρχουσι διάφορα εἶδη ὡς καὶ παρ' ἡμῖν, τὰ Ἀπολελυμένα (noms de nombre cardinaux), τὰ Τακτικὰ (noms de nombre ordinaux), Ἀθροιστικὰ (collectifs) κτλ.

Ἀπολελυμένα ἀριθμητικά.

un	ἓν	vingt	εἴκοσι
deux	δύο	vingt-nn	εἰκοσιέν
trois	τρία	vingt-deux	εἰκοσιδύο
quatre	τέσσαρα	trente	τριάκοντα
cinq	πέντε	quarante	τεσσαράκοντα
six	ἕξ	cinquante	πεντήκοντα
sept	ἑπτὰ	soixante	ἑξήκοντα
huit	ὀκτὼ	soixante-dix	ἑβδομήκοντα
neuf	ἐννέα	soixante-onze	ἑβδομήκοντα-ἓν
dix	δέκα	quatre-vigts	ὀγδοήκοντα
onze	ἐνδεκα	quatre-vingt-dix	ἐννενήκοντα
deux	δώδεκα	cent	ἑκατὸν
treize	δεκατρία	deux-cents	διακόσια
quatorze	δεκατέσσαρα	trois-cents	τριακόσια
quinze	δεκαπέντε	mille	χίλια
seize	δεκαἕξ	deux-mille	δισχίλια
dix-sept	δεκαεπτὰ	onze-cents	χίλια ἑκατὸν
dix-huit	δεκαοκτὼ	douze-cents	χίλια διακόσια
dix-neuf	δεκαεννέα	treize cents	χίλια τριακόσια

Ἐξ ὧν τῶν ἀπολειμμένων ἀριθμητικῶν τὸ un σχηματίζει θηλυκὸν γένος une· τὰ λοιπὰ εἶναι ἄκλιτα. Τὸ vingt ὁμῶς καὶ cent ὅταν πολλαπλασιαζῶνται ἐπ' ἄλλον ἀριθμὸν προσλαμβάνουσι τὸ s τοῦ πληθυντικοῦ, ὡς εἰς τὸ quatre-vingts, ὀγδοήκοντα, deux-cents, διακόσια· ἐκτὸς ἂν ἐπεται καὶ ἄλλος ἀριθμὸς, quatre-vingt-cinq, ὀγδοήκοντα πέντε· deux cent cinquante, διακόσια πενήτηκοντα.

Ἀμετάβλητα μένουσιν ἐπίσης καὶ ὅσῃς λαμβάνονται ἀντὶ τακτικῶν, οἷον ἐπὶ χρονολογίας en l'an mil huit cent, ἐν ἔτει χιλιοστώ ὀκτακοσιοστώ, ἐνθα παρατηροῦμεν ὅτι καὶ τὸ mil γράφεται εἰς τοιαύτην περίστασιν, ἥτοι ἐπὶ χρονολογίας, κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ mille.

Τὰ δὲ τακτικὰ παράγονται ἐκ τῶν ἀπολειμμένων καὶ εἶναι τὰ ἑξῆς· premier, πρῶτος· deuxième ἢ second, δεύτερος· troisième, τρίτος· quatrième, τέταρτος· cinquième, πέμπτος· sixième, ἕκτος· septième, ἑβδομος· huitième, ὀγδός· neuvième, ἑνατός· dixième, δέκατος· vingtième, εἰκοστός· vingt-unième, εἰκοστός πρῶτος· vingt-deuxième, εἰκοστός δεύτερος· trentième, τριακοστός· quarantième, τεσσαρακοστός, κτλ.

Ἐπὶ τῆς χρονολογικῆς σειρᾶς τῶν βασιλέων καὶ δυναστῶν μεταχειρίζονται τὰ ἀπολειμμένα ἀντὶ τῶν τακτικῶν, οἷον, τὸ Louis XIV ἀπαγγέλλεται Louis quatorze, καὶ οὐχὶ quatorzième, τὸ Henri IV, Henri quatre· πλὴν τοῦ πρῶτος, διότι ῥητέον Henri premier καὶ οὐχὶ un, καὶ τοῦ δευτέρου, ὅπερ ἐπαμφοτερίζει, Henri deux ἢ second.

Ἀθροιστικὰ (noms de nombre collectifs)· une dizaine, δεκάς· une douzaine, δωδεκάς· une vingtaine, εἰκάς· une centaine, ἑκατοντάς· un millier, χιλιάς· un million, ἑκατομμύριον.

Κλασματικὰ (partitifs)· un demi, τὸ ἥμισυ· un tiers, τὸ τριτημόριον· un quart, τὸ τεταρτημόριον, κτλ.

Αὐξητικὰ (augmentatifs)· le double, τὸ διπλοῦν· le triple, τὸ τριπλοῦν· le centuple, τὸ ἑκατονταπλοῦν.

Τὰ δὲ ποσότητος ἐπιρρήματα· ἀπαξ, δὶς κτλ. γίνονται τῇ προσθέσει τοῦ fois εἰς τὰ ἀπολειμμένα ἀριθμητικὰ, une fois, deux fois, dis fois, mille fois. Ἐνθα σημειωτέον ὅτι τὸ vingt fois σημαίνει ἐνίοτε ὄχι τὸ εἰκοσάκις ἀκριβῶς, ἀλλὰ τὸ πολλακίς, ὡς καὶ τὸ cent fois, mille fois, μυριάκις. Καθ' ὅμοιον τρόπον λέγουσι καὶ les mille et une

nuits, αἱ μυρία νύκτες (οἱ Ἀραβικοὶ μῦθοι)· les mille et un contes, τὰ μυρία διηγήματα.

Ἡ δὲ νεωτέρα ἑλληνικὴ μεταχειρίζεται εἰς ἀναλόγους περιστάσεις τὸ χίλια δύο, θέλουσα νὰ σημάνῃ μέγαν ἀριθμὸν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Περὶ Ἀντωνυμιῶν.

Πέντε εἶναι τὰ εἶδη τῶν ἀντωνυμιῶν κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς. Προσωπικαὶ (pronoms personnels), Δεικτικαὶ (démonstratifs), Κτητικαὶ (possessifs), Ἀναφορικαὶ (relatifs), καὶ Ἀόριστοι (indéfinis).

Προσωπικαί.

Τοῦ πρώτου προσώπου.

Ἑνικός.

Ὅν.	je	ἡ	moi	ἐγὼ
Γεν.	de		moi	ἐμοῦ
Δοτ.	à	moi,	moi καὶ me	ἐμοὶ
Αἰτ.		moi	καὶ me	ἐμὲ
Ἀφ.	de	moi		παρ' ἐμοῦ

Πληθυντικός.

Ὅν.	nous	ἡμεῖς
Γεν.	de nous	ἡμῶν
Δοτ.	à nous καὶ nous	ἡμῖν
Αἰτ.	nous	ἡμᾶς
Ἀφ.	de nous	παρ' ἡμῶν

Τοῦ δευτέρου προσώπου.

Ἑνικός.

Ὅν.	tu	ἡ	toi	σύ
Γεν.	de		toi	σοῦ
Δοτ.	à	toi,	toi καὶ te,	σοὶ
Αἰτ.		toi	καὶ te	σέ
Κλητ.	ô	toi		ὦ σύ
Ἀφ.	de	toi		παρὰ σοῦ

Πληθυντικός.

Ὅν.	vous	ὕμεις
Γεν.	de vous	ὕμῶν
Δοτ.	à vous καὶ vous	ὕμιν
Αἰτ.	vous	ὕμᾶς
Κλητ.	ô vous	ὦ ὕμεις
Ἀφ.	de vous	παρ' ὕμῶν

Τοῦ τρίτου προσώπου ἀρσενικαί.

Ἑνικός.

Ὅν.	il ἢ lui	αὐτός
Γεν.	de lui	αὐτοῦ
Δοτ.	à lui καὶ lui	αὐτῷ
Αἰτ.	lui καὶ le	αὐτόν
Ἀφ.	de lui	παρ' αὐτοῦ

Πληθυντικός.

Ὅν.	ils ἢ eux	αὐτοὶ
Γεν.	d' eux	αὐτῶν
Δοτ.	à eux καὶ leur	αὐτοῖς
Αἰτ.	eux καὶ les	αὐτούς
Ἀφ.	d' eux	παρ' αὐτῶν

Τοῦ τρίτου προσώπου θηλυκαί.

Ἑνικός.

Ὅν.	elle	αὐτή
Γεν.	d' elle	αὐτῆς
Δοτ.	à elle καὶ lui	αὐτῇ
Αἰτ.	elle καὶ la	αὐτήν
Ἀφ.	d' elle	παρ' αὐτῆς

Πληθυντικός.

Ὅν.	elles	αὐταὶ
Γεν.	d' elles	αὐτῶν
Δοτ.	à elles καὶ leur	αὐταῖς
Αἰτ.	elles καὶ les	αὐτάς
Ἀφ.	d' elles	παρ' αὐτῶν

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ. Ἄ. Ἐκ τῶν διττῶν ὀνομαστικῶν je καὶ moi, tu καὶ toi, il καὶ lui, αἱ μὲν je, tu, il, χρησιμεύουσιν εἰς δεῖξιν τοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων, διό καὶ συνοδεύουσι πάντοτε τοὺς χρό-

νοὺς αὐτῶν, οἶον, je chante, tu chantes, il chante· ᾄδω, ᾄδεις, ᾄδει.
Αἰ δὲ moi, toi, lui λαμβάνονται καθ' ἑαυτάς· οἶον, qui chante? τίς
ᾄδει; moi, ἐγώ.

Β'. Τὴν δοτικὴν μοὶ ἀντὶ ἐμπροθέτου à μοὶ μεταχειρίζονται ἐν τῇ
προστακτικῇ ἐγκλίσει· οἶον, donnez-moi, δός μοι, τὴν δὲ me εἰς τὰς
λοιπὰς ἐγκλίσεις, ὅτε καὶ προτάσσεται τοῦ ῥήματος· οἶον, il me parle,
μοὶ ὁμιλεῖ, ἴσον τῷ il parle à moi. Τὸ αὐτὸ λέγομεν καὶ περὶ τῶν
λοιπῶν δοτικῶν, à toi, toi καὶ te, à lui καὶ lui, à nous καὶ nous
(ὄρα καὶ Συντακτικόν).

Γ'. Ὁμοίως αἱ αἰτιατικαὶ me, te, la, les, προτάσσονται τῶν ῥημά-
των, καὶ ἀναλογουσι πρὸς τὰς τῆς νῦν ἐλληνικῆς μέ=ἐμέ, τόν=αὐ-
τόν, τὴν=αὐτήν· οἶον, il me connaît (μέ γνωρίζει), ἀντὶ τοῦ il con-
naît moi (γνωρίζει ἐμέ), je le connais (τόν γνωρίζω), ἀντὶ τοῦ je
connais lui (γνωρίζω αὐτόν).

Ἐχουσι δὲ καὶ μίαν τριτοπρόσωπον ἀντωνυμίαν κοινοῦ γένους καὶ
ἀριθμοῦ τὴν soi.

Ὅν.	soi
Γεν.	de soi
Δοτ.	à soi καὶ se
Αἰτ.	soi καὶ se
Ἀφ.	de soi

Τὰς δὲ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου αὐτοπαθεῖς ἀναπλη-
ροῦσι διὰ τῶν προσωπικῶν λαμβανομένων ἢ καθ' ἑαυτάς ἢ μετὰ τῆς
ἀορίστου même· οἶον, moi-même, ἐγὼ αὐτός, de moi-même, ἐμαυ-
τοῦ· nous-mêmes, ἡμεῖς αὐτοί· de nous-mêmes, ἡμῶν αὐτῶν· toi-
même, σὺ αὐτός· de toi-même, σαυτοῦ· vous-mêmes, ὑμεῖς αὐτοί.
Καὶ ἐπὶ τοῦ τρίτου lui-même, αὐτός ὁ ἴδιος· πληθ. eux-mêmes· el-
le-même, αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ κτλ.

Δεικτικά.

ce ἢ cet οὗτος.

cette αὕτη.

ces οὗτοι καὶ αὗται.

Ἡ μὲν ce πρὸ συμφώνου καὶ δασέος h· οἶον, ce roi, οὗτος ὁ βασι-
λεὺς· ce héros, οὗτος ὁ ἥρως· ἢ δὲ cet πρὸ φωνήεντος καὶ τοῦ h φιλοῦ,
cet ami, οὗτος ὁ φίλος· cet homme, οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Τὸ θηλυκόν

γένος σχηματίζεται ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ *cel, cette femme*, αὕτη ἡ γυνή. Ὁ πληθυντικὸς ἀριθμὸς κοινὸς ἐν ᾧ πασι *ces rois, ces amis, ces femmes*. Λαμβάνονται δὲ αἱ ἀντωνυμίαι αὗται μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς. Ἄλλ' ἡ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ *ce* ἔχει ἐνίοτε ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν οἶον, *ce qui plait*, ἐκεῖνο ὅπερ=ὅ, τι ἀρέσκει.

Αἱ ἀντωνυμίαι αὗται δὲν δέχονται ἄρθρον *cet homme, de cet homme, à cet homme*.

Αἱ ἀπλᾶι δεικτικαὶ ἀντωνυμίαι συντιθέμεναι μετὰ τῶν προσωπικῶν παράγουσι τὰς συνθέτους δεικτικὰς

celui ἐκεῖνος

celle ἐκείνη

ceux ἐκεῖνοι

celles ἐκεῖναι,

αἵτινες δὲν λαμβάνονται οὐδέποτε μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἀλλ' ἔχουσιν ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν οἶον, *celui qui aime la vertu*, ἐκεῖνος ὅστις ἀγαπᾷ=ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀρετὴν. Ἄλλοτε δὲ τὰς μεταχειρίζονται ὅπου ἡμεῖς βάλλομεν τὸ ἄρθρον κατ' ἑλλειψιν τοῦ ὀνόματος, *la république d'Athènes et celle de Rome*, ἡ δημοκρατία τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ τῆς Ῥώμης.

Εἰς τὰς δεικτικὰς Ἀντωνυμίας προστίθενται πολλάκις τὰ μόρια *ci* καὶ *là*, *celui-ci*, οὗτος· *celui-là*, ἐκεῖνος· *celle-ci*, αὕτη· *celle-là*, ἐκείνη· *ceci*, τουτί· *cela*, ἐκεῖνοί.

Κτητικά.

Ἀριθ. Ἐνικός.

Ἀριθ. Πληθυντικός.

Ἀρσεν.

Θηλυκ.

Γένους κοινού.

mon ἐμός,

ma ἐμή,

mes ἐμοὶ καὶ ἐμαί

ton σός,

ta σή,

tes σοὶ καὶ σαί

son ἐός (ιδιὸς του)

sa ἐή,

ses ἐοὶ καὶ εἰαί

notre ἡμέτερος καὶ -τέρα

nos ἡμέτεροι καὶ -τεραι

votre ὑμέτερος καὶ -τέρα

vos ὑμέτεροι καὶ -τεραι

leur σφέτερος (ιδιὸς των) καὶ -τέρα

leurs σφέτεροι καὶ -τεραι.

Οἶον, *mon père*, ὁ ἐμός πατὴρ ἢ πατήρ μου· *ma mère*, ἡ ἐμή μήτηρ=μήτηρ μου· *notre père*, ὁ ἡμέτερος πατὴρ=πατήρ μας· *nos parents*, οἱ ἡμέτεροι γονεῖς=γονεῖς μας· *son livre*, τὸ ἐόν βιβλίον=βιβλίον του ἢ τῆς· *sa maison*, ἡ ἐή οἰκία=οἰκία του ἢ τῆς κτλ., ἢ τοι συμφωνοῦσιν αἱ ἀντωνυμίαι αὗται κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ σημαίνοντος τὸ κτῆμα.

Μετά τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἢ h φιλοῦ ἀρχομένων θηλυκῶν ὀνομάτων μεταχειρίζονται χάριν εὐφωνίας τὰς ἀντωνυμίας mon, lon, son, ἀντὶ τῶν ma, la, sa· οἷον, mon âme, ἡ ἐμή ψυχὴ, lon âme, son âme· ὅχι ma âme κτλ.

Καὶ αἱ μὲν ἄνωτέρω κτητικαὶ λαμβάνονται πάντοτε μετὰ τινος ὀνόματος ἐπιθετικῶς· διὸ καὶ οἱ νεώτεροι τῶν γραμματικῶν κτητικὰ ἐπίθετα καλοῦσιν αὐτάς.

Αἱ δὲ ἐφεξῆς κατὰ μὲν τὴν σημασίαν καὶ δύναμιν δὲν διαφέρουσι τῶν ἄνωτέρω, διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο, ὅτι τίθενται πάντοτε καθ' ἑαυτὰς ἐννοουμένου ἀπὸ κοινοῦ τοῦ ὀνόματος τοῦ κτήματος. Κλίνονται δὲ αὐταὶ μὲν ἐνἄρῳ, ἐκείναι δὲ ἀνἄρῳ.

Ἄρ. Ἑνικός.

Ἄρ. Πληθυντικός.

le mien	la mienne	les miens	les miennes
le tien	la tienne	les tiens	les tiennes
le sien	la sienne	les siens	les siennes
le nôtre	la nôtre	les nôtres	} γένους κοινοῦ.
le vôtre	la vôtre	les vôtres	
le leur	la leur	les leurs	

Οἷον, votre livre et le mien· τὸ βιβλίον σας καὶ τὸ ἐμὸν (βιβλίον)· sa maison et la mienne, ἡ οἰκία του καὶ ἡ ἐμή· leur patrie et la nôtre, ἡ πατρίς των καὶ ἡ ἡμετέρα κτλ.

Ἀναφορικάι.

Αὗται εἶναι τρεῖς, ἡ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ qui (ὅς, ἡ, οἱ, αἱ), ἡ ἑνἄρῳς lequele (ὅστις), καὶ ἡ κατ' ἐννοιαν οὐδετέρου γένους quoi (ὅ).
ἀ. qui (ὅς).

Ὅν.	qui	} κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ,
Γεν.	de qui ἢ dont	
Δοτ.	à qui	
Αἰτ.	que	
Ἄφ.	de qui ἢ dont	

β'. lequel (ὅστις).

Ἀρσενικ.

Ἑνικός.

Πληθυντικός.

Ὅν. καὶ αἰτ.	lequel	lesquels
Γεν. καὶ ἀρ.	duquel	desquels
Δοτ.	auquel	auxquels

Θηλυκᾶ.

Ἐνικός.		Πληθυντικός.
Ὀν. καὶ αἰτ.	laquelle	lesquelles
Γεν. καὶ ἀφ.	de laquelle	desquelles
Δοτ.	à laquelle	auxquelles

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ ἄρθρον ἀποτελεῖ μίαν λέξιν μετὰ τῆς ἀντωνυμίας, ἀλλὰ προφέρεται ὡς ἓν ἡτο γεγραμμένον ἐν διαστάσει.

γ'. quoi (ὁ).

Ὀν. καὶ αἰτ.	quoi
Γεν. καὶ ἀφ.	de quoi
Δοτ.	à quoi

Πληθυντικός ὁ αὐτός.

Μετὰ τῶν ἀναφορικῶν τάττουσι καὶ τὰς δύο μονοσυλλάβους ἀντωνυμίας en καὶ y. Καὶ ἡ μὲν en ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν καὶ ἀφαιρετικὴν τριτοπροσώπου παντός γένους καὶ ἀριθμοῦ, ἡ δὲ y μὲ δοτικὴν. (Ὅρα καὶ Συντακτικόν).

Αἱ ἀναφορικαὶ χρησιμεύουσι καὶ ὡς ἐρωτηματικά, οὕσαι σχεδὸν αἱ αὐταί.

ἀ. qui ? τίς ; que ? τί ;

Ἡ qui ἐπὶ προσώπων, ἡ δὲ que ἐπὶ πραγμάτων· οἶον, qui cherchez-vous ? τίνα ζητεῖς ; que cherchez-vous ? τί ζητεῖς ;

β'. quel ? quelle ? ποῖος ; ἡ ὁποῖός τις ; quel homme est-ce ? ὁποῖός τις ὁ ἀνὴρ ;

γ'. lequel ? laquelle ? τίς ἐξ ὧν ; οἶον, προκειμένου περὶ οἰκιῶν λέγουσι laquelle avez-vous achetée ? τίνα ἐξ αὐτῶν ἡγοράσατε ; καὶ μετὰ τοῦ ἀριθμητικοῦ deux, lequel de deux ? πότερος ;

δ'. quoi ? τί ; de quoi s'agit-il ? περὶ τίνος πρόκειται ;

Ἀόριστοι.

Τούτων εἰσὶν εἶδη τρία, ἀ. αἱ αἰ μετὰ τίνος οὐσιαστικοῦ ἐπιθετικῶς συναπτόμεναι, αἵτινες καὶ ἐπίθετα ἀοριστολογικὰ καλεῦνται ὑπὸ τῶν νεωτέρων. β'. Αἱ αἰ καθ' ἑαυτὰς λαμβανόμεναι, ἧτοι ἐπομένου ἀμέσως ῥήματος ἡ γενικῆς δικαιρετικῆς. γ'. Αἱ ποτὲ μὲν καθ' ἑαυτὰς, ποτὲ δὲ μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐκφερόμεναι.

Εἶδος ἀ. quelque, τίς· un τίς· chaque, ἕκαστος· quelconque, ὅστις· δὴποτε· certain, τίς· οἶον, chaque homme, certain auteur, συγγραφεὺς τις κτλ.

Εἶδος β'. quelqu'un, εἷς τις· chacun, ἕκαστος· personne, οὐδείς· rien, οὐδέν· autrui, ἄλλος· on, τίς· οἶον, chacun parlait, chacun de nous.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Πολλὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῆς ἀντωνυμίας on μετὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων, on dit, on frappe à la porte, ὅπερ ἡμεῖς ἐκφράζομεν διὰ τοῦ τρίτου πληθ. προσώπου τῶν ἐνεργητικῶν· λέγουσι, κρούουσι τὴν θύραν· ἢ διὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ τῶν παθητικῶν· λέγεται κτλ.

Εἶδος γ'. nul, οὐδείς· θηλ. nulle· aucun, κανείς, aucune· tel, τοιοῦτος, telle· plusieurs, πολλοὶ καὶ πολλαί· tout, toute, πᾶς, πᾶσα· tous, πάντες· toutes, πᾶσαι· l'un l'autre ἀλλήλους κτλ.

Εἶναι δὲ καὶ τέταρτόν τι εἶδος, τῶν συνθέτων ἐξ ἀντωνυμίας καὶ τοῦ συνδέσμου que, αἵτινες καὶ συντάσσονται μεθ' ὑποτακτικῆς· οἶον, qui que ce soit, ὅστις καὶ ἂν ᾦναι (ὅστιςδῆποτε)· quoi que ce soit, (ὅ,τι δῆποτε)· quoi que, quel que, quelle que· οἶον, quoi que vous fassiez, ὅ,τι καὶ ἂν πράξῃς· quel que soit votre mérite, οἰαδῆποτε καὶ ἂν ᾦναι ἡ ἀξία σου. ("Ορα περὶ τούτων καὶ Συντακτικόν).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ Ῥήματος.

Παραπόμενα τοῦ ῥήματος εἶναι ἀριθμός (nombre), πρόσωπον (personne), χρόνος (temps), ἔγκλισις (mode), διᾷθεσις (voix), συζυγία (conjugaison).

Διαθέσεις εἶναι τέσσαρες, ἐνεργητικὴ (active), παθητικὴ (passive), οὐδετέρα (neutre), μέση ἢ αὐτοπαθὴς (réfléchie).

Συζυγαίαι εἶναι τέσσαρες, διακρινόμεναι ἐκ τῆς καταλήξεως τοῦ ἀπαρεμφάτου. Πρώτη ἢ εἰς er, οἶον, aimer (ἀγαπᾶν)· δευτέρα ἢ εἰς ir, οἶον finir (τελειοῦν)· τρίτη ἢ εἰς oir, οἶον recevoir (δέχεσθαι)· τετάρτη ἢ εἰς re, οἶον rendre (ἀποδίδειν).

Ἐγκλίσεις πέντε·

α. Indicatif, ὀριστικὴ.

β. Conditionnel, μεταφράζεται κοινῶς ὑποθετικὴ· ἐκφράζει δὲ εἰς τὰς ὑποθετικὰς προτάσεις τὸ συμπέρασμα, οὐχὶ τὴν ὑπόθεσιν· οἶον, si les Grecs étaient unis ils seraient invincibles· ἂν οἱ Ἕλληνες ὡμο-

νόουν ἤθελον εἶσθαι ἀήτητοι. Ἄλλοτε πάλιν ἐμφανίζει ἀπλῶς δυνατόν ἢ πιθανόν τῆς πράξεως, ὡς τῶν ἀρχαίων ἡ εὐκτική μετὰ τ' ἂν ἡ μετριάζει καὶ κολάζει τὸ λίαν ἀπότομον καὶ ἀποφθεγματικὴ τῆς ὀριστικῆς, οἷον *je voudrais vous parler*, ἤθελον νὰ σοὶ ἐμιλήσῃ.

γ'. *Impératif*, προστακτική.

δ'. *Subjonctif*, ὑποτακτικὴ καὶ εὐκτικὴ ἡ αὐτή.

ε'. *Infinitif*, ἀπαρέμφατος.

Περὶ σημασίας χρόνων.

Χρόνοι εἶναι ὀκτώ·

α'. *Présent*, ἐνεστώς· οἷον *je parle*, ἐμιλῶ.

β'. *Imparfait*, παρατατικός, οἷον *je parlais*, ὠμίλουν.

γ'. *Prétérit défini*, ὁριστος. Ἐκφράζει πρᾶξιν, ἥτις ἐγένεν ἤδη· ἰδίως δὲ ἐν χρόνῳ ὀρισμένῳ καὶ ὀλοκλήρως παρωχημένῳ, ὡς *χθὲς* πέρυσιν κτλ., ὅπερ σημαίνει καὶ τὸ ὄνομα *Prétérit défini* (παρωχημένος ὀρισμένος)· οἷον *hier je parlai*, χθὲς ὠμίλησα.

δ'. *Prétérit indéfini*, παρακειμένος. Ἐκφράζει ἐπίσης πρᾶξιν, ἥτις ἐγένεν ἤδη, ἰδίως δὲ ἐν μὴ ὀρισμένῳ χρόνῳ, ὅπερ σημαίνει καὶ τὸ ὄνομα (παρωχημένος μὴ ὀρισμένος)· ἡ ὀρισμένῳ μὲν, μὴ ὀλοκλήρῳ δὲ παρελθόντι, οἷον *j'ai parlé aujourd'hui*, σήμερον ὠμίλησα. Τὸν ὠνόμασα δὲ παρακειμένον καὶ διὰ τὴν ἄλλην ὁμοιότητα, καὶ διότι τὸ ἑλληνικὸν γέγραφα, λελάληκα, δὲν μεταφράζεται καταλληλότερον γαλλιστὶ εἰμὴ διὰ τοῦ *j'ai écrit*, *j'ai parlé*, ὅπερ ἡ νεωτέρα ἑλληνικὴ λέγει· ἔχω γεγραμμένον κτλ.

ε'. *Prétérit antérieur*, ὁριστος δεύτερος. Ὁ χρόνος οὗτος συνοδεύεται συνήθως ὑπὸ χρονικοῦ τινος μορίου, οἷον, *après que*, ἀφοῦ, *déjà que*, ἔτι· *après que j'eus parlé je sortis*, ἀφοῦ ὠμίλησα ἐξῆλθον· ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα *antérieur* (πρότερος), διότι ἐκφράζει τῶντι προτεραιότητα πράξεως· πρῶτον ὠμίλησα, ἔπειτα ἐξῆλθον.

ς'. *Plus-que-parfait*, ὑπερσυντελικός· οἷον *j'avais parlé*, εἴχον ὠμιλήσει.

ζ'. *Futur*, μέλλων· *je parlerai*, θέλω ὠμιλήσει.

η'. *Futur passé*, μέλλων τετελεσμένος· *j'aurai parlé*· θέλω ἔχει ὠμιλημένα· *demain j'aurai écrit la lettre*· αὔριον θέλω ἔχει γεγραμμένην τὴν ἐπιστολήν. Καὶ οὗτος συνοδεύεται πολλάκις ὑπὸ μορίου τινος χρονικοῦ, ὅποτε καὶ μεταφράζεται διὰ τοῦ ὁριστοῦ τῆς ὑποτα-

τικῆς· quand j'aurai parlé, ἀφοῦ ὁμιλήσω. Ἄλλοτε ἔχει σημασίαν
τὴν δύναμιν ὑποθετικοῦ ἀορίστου· οἷον, vous l'aurez vu, θὰ τὸν εἶδες,
vous l'aurez connu, θὰ τὸν ἐγνώρισες.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὰ ῥήματα aller (ὑπάγω) καὶ venir (ἔρχομαι), συναπτόμενα
τ' ἀπαρεμφότου, ἀποτελοῦσι περίφρασιν τινα συγνοτάτην εἰς τὴν γαλλικὴν
ᾧσαν· οἷον, je vais lire, ἀδτίκα ἀναγνώσω, ἥτοι εἰδός τι μετ' ὀλίγου
ἄλλοτος (1)· je viens de lire, ἄρτι ἢ προ μικροῦ ἀνέγνων, ἥτοι εἰδός τι
πρακτεμένου. Ὁμοιόν τι εἶναι τὸ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἔφθην μετὰ
ποχῆς, ὡς ἔφθην εἰπὼν, γαλλιστὶ, comme nous venons de dire.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω βλέπομεν ὅτι οἱ χρόνοι τῶν ῥημάτων διαίρουνται
εἰς ἀπλοῦς (temps simples) καὶ εἰς συνθέτους (temps composés). Ἄ-
λλοι εἶναι ὁ présent, imparfait, prétérit défini καὶ futur· σύνθετοι δὲ
λοιποὶ τέσσαρες. Εἶναι δὲ σύνθετοι ἐκ τῆς παθητικῆς μετοχῆς καὶ
τῶν δύο ῥημάτων avoir (ἔχειν) καὶ être (εἶναι), τὰ ὅποια διὰ τοῦτο
καλοῦνται βοηθητικά (verbes auxiliaires).

Τοιαύτους συνθέτους χρόνους ἔχει καὶ ἡ ἀρχαία Ἑλληνική, ὡς τὸν
παθητικὸν παρακείμενον τῆς εὐνικῆς καὶ ὑποτακτικῆς· τετυμμένος
ἦν, τετυμμένος ἔάν ᾤ· καὶ ἡ νεωτέρα.

Συνειθίζουσι δὲ οἱ Γάλλοι νὰ ἐκφέρωσι τὰ διάφορα πρόσωπα τῶν ῥη-
μάτων συναδευμένα μὲ τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας je, tu, il ἢ elle,
nous, vous, ils ἢ elles· οἷον, j'aime, tu aimes, il aime· nous aimons,
vous aimez, ils aiment. Γίνεται δὲ τοῦτο διὰ τὴν πτωχείαν τῶν κατα-
λήξεων, αἵτινες ὁμοειδεῖς οὔσαι δὲν ἀρκοῦσιν εἰς διάκρισιν τῶν προσώπων.

Ἐπειδὴ, ὡς εἵπομεν, τὰ δύο βοηθητικὰ ῥήματα εἶναι ἀναγκαῖα
εἰς σχηματισμὸν τῶν λοιπῶν ῥημάτων, πρετάσσονται τοῦ τύπου τῶν
πρεσάρων συζυγιῶν.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ

AVOIR (EXEIN).

INDICATIF.

Présent.

j'ai	nous avons
tu as	vous avez
il a	ils ont

(1) Ἐν τῇ Π. Γραφῇ ὁ Ἡσαῦ λέγει, «ἰδοὺ ἐγὼ πορεύομαι τελευτᾶν»,
ἐπλησιάζω ν' ἀποθάνω, ὅπερ ἡ κοινὴ γλῶσσα καθ' ὅμοιον τρόπον ἐκφράζει,
ἐπάγω ν' ἀποθάνω.

Imparfait.

j'avais
tu avais
il avait
nous avions
vous aviez
ils avaient

Prétérit défini.

j'eus
tu eus
il eut
nous eûmes
vous eûtes
ils eurent

Prétérit indéfini.

j'ai eu
tu as eu
il a eu
nous avons eu
vous avez eu
ils ont eu

Prétérit antérieur.

j'eus eu
tu eus eu
il eut eu
nous eûmes eu
vous eûtes eu
ils eurent eu

Plus-que-parfait.

j'avais eu
tu avais eu
il avait eu
nous avions eu
vous aviez eu
ils avaient eu

Futur.

j'aurai
tu auras
ils aura
nous aurons
vous aurez
ils auront

Futur passé.

j'aurai eu
tu auras eu
il aura eu
nous aurons eu
vous aurez eu
ils auront eu

CONDITIONNEL *Présent.*

j'aurais
tu aurais
il aurait
nous aurions
vous auriez
ils auraient

Prétérit.

j'aurais eu
tu aurais eu
il aurait eu
nous aurions eu
vous auriez eu
ils auraient eu

ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.

j'eusse eu
tu eusses eu
il eût eu
nous eussions eu
vous eussiez eu
ils eussent eu

IMPERATIF (1).

Ε'. προσ. ένικ.)
s (α. πρόσ. πληθ.)
(Ε'. πρόσ. πληθ.)

SUBJONCTIF.

Présent ή Futur

j'aie
tu aies
ait
nous ayons
vous ayez
s aient

Imparfait.

j'eusse
tu eusses
eût
nous eussions
vous eussiez
s eussent

Prétérit.

j'aie eu
tu aies eu
ait eu

que nous ayons eu
que vous ayez eu
qu'ils aient eu

Plus-que-parfait.

que j'eusse eu
que tu eusses eu
qu'il eût eu
que nous eussions eu
que vous eussiez eu
qu'ils eussent eu

INFINITIF.

Présent.

avoir

Prétérit.

avoir eu

PARTICIPE.

Présent.

ayant

Participe passif.

eu, eue

Prétérit.

ayant eu

ΕΞΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ
ÊTRE (ΕΙΝΑΙ).

INDICATIF. *Présent.*

mis
es
st
s sommes
s êtes
sont

Imparfait

j'étais
tu étais
il était
nous étions
vous étiez
ils étaient

1) 'Ως τρίτα πρόσωπα προστακτικῆς χρησιμεύουσι τὰ τῆς ὑποτακτικῆς
ait, qu'ils aient. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ῥημάτων.

Prétérit défini.

je fus
tu fus
il fut
nous fûmes
vous fûtes
ils furent

Futur passé.

j'aurai été
tu auras été
il aura été
nous aurons été
vous aurez été
ils auront été

Prétérit indéfini.

j'ai été
tu as été
il a été
nous avons été
vous avez été
ils ont été

CONDITIONNEL.

Présent.

je serais
tu serais
il serait
nous serions
vous seriez
ils seraient

Prétérit antérieur.

j'eus été
tu eus été
il eut été
nous eûmes été
vous eûtes été
ils eurent été

Prétérit.

j'aurais été
tu aurais été
il aurait été
nous aurions été
vous auriez été
ils auraient été

Plus-que-parfait.

j'avais été
tu avais été
il avait été
nous avions été
vous aviez été
ils avaient été

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

j'eusse été
tu eusses été
il eût été
nous eussions été
vous eussiez été
ils eussent été.

Futur.

je serai
tu seras
il sera
nous serons
vous serez
ils seront

IMPERATIF.

sois
soyons
soyez

SUBJONCTIF.

Présent à Futur.

que je sois

que tu sois

qu'il soit

que nous soyons

que vous soyez

qu'ils soient

Imparfait.

que je fusse

que tu fusses

qu'il fût

que nous fussions

que vous fussiez

qu'ils fussent

Prétérit.

que jaie été

que tu aies été

qu'il ait été

que nous ayons été

que vous ayez été

qu'ils aient été

Plus-que-parfait.

que j'eusse été

que tu eusses été

qu'il eût été

que nous eussions été

que vous eussiez été

qu'ils eussent été

INFINITIF. *Présent.*

être

Prétérit.

avoir été

PARTICIPE.

Présent.

étant

Participe passif.

été

Prétérit.

ayant été.

ΠΡΩΤΗ ΣΥΖΥΓΙΑ

Tōr eis en Ἀγγόττωρ. Aimer (ἀγαπᾶν).

INDICATIF.

il aimait

Présent.

nous aimions

j'aime

vous aimiez

tu aimes

ils aimaient

il aime

Prétérit défini.

nous aimons

j'aimai

vous aimez

tu aimas

ils aiment

il aima

Imparfait.

nous aimâmes

j'aimais

vous aimâtes

tu aimais

ils aimèrent

Prétérit indéfini.

j'ai aimé
tu as aimé
il a aimé
nous avons aimé
vous avez aimé
ils ont aimé

Prétérit antérieur.

jeus aimé
tu eus aimé
il eut aimé
nous eûmes aimé
vous eûtes aimé
ils eurent aimé

Plus-que-parfait.

j'avais aimé
tu avais aimé
il avait aimé
nous avions aimé
vous aviez aimé
ils avaient aimé

Futur.

j'aimerais
tu aimeras
il aimera
nous aimerons
vous aimerez
ils aimeront

Futur passé.

j'aurai aimé
tu auras aimé
il aura aimé
nous aurons aimé
vous aurez aimé
ils auront aimé

CONDITIONNEL.

Présent.

j'aimerais
tu aimerais
il aimerait
nous aimerions
vous aimeriez
ils aimeraient

Prétérit.

j'aurais aimé
tu aurais aimé
il aurait aimé
nous aurions aimé
vous auriez aimé
ils auraient aimé

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

j'eusse aimé
tu eusses aimé
il eût aimé
nous eussions aimé
vous eussiez aimé
ils eussent aimé

IMPERATIF.

aime (ἑ'. πρόσ. ἐνικ.)
aimons (ἀ. πρόσ. πληθ.)
aimez (ἑ'. πρόσ. πληθ.)

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur.

que j'aime
que tu aimes
qu'il aime
que nous aimions
que vous aimiez
qu'ils aiment

Imparfait.

que j'aimasse
que tu aimasses
qu'il aimât
que nous aimassions
que vous aimassiez
qu'ils aimassent

Prétérit.

que j'aie aimé
que tu aies aimé
qu'il ait aimé
que nous ayons aimé
que vous ayez aimé
qu'ils aient aimé

Plus-que-parfait.

que j'eusse aimé
que tu eusses aimé

qu'il eût aimé
que nous eussions aimé
que vous eussiez aimé
qu'ils eussent aimé

INFINITIF.

Présent.

aimer

Prétérit.

avoir aimé

PARTICIPE.

Présent.

aimant

Participe passif.

aimé, ée

Prétérit.

ayant aimé.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς πρώτης Συζυγίας.

α. "Όταν χαρακτήρ τοῦ ῥήματος ἦναι τὸ σύμφωνον g, οἶον, manger, menager, παρεντίθεται ε μεταξὺ τοῦ g καὶ τῶν φωνηέντων a, o· οἶον, nous mangeons, il mangea. Τὸ ε τοῦτο δὲν προφέρεται, χρησιμεύει δὲ εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὸ g γλωσσόφωνον ἀντὶ λαρυγγοφώνου. ("Όρα ἀνωτέρω ἐν τῷ περὶ προφορᾶς τῶν γραμμάτων κεφαλαίῳ).

β. Όμοίως ὅταν χαρακτήρ ἦναι τὸ c, υπογράφεται τὸ σημεῖον la cédille εἰς τὰς αὐτὰς περιστάσεις καὶ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν· οἶον, nous menaçons, vous menaçâtes.

γ. Τὸ παραλῆγον ε ὀξύτονον τοῦ ἀπαρεμφάτου τρέπεται εἰς ε βαρύτονον παντοῦ ὅπου ἐν τῇ ἐπομένῃ συλλαβῇ ἀκολουθεῖ ε ἄφωνον· οἶον, espérer, j'espère· répéter, je répèterai κτλ.

δ. Τὸ παραλῆγον ε ἄφωνον τρέπεται ὁμοίως εἰς βαρύτονον· οἶον, mener, je mène, je mènerai, ἐκτὸς ἂν τὸ ῥῆμα ἔχῃ χαρακτηριστικὸν l ἢ t, διότι τότε ἀντὶ τοῦ τόνου διπλασιάζεται τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνον· appeler, j'appelle, j'appellerai· jeter, je jette, je jetterai, κτλ.

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βεροῖος

έ. Τὸ χαρακτηριστικὸν γ τρέπεται εἰς ἰ πρὸ τοῦ ε ἀφώνου· ployer, je ploie, tu ploies, il ploie· nous ployons, vous ployez, ils ploient. Μέλλων, je ploierai (πρόφερε ploirai) κτλ.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΥΖΥΓΙΑ

Tōr εἰς ἰρ ἀηγόρτωρ. Finir (τελειοῦν).

INDICATIF. Présent.

je finis
tu finis
il finit
nous finissons
vous finissez
ils finissent

Imparfait.

je finissais
tu finissais
il finissait
nous finissions
vous finissiez
ils finissaient.

Prétérit défini.

je finis
tu finis
il finit
nous finîmes
vous finîtes
ils finirent.

Prétérit indéfini.

j'ai fini
tu as fini
il a fini
nous avons fini
vous avez fini
ils ont fini.

Prétérit antérieur.

j'eus fini
tu eus fini
il eut fini
nous eûmes fini
vous eûtes fini
ils eurent fini

Plus-que-parfait.

j'avais fini
tu avais fini
il avait fini
nous avions fini
vous aviez fini
ils avaient fini.

Futur.

je finirai
tu finira
il finira
nous finirons
vous finirez
ils finiront.

Futur passé.

j'aurai fini
tu auras fini
il aura fini
nous aurons fini
vous aurez fini
ils auront fini.

CONDITIONNEL. *Présent.*

je finirais
tu finirais
il finirait
nous finirions
vous finiriez
ils finiraient

Prétérit.

j'aurais fini
tu aurais fini
il aurait fini
nous aurions fini
vous auriez fini
ils auraient fini

ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.

j'eusse fini
tu eusses fini
il eût fini
nous eussions fini
vous eussiez fini
ils eussent fini

IMPÉRATIF.

finis
finissons
finissez

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur.

que je finisse
que tu finisses
qu'il finisse
que nous finissions
que vous finissiez
qu'ils finissent

Imparfait.

que je finisse
que tu finisses
qu'il finit
que nous finissions
que vous finissiez
qu'ils finissent

Prétérit.

que j'aie fini
que tu aies fini
qu'il ait fini
que nous ayons fini
que vous ayez fini
qu'ils aient fini

Plus-que-parfait.

que j'eusse fini
que tu eusses fini
qu'il eût fini
que nous eussions fini
que vous eussiez fini
qu'ils eussent fini

INFINITIF.

Présent.

finir

Prétérit.

avoir fini

PARTICIPE.

Présent.

finissant

Participe passif.

fini, finie

Prétérit.

ayant fini.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Ῥημάτων τῆς δευτέρας συζυγίας.

α. Τὸ haïr (μισῶ) ἀποβάλλει τὸ διααιρετικὸν σημεῖον καὶ ἀποτελεῖ ἑνὸς ὀνόματος.

δίφθογγον εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν τοῦ ἐνεστώτος τῆς Ὀριστικῆς καὶ Προστακτικῆς· je hais, tu hais, il hait· Προστ. hais. Ἐπὶ παντός δ' ἄλλου χρόνου ἡ δίφθογγος εἶναι διαλελυμένη.

β'. Tò bénir ἔχει διττὴν παθητικὴν μετοχὴν, béni, ὅταν σημαίνῃ ἀπλῶς τὸ εὐλογῶ· un peuple béni de Dieu, λαὸς ὑπολογημένος παρὰ Θεοῦ· καὶ bénit, ὅταν σημαίνῃ πρᾶγμα ἡγιασμένον δι' εὐχῆς ἱερέως· ὡς du pain bénit, ἄρτος ἡγιασμένος· de l'eau bénite, ὕδωρ ἡγιασμένον (ἁγιασμός).

γ'. Ὁμοίως τὸ fleurir (ἀνθῶ) κάμνει εἰς τὴν μετοχὴν florissant καὶ εἰς τὸν Παρατατικὸν τῆς Ὀριστικῆς je florissais ὅταν ἐκλαμβάνηται μεταφορικῶς, ἥτοι σημαίνῃ τὸ ἀκμαῖζω· l'empire des Assyriens florissait à cette époque, ἡ τῶν Ἀσσυρίων ἀρχὴ ἥκμαζε κατ'ἐκείνον τὸν χρόνον.

ΣΥΖΥΤΙΑ ΤΡΙΤΗ

Tōr eis oīr ληγόντων. Recevoir (δέχεσθαι).

INDICATIF. Présent.

Prétérit indéfini.

je reçois
tu reçois
il reçoit
nous recevons
vous recevez
ils reçoivent

j'ai reçu
tu as reçu
il a reçu
nous avons reçu
vous avez reçu
ils ont reçu

Imparfait.

Prétérit antérieur.

je recevais
tu recevais
il recevait
nous recevions
vous receviez
ils recevaient

j'eus reçu
tu eus reçu
il eut reçu
nous eûmes reçu
vous eûtes reçu
ils eurent reçu

Prétérit défini.

Plus-que-parfait.

je reçus
tu reçus
il reçut
nous reçûmes
vous reçûtes
ils reçurent

j'avais reçu
tu avais reçu
il avait reçu
nous avions reçu
vous aviez reçu
ils avaient reçu

Futur.

je recevrai
tu recevras
il recevra
nous recevrons
vous recevrez
ils recevront

Futur passé.

j'aurai reçu
tu auras reçu
il aura reçu
nous aurons reçu
vous aurez reçu
ils auront reçu

CONDITIONNEL.

Présent.

je recevrais
tu recevrais
il recevrait
nous recevriions
vous recevriez
ils recevraient

Prétérit.

j'aurais reçu
tu aurais reçu
il aurait reçu
nous aurions reçu
vous auriez reçu
ils auraient reçu

ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.

j'eusse reçu
tu eusses reçu
il eût reçu
nous eussions reçu
vous eussiez reçu
ils eussent reçu

IMPÉRATIF.

reçois
recevons
recevez

SUBJONCTIF.

Présent & Futur.

que je reçoive
que tu reçoives
qu'il reçoive
que nous recevions
que vous receviez
qu'ils reçoivent

Imparfait.

que je reçusse
que tu reçusses
qu'il reçût
que nous reçussions
que vous reçussiez
qu'ils reçussent

Prétérit.

que j'aie reçu
que tu aies reçu
qu'il ait reçu
que nous ayons reçu
que vous ayez reçu
qu'ils aient reçu

Plus-que-parfait.

que j'eusse reçu
que tu eusses reçu
qu'il eût reçu
que nous eussions reçu
que vous eussiez reçu
qu'ils eussent reçu

INFINITIF.

Présent.

recevoir

Prêtérít.
avoir reçu
PARTICIPE. Présent.
recevant

Participe passif.
reçu, ue
Prêtérít.
ayant reçu.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν 'Ρημάτων τῆς τρίτης Συζυγίας.

α. Μόνα ὁμαλὰ τῆς τρίτης συζυγίας καὶ ἐπομένως κατὰ τὸν ἀνωτέρω τύπον σχηματιστέα εἶναι τὰ εἰς enoir λήγοντα· ταῦτα δὲ εἶναι περίπου τὰ ἑξῆς· recevoir, percevoir, apercevoir, decevoir, concevoir, devoir. Τὰ λοιπὰ ὅλα εἰς oir εἶναι ἀνώμαλα.

β. Τὸ ῥῆμα devoir (ὀφείλω) περισπᾶται εἰς τὴν παθητικὴν μετοχὴν· dû.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ

Τῶν εἰς re ληγόντων. Rendre (ἀποδίδειν).

INDICATIF. Présent.
je rends
tu rends
il rend
nous rendons
vous rendez
ils rendent

Imparfait.

je rendais
tu rendais
il rendait
nous rendions
vous rendiez
ils rendaient

Prêtérít défini.

je rendis
tu rendis
il rendit
nous rendimes
vous rendites
ils rendirent

Prêtérít indéfini.

j'ai rendu
tu as rendu
il a rendu
nous avons rendu
vous avez rendu
ils ont rendu

Prêtérít antérieur.

j'eus rendu
tu eus rendu
il eut rendu
nous eûmes rendu
vous eûtes rendu
ils eurent rendu

Plus-que-parfait.

j'avais rendu
tu avais rendu
il avait rendu
nous avions rendu
vous aviez rendu
ils avaient rendu

Futur.

je rendrai
tu rendras
il rendra
nous rendrons
vous rendrez
ils rendront

Futur passé.

j'aurai rendu
tu auras rendu
il aura rendu
nous aurons rendu
vous aurez rendu
ils auront rendu

CONDITIONNEL.

Présent.

je rendrais
tu rendrais
il rendrait
nous rendrions
vous rendriez
ils rendraient

Prétérît.

j'aurais rendu
tu aurais rendu
il aurait rendu
nous aurions rendu
vous auriez rendu
ils auraient rendu

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

j'eusse rendu
tu eusses rendu
il eût rendu
nous eussions rendu
vous eussiez rendu
ils eussent rendu

IMPÉRATIF.

rends
rendons
rendez

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur?

que je rende
que tu rendes
qu'il rende
que nous rendions
que vous rendiez
qu'ils rendent

Imparfait.

que je rendisse
que tu rendisses
qu'il rendit
que nous rendissions
que vous rendissiez
qu'ils rendissent

Prétérît.

que j'aie rendu
que tu aies rendu
qu'il ait rendu
que nous ayons rendu
que vous ayez rendu
qu'ils aient rendu

Plus-que-parfait.

que j'eusse rendu
que tu eusses rendu
qu'il eût rendu
que nous eussions rendu
que vous eussiez rendu
qu'ils eussent rendu

INFINITIF.

Présent.

rendre

Prétérít.	Participe passif.
avoir rendu	rendu, ue
PARTICIPE. Présent.	Prétérít.
rendant	ayant rendu

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ Μετοχῆς.

Ἡ μετοχὴ διαιρεῖται εἰς ἐνεργητικὴν καὶ παθητικὴν, ἐξ ὧν ἡ ἐνεργητικὴ ἔχει δύο χρόνους, ἐνεστώτα *aimant*, ἀγαπῶν, *finissant*, τελειῶν, καὶ ἀόριστον, *ayant aimé*, ἀγαπήσας, *ayant fini*, τελειώσας κτλ. Εἶναι δὲ ἡ ἐνεργητικὴ Μετοχὴ ἄκλιτος, μὴ σχηματίζουσα μήτε θηλυκὸν γένος μήτε πληθυντικὸν ἀριθμὸν· οἷον, *un homme lisant*, ἀνὴρ ἀναγινώσκων· *une femme lisant*, γυνὴ ἀναγινώσκουσα· *des hommes lisant*, ἄνδρες ἀναγινώσκοντες· *des femmes lisant*, γυναῖκες ἀναγινώσκουσαι.

Ἡ δὲ παθητικὴ εἶναι κλιτὴ· *aimé*, ἀγαπώμενος ἢ ἡγαπημένος· *aimée*, ἡγαπημένη· *fini*, *finie* κτλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἀγνοῶ δὲ τί οἱ πολλοὶ τῶν νεωτέρων γραμματικῶν δὲν κάμνουν διὰ τὸ οὐσιωδῶς παθητικοῦ τύπου *aimé, écrit*, κτλ., ἀλλ' ὑπὸ τὴν αὐτὴν ὀνομασίαν τοῦ *prétérít* περιλαμβάνουσι τὸ *aimé* καὶ τὸ *ayant aimé*, τὸ *écrit* καὶ τὸ *ayant écrit*. Ὁ *Napoléon Landais*, μετὰ τινων ἄλλων, ἀποκαλεῖ ἐν παρόδῳ τοῦ *aimé, participe passé ou passif*, ἀλλ' εἰς τοὺς τύπους τῶν συζυγιῶν ἀκολουθεῖ καὶ οὗτος τοὺς πολλοὺς. Ἡμεῖς ἐπόμενοι κατὰ τοῦτο εἰς τοὺς ἀρχαιοτέρους γραμματικούς καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι Ἑλλήνας διδάσκουμεν, καλοῦμεν παντοῦ τὸ *aimé, écrit*, κτλ. παθητικὴν μετοχὴν, καὶ εἰκότως· διότι ὡς τὸ *aimant* παρέρχεται ἐκ τοῦ λατινικοῦ *amans*, ἀγαπῶν, τὸ *écrivant* ἐκ τοῦ *scribens*, γράφων, οὕτω τὸ *aimé* γίνεται ἐκ τοῦ λατινικοῦ *amatus*, ἡγαπημένος, τὸ *écrit* ἐκ τοῦ *scriptus*, γεγραμμένος, κτλ. Ἐπειτα ἂν τὸ *aimé* δὲν ἦτο παθητικῆς διαθέσεως, πῶς ἐξ αὐτοῦ καὶ τοῦ *être* ἤθελε παραχθῇ ὁ παθητικὸς τύπος τῶν γαλλικῶν ῥημάτων, *je suis aimé*, ἀγαπῶμαι, εἰμὶ ἀγαπώμενος ἢ ἡγαπημένος, *je suis écrit*, γράφομαι, κτλ.; ἴσως τοὺς γραμματικούς ταράττει ἡ σύλλησις τοῦ ἐνεργητικοῦ παρακειμένου *j'ai écrit*, γέγραφα· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ὅμοιον τοῦ τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς· ἔχω γεγραμμένον κτλ. Μόνον εἰς τὰ σφδότερα ῥήματα ὁ χρόνος οὗτος ἀποβάλλει ἐξ ἀνάγκης τὴν παθητικὴν διάθεσιν, καὶ ἀποβαίνει ἀπλῶς παρῳχημένος, οἷον, *tombant*, πίπτων, *tombé*, πεπτωκώς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ Παθητικοῦ ῥήματος.

Οἱ Γάλλοι δὲν ἔχουσι τύπον παθητικῶν ῥημάτων· ἀναπληροῦσι δ' αὐτὸν διὰ τῶν χρόνων τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος être καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς, ἥτις εἶναι ὁ μόνος παρ' αὐτοῖς ἀπλοῦς παθητικός χρόνος, οἷον, je suis aimé, εἰμὶ ἀγαπώμενος=ἀγαπῶμαι· j'étais aimé, ἠγαπώμην· ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς παραδειγμα.

INDICATIF. Présent.

je suis aimé
tu es aimé
il est aimé
nous sommes aimés
vous êtes aimés
ils sont aimés

Imparfait.

j'étais aimé
tu étais aimé
il était aimé
nous étions aimés
vous étiez aimés
ils étaient aimés

Prétérit défini.

je fus aimé
tu fus aimé
il fut aimé
nous fûmes aimés
vous fûtes aimés
ils furent aimés

Prétérit indéfini.

j'ai été aimé
tu as été aimé
il a été aimé
nous avons été aimés
vous avez été aimés
ils ont été aimés

Prétérit antérieur.

j'eus été aimé
tu eus été aimé
il eut été aimé
nous eûmes été aimés
vous eûtes été aimés
ils eurent été aimés

Plus-que-parfait.

j'avais été aimé
tu avais été aimé
il avait été aimé
nous avions été aimés
vous aviez été aimés
ils avaient été aimés

Futur.

je serai aimé
tu seras aimé
il sera aimé
nous serons aimés
vous serez aimés
ils seront aimés

Futur passé.

j'aurai été aimé
tu auras été aimé
il aura été aimé
nous aurons été aimés
vous aurez été aimés
ils auront été aimés

CONCITIONNEL.

Présent.

je serais aimé
tu serais aimé
il serait aimé
nous serions aimés
vous seriez aimés
ils seraient aimés

Prétérit.

j'aurais été aimé
tu aurais été aimé
il aurait été aimé
nous aurions été aimés
vous auriez été aimés
ils auraient été aimés

ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.

j'eusse été aimé
tu eusses été aimé
il eût été aimé
nous eussions été aimés
vous eussiez été aimés
ils eussent été aimés

IMPÉRATIF.

sois aimé
soyons aimés
soyez aimés

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur.

que je sois aimé
que tu sois aimé
qu'il soit aimé
que nous soyons aimés

que vous soyez aimés
qu'ils soient aimés

Imparfait.

que je fusse aimé
que tu fusses aimé
qu'ils fût aimé
que nous fussions aimés
que vous fussiez aimés
qu'ils fussent aimés.

Prétérit.

que j'aie été aimé
que tu aies été aimé
qu'il ait été aimé
que nous ayons été aimés
que vous ayez été aimés
qu'ils aient été aimés

Plus-que-parfait.

que j'eusse été aimé
que tu eusses été aimé
qu'il eût été aimé
que nous eussions été aimés
que vous eussiez été aimés
qu'ils eussent été aimés

INFINITIF. *Présent.*

être aimé

Prétérit.

avoir été aimé

PARTICIPE.

Présent.

étant aimé

Prétérit.

ayant été aimé.

Ὁ σύνθετος παθητικός ἐνεστώς τῶν Γάλλων ἀντιστοιχεῖ πολλάκις οὐχὶ εἰς τὸν παθητ. ἐνεστώτα τῆς ἐλληνικῆς, ἀλλ' εἰς τὸν παθητ. παρακείμενον. Συμβαίνει δὲ τοῦτο ἰδίως ὅσκις τὸ παθητικὸν ῥῆμα ἐκ-

φέρεται ἄνευ τοῦ λεγομένου ποιητικοῦ αἰτίου· οἷον, le livre est écrit σημαίνει ἑλληνιστί τὸ βιβλίον γέγραπται, εἶναι γεγραμμένον. Ὅσάκις δὲ προστίθεται τὸ ποιητικὸν αἶτιον, τότε ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸν παθητ. ἐνεστώτα τῆς ἑλληνικῆς, καὶ ὡς ἐνεστώως μεταφράζεται, οἷον, le livre est écrit par mon frère, τὸ βιβλίον συγγράφεται ὑπὸ τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'.

Περὶ τῶν Οὐδετέρων Ῥημάτων.

Ἐκ τῶν οὐδετέρων ῥημάτων ἅλλα μὲν βοηθοῦνται εἰς τοὺς συνθέτους αὐτῶν χρόνους ὑπὸ τοῦ avoir, ὡς τὸ paraître, marcher· ὅθεν ὁ σχηματισμὸς αὐτῶν δὲν διαφέρει κατ' οὐδὲν τοῦ τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων, ὡς εἶδομεν ἤδη· ἅλλα δὲ βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être ὡς τὸ aller, arriver, choir, décéder, mourir, naître, tomber, venir, καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ σύνθετα, devenir, intervenir, parvenir, revenir κτλ. Λογίζοντα· δὲ οὐδέτερα παρὰ Γάλλοις ὅλα τὰ μὴ μετ' αἰτιατικῆς συντασσόμενα ῥήματα, ὥστε οὐδέτερον εἶναι καὶ τὸ nuire, βλάπτω, ὅπερ ἀπαιτεῖ δοτικὴν, καὶ τὸ jouir, ἀπολαύω, ὅπερ συντάσσεται μὲ γενικὴν κτλ.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΥΔΕΤΕΡΟΥ ΡΗΜΑΤΟΣ.

TOMBER (ΠΙΠΤΕΙΝ).

INDICATIF. *Présent.*

je tombe
tu tombes
il tombe
nous tombons
vous tombez
ils tombent

Imparfait.

je tombais
tu tombais
il tombait
nous tombions
vous tombiez
ils tombaient

Prétérit défini.

je tombai
tu tombas
il tomba
nous tombâmes
vous tombâtes
ils tombèrent

Prétérit indéfini.

je suis tombé
tu es tombé
il est tombé
nous sommes tombés
vous êtes tombés
ils sont tombés

Prétérît antérieur.

je fus tombé
tu fus tombé
il fut tombé
nous fûmes tombés
vous fûtes tombés
ils furent tombés

Plus-que-parfait.

j'étais tombé
tu étais tombé
il était tombé
nous étions tombés
vous étiez tombés
ils étaient tombés

Futur.

je tomberai
tu tomberas
il tombera
nous tomberons
vous tomberez
ils tomberont

Futur passé.

je serai tombé
tu seras tombé
il sera tombé
nous serons tombés
vous serez tombés
ils seront tombés

CONDITIONNEL.

Présent.

je tomberais
tu tomberais
il tomberait
nous tomberions
vous tomberiez
ils tomberaient

Prétérît.

je serais tombé
tu serais tombé
il serait tombé
nous serions tombés
vous seriez tombés
ils seraient tombés

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

je fusse tombé
tu fusses tombé
il fût tombé
nous fussions tombés
vous fussiez tombés
ils fussent tombés

IMPÉRATIF.

tombe
tombons
tombez

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur.

que je tombe
que tu tombes
qu'il tombe
que nous tombions
que vous tombiez
qu'ils tombent

Imparfait.

que je tombasse
que tu tombasses
qu'il tombât
que nous tombassions
que vous tombassiez
qu'ils tombassent

Prétérît.

que je sois tombé
que tu sois tombé

qu'il soit tombé	INFINITIF.
que nous soyons tombés	<i>Présent.</i>
que vous soyez tombés	tomber
qu'ils soient tombés	<i>Prétérit.</i>
<i>Plus-que-parfait.</i>	être tombé
que je fusse tombé	PARTICIPE.
que tu fusses tombé	<i>Présent.</i>
qu'il fût tombé	tombant
que nous fussions tombés	<i>Prétérit.</i>
que vous fussiez tombés	tombé, ée
qu'ils fussent tombés	étant tombé.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ τῶν Ἀυτοπαθῶν Ῥημάτων.

Τὰ μέσα ἢ αὐτοπαθῆ ῥήματα καλοῦνται ὑπὸ τῶν Γάλλων *verbes réfléchis*, ἀντανακλώμενα, ἢ *verbes pronominaux*, ἀντωνυμικά· τὸ μὲν πρῶτον διὰ τὴν φύσιν αὐτῶν, ἥτις παριστᾷ τὴν ἐνέργειαν ἐπιστρέφουσιν ὡς δι' ἀντανεκλάσεως ἐπὶ τὸ ἐνεργεῖν πρόσωπον· ἀντωνυμικά δὲ λέγονται διὰ τὸν τρόπον τοῦ σχηματισμοῦ των, ὅστις γίνεται τῇ βοήθειᾳ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν. Οἷον, τὸ νίπτομαι, πῶς ἀναλύεται; νίπτω ἑμαυτόν· τοῦτ' αὐτὸ λοιπὸν ποιῶσιν οἱ Γάλλοι λέγοντες *je me lave, tu te laves, il se lave* κτλ. ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐξῆς τύπον.

ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΥΤΟΠΑΘΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

SE LAVER (ΝΙΠΤΕΣΘΑΙ).

INDICATIF. <i>Présent.</i>	<i>Imparfait.</i>
<i>je me lave</i>	<i>je me lavais</i>
<i>tu te laves</i>	<i>tu te lavais</i>
<i>il se lave</i>	<i>il se lavait</i>
<i>nous nous lavons</i>	<i>nous nous lavions</i>
<i>vous vous lavez</i>	<i>vous vous laviez</i>
<i>ils se lavent</i>	<i>ils se lavaient</i>

Prétérit défini.

je me lavai
tu te lavas
il se lava
nous nous lavâmes
vous vous lavâtes
ils se lavèrent

Prétérit indéfini.

je me suis lavé
tu t'es lavé
il s'est lavé
nous nous sommes lavés
vous vous êtes lavés
ils se sont lavés

Prétérit antérieur.

je me fus lavé
tu te fus lavé
il se fut lavé
nous nous fûmes lavés
vous vous fûtes lavés
ils se furent lavés

Plus-que-parfait.

je m'étais lavé
tu t'étais lavé
ils s'était lavé
nous nous étions lavés
vous vous étiez lavés
ils s'étaient lavés

Futur.

je me laverai
tu te laveras
il se lavera
nous nous laverons
vous vous laverez
ils se laveront

Futur passé.

je me serai lavé
tu te seras lavé
il se sera lavé
nous nous serons lavés
vous vous serez lavés
ils se seront lavés

CONDITIONNEL.

Présent.

je me laverais
tu te laverais
il se laverait
nous nous laverions
vous vous laveriez
il se laveraient

Prétérit.

je me serais lavé
tu te serais lavé
il se serait lavé
nous nous serions lavés
vous vous seriez lavés
ils se seraient lavés

ὁ αὐτός καὶ ἄλλως.

je me fusse lavé
tu te fusses lavé
il se fût lavé
nous nous fussions lavés
vous vous fussiez lavés
ils se fussent lavés

IMPÉRATIF.

lave-toi
lavons-nous
lavez-vous

SUBJONCTIF.

Présent ἢ Futur.

que je me lave

que tu te laves
qu'il se lave
que nous nous lavions
que vous vous laviez
qu'ils se lavent

Imparfait.

que je me lavasse
que tu te lavasses
qu'il se lavât
que nous nous lavassions
que vous vous lavassiez
qu'ils se lavassent

Prétérit.

que je me sois lavé
que tu te sois lavé
qu'il se soit lavé
que nous nous soyons lavés
que vous vous soyez lavés

qu'ils se soient lavés
Plus-que-parfait.

que je me fusse lavé
que tu te fusses lavé
qu'il se fût lavé
que nous nous fussions lavés
que vous vous fussiez lavés
qu'ils se fussent lavés

INFINITIF.

Présent.

se laver

Prétérit.

s'être lavé

PARTICIPE.

Présent.

se lavant

Prétérit.

s'étant lavé.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Ἀυτοπαθῶν Ῥημάτων.

Ἐκ τοῦ ἀνωτέρω τύπου βλέπομεν ὅτι τὰ αὐτοπαθῆ ῥήματα βοηθοῦνται εἰς τοὺς συνθέτους αὐτῶν χρόνους ὑπὸ τοῦ être.

Αἱ ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se, ἄλλοτε μὲν εἶναι ἄμεσα ἀντικείμενα τοῦ ῥήματος, ἥτοι αἰτιατικά, ἄλλοτε δὲ ἔμμεσα, ἥτοι δοτικά· οἶον, εἰς τὸ ῥῆμα je me lave, νίπτομαι, ἡ ἀντωνυμία me εἶναι ἄμεσον ἀντικείμενον ἢ ἐκ τρίτου τοῦ ῥήματος· ἀλλ' εἰς τὸ je me lave le visage, νίπτομαι τὸ πρόσωπον, ἡ ἐκ τρίτου εἶναι τὸ visage, τὸ δὲ me εἶναι ἔμμεσον ἀντικείμενον ἀντὶ τῆς ἐμπροθέτου δοτικῆς à moi. Ἡ παρατήρησις αὕτη θέλει μᾶς χρησιμεύσει εἰς τὸ Συντακτικόν.

Τὰ ἀντωνυμικά ῥήματα σημαίνουσιν ἐνίοτε καὶ ἀλληλοπάθειαν, οἶον, se battre, μάχεσθαι· ἄλλοτε δὲ ἀπαντῶνται ἀντὶ ἀπλῶς οὐδετέρων ἢ παθητικῶν, le vin se fait avec du raisin, ὁ οἶνος γίνεται ἐκ σταφυλῆς.

Πῶς δὲ ἐκφράζουσιν οἱ Γάλλοι τὰ τῶν Ἑλλήνων μέσα διχμεσα, οἶον, τό· οἰκοδομοῦμαι οἶκον; Διὰ τοῦ ῥήματος faire καὶ τοῦ ἀπαρεμφάτου je fais bâtir une maison· ἢ καὶ ἀντωνυμικῶς, je me fais faire un habit, zτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Περὶ τῶν ἀπροσώπων Ῥημάτων.

Τὰ ἀπρόσωπα (impersonnels) ἢ κατὰ Γάλλους καὶ μονοπρόσωπα ῥήματα (unipersonnels) ἔχουσιν ὡς παρ' ἡμῖν μόνον τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον· οἶον, *Présent*, il tonne, βροντᾷ. *Imparfait*, il tonnait. *Prétérit défini*, il tonna. *Prétérit indéfini*, il a tonné κτλ.

Πολλάκις δὲ καὶ προσωπικά ῥήματα λαμβάνονται ὡς ἀπρόσωπα, οἶον, *il arrive* συμβαίνει. Περὶ δὲ τῆς συντάξεως τῶν τοιούτων ῥημάτων λέγομεν τὰ δεόντα ἐν τῷ Συντακτικῷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν Ῥημάτων εἰς τὰς ἐρωτήσεις.

Τῆς γαλλικῆς γλώσσης ἡ φύσις ἀπαιτεῖ νὰ τίθεται εἰς τὸν λόγον πρῶτον τὸ ὑποκείμενον, ἀντωνυμία ἢ ὄνομα, ἔπειτα τὸ ῥῆμα, ἔπειτα τὸ κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον. Ἀλλ' ὅταν ἡ πρότασις ᾖ ἐρωτηματικὴ, καὶ εἰς ὀλίγας ἄλλας περιπτώσεις ὀριζομένης ἐν τῷ Συντακτικῷ, τὸ ὑποκείμενον ἔπεται τῷ ῥήματι· ἂν δὲ τὸ ὑποκείμενον ᾖ ἀντωνυμία, τοῦτο ἐπιφέρει καὶ ἄλλας τινὰς μεταβολὰς εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν ῥημάτων, ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐξῆς τύπον.

INDICATIF.

Présent.

aimé-je?

aimes-tu?

aime-t-il?

aimons-nous?

aimez-vous?

aiment-ils?

Imparfait.

aimais-je?

aimais-tu?

aimait-il?

aimions-nous?

aimiez-vous?

aimaient-ils?

Prétérit défini.

aimai-je?

aimas-tu?

aima-t-il?

aimâmes-nous?

aimâtes-vous?

aimèrent-ils?

Prétérit indéfini.

ai-je aimé?

ἡ Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βέροιας

as-tu aimé?
a-t-il aimé?
avons-nous aimé?
avez-vous aimé?
ont-ils aimé?

auras-tu aimé?
aura-t-il aimé?
aurons-nous aimé?
aurez-vous aimé?
auront-ils aimé?

Prétérit antérieur.

eus-je aimé?
eus-tu aimé?
eut-il aimé?
eûmes-nous aimé?
eûtes-vous aimé?
eurent-ils aimé?

CONDITIONNEL.

Présent.

aimerais-je?
aimerais-tu?
aimerait-il?
aimerions-nous?
aimeriez-vous?
aimeraient-ils?

Plus-que-parfait.

avais-je aimé?
avais-tu aimé?
avait-il aimé?
avions-nous aimé?
aviez-vous aimé?
avaient-ils aimé?

Prétérit.

aurais-je aimé?
aurais-tu aimé?
aurait-il aimé?
aurions-nous aimé?
auriez-vous aimé?
auraient-ils aimé?

Futur.

aimerai-je?
aimeras-tu?
aimera-t-il?
aimerons-nous?
aimerez-vous?
aimeront-ils?

ὁ αὐτὸς καὶ ἄλλως.

eussé-je aimé?
eusses-tu aimé?
eût-il aimé?
eussions-nous aimé?
eussiez-vous aimé?
eussent-ils aimé?

Futur passé.

aurai-je aimé?

Ἐνθα παρατηροῦμεν α. ὅτι τὸ ληκτικὸν ε ἄφωνον τρέπεται εἰς ὁ κλειστόν ἐπομένης τῆς ἀντωνυμίας je· aimé-je? β'. ὅτι μετὰ τῶν εἰς φωνῆν ληγόντων προσώπων καὶ τῆς ἀντωνυμίας il, elle ἢ on παρεντίθεται τὸ στοιχεῖον t ἀναμέσον δύο γραμμῶν, χάριν εὐφωνίας· aimat-il? aimera-t-elle? aimera-t-on? γ'. ὅτι εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους ἡ ἀντωνυμία τίθεται μετὰ τὸ βοηθητικὸν καὶ τῆς μετοχῆς· ai-je aimé? as-tu aimé? κτλ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ὅταν τὸ πρῶτον ἐνικὸν πρόσωπον ᾖ μόνος ἢ λαβὼν μετὰ χει-

(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

ρίζονται τὴν ἐξῆς περίφρασιν *est-ce que je prends? est-ce que je mens?* ἀντὶ τοῦ *prends je? mens je?* ὅπερ ἔθελ' εἰσθαὶ ἄχαρι καὶ κακόφωνον. Ἐξαιρουμένων τὰ ἐξῆς ῥήματα, ἅτινα καὶ τοὶ μονοσυλλαβαὶ δύνανται νὰ ἔχωσι κατόπιν τὴν ἀντωνυμίαν· *fais-je? dis-je? dois-je? ai-je? vois-je? vais-je?* ὅλον, *que dis-je?* τί λέγω;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣΤ'.

Περὶ παραγωγῆς τῶν Χρόνων τῶν Ῥημάτων.

Πρωτότυποι χρόνοι (*temps primitifs*) εἶναι ὁ Ἑνεστώς τῆς Ἀπαρεμφάτου, ἡ ἑνεργητικὴ Μετοχή, ἡ παθητικὴ Μετοχή, ὁ Ἑνεστώς καὶ Ἀόριστος (*prétérit défini*) τῆς Ὀριστικῆς. Ὅλοι δὲ οἱ λοιποὶ (*temps dérivés*) παράγονται ἐκ τῶν πέντε τούτων ὡς ἐφεξῆς.

Ὁ Παρατατικὸς τῆς Ὀριστικῆς γίνεται ἐκ τῆς ἑνεργητικῆς Μετοχῆς τροπῇ τῆς καταλήξεως *ant* εἰς *ais*· *aimant, j'aimais finissant, je finissais recevant je recevais rendant, je rendais.*

Ὁ Μέλλων τῆς Ὀριστικῆς ἐκ τῆς Ἀπαρεμφάτου, εἰς μὲν τὴν πρωτὴν καὶ δευτέραν συζυγίαν, προσθέσει τῆς καταλήξεως *ai, aimer, j'aimerai finir, je finirai*· εἰς δὲ τὴν τρίτην, τροπῇ τῆς καταλήξεως *oir* εἰς *rai, recevoir, je recevrai*· εἰς δὲ τὴν τετάρτην, μεταβολῇ τοῦ ληκτικοῦ *e* εἰς τὴν δίρθογον *ai*· *rendre, je rendrai.*

Ἐκ τοῦ μέλλοντος παράγεται ἀμέσως ὁ Ἑνεστώς τῆς Ὑποθετικῆς προσθέσει τοῦ *s*, *j'aimerais, j'aimerais*. Ἐχει δὲ ὁ χρόνος οὗτος τὰς αὐτὰς μὲ τὸν παρατατικὸν καταλήξεις *ais, ais, ait, ions, iez, aient.*

Ἡ Προστακτικὴ, ἥτις ἔχει μόνον δεύτερον ἐνικὸν καὶ πρῶτον καὶ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον, γίνεται ἐκ τοῦ Ἑνεστώτος τῆς Ὀριστικῆς· *j'aime, aime je finis, finis* κτλ.

Ὁ Ἑνεστώς τῆς Ὑποτακτικῆς ἐκ τῆς ἑνεργητικῆς Μετοχῆς τροπῇ τοῦ *ant* εἰς *e, aimant, que j'aime finissant, que je finisse rendant, que je rende*· εἰς δὲ τὴν τρίτην συζυγίαν τροπῇ τοῦ *avant* τῆς μετοχῆς εἰς *oive recevant, que je reçoive devant, que je doive.*

Τέλος ὁ Παρατατικὸς τῆς Ὑποτακτικῆς παράγεται ἐκ τοῦ Ἀορίστου (*Prétérit défini*) τῆς Ὀριστικῆς, ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης συζυγίας μεταβάλλων τὴν κατάληξιν *ai* εἰς *asse, j'aimai, que j'aimasse*· ἐπὶ δὲ

τῶν λοιπῶν τριῶν προσλαμβάνων se, je finis, que je finisse· je reus, que je reussis· je rendis, que je rendisse.

Οἱ δὲ σύνθετοι χρόνοι γίνονται, ὡς ἔφημεν ἥδη, ἐκ τῆς παθητικῆς Μετοχῆς καὶ τῶν δύο βοηθητικῶν ῥημάτων avoir καὶ être.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἀχρήστου πρωτοτύπου χρόνου ἄχρηται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἶναι καὶ οἱ παράγωγοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ'.

Περὶ Ἀνωμαλῶν Ῥημάτων.

Τῶν μὲν ῥημάτων τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης ἡ ἀνωμαλία συνίσταται τὸ πλέον εἰς τὴν διαφοράν τοῦ ῥηματικοῦ θέματος κατὰ τοὺς διαφοροὺς χρόνους, τοῦ συζυγικοῦ τύπου μένοντος τοῦ αὐτοῦ εἰς τε τὰ ὀμαλὰ καὶ τὰ ἀνώμαλα. Τῶν δὲ γαλλικῶν ῥημάτων ἡ ἀνωμαλία εἶναι μᾶλλον τυπική· ἡ ρίζα, ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων, μένει ἡ αὐτὴ καθ' ὅλους τοὺς χρόνους, ἀλλὰ τσαύτη εἶναι ἡ τῶν καταλήξεων ἰδιοτροπία, ὥστε ἕκαστον σχεδὸν ῥῆμα ἀποτελεῖ τρόπον τινὰ ἰδίαν συζυγίαν.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΠΡΩΤΗ.

Aller. (Ὑπάγω). Ὅριστ. Ἐνεστ. Je vais, tu vas, il va. Nous allons, vous allez, ils vont. Παρστ. J' allais. Ἀόρ. J' allai. Παρκκ. Je suis allé. Μέλλ. J'irai. Ὑποθετ. J'irais. Προστακ. Va. Allons, allez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que j' aille, que tu ailles, qu'il aille. Que nous allions, que vous alliez, qu'ils aillent. Παρστ. Que j'allasse. Ἀπαρέμ. Aller. Μετοχ. Allant. Allé.

Τὸ δὲ s'en aller (ἀπερχομαι) σχηματίζεται οὕτως· Ὅριστικὴ Ἐνεστώς, je m'en vais, tu l'en vas, il s'en va. Nous nous en allons, vous vous en allez, ils s'en vont. Παρσκμ. Je m'en suis allé. Προστακτικ. Va-t-en. Allons-nous-en, allez-vous-en. (Τὸ δεῦτερον τῆς Προστακτικῆς ἐπὶ περιφρονητικῆς ἀποπομπῆς, ἔρρε !).

Envoyer. (Στέλλω). Ὁμαλὸν καθ' ὅλα τ' ἄλλα πλὴν τοῦ μέλλοντος j'enverrai, καὶ τοῦ ὑποθετικοῦ j'enverrais.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Acquérir (Ἀποκτῶ). Ὅρις. Ἐν. J'acquiers, tu acquiers, il acquiert. Nous acquérons, vous acquérez, ils acquièrent. Παρατ. J'acquerais. Ἀόρ. J'acquis. Παρακ. J'ai acquis. Μέλλ. J'acquerrai. Ὑποθ. J'acquerrais. Προστακτ. Acquiers. Acquérons, acquérez. Ὑποτ. Ἐν. Que j'acquière, que tu acquières, qu'il acquière. Que nous acquérions, que vous acquériez, qu'ils acquièrent. Παρατ. Que j'acquisse. Ἀπαρέμφ. Acquérir. Μετοχ. Acquéran. Acquis.

Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ conquérir (κατακτῶ) εἰς τοὺς εὐχρήστους αὐτοῦ χρόνους, οἵτινες εἶναι τὸ ἀπαρέμφατον, αἱ δύο μετοχαί, ὁ ἄριστος τῆς ὀριστικῆς καὶ οἱ σύνθετοι χρόνοι. Οἱ λοιποὶ ἀναπληροῦνται διὰ τοῦ faire la coquête.

Bouillir. (Ζέω, βρῆζω, οὐδέτερον). Ὅρις. Ἐν. Je bous, tu bous, il bout. Nous bouillons, vous bouillez, ils bouillent. Παρατ. Je bouillais. Ἀόρ. je bouillis. Παρακ. J'ai bouilli. Μέλλ. Je bouillirai. Ὑποθ. Je bouillirais. Προστακτ. Bous. Bouillons, bouillez. Ὑποτ. Ἐν. Que je bouille. Παρατ. Que je bouillisse. Ἀπαρέμφ. Bouillir. Μετοχ. Bouillant. Bouilli.

Courir. (Τρέχω). Ὅριστ. Ἐν. Je cours, tu cours, il court. Nous courons, vous courez, ils courent. Παρατατ. Je courais. Ἀόρ. Je courus. Παρακ. J'ai couru. Μέλλ. Je courrai. Ὑποθ. Je courrais. Προστ. Cours. Courons, courez. Ὑποτ. Ἐν. Que je coure. Παρατ. Que je courusse. Ἀπαρέμφ. Courir. Μετοχ. Courant. Couru.

Οὕτω καὶ τὰ σύνθετα parcourir (διατρέχω), secourir (συντρέχω, βοηθῶ) κτλ.

Couvrir. (Καλύπτω). Ὅριστ. Ἐν. Je couvre, tu couvres, il couvre. Nous couvrons, vous couvrez, ils couvrent. Παρατ. Je couvrais. Ἀόρ. Je couvris. Παρακ. J'ai couvert. Μέλλ. Je couvrirai. Ὑποθ. Je couvrirais. Προστακτ. Couvre. Couvrons, couvrez. Ὑποτ. Ἐν. Que je couvre. Παρατ. Que je couvrisse. Ἀπαρ. Couvrir. Μετοχ. Couvrant. Couvert.

Οὕτω καὶ τὰ σύνθετα decouvrir (ἀνακαλύπτω), recouvrir (περικαλύπτω). Τὸ δὲ recouvrir εἶναι ὁμαλὸν τῆς πρώτης Σοῦ. καὶ σημαίνει ἀναλαμβάνω, ἀνακτῶ· il a recouvert la santé, ἀνέλαβε τὴν υγίαν.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ couvrir σχηματίζονται καὶ τὰ ῥήματά ouvrir, souffrir, offrir.

Cueillir. (Δρέπω ἢ συλλέγω). Ὅριστ. Ἐν. Je cueille. Παρατ. Je cueillais. Ἀόρ. Je cueillis. Παρακ. J'ai cueilli. Μέλλ. Je cueillerai. Ὑποθ. Je cueillerais. Προστ. Cueille. Ὑποστ. Ἐν. Que je cueille. Παρατ. Que je cueillisse. Ἀπαρ. Cueillir. Μετοχ. Cueillant. Cueilli.

Dormir. (Κασιῶμι). Ὅριστ. Ἐν. Je dors, tu dors, il dort. Nous dormons, vous dormez, ils dorment. Παρατ. Je dormais. Ἀόρ. Je dormis. Παρακ. J'ai dormi. Μέλλ. Je dormirai. Ὑποθ. Je dormirais. Προστ. Dors. Dormons, dormez. Ὑποστ. Ἐν. Que je dorme. Παρατ. Que je dormisse. Ἀπαρ. Dormir. Μετοχ. Dormant. Dormi.

Ὅστω καὶ τὸ s'endormir (ἀποκοιμῶμαι, κατατρέμομαι εἰς ὕπνον).

Τὰ ῥήματα dormir, mentir, partir, sentir, sortir, se repentir, ἔχουσι τὸν αὐτὸν τύπον.

Faillir. (Σφάλλω). Ὅριστ. Ἐνεστ. Je faux, tu faux, il faut. Nous faillons, vous failez, ils faillent. Παρατ. Je faillais. Ἀόρ. Je faillis. Παρακ. J'ai failli. Μέλλ. Je faillirai. Ὑποθ. Je faillirais. Ὑποστ. Ἐν. Que je faille. Παρατ. Que je faillisse. Ἀπαρέμ. Faillir. Μετοχ. Faillant. Failli.

Εὐχρηστον κυρίως κατ' ἀπαρέμφατον, τὸν ἀόριστον τῆς Ὀριστικῆς καὶ τοὺς συνθέτους χρόνους.

Fuir. (Φεύγω). Ὅριστ. Ἐνεστ. Je fuis, tu fuis, il fuit. Nous fuons, vous fuyez, ils fuient. Παρατ. Je fuyais, tu fuyais, il fuyait. Nous fuyions, vous fuyiez, il fuyaient. Ἀόρ. Je suis, tu suis, il suit. Nous fuimes, vous fuîtes, ils fuirent. Παρακ. J'ai fui. Μέλλ. Je fuirai. Ὑποθ. Je fuirais. Προστ. Fuis. Fuyons, fuyez. Ὑποστ. Ἐν. Que je fuie, que tu fuies, qu'il fuie. Que nous fuyions, que vous fuyiez, qu'ils fuient. Παρατ. Que je fusse, que tu fusses, qu'il fût κτλ. Ἀπαρ. Fuir. Μετοχ. Fuyant. Fui.

Ὅστω σχηματίζεται καὶ τὸ s'enfuir (τρέπομαι εἰς φυγήν).

Gesir. (Κεῖμαι). Ῥῆμα ἑλλειπτικὸν εὐχρηστον εἰς μόνους τοὺς ἐξῆς χρόνους καὶ πρόσωπα· τὸ τρίτον ἐνικὸν καὶ τὸ πρῶτον καὶ τρίτον πληθυντ. τοῦ ἐνεστώτος τῆς Ὀριστικῆς : Il gît. Nous gisons, ils gisent, τὸ τρίτον ἐνικὸν τοῦ παρατατικοῦ, il gisait, καὶ τὴν Μετοχὴν gisant.

Mentir. (Ψεύδομαι). Ὅριστ. Ἐν. Je mens, tu mens, il ment.

Mous mentons, vous mentez, ils mentent. Παρατ. Je mentais. 'Αόρ. Je mentis. Παρακ. J'ai menti. Μέλλ. Je mentirai. 'Υποθ. Je mentirais. Προστ. Mens. Mentons, mentez. 'Υποτ. 'Ενεστ. Que je mente, que tu mentes, qu'il mente. Que nous mentions, que vous mentiez, qu'ils mentent. Παρατ. Que je mentisse. 'Απαρέμ. Mentir. Μετοχαί. Mentant. Menti.

Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ démentir (διαψεύδω τι, ἐλέγχω ψευδόμενον).

Mourir. (Θνήσκω). 'Οριστ. 'Εν. Je meurs, tu meurs, ils meurt. Nous mourons, vous mourez, ils meurent. Παρατ. Je mourais. 'Αόρ. Je mourus. Παρακ. Je suis mort. Μέλλ. Je mourrai. 'Υποθ. Je mourrais. Προστ. Meurs. Mourons, mourez. 'Υποτ. Que je meure, que tu meures, qu'il meure. Que nous mourions, que vous mouriez, qu'ils meurent. Παρατ. Que je mourusse. 'Απαρ. Mourir. Μετοχαί. Mourant. Mort.

Offrir. (Προσφέρω). 'Οριστ. 'Εν. J'offre. Παρατ. J'offrais. 'Αόρ. J'offris. Παρακ. J'ai offert. Μέλλ. J'offrirai. 'Υποθ. J'offrirais. Προστ. Offre. 'Υποτ. 'Εν. Que j'offre. Παρατ. Que j'offrisse. 'Απαρ. Offrir. Μετοχαί. Offrant. Offert.

Ouvrir. ('Ανοίγω). 'Οριστ. 'Εν. J'ouvre. Παρατ. J'ouvrais. 'Αόρ. J'ouvris. Παρακ. J'ai ouvert. Μέλλ. J'ouvrirai. 'Υποθ. J'ouvrirais. Προστ. Ouvre. 'Υποτ. 'Εν. Que j'ouvre. Παρατ. Que j'ouvrisse. 'Απαρέμ. Ouvrir. Μετοχ. Ouvrant. Ouvert.

Partir. ('Αναχωρῶ). 'Οριστ. 'Εν. Je pars, tu pars, il part. Nous partons, vous partez, ils partent. Παρατ. Je partais. 'Αόρ. Je partis. Παρακ. Je suis parti. Μέλλ. Je partirai. 'Υποθ. Je partirais. Προστ. Pars. Partons, partez. 'Υποτ. 'Εν. Que je parte. Παρατ. Que je partisse. 'Απαρ. Partir. Μετοχ. Partant. Parti.

Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ repartir (ἀναχωρῶ πάλιν ἢ ἀποκρίνομαι). Τὸ δὲ répartir (διανέμω) ἔχει ἄλλην ἀρχὴν καὶ σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ finir.

Sentir. (Αἰσθάνομαι). 'Οριστ. 'Εν. Je sens, tu sens, il sent. Nous sentons, vous sentez, ils sentent. Παρατ. Je sentais. 'Αόρ. Je sentis. Παρακ. J'ai senti. Μέλλ. Je sentirai. 'Υποθ. Je sentirais. Προστ. Sens. Sentons, sentez. 'Υποτ. 'Εν. Que je sente. Παρατ. Que je sentisse. 'Απαρέμ. Sentir. Μετοχ. Sentant. Senti.

Οὕτω καὶ τὸ consentir (συγκατατίθεμαι) κτλ.

Sortir. (Ἐξέρχουμαι). Ὅριστ. Ἐν. Je sors, tu sors, il sort. Nous sortons, vous sortez, ils sortent. Παράτ. Je sortais. Ἀόρ. Je sortis. Παράκ. Je suis sorti. Μέλλ. Je sortirai. Ὑποθ. Je sortirais. Προστακ. Sors. Sortons, sortez. Ὑποτ. Ἐν. Que je sorte. Παράτ. Que je sortisse. Ἀπαρ. Sortir. Μετοχ. Sortant. Sorti.

Οὕτω καὶ τὸ ressortir (ἐξέρχουμαι πάλιν, ἢ προβαίνομαι) τὸ δὲ δικανικὸν ressortir (ἀπάγεται εἰς τὸ δεῖνα δικαστήριον) σχηματίζεται ὁμαλῶς κατὰ τὸ finir.

Souffrir. (Ὑποφέρω). Ὅριστ. Ἐν. Je souffre. Παράτ. Je souffrais. Ἀόρ. Je souffris. Παράκ. J'ai souffert. Μέλλ. Je souffrirai. Ὑποθ. Je souffrirais. Προστακ. Souffre. Ὑποτακ. Ἐν. Que je souffre. Παράτ. Que je souffrisse. Ἀπαρέμφ. Souffrir, Μετ. Souffrant. Souffert.

Tenir. (Κρατῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je tiens, tu tiens, il tient. Nous tenons, vous tenez, ils tiennent. Παράτ. Je tenais. Ἀόρ. Je tins, tu tins, il tint. Nous tinmes, vous tintes, ils tinrent. Παράκ. J'ai tenu. Μέλλ. Je tiendrai. Ὑποθ. Je tiendrais. Προστακ. Tiens. Tenons, tenez. Ὑποτακ. Ἐν. Que je tienne, que tu tiennes, qu'il tienne. Que nous tenions, que vous teniez, qu'ils tiennent. Παράτ. Que je tinsses, que tu tinsses, qu'il tint. Que nous tinssions, que vous tinssiez, qu'ils tinssent. Ἀπαρέμφ. Tenir. Μετοχ. Tenant. Tenn.

Οὕτω καὶ τὸ contenir (περιλαμβάνω), s'abstenir (ἀπέχουμαι) κτλ. Κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦ tenir τύπον σχηματίζεται καὶ τὸ ῥῆμα venir, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être.

Tressaillir. (Σκιρτῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je tressaille. Παράτ. Je tressaillais. Ἀόρ. Je tressaillis. Παράκ. J'ai tressailli. Μέλλ. Je tressaillirai. Ὑποθ. Je tressaillirais. Προστακ. Tressaille. Ὑποτακ. Ἐν. Que je tressaille. Παράτ. Que je tressaillisse. Ἀπαρέμφ. Tressaillir. Μετ. Tressaillant. Tressailli.

Venir. (Ἐρχουμαι). Ὅριστ. Ἐν. Je viens, tu viens, il vient. Nous venons, vous venez, ils viennent. Παράτ. Je venais. Ἀόρ. Je vins, tu vins, il vint. Nous vinmes, vous vintes, ils vinrent. Παράκ. Je suis venu. Μέλλ. Je viendrai. Ὑποθ. Je viendrais. Προστ. Viens. Venons, venez. Ὑποτακ. Ἐν. Que je vienne, que tu viennes, qu'il vienne. Que nous venions, que vous veniez, qu'ils viennent. Παράτ. Que je vinsse, que tu vinsse, qu'il vint. Que nous vinssions, que vous vinssiez, qu'ils vinsent. Ἀπαρ. Venir. Μετ. Venant. Venu.

Οὕτω καὶ τὸ devenir (γίνομαι) κτλ.

Vêtir. (Ἐνδύω). Ὅριστ. Ἐν. Je vêts, tu vêts, il vêt. Nous vêtons, vous vêtez, ils vêtent. Παρστ. Je vétais. Ἀόρ. Je vêtis. Παρσπ. J'ai vêtu. Μέλλ. Je vêtirai. Ὑποθ. Je vêtirais. Προστακτ. Vêts. Vêtons, vêtez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je vête. Παρστ. Que je vêtisse. Ἀπαρέμφ. Vêtir. Μετοχ. Vêtant. Vêtu.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΡΙΤΗ.

Choir. (Πίπτω). Εἰν εὐχρηστον μόνον τὸ ἀπαρέμφατον ἐνίοτε καὶ ἡ παθητ. Μετοχὴ Chu.

Déchoir. (Ἐκπίπτω). Ὅριστ. Ἐν. Je déchois, tu déchois, il déchoit. Nous déchoyons, vous déchoyez, ils déchoient. Παρστ. (δὲν ἔχει). Ἀόρ. Je déchus. Παρσπ. J'ai déchü. Μέλλ. Je décherrai. Ὑποθ. Je décherrais. Προστ. Déchois. Déchoyons, déchoyez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je déchoie, que tu déchoies, qu'il déchoie. Que nous déchoyions, que vous déchoyiez, qu'ils déchoient. Παρστ. Que je déchusse. Ἀπαρέμφ. Déchoir. Μετοχὴ Ἐν. (δὲν ἔχει). Π. Déchu.

Échoir. (Λαγχάνω). Ὅριστ. Ἐν. J'échois, tu échois, il échoit (εὐχρηστον κυρίως τὸ τρίτον πρόσωπον, ὅπερ προφέρεται, καὶ γράφεται δὲ ὑπό τινων : il échét). Παρστατ. (δὲν ἔχει). Ἀόρ. J'échus. Παρσπ. J'ai ἢ je suis échu. Μέλλ. J'écherrai. Ὑποθ. J'écherrais. Ὑποτακτ. Ἐνεστώς. Que j'échée. Παρστ. Que j'échusse. Ἀπαρέμφ. Échoir. Μετοχ. Échéant. Échu.

La part qui lui échut. Τὸ λαγόν αὐτῷ μερίδιον.

Falloir. (Δεῖ, πρέπει, ῥῆμα ἀπρόσωπον). Ὅριστ. Ἐν. il faut. Προστ. Il fallait. Ἀόρ. Il fallut. Παρσπ. Il a fallu. Μέλλ. Il faudra. Ὑποθ. Il faudrait. Ὑποτακτ. Ἐν. Qu'il faille. Παρστ. Qu'il fallût. Ἀπαρέμφ. Falloir. Μετοχ. Ἐν. (δὲν ἔχει). Π. Fallu.

Mouvoir. (Κινῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je meus, tu meus, il meut. Nous mouvons, vous mouvez, ils meuvent. Παρστ. Je mouvais. Ἀόριστ. Je mus. Παρσπ. J'ai mü. Μέλλ. Je mouvrai. Ὑποθετ. Je mouvrais. Προστακτ. Meus. Mouvons, mouvez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je meuve, que tu meuves, qu'il meuve. Que nous mouvions, que vous moviez, qu'ils meuvent. Παρστ. Que je musse. Ἀπστ. Mouvoir. Μετοχ. Mouvant. Mü, θηλ. Mue.

Pleuvor. (Ύει, βρέχει. Ἀπρόσωπον). Ὅριστ. Ἐν. Il pleut. Πα-
ρατ. Il pleuvait. Ἀόρ. Il plut. Παρακ. Il a plu. Μέλ. Il pleuvra.
Υποτ. Ἐν. Qu'il pleuve. Παρατ. Qu'il plut. Ἀπαρέμφ. Pleuvor.
Μετοχ. Pleuvant. Plu.

Pourvoir. (Προμηθεύω). Ὅριστ. Ἐν. Je pourvois, tu pourvois,
il pourvoit. Nous pourvoyons, vous pourvoyez, ils pourvoient.
Παρατ. Je pourvoiyais. Ἀόρ. Je pourvus. Παρακ. J'ai pourvu. Μέλ.
Je pourvoirai. Υποθ. Je pourvoirais. Προστακτ. Pourvois. Pour-
voyons, pourvoyez. Υποτ. Ἐν. Que je pourvoie, que tu pourvoies,
qu'il pourvoie. Que nous pourvoyions, que vous pourvoyiez,
qu'ils pourvoient. Παρατ. Que je pourvusse. Ἀπαρ. Pourvoir. Μετ.
Pourvoyant. Pourvu.

Pouvoir. (Δύναμαι). Ὅριστ. Ἐν. Je peux ή je puis, tu peux, il
peut. Nous pouvons, vous pouvez, ils peuvent. Παρατ. Je pouvais.
Ἀόρ. Je pus. Παρακ. J'ai pu. Μέλ. Je pourrai. Υποθ. Je pourrais.
Προστακτ. (δὲν έχει). Υποτ. Ἐν. Que je puisse, que tu puisses, κ-λ.
Παρατ. Que je pusse. Ἀπαρ. Pouvoir. Μετ. Pouvant. Pu.

Prévaloir. (Υπερισχύω). Ὅριστ. Ἐν. Je prévaux, tu prévaux,
il prévaut. Nous prévalons, vous prévalez, ils prévalent. Παρατ.
Je prévalais. Ἀόρ. Je prévalus. Παρακ. J'ai prévalu. Μέλ. Je pré-
vaudrai. Υποθ. Je prévaudrais. Υποτ. Ἐν. Que je prévale, que tu
prévales, qu'il prévale. Que nous prévalions, que vous prévaliez,
qu'ils prévalent. Παρατ. Que je prévalusse. Ἀπαρ. Prévaloir. Μετ.
Prévalant. Prévalu.

Ἦτοι σχηματίζεται ὡς τὸ valoir, ἐξ οὗ ὑπάρχει σύνθετον, κατὰ πάντα πλὴν
τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὑποτακτικῆς.

S'asseoir. (Κάθηναι). Ὅριστ. Ἐν. Je m'assieds, tu t'assieds, ils
s'assied. Nous nous asseyons, vous vous asseyez, ils s'asseient.
Παρατ. Je m'asseyais. Ἀόρ. Je m'assis. Παρακ. Je me suis assis.
Μέλ. Je m'assièrai ή je m'asseierai. Υποθ. Je m'assièrais ή je m'
asseierais. Προστ. Assieds-toi. Asseyons-nous, asseyez-vous. Υ-
ποτακτ. Ἐν. Que je m'asseie, que tu t'asseies, qu'il s'asseie. Que
nous nous asseyions, que vous vous asseyiez, qu'ils s'asseient.
Παρατ. Que je m'assisse. Ἀπ. S'asseoir. Μετοχ. S'asseyant. Assis.

Ἐκ τοῦ ἀπλοῦ seoir, συνθετοῦ, ἐπὶ δικαστῶν, εὐχετητοῦ ἐπὶ τῶν με

τοχὼν séant, sis. Ὅταν δὲ τὸ seoir σημαίνει ἁρμόζω, εἶνε εὐχρηστον εἰ τὴν μετοχὴν seyant καὶ τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ ἐνεστώτος τῆς Ὁρ. il sied, ils sièent, τοῦ Παρτ. il seyait, ils seyaient, τοῦ Μέλ. il siéra, ils sièront, καὶ τοῦ ὑποθετ. il sièrait, ils sièraient. Cet habit sied bien, αὐτὸ τὸ ἔνδυμα ἁρμόζει, πηγαίνει καλῶ.

Savoir. (Οἶδα, ἐξεύρω). Ὅριστ. Ἐν. Je sais, tu sais, il sait. Nous savons, vous savez, ils savent. Παρτ. Je savais. Ἀόρ. Je sus. Παρτ. J'ai su. Μέλ. Je saurai. Προστ. Sache. Sachons, sachez. Ὑποτακτ. Ἐν. Que je sache, que tu saches, qu'il sache. Que nous sachions, κτλ. Παρ. Que je susse. Ἀπαρ. Savoir. Μετ. Sachant. Su.

Valoir. (Ἀξίζω). Ὅριστ. Ἐν. Je vauх, tu vauх, il vaut. Nous valons, vous valez, ils valent. Παρτ. Je valais. Ἀόρ. Je valus. Παρτ. J'ai valu. Μέλ. Je vaudrai. Ὑποθετ. Je vaudrais. Προστ. (δὲν ἔχει). Ὑποτ. Ἐν. Que je vaille, que tu vailles, qu'il vaille. Que nous valions, que vous valiez, qu'ils valient. Παρτ. Que je valusse. Ἀπαρ. Valoir. Μετοχ. Valant. Valu.

Voir. (Βλέπω). Ὅριστ. Ἐν. Je vois, tu vois, il voit. Nous voyons, vous voyez, il voient. Παρτ. Je voyais, tu voyais, il voyait. Nous voyions, vous voyiez, ils voyaient. Ἀόρ. Je vis. Παρτ. J'ai vu. Μέλ. Je verrai. Ὑποθ. Je verrais. Προστ. Vois. Voyons, voyez. Ὑποτακτ. Que je voie, que tu voies, qu'il voie. Que nous voyions, que vous voyiez, qu'ils voient. Παρτ. Que je visse, que tu visses, qu'il vît. Que nous vissions, κτλ. Ἀπαρ. Voir. Μετοχ. Voyant. Vu.

Ὅττω καὶ τὸ revoir, ἐπαναβλέπω· τὸ δὲ prévoir, προβλέπω, σχηματίζει μέλλοντα je prévoirai, καὶ ὑποθετικὸν je prévoirais, οὐχὶ je préverrai, je préverrais.

Vouloir. (Βούλομαι, θέλω). Ὅριστ. Ἐν. Je veux, tu veux, il veut. Nous voulons, vous voulez, ils veulent. Παρτ. Je voulais. Ἀόριστ. Je voulus. Παρτ. J'ai voulu. Μέλλον Je voudrai. Ὑποθ. Je voudrais. (Προστακτικὴν δὲν ἔχει μολοντί εἰς τὴν κοινὴν ὁμιλίαν μεταχειρίζονται συχνά τὸ veuillez ἐπὶ φιλόφρονος προτροπῆς ἢ αἰτήσεως). Ὑποτ. Ἐν. Que je veuille, que tu veilles, qu'il veuille. Que nous voulions, que vous vouliez, qu'ils veuillent. Παρτ. Que je voulusse. Ἀπαρέμφ. Vouloir. Μετοχ. Voulant. Voulu.

ΣΥΖΥΓΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Absoudre. (Ἀπολύω τῆς κατηγορίας). Ὅριστ. Ἐν. J'absous, tu absous, il absout. Nous absolvons, vous absolvez, ils absolvent. Παρ. J'absolvais. Ἀόρ. (δὲν ἔχει). Παρ. J'ai absous. Μέλλ. J'absoudrai. Ὑποθ. J'absoudrais. Προστ. Absous. Absolvons, absolvez. Ὑποστ. Ἐν. Que j'absolve. Παρ. (δὲν ἔχει). Ἀπαρέμφ. Absoudre. Μετοχ. Absolvant. Absous, τὸ θελυκὸν absoute.

Battre. (Τύπτω). Ὅριστ. Ἐν. Je bats, tu bats, il bat. Nous battons, vous battez, ils battent. Παρ. Je battais. Ἀόρ. Je battis. Παρ. J'ai battu. Μέλλ. Je battrais. Ὑποθ. Je battrais. Προστ. Bats. Battons, battez. Ὑποστ. Ἐν. Que je batte. Παρ. Que je battisse. Ἀπαρέμφ. Battre. Μετοχ. Battant. Battu.

Boir. (Πίνω). Ὅριστ. Ἐν. Je bois, tu bois, il boit. Nous buvons, vous buvez, ils boivent. Παρ. Je buvais. Ἀόρ. Je bus. Παρ. J'ai bu. Μέλλ. Je boirai. Ὑποθ. Je boirais. Προστ. Bois. Buvons, buvez. Ὑποστ. Ἐν. Que je boive, que tu boives, qu'il boive. Que nous buvions, que vous buviez, qu'ils boivent. Παρ. Que je busse. Ἀπαρέμφ. Boir. Μετοχ. Buvant. Bu.

Braire. (Ὅγκασθαι ἐπὶ ὄνου). Εὐχρηστον εἰς τοὺς ἐξῆς χρόνους καὶ πρόσωπα, τὸν ἐνεστ. τοῦ ἀπαρεμψ. braire, τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ ἐνεστ. τῆς Ὅριστ. il brait, ils braient, τοῦ μέλλοντος, il braira, ils brairont, καὶ τοῦ Ὑποθετικοῦ il brairait, ils brairaient.

Bruire. (Θορυβῶ, ἡχῶ). Εὐχρηστον εἰς τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ παρατατικοῦ τῆς ὀριστικῆς, il bruait, ils bruyaient, καὶ εἰς τὴν μετοχὴν bruyant.

Circoncire. (Περιτέμνω). Ὅριστ. Ἐν. Je circoncis, nous circoncons. Παρ. Je circoncisais. Ἀόρ. Je circoncis, nous circoncons. Παρ. J'ai circoncis. Μέλλ. Je circoncirai. Ὑποθ. Je circoncirais. Προστ. Circoncis. Circoncons, circoncisez. Ὑποστ. Que je circoncise. Παρ. Que je circoncisse. Ἀπαρέμφ. Circoncire. Μετοχ. Circoncisant. Circoncis.

Clore. (Κλείω). Τὸ ῥῆμα clore εἰν' εὐχρηστον ἐπὶ τοῦ ἐνικού ἀριθμοῦ τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς, je clos, tu clos, il clôt, ἐπὶ τοῦ μέλλοντος je clorai καθ' ὅλα τὰ πρόσωπα, τοῦ Ὑποθ. je clorais,

καθ' ὅλα τὰ πρόσωπα, τῆς παθητικῆς Μετοχῆς clos, close, καὶ τῶ συνθέτων χρόνων, j'ai clos, κτλ.

Conclure. (Συμπεραίνειν). Ὅριστ. Ἐν. Je conclus, tu conclus, il conclut. Nous concluons, vous concluez, ils concluent. Παρατατικ. Je concluais. Ἀόρ. Je conclus. Nous concluons. Παρακ. J'ai conclu. Μέλλ. Je conclurai. Ὑποθ. Je conclurais. Προστ. Conclus. Concluons, concluez. Ὑποτ. Ἐν. Que je conclue. Παρατ. Que je conclusse. Ἀπαρέμφ. Conclure. Μετοχ. Concluant. Conclu.

Confire. (Σκευάζω σακχαρωτῆς ὁπώρας). Ὅριστ. Ἐν. Je confis, tu confis, il confit. Nous confisons κτλ. Παρατ. Je confisais. Ἀόριστ. Je confis. Nous confimes κτλ. Παρακ. J'ai confis. Μέλλ. Je confirai. Ὑποθ. Je confirais. Προστ. Confis. Confisons, confisez. Ὑποτ. Ἐν. Que je confise. Παρατ. Que je confisse. Ἀπαρέμφ. Confire. Μετοχ. Confisant. Confis.

Connaitre. (Γινώσκω). Ὅριστ. Ἐνεστ. Je connais, tu connais, il connaît. Nous connaissons, vous connaissez, ils connaissent. Παρατ. Je connaissais. Ἀόρ. Je connus. Παρακ. J'ai connu. Μέλλ. Je connaîtrai. Ὑποθ. Je connaîtrais. Προστακ. Connais. Connaissons, connaissez. Ὑποτ. Ἐν. Que je connaisse. Παρατ. Que je connusse. Ἀπαρέμφ. Connaitre. Μετοχ. Connaissant. Connai.

Κατὰ τὸ connaître σχηματίζονται καὶ τὸ paraître καὶ τὸ paître.

Coudre. (Ράπτω). Ὅριστ. Ἐν. Je couds, tu couds, il coud. Nous cousons, vous cousez, ils cousent. Παρατ. Je cousais. Ἀόρ. Je cousis. Παρακ. J'ai cousu. Μέλλ. Je coudrai. Ὑποθ. Je coudrais. Προστ. Couds. Cousons, cousez. Ὑποτ. Ἐν. Que je couse. Παρατ. Que je cousisse. Ἀπαρέμφ. Coudre. Μετοχ. Cousant. Cousu.

Craindre. (Φοβοῦμαι). Ὅριστ. Ἐν. Je crains, tu crains, il craint. Nous craignons, vous craignez, ils craignent. Παρατ. Je craignais. Ἀόρ. Je craignis. Παρακ. J'ai craint. Μέλλ. Je craindrai. Ὑποθ. Je craindrais. Προστ. Crains. Craignons, craignez. Ὑποτ. Ἐν. Que je craigne. Παρατ. Que je craignisse. Ἀπαρ. Craindre. Μετ. Craignant. Craint.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ craindre κλίνονται ὅλα τὰ εἰς aindre, eindre καὶ oindre λήγοντα ῥήματα, εἶον, peindre, feindre, atteindre, teindre, joindre, oindre, κτλ.

Croire. (Πιστεύω καὶ νομίζω). Ὅριστ. Ἐν. Je crois, tu crois, il croit. Nous croyons, vous croyez, ils croient. Παράτ. Je croyais. Ἄφρ. Je crus. Παράκ. J'ai cru. Μέλλ. Je croirai. Ὑποθ. Je croirais. Προστ. Crois. Croyons, croyez. Ὑποτ. Ἐν. Que je croie, que tu croies, qu'il croie. Que nous croyions, que vous croyiez, qu'ils croient. Παράτ. Que je crusse. Ἀπαρ. Croire. Μετοχ. Croyant. Crû.

Croître. (Αὐξάνω, οὐδέτερον). Ὅριστ. Ἐν. Je crois, tu crois, il croit. Nous croissons, vous croissez, ils croissent. Παράτ. Je croissais. Ἄφρ. Je crûs. Παράκ. J'ai crû. Μέλλ. Je croîtrai. Ὑποθ. Je croitrais. Προστ. Crois. Croissons, croissez. Ὑποτ. Ἐν. Que je croisse. Παράτ. Que je crusse. Ἀπαρ. Croître. Μετοχ. Croissant. αὐτὸ θηλ. crue.

Οὕτω σχηματίζεται καὶ τὸ ἐνεργητ. accroître (ἐπαυξάνω).

Dire. (Λέγω). Ὅριστ. Ἐν. Je dis, tu dis, il dit. Nous disons, vous dites, ils disent. Παράτ. Je disais. Ἄφρ. Je dis, tu dis, il dit. Nous disons, vous dites, ils disent. Παράκ. J'ai dit. Μέλλ. Je dirai. Ὑποθ. Je dirais. Προστ. Dis. Disons, dites. Ὑποτ. Ἐν. Que je dise, que tu dises, qu'il dise. Que nous disions, que vous disiez, qu'ils disent. Παράτ. Que je disse, que tu disses, qu'il dit. Que nous disions, que vous disiez, qu'ils dissent. Ἀπαρ. Dire. Μετοχ. Disant. dit.

Σημειωτέον ὅτι τὸ contredire, prédire καὶ τὰ λοιπὰ ἐκ τοῦ dire σύνθετα γίνονται· τὸ δεύτερον πληθυντικὸν τοῦ ἐνεστώτος τῆς Ὁριστικῆς vous contredisez, vous prédisiez, ὅχι vous contredites, vous prédites, πλὴν τοῦ redire, vous redites.

Éclorre. (Ἐκκολάπτουμι, ἐπὶ νεοσσῶν, ἢ ἀνθίγω, ἐπὶ ἀνθέων). Τὸ ἔκρημα τοῦτο εἶν' εὐχρηστον εἰς τὸ ἀπαρέμφατον, τὴν μετοχὴν éclo, éclose, εἰς τὰ τρίτα πρόσωπα τοῦ Ἐνεστ. τῆς Ὁριστ. il écloit, ils écloient, εἰς τὰ τοῦ Μέλλοντος, il éclora, ils écloront, τοῦ Ὑποθετικού, il éclorait, ils écloraient, καὶ τῆς Ὑποτακτικῆς, qu'il éclosse, qu'ils éclosent. Ἔτι δὲ εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους μετὰ τοῦ être.

Écrire. (Γράφω). Ὅριστ. Ἐν. J'écris, tu écris, il écrit. Nous écrivons, vous écrivez, ils écrivent. Παράτ. J'écrivais. Ἄφρ. J'écrivis. Παράκ. J'ai écrit. Μέλλ. J'écrirai. Ὑποθ. J'écrirais. Προστ. Écris.

Écrivons, écrivez. Ὑποτ. Ἐν. Que j'écrive. Παρατ. Que j'écrivisse. Ἀπαρ. Écrire. Μετοχ. Écrivant. Écrit.

Οὕτω καὶ τὸ décrire (περιγράφω), prescrire (διατάσσω).

Faire. (Ποιῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je fais, tu fais, il fait. Nous faisons, vous faites, ils font. Παρατ. Je faisais. Ἀόρ. Je fis, tu fis, il fit. Nous fîmes, vous fîtes, ils firent. Παρακ. J'ai fait. Μέλλ. Je ferai. Ὑποθ. Je ferais. Προστ. Fais. Faisons, faites. Ὑποτ. Ἐν. Que je fasse. Παρατ. Que je fîsse. Ἀπαρ. Faire. Μετοχ. Faisant. Fait.

Instruire. (Διδάσκω). Ὅριστ. Ἐν. J'instruis, tu instruis, il instruit. Nous instruisons, vous instruisez, ils instruisent. Παρατ. J'instruisais. Ἀόρ. J'instruisis. Παρακ. J'ai instruit. Μέλλ. J'instruirai. Ὑποθ. J'instruirais. Προστ. Instruis. Instruisons, instruisez. Ὑποτ. Ἐν. Que j'instruise. Παρατ. Que j'instruisisse. Ἀπαρ. Instruire. Μετοχ. Instruisant. Instruit.

Κατὰ τὸν τύπον τοῦ instruire κλίνονται ὅλα τὰ εἰς uire λήγοντα ῥήματα, οἷον, conduire, construire, détruire, produire, réduire.

Lire. (Ἀναγινώσκω). Ὅριστ. Ἐν. Je lis, tu lis, il lit. Nous lisons, vous lisez, ils lisent. Παρατ. Je lisais. Ἀόρ. Je lus, tu lus, il lut. Nous lûmes, vous lûtes, ils lurent. Παρακ. J'ai lu. Μέλλ. Je lirai. Ὑποθ. Je lirais. Προστ. Lis. Lisons, lisez. Ὑποτ. Ἐν. Que je lise, que tu lises, qu'il lise. Que nous lisions, que vous lisiez, qu'ils lisent. Παρατ. Que je lusse, que tu lusses, qu'il lût. Que nous lussions, que vous lussiez, qu'ils lussent. Ἀπαρ. Lire. Μετοχ. Lisant. Lu.

Luire. (Φέγγω). Ὅριστ. Ἐν. Je luis, tu luis, il luit. Nous luisons, vous lueisez, ils luisent. Παρατ. Je luisais. Ἀόρ. (δὲν ἔχει). Παρακ. J'ai luit. Μέλλ. Je luirai. Ὑποθ. Je luirais. Προστ. Luis. Luisons, lueisez. Ὑποτ. Ἐν. Que je luise. Παρατ. (δὲν ἔχει). Ἀπαρέμ. Luire. Μετοχ. Luisant. Luit.

Τοῦ ῥήματος τούτου ὁ σχηματισμὸς διαφέρει τοῦ τῶν λοιπῶν εἰς uire ληγόντων ῥημάτων, καθότι ἡ παθητ. μετ. lui δὲν λήγει εἰς t, καὶ διὰ τὴν ἑλλειψιν τοῦ ἀορίστου τῆς ὀριστικῆς καὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ παραγομένου παρατατικοῦ τῆς ὑποτακτικῆς.

Maudire. (Καταρῶμαι). Ὅριστ. Ἐν. Je maudis, tu maudis, il maudit. Nous maudissons, vous maudissez, ils maudissent. Παρατ. Je maudissais. Ἀόριστ. Je maudis, tu maudis, il maudit. Nous

mandimes, vous mandites, ils maudirent. Παράκ. J'ai maudit. Μέλ. Je maudirai. Υποθ. Je mandirais. Προστ.κ. Maudis. Maudissez, mandissez. Υποτ. Έν. Que je mandisse, que tu mandisses, qu'il mandisse. Que nous mandissions, κτλ. Παράτ. Que je mandisse, que tu mandisses, qu'il maudit. Que nous mandissions, κτλ. Άπαρ. Maudire. Μετοχ. Maudissant. Maudit.

Mettre. (Τίθηναι, βάλλω). Όριστ. Έν. Je mets, tu mets, il met. Nous mettons, vous mettez, ils mettent. Παράτ. Je mettais. Άδρ. Je mis, tu mis, il mit. Nous mimes, vous mîtes, ils mirent. Παράκ. J'ai mis. Μέλλ. Je mettrai. Υποθ. Je mettrais. Προστ. Mets. Mettons, mettez. Υποτ. Έν. Que je mette, que tu mettes, qu'il mette. Que nous mettions, κτλ. Παράτ. Que je misse, que tu misses, qu'il mit. Que nous missions, κτλ. Άπαρ. Mettre. Μετοχ. Mettant. Mis.

Ούτω και τὸ remettre (παράδίδω), commettre (πράττω) commettre une faute, un crime.

Moudre. (Άλέθω). Όριστ. Έν. Je mouds, tu mouds, il moud. Nous moulons, vous moulez, ils moulent. Παράτ. Je moulais. Άδρ. Je moulus. Παράκ. J'ai moulu. Μέλλ. Je moudrai. Υποθ. Je moudrais. Προστ. Mouds. Moulons, moulez. Υποτ. Έν. Que je moule. Παράτ. Que je moulusse. Άπαρ. Moudre. Μετοχ. Moulant. Moulu.

Naitre. (Γεννώμαι). Όριστ. Έν. Je nais, tu nais, il naît. Nous naissons, vous naissez, ils naissent. Παράτ. Je naissais. Άδρ. Je naquis, tu naquis, il naquit. Nous naquimes, vous naquites, ils naquirent. Παράκ. Je suis né. Μέλλ. Je naîtrai. Υποθ. Je naîtrais. Προστ. Nais. Naissons, naissez. Υποτ. Έν. Que je naisse. Παράτ. Que je naquisse. Άπαρ. Naitre. Μετοχ. Naissant. Né.

Nuire. (Βλάπτω). Όριστ. Έν. Je nuis, tu nuis, ils nuit. Nous nuisons, vous nuisez, ils nuisent. Παράτ. Je nuisais. Άδρ. Je nuisis. Παράκ. J'ai nuí. Μέλλ. Je nuirai. Υποθ. Je nuirais. Προστ. Nuis. Nuisons, nuisez. Υποτ. Έν. Que je nuise. Παράτ. Que je nuisisse. Άπαρ. Nuire. Μετοχ. Nuisant. Nui.

Η παθητική μετοχή nuí δέν λήγει εις t, ως των λοιπών εις uire.

Plaire. (Αρέσκω). Όριστ. Έν. Je plais, tu plais, il plaît. Nous plaisons, vous plaisez, ils plaisent. Παράτ. Je plaisais. Άδρ. Je plus. Παράκ. J'ai plu. Μέλλ. Je plairai. Υποθ. Je plairais. Προστ. Plais.

Plaisons, plaisez. Ὑποτ. Ἐν. Que je plaise. Παρxt. Que je plusse. Ἀπαρ. Plaire. Μετοχ. Plaisant. Pla.

Prendre. (Λαμβάνω). Ὅριστ. Ἐν. Je prends, tu prends, il prend. Nous prenons, vous prenez, ils prennent. Παρxt. Je prenais. Ἀόρ. Je pris. Παρxt. J'ai pris. Μέλλ. Je prendrai. Ὑποθ. Je prendrais. Προστ. Prends. Prenons, prenez. Ὑποτ. Ἐν. Que je prenne, que tu prennes, qu'il prenne. Que nous prenions, que vous preniez, qu'ils prennent. Παρxt. Que je prisse. Ἀπαρ. Prendre. Μετοχ. Prenant. Pris.

Οὕτω καὶ τὸ comprendre (ἐννοῶ) κτλ.

Résoudre. (Ἀπορασιζῶ, λύω καὶ διαλύω). Ὅριστ. Ἐν. Je résous, tu résous, il résout. Nous résolvons, vous résolvez, ils résolvent. Παρxt. Je résolvais. Ἀόρ. Je résolu. Παρxt. J'ai résous ἢ résolu. Μέλλ. Je résoudrai. Ὑποθ. Je résoudrais. Προστ. Résous. Résolvons, résolvez. Ὑποτ. Ἐν. Que je résolve. Παρxt. Que je résolusse. Ἀπαρ. Résoudre. Μετοχ. Résolvant. Résous καὶ Résolu.

Ἐκ τῆς διττῆς παθητικῆς Μετοχῆς résous καὶ résolu, τὸ résous εἶν' εὐχρηστον μόνον ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ διαλύω, εἶον, le soleil a résous le brouillard, ὁ ἥλιος διέλυσε τὴν διμύχλην, τὸ δὲ résolu ἐπὶ τῶν ἄλλων τοῦ ῥήματος σημασιῶν, il a résolu de partir, ἀπεράσισε ν' ἀναχωρήσῃ, il a résolu le problème, ἔλυσε τὸ πρόβλημα.

Ἡ μετοχὴ résous δὲν ἔχει θηλυκὸν γένος.

Rire. (Γελῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je ris, tu ris, il rit. Nous rions, vous riez, ils rient. Παρxt. Je riais, tu riais, il riait. Nous riions, vous riiez, ils riaient. Ἀόρ. Je ris, tu ris, il rit. Nous rimes, vous rites, ils rirent. Παρxt. J'ai ri. Μέλλ. Je rirai. Ὑποθ. Je rirais. Προστ. Ris. Rions, riez. Ὑποτ. Ἐν. Que je rie. Παρxt. Que je risse. Ἀπαρ. Rire. Μετοχ. Riant. Ri.

Suffire. (Ἀρκῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je suffis, tu suffis, il suffit. Nous suffisons, vous suffisez, ils suffisent. Παρxt. Je suffisais. Ἀόρ. Je suffis, tu suffis, il suffit. Nous suffimes, vous suffîtes, ils suffirent. Παρxt. J'ai suffi. Μέλλ. Je suffirai. Ὑποθ. Je suffirais. Προστ. Suffis. Suffisons, Suffisez. Ὑποτ. Ἐν. Que je suffise. Παρxt. Que je suffisse. Ἀπαρ. Suffire. Μετοχ. Suffisant. Suffi.

Suivre. (Ἀκολουθεῶ). Ὅριστ. Ἐν. Je suis, tu suis, il suit. Nous

suivons, vous suivez, ils suivent. Παράτ. Je suivais. 'Αόρ. Je suivis. Παράκ. J'ai suivi. Μέλλ. Je suivrai. Υποθ. Je suivrais. Προστ. Suis. Suivons, suivez. Υποστ. 'Εν. Que je suive. Παράτ. Que je suivisse. 'Απαρ. Suivre. Μετοχ. Suivant. Suivi.

Taire. (Σιωπῶ). 'Οριστ. 'Εν. Je tais, tu tais, il tait. Nous taisons, vous taisez, ils taisent. Παράτ. Je taisais. 'Αόρ. Je tus. Nous tûmes. Παράκ. J'ai tu. Μέλλ. Je tairai. Υποθ. Je tairais. Προστ. Tais. Taisons, taisez. Υποστ. 'Εν. Que je taise. Παράτ. Que je tusse. 'Απαρ. Taire. Μετοχ. Taisant. Tu.

Taire, ἐνεργητικόν, taire la vérité, σιωπῶ τὴν ἀλήθειαν· se taire, οὐδέτερον. Taisez-vous. Σιώπη.

Traire. ('Αμέλγω). 'Οριστ. 'Εν. Je traie, tu traie, il traite. Nous trayons, vous trayez, ils traitent. Παράτ. Je trayais. 'Αόρ. (δὲν ἔχει). Παράκ. J'ai traité. Μέλλ. Je trairai. Υποθ. Je trairais. Προστ. Trais. Trayons, trayez. Υποστ. 'Εν. Que je traie, que tu traies, qu'il traie. Que nous trayions, que vous trayiez, qu'il traitent. Παράτ. (δὲν ἔχει). 'Απαρ. Traire. Μετοχ. Trayant. Traité.

Vaincre. (Νικῶ). 'Οριστ. 'Εν. Je vains, tu vains, il vainc. Nous vainquons, vous vainquez, ils vainquent. Παράτ. Je vainquais. 'Αόρ. Je vainquis. Παράκ. J'ai vaincu. Μέλλ. Je vaincrai. Υποθ. Je vaincrais. Προστ. Vains. Vainquons, vainquez. Υποστ. 'Εν. Que je vaille. Παράτ. Que je vainquisse. 'Απαρ. Vaincre. Μετοχ. Vainquant. Vaincu.

Vivre. (Ζῶ). 'Οριστ. 'Εν. Je vis, tu vis, il vit. Nous vivons, vous vivez, ils vivent. Παράτ. Je vivais. 'Αόρ. Je vécus. Παράκ. J'ai vécu. Μέλλ. Je vivrai. Υποθ. Je vivrais. Προστ. Vis. Vivons, vivez. Υποστ. 'Εν. Que je vive. Παράτ. Que je vécusse. 'Απαρέμφ. Vivre. Μετοχ. Vivant. Vécu.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ.

Καὶ ὅτι ἀναγόμενοι εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν διαφορῶν ῥημάτων
ὁμαλῶν τε καὶ ἀνωμαλῶν.

'Εκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων τύπων τῶν τε ὁμαλῶν καὶ τῶν ἀνω-
(ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

μάλων ῥημάτων ἐξάγονται οἱ ἐξῆς κανόνες περὶ τοῦ σχηματισμοῦ καὶ τῆς ὀρθῆς αὐτῶν γραφῆς.

Τοῦ πρώτου ἐνικοῦ προσώπου λήγοντος εἰς θ, τὸ δεύτερον προσλαμβάνει s, τὸ δὲ τρίτον μένει ὁμοίον τῷ πρώτῳ, j'aime, tu aimes, il aime. Ἐξαίρουνται τοῦ κανόνος τούτου ἁ. ὁ παρατακτικὸς τῆς ὑποτακτικῆς, οὗτινος τὸ ἐνικὸν τρίτον πρόσωπον λήγει εἰς l' que j'aimasse, que tu aimasses, qu'il aimât· que je finisse, que tu finisses, qu'il finît, ἔνθα παρατηροῦμεν ὅτι τὸ πρὸ τοῦ l φωνῆεν περισπᾶται πάντοτε· β'. ὁ ἀποτελῶν τὸν β'. ἀόριστον τοῦ ὑποθετικοῦ χρόνος τοῦ avoir καὶ être· j'eusse aimé, tu eusses aimé, il eût aimé. Je fusse tombé, tu fusses tombé, il fût tombé· γ'. ὁ ἐνεστώς τῆς ὑποτακτικῆς τοῦ αὐτοῦ avoir, que j'aie, que tu aies, qu'il ait.

Τοῦ ἁ. ἐνικοῦ προσώπου λήγοντος εἰς s ἢ x, τὸ δεύτερον μένει ὁμοίον τῷ πρώτῳ, τὸ δὲ τρίτον μεταβάλλει τὸ s ἢ x εἰς t· je finis, tu finis, il finit· je veux, tu veux, il veut. Πλὴν τοῦ ῥήματος battre, je bats, tu bats, il bat· τοῦ vaincre, je vains, tu vains, il vaine, καὶ τῶν εἰς dre ληγόντων ῥημάτων τῆς τετάρτης συζυγίας, je rends, tu rends, il rend, ἐν οἷς ἅπασι τὸ t τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου παντάπασιν ἀποβάλλεται.

Τὰ δὲ εἰς aindre, eindre, oindre καὶ oudre ῥήματα τῆς τετάρτης συζυγίας, ὧν τὸν ἰδιάζοντα σχηματισμὸν εἶδομεν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἀνωμάλων ῥημάτων, ἀποβάλλουσιν ἀπ' ἐναντίας ἐν τῷ ἐνεστώτι τῆς ὀριστικῆς τὸ χαρακτηριστικὸν σύμφωνον d, τὴν δὲ τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου προσώπου κατὰληξιν s μεταβάλλουσιν ἐν τῷ τρίτῳ εἰς t· οἷον, je crains, tu crains, il craint, j'absous, tu absous, il absout.

Τὸ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ ἐνεστώτος τῆς ὀριστικῆς ἐπὶ πασῶν τῶν συζυγιῶν λήγον εἰς ez, μόνον ἐπὶ τριῶν ῥημάτων τοῦ être, faire, dire λαμβάνει es κατ' ἐξάρεσιν· vous êtes, vous faites, vous dites. Ὡσαύτως τὸ τρίτον πληθυντικὸν λήγον κοινῶς εἰς ent, ἐπὶ τεσσάρων μόνον ῥημάτων ἀπαντᾷται λήγον εἰς ont, εἶναι δὲ ταῦτα τὸ avoir, τὸ être, τὸ aller καὶ τὸ faire· ils ont, ils sont, ils vont, ils font.

Τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον πληθυντικὸν πρόσωπον τοῦ prétérit défini τῆς ὀριστικῆς δέχονται ἀείποτε περισπωμένην ἐπὶ τῆς παραληγου-

σης, nous aimâmes, vous aimâtes· nous finîmes, vous finîtes· nous reçûmes, vous reçûtes· nous rendîmes, vous rendîtes.

Τὰ ῥήματα τῆς δ'. συζυγίας ὅσα περισπῶνται ἐν τῇ ἀπαρεμφάτῳ, οἷα τὸ connaître, paraître, paître, croître, ἀποβαλλουσιν ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσι τὴν περισπωμένην, πλὴν τῶν χρόνων ἐνθα ἔπεται μετὰ τὴν δίφθογγον τὸ σύμφωνον ι' ὡς ἐν τῷ τρίτῳ ἐνικῷ προσώπῳ τῆς ὀριστικῆς, il connaît, ἐν τῷ μέλλοντι, je connaîtrai, tu connaitras, καὶ ἐν τῷ ὑποθετικῷ, je connaitrais, tu connaitrais κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ'.

*Περὶ τῆς χρήσεως τῶν δύο βοηθητικῶν ῥημάτων
Avoir καὶ Être.*

Ἐκ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ῥημάτων εἶδομεν ὅτι τὰ μὲν ἐνεργητικὰ ῥήματα καὶ τὰ πλεῖστα τῶν οὐδετέρων βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir, τὰ δὲ λοιπὰ τῶν οὐδετέρων, τὰ παθητικά καὶ τὰ μέσα βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être. Εἶναι δὲ καὶ τινὰ σχηματίζοντα τοὺς συνθέτους χρόνους ὅτε μὲν διὰ τοῦ ἐνός, ὅτε δὲ διὰ τοῦ ἐτέρου τῶν δύο βοηθητικῶν.

Τὰ μὲν οὐδέτερα aller, arriver, choir, décéder, éclore, mourir, naître, tomber, venir καὶ τὰ ἐξῆς σύνθετα αὐτοῦ, devenir, intervenir, parvenir, revenir, βοηθοῦνται πάντοτε ὑπὸ τοῦ être.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ prévenir (προλαμβάνω), contrevenir (παραβαίνω) καὶ subvenir (ἐπαρκῶ) βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir. Τὸ δὲ convenir ἔστιν σημαίνῃ τὸ συμφωνῶ, βοηθεῖται ὑπὸ τοῦ être, ἦταν δὲ τὸ ἀρμόζω, ὑπὸ τοῦ avoir. Nous sommes convenus d'acheter ce qui ne nous avait pas convenu d'abord.

Τὰ ἐξῆς δὲ οὐδέτερα accourir, accoucher, cesser, croître, décroître, dégénérer, demeurer, disparaître, échoir, échouer, embellir, empirer, grandir, monter, partir, passer, périr, rejeunir, rester, vieillir κτλ. ὅτε μὲν βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ être, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ avoir.

Ὁ διορισμὸς τῶν δύο τούτων περιστάσεων εἶναι δυσχερὴς ὁπωσοῦν. Κατὰ τοὺς Γάλλους Γραμματικούς, τὰ ῥήματα ταῦτα δέχονται τὸ ἐν ἢ τὸ ἄλλο τῶν βοηθητικῶν κατὰ τὴν διάφορον ἔποψιν, καθ' ἣν θεωρήσῃ τις αὐτά. Ἄν μὲν ἀποβλέψῃ μᾶλλον εἰς τὴν πράξιν καὶ ἐνέρ-

γειαν, ἣν τὸ ῥῆμα ἐκφράζει, πρέπει νὰ μεταχειρισθῇ τὸ avoir· ἂν δ' ἀποβλέψῃ οὐχὶ εἰς τὴν πράξιν αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν, ἀλλ' εἰς τὴν κατὰ-στασιν τοῦ υποκειμένου τὴν ἐκ τῆς πράξεως προερχομένην ἢ ἐπακολουθοῦσαν αὐτὴν, πρέπει νὰ προτιμήσῃ τὸ être. Σαφέστερον δὲ εἰπεῖν καὶ πρὸς τὰς ἐννοίας τῆς ἑλληνικῆς Γραμματικῆς συμφωνότερον, τὸ μὲν avoir δίδει εἰς τὰ ῥήματα ταῦτα σημασίαν μᾶλλον καὶ δύναμιν ἀορίστου, τὸ δὲ être παρακειμένου, χρόνου ὅστις παρεμφαίνει τὰς ἐνεργείας σχετικῶς πρὸς τὸν παρὺντα χρόνον, καὶ ὡς τετελεσμένους ἤδη. Οἷον, λαλῶν τις περὶ ἀνδρῶν ἀπολεσθέντων ἐν μάχῃ ἢ ναυαγίῳ, λέγει ils ont péri dans un combat, ils ont péri dans les flots. Ὅταν δὲ προσδιορισμός δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγων τὸν νοῦν εἰς τὸ παρεληλυθός, εἰς τὸν καιρὸν καθ' ὃν συνέβη τὸ ῥηματικὸν σημαίνόμενον, ἀλλὰ θεωρῇ αὐτὸ ὡς τετελεσμένον κατὰ τὴν παροῦσαν ἤδη στιγμήν τοῦ χρόνου, ὅταν δηλαδὴ πρόκειται νὰ ἐρμηνεύσῃ τὴν ἐννοιαν τοῦ ἑλληνικοῦ παρακειμένου ἀπολώλασιν οἱ ἄνδρες, θέλει εἰπεῖ διὰ τοῦ être, ils sont périés.

Cette femme est accouchée, σημαίνει ὅτι ἡ γυνὴ ἔτεκεν ἤδη καθ' ὃν χρόνον λαλῶ, ὑπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν παρακειμένον· ἀλλ' ἂν προσδιορίσω τὸν χρόνον, ὅτι χθὲς ἐγέννησε, ἢ τὸν τρόπον, ὅτι εὐψύχως ἐγέννησε, πρέπει νὰ εἴπω διὰ τοῦ avoir, cette femme a accouché hier (1), elle a accouché avec courage.

Ἄς λάβωμεν ἕτερον ῥῆμα τὸ demeurer, διχμῆνῳ ἢ διατρίβω. Ἄν ὁ λόγος ᾖ περὶ ἀνθρώπου ὅστις διέτριψε μὲν ποτε ἐν τινι πόλει ἢ χώρῃ, ἀπῆλθε δ' ἔπειτα ἐξ αὐτῆς, τὸ demeurer ἐκφέρεται μετὰ τοῦ avoir. Il a demeuré six mois à Madrid. Il a demeuré long-temps à Lyon. Ἄν δ' ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄνθρωπος διαμῆνῃ εἰσέτι εἰς τὴν χώραν, τὸ demeurer ἐκφέρεται μετὰ τοῦ être, mon frère est demeuré en France pour y faire ses études.

Ὁ αὐτὸς κανὼν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰ ῥήματα partir, rester: il a resté deux jours à Lyon, ἤτοι διατρίψας ἡμέρας δύο ἀπῆλθεν ἔπειτα· je l'attendais à Paris, mais il est resté à Lyon, ἤτοι ἔμεινε καὶ μένει

(1). Διὰ νὰ μὴ φαίνεται ἀντίφασις πρὸς τὰ ἐν τῷ περὶ σημασίας χρόνων λεχθέντα, σημειῶσαι ὅτι τὸν prétérit indéfini, ὅστις ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν παρακειμένον, μεταχειρίζονται οἱ Ἕλληλοι ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ prétérit défini ἢ τοῦ ἑλληνικοῦ ἀορίστου, ὅχι δὲ καὶ τὸ ἀνάπαλιν.

εἰσέτι. Il a parti il y a près d'une demi-heure· καὶ ἔνευ προσδιορισμοῦ χρόνου ἀνάγοντος τὸν νοῦν εἰς τὸ παρελθυθός, il est parti.

Ὡσαύτως τὰ ῥήματα grandir (μεγαλόνω, οὐδ.), embellir (εὐμορφάζω), rejeunir (ἀνανεοῦμαι), vieillir (γηράσκω), changer (μεταβάλλομαι), déchoir (ἐκπίπτω), βοηθοῦνται κατὰ Μαρμοντέλην ὑπὸ τοῦ avoir, ὅταν παριτωσιν ἐνέργειαν βαθμηδὸν τελουμένην, ὑπὸ δὲ τοῦ être, ὅταν τετελεσμένην ἤδη. Οἶον, cet enfant a bien grandi en peu de temps—il a bien embelli pendant ce voyage—depuis ce moment il a déchu de jour en jour—il a vieilli en peu de temps. Καὶ πάλιν, vous êtes bien grandi—je sens que je suis bien vieilli—il est bien déchu de son autorité.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τινὰ τῶν προσημειωθέντων ῥημάτων οἷα τὸ changer, passer κτλ. λαμβάνονται καὶ ὡς μεταβατικά· τότε δὲ ἔννοεῖται οἷοθεν ὅτι βοηθοῦνται ὑπὸ τοῦ avoir ὡς il a passé la rivière.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ'.

Περὶ Προθέσεως.

Αἱ προθέσεις διαιροῦνται εἰς σημαντικὰς τόπου, χρόνου, κτλ., εἶναι δὲ αἱ ἑξῆς·

Dans. Σημαίνουσιν τὸ ἔνδον· il est dans la chambre, ἐν τῷ δωματίῳ.

En. Τὴν ἐν τόπῳ στάσιν· il est en Italie, ἐν Ἰταλίᾳ· καὶ μεταφορικῶς ἐπὶ ἠθικῶν ἀντικειμένων, il est en sûreté, ἐν ἀσφαλεὶ κεῖται. Ἄλλοτε δὲ ὁμοιότητα ἢ τὸ πρέπον· il agit en roi, πράττει κατὰ βασιλέα, ὡς βασιλεὺς.

A. Τὴν ἐν τόπῳ στάσιν ἢ τὴν εἰς τόπον κίνησιν· il est à Rome—tout chemin même à Rome (παροιμ.).

De. Τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν· il vient d'Athènes, ἐξ Ἀθηνῶν· τὸ ὄργανον· il l'a percé de son épée, διὰ τοῦ ξίφους· τὸ ποιητικὸν αἶτιον· aimé de tout le monde, παρὰ πάντων ἀγαπώμενος.

Avec. Τὸ ὁμοῦ· les soldats avec les officiers, μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν.

Sans. Ἄνευ, χωρὶς· les soldats sans les officiers.

Contre. Τὸ ἐναντίον· les soldats contre leurs officiers, κατὰ τῶν ἄξιωματικῶν.

Hors. Μετὰ γενικῆς τὸ ἐκτός· cette maison est hors de la ville, ἔξω τῆς πόλεως. Μετ' αἰτιατικῆς δὲ ἐξάίρεσιν. Tout est perdu hors l'honneur, τὰ πάντα ἀπώλοντο πλὴν τῆς τιμῆς.

Sur. Τὸ ἐπάνω· il est sur la mer, ἐπὶ τῆς θαλάσσης.

Sous. Τὸ ὑποκάτω· sous le ciel, ὑπὸ τὸν οὐρανόν.

Devant. Τὸ ἔμπροσθεν· il marchait devant le roi, πρὸ τοῦ βασιλέως.

Après. Τὸ κατόπιν· il marchait après le roi, μετὰ τὸν βασιλέα.

Chez. Τὸ πλησίον· il est chez le roi, παρὰ τῷ βασιλεῖ· il est chez lui, ἐν τῷ οἴκῳ.

Avant. Τὸ πρότερον· avant la guerre, πρὸ τοῦ πολέμου.

Pendant. Χρόνον· pendant la guerre, ἐπὶ τοῦ ἢ ἐν καιρῷ τοῦ πολέμου.

Depuis. Ἀρχὴν χρόνου· depuis le déluge, ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ.

Pour. Αἰτίαν· pour la gloire, ἕνεκα τῆς δόξης.

Selon. Συμφωνίαν· selon la loi, κατὰ τὸν νόμον.

Entre. Ἀναμέσον (ἐπὶ δύο ἀντικειμένων)· entre ses bras.

Parmi. Μεταξύ (ἐπὶ πολλῶν)· parmi les morts, μεταξύ τῶν νεκρῶν.

Malgré. Ἐναντίωσιν· malgré moi, ἀκουσίως μου, παρὰ τὴν θέλησίν μου.

Par. Τὸ μέσον· par terre et par eau, διὰ ξηρᾶς καὶ θαλάσσης· ἔτι τὸ ποιητικὸν αἷτιον· la Henriade par Voltaire, ὑπὸ Βολταίρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

Περὶ Ἐπιρρήματος.

Τὰ εἶδη τῶν ἐπιρρήματων εἶναι ἕξ κατὰ τοὺς Γάλλους γραμματικούς·
 α. Χρόνου, de temps· οἷον, aujourd'hui, σήμερα· demain αὔριον·
 hier, χθές· alors, τότε· auparavant, πρότερον· aussitôt, πάραυτα·

autrefois, άλλοτε· bientôt, εὐθύς· déjà, ἤδη· désormais, τοῦ λοιποῦ· dorénavant, τοῦντεῦθεν· ensuite, ἔπειτα· jadis, πάλαι· jamais, οὐδέποτε· à jamais, διὰ παντός· maintenant, τώρα· à présent, ἐν τῷ παρόντι· souvent, συχνάκις· toujours, πάντοτε (κατὰ λέξιν ὁσημέραι)· tard, ὕψι, βραδέως κτλ.

β'. Τόπου, de lieu· ailleurs, ἀλλαχοῦ· alentour, πέριξ· auprès, πλησίον· dedans, ἔνδον· dehors, ἔξω· dessus, ἄνω· dessous, κάτω· ici, ἐδῶ· là, ἐκεῖ· loin, μακράν· où, ποῦ· ἢ όπου· partout, πανταχοῦ· y, ἐκεῖ κτλ.

γ'. Τάξεως, d'ordre· premièrement, πρῶτον· secondement, δεύτερον κτλ., alternativement, ἐναλλάξ· tour-à-tour, κατὰ περίοδον.

δ'. Ποσότητος, de quantité· assez, ἱκανῶς· peu, ὀλίγον· beaucoup, πολύ· fort, σφόδρα· très, λίαν· trop, ἄγαν, παραπολύ· encore, προσέτι· presque, σχεδόν.

ε'. Συγκρίσεως, de comparaison· plus, μᾶλλον· moins, ἥττον· mieux, κέλλιον· pis, χείρον· comme, ὡς· de même, ὡσαύτως, κτλ.

ς'. Ποιότητος, de manière ἢ de qualité· sagement, σοφῶς· justement, δικαίως· heureusement, εὐτυχῶς· bien, καλῶς, κακῶς, κτλ.

Τὰ εἰς ment ἐπιρρήματα, ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὰ εἰς ὡς τροπικὰ τῆς Ἑλληνικῆς, παράγονται ἐκ τοῦ ἐπιθέτου προσθέσει τῆς καταλήξεως ment, ἂν μὲν τὸ ἐπίθετον λήγῃ εἰς φωνῆεν, εἰς τὸ ἀρσενικὸν γένος· οἷον vrai, ἀληθής· vraiment, ἀληθῶς· joli, εὐειδής· joliment, εὐειδῶς· gai, παιδρὸς· galement, παιδρῶς· ἂν δὲ τὸ ἀρσενικὸν λήγῃ εἰς σύμφωνον, εἰς τὸ θηλυκόν· οἷον, heureux, εὐτυχής· heureusement, εὐτυχῶς· pieux, εὐσεβής· pieusement, εὐσεβῶς· grand, μέγας· grandement, μεγάλως.

Τῶν δὲ εἰς ant ἢ ent ληγόντων ἐπιθέτων τὸ ἐπιρρήμα γίνεται ἐκ τοῦ ἀρσενικοῦ τροπῇ τοῦ ant εἰς amment, καὶ τοῦ ent εἰς emment· οἷον, élégant, γλαφυρὸς, élégamment· constant, σταθερὸς, constamment· éloquent, εὐγλωττος, éloquemment· Πλὴν τοῦ lent, βραδύς, lentement· καὶ τοῦ présent, παρών, présentement, διότι τὰ δύο ταῦτα γίνονται ἐκ τοῦ θηλυκοῦ κατὰ τὸν ἀνωτέρω κανόνα. Τὸ δὲ gentil, χάρις, κάμνει gentiment.

Τὰ ἀρσενικὰ ταῦτα ἐπίθετα μεταβάλλουσιν ἐν τῷ ἐπιρρήματι τὸ ε

ἄφρων· εἰς ἡ κλειστόν· aveugle, aveuglément· commode, commodément· conforme, conformément· énorme, énormément· καὶ τὰ ἐξῆς θηλυκὰ confuse, confusément· expresse, expressément· importune, importunément· obscure, obscurément· précise, précisément, καὶ profonde, profondément.

Πολλάκις καὶ ἐπίθετα λαμβάνονται ἐπιρρήματικῶς· οἷον, chanter juste, voir clair, parler bas, sentir bon, κτλ.

Υπάρχουσι δὲ καὶ πολλαὶ φράσεις ἐπιρρήματικαὶ (locutions adverbiales)· οἷον, au hasard, τυχαίως· de nouveau, αὖθις· derechef, ἐξ ὑπαρχῆς· en général, καθόλου, ἐν γένει· tout-à-coup, αἰφνης· tout d'un coup, διὰ μιᾶς· de suite, κατὰ συνέχειαν· tout de suite, εὐθύς, πάραυτα, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ'.

Περὶ συνδέσμων.

Οἱ εὐχρηστότεροι σύνδεσμοι εἶναι οἱ ἐξῆς· parce que, διότι· puis-que, ἐπειδὴ⁽¹⁾· or, ἀλλὰ μὴν· donc, ἄρα, λοιπόν· mais, ὅμως· si, ἐάν· sinon, εἰδεμὴ· et, καί· quoique, καίτοι· ni, οὔτε· tandis que, ἐνῶ· à moins que, πλὴν ἂν· cependant, ἐν τούτοις· peut-être, ἴσως· ou, ἢ· savoir, δηλαδή· c'est-à-dire, τούτέστι· par conséquent, ἢ en conséquence, ἐπομένως, ἄρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ'.

Περὶ ἐπιφωνήματος.

Τὰ σχελιαστικά, θαυμαστικά κλπ. ἐπιρρήματα τῆς ἑλληνικῆς, ἦτοι ὅλας τὰς φωνὰς ἐκείνας ὅσας προίεται ὁ ἄνθρωπος κυριευθεὶς ὑπὸ σφοδροῦ τινος πάθους, οἷον χαρᾶς, ἢ λύπης, ἢ φόβου, ἢ θαυμάσμου, ἢ βδελυγμοῦ, κατέταξαν οἱ Λατίνοι, καὶ κατὰ ζῆλον ἐκείνων οἱ Γάλλοι,

(1) Par ce que διότι, puis que ἐπειδὴ

εἰς ἰδιαίτερον μέρος λόγου, ὅπερ Interjection καλοῦσιν· οἱ δὲ ἡμέτεροι μετέφρασαν αὐτὸ Παρένθесιν ἢ Ἐπένθесιν ἢ καὶ Ἐπιφώνημα.

Διαιροῦνται δὲ ὡς ἐφεξῆς·

Χαρᾶς (pour exprimer la joie) Ha! bon! Εὖγε!

Λύπης (pour marquer la douleur) aie! hélas! αἶ! φεῦ!

Θαυμασμοῦ (pour marquer l'admiration) oh! ah!

Ἀποτροπιάσεως (pour marquer l'aversion) Fi! Fi donc! ἄπαγε! εὐρήμει!

Ἐρωτήσεως (pour interroger) Hé bien? λοιπόν;

Κατασιγᾶσεως (pour imposer silence) paix! chut! σίγα! σιώπα!

Κλήσεως (pour appeler) Holà!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'.

Κανόνες Ὁρθογραφίας.

Τὸ ἀρκτικὸν σύμφωνον πολλῶν λέξεων διπλασιάζεται ἐν τῇ παραγωγῇ, προστεθείσης αὐταῖς τῆς λατινικῆς προθέσεως a ἢ ad, οἷον pauvre, appauvrir· tenir, attendre, attendrissement· courir, accourir κτλ.

Ὡσαύτως διπλασιάζεται τὸ τελικὸν σύμφωνον τῶν ὀνομάτων εἰς ἑξ' αὐτῶν παραγόμενα ῥήματα καὶ τὰ τούτων ῥηματικά· οἷον, son, sonner· nom, nommer· soupçon, soupçonner, soupçonner· sujet, assujettir, assujettissement· las, laisser· gros, grossir, κτλ.

Πρὸς ὀρθὴν γραφὴν τῶν εἰς tion, ssion, xion ἢ ction ληγόντων ὀνομάτων, παρατηρητέον τὴν λατινικὴν αὐτῶν ἐτυμολογίαν, οἷον, τὸ ambition γίνεται ἐκ τοῦ ambitio, διόπερ γράφεται διὰ τοῦ i, τὸ δὲ mission ἐκ τοῦ missum, missio, ὅθεν καὶ φυλάττει τὴν διὰ τοῦ διττοῦ ss γραφὴν. Ὁμοίως τὸ action, fraction παραγόμενα ἐκ τοῦ actum, actio, fractum, fractio, γράφονται διὰ τοῦ ct, τὸ δὲ reflexion ἐκ τοῦ reflexum, reflexio, διὰ τοῦ x, κτλ.

Τὰ ἐκ τῶν λατινικῶν εἰς tas παραγόμενα ὀνόματα γράφονται διὰ τοῦ e, οἷον, veritas, vérité, libertas, liberté· τὰ δὲ ἐκ λατινικῶν εἰς ea τρέπουσι τὴν κατάληξιν ταύτην εἰς ée, οἷον, idea, idée. Εἰς ée

ὁμοίως λήγουσι τὰ ἐκ ῥήματος γαλλικοῦ παραγόμενα ῥηματικά, οἷον, la pensée ἐκ τοῦ ῥήματος penser, l'entrée ἐκ τοῦ entrer, l'arrivée ἐκ τοῦ arriver κτλ.

Τὸ ἐκ τῆς λατινικῆς προθέσεως ex ἐν συνθέσει καὶ κατὰ συγκοπὴν προκύπτων θ φέρει πάντοτε ὀξεῖαν, οἷον, étendre ἐκτείνω (ἐκ τοῦ ex καὶ tendre), étendue ἑκτασις· élever αἴρω (ἐκ τοῦ ex καὶ lever), élévation· étonner ἐκπλήττω (ἐκ τοῦ ex καὶ tonner), étonnement· éloigner (ἐκ τοῦ ex καὶ loin), éloignement, καὶ οὕτως ἐφεξῆς.

Ὡσαύτως ὀξυτονεῖται τὸ θ εἰς τὰς ἐκ τοῦ λατινικοῦ παραγόμενας λέξεις, τὰς γραφομένας διὰ τοῦ α, οἷον Ênée (Æneas, Αἰνείας)· Égine (Ægina, Αἴγινα)· César (Cæsar)· préposition (præpositio) κτλ.

Τὸ στερητικὸν ἢ κακωτικὸν dés ἢ de, τὸ ἀναλογοῦν πρὸς τὸ ἑλληνικὸν δυς ὀξύνεται ἐπίσης, οἷον, déshonorer (ἀτιμάζω)· désapprouver (ἀποδοκιμάζω), déshériter, déshabiller, dépeupler, déplier, déraisonner κτλ.

Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἐπίσης κακωτικὸν mé, τὸ γινόμενον κατὰ συγκοπὴν ἐκ τοῦ mal, οἷον, médire (κακολογῶ)· méconnaître (παραγνωρίζω)· se méprendre, se méfier κτλ.

Τὸ δὲ ἐπανάληψιν σημαῖνον μόριον re δὲν θέλει τόνον, ὡς relire, recommencer· ἐκτός ἂν τὸ μεθ' οὗ συντίθεται ῥῆμα ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆεν· τότε ὀξύνεται, ὡς réimprimer, réordonner. Τὰ δὲ réchauffer, récrier, γίνονται ἐκ τοῦ échauffer, καὶ écrire, κατὰ συγκοπὴν τοῦ ε ἀφώνου, reéchauffer κτλ.

Ὅταν ἡ λέξις λήγῃ εἰς θ ἄφωνον, τίθεται βαρεῖα εἰς τὸ θ τῆς παραληγούσης, ὡς misère, prophète, fidèle, je mène, ils prospèrent. Ἐξαίρουνται αἱ εἰς éγε λήγουσαι λέξεις, διότι αὗται ὀξυτονοῦνται, ὡς piège, manège, j'assiège, καὶ τὰ κατ' ἐρώτησιν ῥήματα, aimé-je? donné-je?

Τίθεται βαρεῖα προσέτι ἐπὶ τῶν προθέσεων à καὶ dès, τῶν ἐπιρρήματων là καὶ où, ὅπως διακρίνονται ἐκ τῶν ὁμωνύμων λέξεων, τοῦ ῥήματος il a, τοῦ ἄρθρου des, τοῦ ἄρθρου ἢ τῆς ἀντωνυμίας la, καὶ τοῦ διαζευκτικοῦ συνδέσμου ou.

Ἄλλαι λέξεις δεχόμεναι βαρεῖαν εἶναι αἱ ἐξῆς, ça, deçà, en deçà, déjà, voilà, voilà.

Περὶ ἐκθλίψεως φωνηέντων.

Ἐκθλίψιν ἐν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ πάσχουσι τρία μόνα φωνήεντα α, ι, καὶ ταῦτα δὲ ἐν ῥηταῖς περιστάσεσι.

Τὸ α ἐκθλίβεται εἰς τὸ ἄρθρον καὶ τὴν ἀντωνυμίαν la πρὸ φωνήεντος ἢ h φιλοῦ. l'âme, l'histoire, je l'estime=je la estime.

Τὸ e ἐκθλίβεται εἰς τὰς μονοσυλλάβους λέξεις je, me, te, se, e, que, ce, le, ne, πρὸ φωνήεντος ἢ h φιλοῦ, j'aime, je m'égare, il l'estime, il s'enfuit, mot d'ordre, ce qu'on dit, c'est moi, il n'arrive pas, nous l'instruisons, l'essai, l'homme.

Ἐξαιρέσεις. Τὸ e τοῦ ἄρθρου le δὲν ἐκθλίβεται πρὸ τῶν ἀριθμητικῶν onze, onzième καὶ τοῦ συνδέσμου oui. Le onze de janvier. Le oui et le non.

β'. Εἰς τὸ lorsque, puisque, quoique, ἐπομένων τῶν ἀντωνυμιῶν elle, on, un, une lorsqu'il parle. puisqu'elle le veut, quoiqu'il dise.

γ'. Εἰς τὸ entre καὶ presque λαμβανόμενα ἐν συνθέσει, ὡς entr'acte, entr'aider, presqu'île.

δ'. Εἰς τὴν ἀόριστον ἀντωνυμίαν quelque, ἐπομένου τοῦ un ἢ autre quelqu'un, quelqu'autre.

ε'. Εἰς τὸ θηλυκὸν ἐπίθετον grande ἐν ταῖς ἐξῆς λέξεσι: grand'mère, grand'messe, grand'salle.

Τὸ ι ἐκθλίβεται εἰς μόνον τὸν ὑποθετικὸν σύνδεσμον si ἐπομένης τῆς ἀντωνυμίας il, ils· s'il vient, s'ils viennent.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Χρήσις τῶν Ἀρθρῶν.

Τὸ ἄρθρον εἶναι ἀναγκαῖον σχεδὸν ὅπου καὶ παρ' Ἑλλήσιν, ἢ τοῖς εἰς παράστασιν ἀτόμου ὠρισμένου, ἢ εἶδους ἢ γένους. Ὅταν δ' ἡμεῖς λέγωμεν, ὁ πατήρ ὀφείλει ν' ἀγαπᾷ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα, ἐννοοῦντες τὸ καθόλου πατέρα, οἱ Γάλλοι ἀντὶ τοῦ ἄρθρου μεταχειρίζονται τὴν ἀριστον ἀντωνυμίαν *un*, ἐκπράχζοντες τὸ τοιοῦτον οὕτως· *un père doit aimer ses enfants*.

Τὸ ἄρθρον προτάσσεται τοῦ ὀνόματος, ἂν δὲ ὑπάρχῃ ἐπίθετον, καὶ τοῦ ἐπιθέτου, οἷον, *les bons enfants*· πλὴν τοῦ ἐπιθέτου ἢ τῆς ἀντωνυμίας *tout*, ἣτις προτάσσεται τοῦ ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ, οἷον, *tout le monde*, *toute la ville*, πᾶς ἢ ὅλος ὁ κόσμος, πᾶσα ἡ πόλις· καὶ τὸ ἐξῆς τιμητικῶν λέξεων *Monsieur*, *Madame*, *Monseigneur*· οἷον, *Monsieur le président*, *Madame la comtesse*, *Monseigneur l'évêque*.

Ὅταν κατόπιν ἐνάρθρου οὐσιαστικοῦ ἔπῃται ἐπίθετον, τὸ ἄρθρον δὲ ἐπαναλαμβάνεται ὡς παρ' Ἑλλήσιν· οἷον, *l'homme juste*, ὁ δίκαιος ἀνὴρ ἢ ὁ ἀνὴρ ὁ δίκαιος. Ὡσαύτως καὶ ἂν ἔπῃται μετοχή· οἷον, *le fruit défendu*, ὁ ἀπηγορευμένος καρπός. Ἐξαιροῦνται τὰ σχετικὰ ὑπερθετικά, ὡς οἷον, *l'homme le plus sage*.

Ἐξ ἐναντίας δὲ εἶναι ἀναγκαῖα παρὰ Γάλλοις ἢ πρὸ ἐνὸς ἐκάστου ὄν οὐσιαστικῶν ἐπανάληψις τοῦ ἄρθρου, ἐνῶ τὸ τοιοῦτον εἰς τὴν ληνικὴν δὲν εἶναι ἀπὸ τῶ ἄρτουκα· οἷον, les capitaines et les soldats, καὶ ὅχι les capitaines et soldats.

Ὅσακις δύο ἢ πλείοτερα ἐπίθετα κατηγορῶνται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ οὐσιαστικόν, τὸ ἄρθρον τίθεται ἅπαξ μόνον. Le sage et pieux Fénélon. "Ἀν δὲ κατηγορῶνται εἰς διάφορα οὐσιαστικά, τὸ ἄρθρον ἐπαναλαμβάνεται. L'histoire ancienne et la moderne. Le premier et le second étage.

Καὶ εἰς μὲν τὸ Πρῶτον Μέρος διελάβομεν περὶ τῶν μεριστικῶν λεγομένων Ἀρθρῶν καὶ τῆς χρήσεως αὐτῶν. Ἐνταῦθα δὲ προσθέτομεν, τι ἂν τὸ ὄνομα τὸ λαμβάνον τὸ μεριστικόν ἄρθρον du, de la, des, καὶ πρὸ αὐτοῦ ἐπίθετον, τότε ἀποβάλλεται τὸ ἄρθρον τοῦ πτωτικοῦ, καὶ μένει μόνη ἡ πρόθεσις de, οἷον, de bon pain, de bonne viande, καὶ du bon pain, de la bonne viande. Un discours n'est beau qu'autant qu'il contient de solides raisonnements et de nobles expressions, καὶ ὅχι des solides, des nobles. Ἐκτὸς ἂν τὸ ἐπίθετον συναποτελῇ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ μίαν μόνην ιδέαν· οἷον, beaux-esprits, καὶ εὐφυεῖς· petits-maitres, οἱ καλλωπισταί· τότε μένει τὸ ἄρθρον, il faut toujours des beaux-esprits. Οὕτω λέγουσι du bon goût, φιλοκατακα, du mauvais goût, ἀπειροκαλία, de la bonne volonté, προθυμία, les jeunes gens, νεανίαι κτλ.

Παραλείπεται ὡσαύτως τὸ ἄρθρον τοῦ μεριστικοῦ καὶ ἐπὶ ἀρνήσεως· οἷον, je ne vous ferai pas de reproches· ἐκτὸς ἂν τὸ μεριστικόν εἰδισύηται διὰ τινος προσδιορισμοῦ, on ne soulage point des douleurs qu'on méprise, διότι ἔπεται ὁ προσδιορισμὸς qu'on méprise.

Τὰ κύρια ὀνόματα ἀνδρῶν, πόλεων καὶ νήσων ἐκφέρονται ἀνάρθρως· καὶ δὲ τῶν χωρῶν, ἐπαρχιῶν, ἡπείρων, ποταμῶν, ὁρέων κτλ. ἐνάρθρως.

Τὰ τῆς πρώτης κατηγορίας κύρια ὀνόματα λαμβάνουσι κατ' ἐξαιρέσειν ἄρθρον, σχηματίζουσι δὲ καὶ πληθυντικὸν ἀριθμόν· α). "Ὅταν μεταπίπτωσιν εἰς ἔννοιαν ἀπλῶν προσηγορικῶν κατ' εἰδός τι ἀντονομασίας· οἷον, Les Aristides sont rares dans notre siècle, ἤτοι οἱ δι-καίοι, οἱ ὅμοιοι τοῦ Ἀριστείδου. Διαφέρει ὅμως ἡ περίστασις καθ' ἣν μεταχειρίζονται τὸν πληθυντικὸν ἀντὶ ἐνικοῦ κατὰ τὸ λεγόμενον σχῆμα συνεκδοχῆς· διότι τότε μόνον τὸ ἄρθρον σχηματίζεται πληθυντικῶς,

οὐχὶ δὲ καὶ τὸνομα, ὡς Les Corneille et les Racine ont illustré scène française. Οἱ Κορνήλιοι καὶ Ρακίνοι, ἀντὶ ἀπλῶς ὁ Κορνήλιος καὶ Ρακίνας. β'.) Ὅταν λαμβάνωνται ἐπωνομικῶς, l'auteur du Télémaque, ἦτοι τοῦ βιβλίου Τηλεμάχου· le naufrage de la Méduse τοῦ οὕτως ἐπωνομαζομένου πλοίου· les souscripteurs du Mercure τῆς ἐφημερίδος κτλ. γ'.) Ὅταν συνοδεύωνται ὑπὸ ἐπιθέτου, le sage Ulysse, le grand Hercule. δ'.) Ἐνια ἰταλικά κύρια ὀνόματα ποικίλων καὶ ζωγράφων λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον, οἶον, le Tasse, le Dante, l'Arioste κτλ. κατὰ ζῆλον τοῦ ἰταλικοῦ il Tasso, il Dante. Le Tasse ne garde pas aussi exactement que Virgile toutes les bienséances des mœurs, mais il ne s'égare pas comme l'Arioste (Bouhours). Ainsi le Tasse infortuné... (Mme Staël. Corinne).

Καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ ἐκφέρεται ἀνάρθρως. Dieu a créé le monde· ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ προσδιορισμός τις, ὡς ὁ Θεὸς τῶν οἰκτιρμῶν, Dieu des miséricordes, le bon Dieu κ.τ.λ.

Ἐνῷ δὲ τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων δὲν δέχονται ἄρθρον, τὰ τῶν χωρῶν καὶ ἐπικρατειῶν, ὡς εἵπομεν, θέλουσιν αὐτὸ, οἶον, la France est un beau pays· πλὴν τῶν ἐξῆς περιπτώσεων: α'.) Ὅταν συντάσσονται μετὰ τῆς προθέσεως ἐν δηλοῦσιν τὴν ἐν τόπῳ στάσιν ἢ τὴν εἰς τὸν πόνον κίνησιν, οἶον, en France. β'.) Ὅταν συντάσσωνται μετὰ τῆς προθέσεως ἐν δηλοῦσιν τὴν ἀπὸ τόπου κίνησιν, il vient de France, d'Italie κτλ. γ'.) Ὅταν προστίθενται κατὰ σχῆμα γενικῆς εἰς οὐσιαστικὰ ἐμφανίζοντα ἀρχὴν ἢ ἀξίωμα, les rois de France, l'ambassadeur de Russie κτλ. δ'.) Ὅταν ἡ γενικὴ τίθεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλης λέξεως, ὅτε καὶ ἰσοδυναμεῖ μὲ ἐπίθετον, οἶον, les peuples d'Asie, οἱ Ἀσιάτικοι λαοί, les villes d'Europe, αἱ Εὐρωπαϊκαὶ πόλεις.

Καὶ καθόλου δὲ ὅπου οὐσιαστικόν τι λαμβάνεται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλου, καὶ δύναται παρ' ἡμῖν νὰ μεταβληθῇ εἰς ἐπίθετον, ἐκεῖ οἱ Γάλλοι δὲν μεταχειρίζονται ἄρθρον· οἶον, une tendresse de père, ἕσπονδος φιλοστοργία πατρική· un caprice de femme, ἰδιοτροπία γυναικεία· une montre d'or, ὥρολόγιον ἐκ χρυσοῦ=χρυσοῦν, une table de marbre, τράπεζα μαρμάρου=μαρμαρίνη, καὶ πάντα τὰ τῆν οὕτως ἐξ ἧς τι παριστῶντα ὀνόματα.

Διὰ γενικῆς ἀνάρθρου, ἦτοι διὰ μόνον τοῦ de, ἐκφέρεται καὶ

κατά τι, ὅπερ ἡ ἑλληνικὴ δι' αἰτιατικῆς ἢ δοτικῆς ἐρμηνεύει· οἶον, faible de constitution, ἀσθενὴς τὴν κρᾶσιν.

Παραλείπεται τὸ ἄρθρον καὶ ὁσάκις ὀνομά τι συναποτελῇ μετὰ ῥήματος μίαν ἔννοιαν περιφραστικῶς, οἶον, j'ai faim=πεινῶ· j'ai soif=διψῶ· je prends soin=φροντίζω, καὶ οὐχὶ j'ai de la faim, j'ai de la soif κτλ., ὥς τινες περιφράσεις διδάσκουσι τὰ λεξικά καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβὴ. Ἡ ὅταν ὀνομά τι ἐμπρόθετον λαμβάνηται ἀντὶ ἐπιρρήματος ἢ ἐπιθέτου, je vais à pied, à cheval, πορεύομαι πεζῇ, ἑφιππος. Καὶ αὐτὰ δὲ αἱ περιστάσεις εἶναι ὀρισμέναι καὶ σημειοῦνται ἐν τοῖς λεξικοῖς.

Παραλείπεται ὡσαύτως καὶ μετὰ τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα, οἶον, tant, beaucoup, trop· tant de sagesse, τοσαύτη φρόνησις· plén du bien, τὸ ὅποιον ἀπαιτᾷ γενικὴν ἑναρθρον· bien des hommes, πολλοὶ ἄνθρωποι.

Παραλείπεται τέλος εἰς ἀρχαῖά τινα γνωμικά καὶ παροιμίας, ὡς pauvrete n'est pas vice· plus fait douceur que violence κτλ.

Τὸ le plus, le moins τῶν ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων δὲν πρέπει νὰ συγχεῖται μὲ τὰς ὁμωνύμους ἐπιρρήματικὰς φράσεις le plus, τὰ μάλιστα, le moins, ἥκιστα. Ἐκεῖ μὲν τὸ ἄρθρον εἶναι κλιτὸν, συμφωνοῦν μετὰ τοῦ ἐπιθέτου, ἐνταῦθα δὲ ἄκλιτον. Des toutes ces dammes votre sœur était la plus affligée, ἀπὸ ὅλας ἐκείνας τὰς κυρίας ἡ ἀδελφὴ σας ἦτο ἡ μᾶλλον τεθλιμμένη· εἰς τὸ παράδειγμα τοῦτο τὸ la plus ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ affligée ἓν ὑπερθετικόν· εἰς δὲ τὸ ἐξῆς votre sœur ne pleure pas, lors même qu'elle est le plus affligée, ἡ ἀδελφὴ σας δὲν θρηνεῖ οὐδὲ ὅταν ᾖναι τὰ μάλιστα τεθλιμμένη, τὸ le plus εἶναι αὐθῦπαρκτον ἐπιρρήμα κατηγορούμενον εἰς τὸ ῥῆμα est affligée, ἀπαρᾶλλάκτως ὡς εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα: Racine et Boileau sont les poètes qui écrivent le mieux, qui s'expriment le plus noblement, τὸ le mieux, le plus εἶναι προφανῶς ἰδιαίτερα ἐπιρρήματα.

Αἱ φράσεις la Saint-Jean, la Saint-Martin κτλ. εἶναι ἑλλειπτικάι, ἐννοουμένου ἔξωθεν τοῦ ὀνόματος fête· la fête de Saint-Jean· ὡς ἡμεῖς λέγομεν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, ἐννοοῦντες τὴν λέξιν· ἑορτὴ.

Οἱ Γάλλοι λέγουσι la ville de Nauplie, l'île d'Égine, le mois de Janvier, ἡ πόλις τοῦ Ναυπλίου, ἡ νῆσος τῆς Αἰγίνης κτλ. ἀντὶ τοῦ la ville Nauplie, l'île Égine, le mois Janvier. Ἄν δὲ καὶ ἀπαντᾷται

ένιοτε τοιοῦτόν τι καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, οἷον, ἡ πόλις Ἀθηνῶν, πλὴν τοῦτο εἶναι σπάνιον, καὶ ἡ κατάχρησις βαρβαρισμός.

Κατὰ δὲ τινὰ παράδοξον ἀντίφασιν τὸ πτωτικὸν ἐκείνο de παραλείπεται ὅλως ἐν τισι φράσεσι ὡς αἱ ἐξῆς, le ministère Guizot ἀντὶ le ministère de Guizot: la rue Saint-Honoré, ἰδὸς ἀγίου Ὀνωρίου: le huit Juillet, ἡ ὀγδόη Ἰουλίου, ἀντὶ de Saint-Honoré, de Juillet, Code-Napoléon κτλ.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὰ ἐπωνυμικῶς λαμβανόμενα ἐπίθετα οἱ Γάλλοι ἐκφέρουσι μετὰ τῆς προθέσεως de, ἥτοι κατὰ γενικὴν ἀναρθρον. Charles avait le titre d'Invincible; les nations avaient déjà donné à Pierre Alexiovitz le nom de Grand (Voltaire). Ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα θέλει τὰ τοιαῦτα ἐπίθετα κατ' ὀνομαστικὴν καὶ ἐνάρθρως. Εἶχε τίτλον ὁ Ἀήττητος, ὄνομα ὁ Μέγας.

Καὶ οὐσιαστικὸν δὲ πολλάκις λαμβάνεται ὡς ἐπίθετικὸς προσδιορισμὸς ἄλλου οὐσιαστικοῦ. τότε δὲ συνδέονται ἀλλήλοις διὰ τοῦ πτωτικοῦ de οἷον, ce diable d'homme, ὁ διαβολάνθρωπος αὐτός· ce coquin de valet, ὁ ἀχρεὺς αὐτός δοῦλος, κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ Συμφωνίας τοῦ ἐπιθέτου.

Τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ πρὸς τὸ οὐσιαστικὸν κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν. Ἐπίθετον κοινὸν εἰς δύο οὐσιαστικά τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καὶ συμφωνεῖ κατὰ γένος μὲ τὸ ἐπικρατέστερον, ἥτοι μὲ τὸ ἄρσενικόν, ἂν τὰ οὐσιαστικά ᾖναι διαφοροῦ γένους· cet acteur joue avec une noblesse et un goût parfaits.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ ἐπίθετον, ἂν μάλιστα ᾖναι δικατάληκτον, πρέπει νὰ τίθεται πλησίον τοῦ ἄρσενικοῦ οὐσιαστικοῦ, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἀνωτέρω παράδειγμα· ἂν δὲ ᾖναι μονοκατάληκτον, ᾖτοι λήγη εἰς ο, ἡ θέσις αὐτοῦ ἀδιάφορος.

Ἄν τὰ δύο οὐσιαστικά ᾖναι λέξεις συνώνυμοι, τὸ ἐπίθετον δὲν τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλὰ συμφωνεῖ πρὸς τὸ δεύτερον οἷον, toute sa vie n'a été qu'un travail, qu'une occupation continue. Ἐπίσης τὸ ἐπίθετον συμφωνεῖ μὲ τὸ ἕτερον τῶν οὐσιαστικῶν ἂν ταῦτα ἐνοῦνται διὰ τοῦ συνδέσμου ou (ἢ). Un courage ou une prudence étonnante.

Τὰ ἐπίθετα nu (γυμνός), demi (ἡμισυς), nouveau (νέος), προστασόμενα τῶν οὐσιαστικῶν μένουσιν ἀμετάβλητα· οἷον, nu pieds, γυμνόπους· une demi-liene, ἡμίσεια λεύγα=ἡμιλεύγιον· une demi-heure, ἡμίσεια ὥρα=ἡμιώριον, des enfants nouveau-nés, παῖδες ἀρτιγέννητοι· διότι εἰς ὅλα ταῦτα τὰ παραδείγματα αἱ λέξεις nu, demi, κτλ. λαμβάνονται συνθετικῶς οὐχὶ ἐπιθετικῶς μετὰ τῶν οὐσιαστικῶν, ὡς παρ' ἡμῖν τὸ γυμνὸν εἰς τὸ γυμνόπους, τὸ ἡμι εἰς τὸ ἡμιβανής. Ἄν ὁμοίως αἱ αὐταὶ λέξεις ληρθῶσιν ἐπιθετικῶς ἐν συντάξει, ὁπότε καὶ ἔπονται τῷ οὐσιαστικῷ, τότε συμφωνοῦσι κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς αὐτό, οἷον, une heure et demie, ὥρα μία καὶ ἡμίσεια.

Ὅμοιόν τι πάθος πάσχουσι καὶ αἱ ἐξῆς λέξεις: excepté, supposé, compris, ci-joint, ci-inclus, αἵτινες μετοχὰὶ οὕσαι λαμβάνονται πολλάκις ἐπιρρήματικῶς· excepté ces personnes=πλὴν τῶν ἀτόμων τούτων· ces personnes exceptées=ἐξαίρουμένων τῶν ἀτόμων τούτων· vous trouverez ci-joint, ci-inclus copie, θὰ εὕρητε ἐνταῦθα ἔγκλειστον, ἐπισυνημμένον ἀντίγραφον· ἂν δὲ ᾗτο la copie, ἐνάρθρως, ἔπρεπε νὰ συμφωνήσῃ ἡ μετοχὴ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ copie, vous trouverez ci-incluse la copie. Οὕτως εἴθισται.

Ἡ λέξις feu, μακαρίτης, μένει ἀκλιτος ἂν ἔπηται ἑναρθρον τὸ οὐσιαστικόν, ᾗτοι feu la reine, ἡ μακαρίτις βασίλισσα· ἡ μετ' ἀντωνυμίας κτητικῆς, feu votre mère, ἡ μακαρίτις μήτηρ σου· κλίνεται δὲ καὶ συμφωνεῖ μὲ τὸ οὐσιαστικόν, ἂν τὸ οὐσιαστικόν ἔπηται ἀνάρθρως, οἷον, la fene reine, votre fene mère.

Εἰς δὲ τὴν σύνταξιν τῆς λέξεως gens (ἄνθρωποι) συμβαίνει τι παράδοξον, ᾗτοι τὸ ὄνομα τοῦτο εἶναι θηλυκοῦ μὲν γένους ὡς πρὸς τὸ ἡγούμενον ἐπίθετον, ἀρσενικοῦ δὲ ὡς πρὸς τὸ ἐπόμενον· οἷον, les vieilles gens sont toujours soupçonneux, ὅπου τὸ μὲν vieilles, γηραιαί, ἐτέθη κατὰ θηλυκὸν γένος, τὸ δὲ soupçonneux, ὑποπτοί, κατ' ἀρσενικόν. Ἀλλ' ἡ ἀντωνυμία tous προηγουμένη ἢ μόνη ἢ μετ' ἐπιθέτου μονοκαταλήκτου, ᾗτοι εἰς ο ἄφωνα λήγοντος, ἐκφέρεται κατὰ γένος ἀρσενικόν, tous les gens, tous les habiles gens.

Ἡ θέσις τοῦ ἐπιθέτου ὡς πρὸς τὸ οὐσιαστικόν δὲν εἶναι οὐδαμῶς ἀδιάφορος εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν· ᾗτοι λέγουσι beau jardin, καλὸς κήπος, grand arbre, μέγα δένδρον, προτάσσοντες τὸ ἐπίθετον καὶ πάλιν, habit rouge, ἔνδυμα ἐρυθρόν, table ovale, πρῶπεξα μακρο-

στροφύλλος, maison neuve, οἰκία καινὴ, ἐπιτάσσοντες αὐτό. Μόνος διδάσκαλος εἰς τὰ τοιαῦτα εἶναι ἡ προσοχή καὶ ἡ περὶ τὴν γλῶσσαν τριβή. Προσθέτομεν δ' ὁμως τοὺς ἐξῆς ὀλίγους κανόνας.

Συνήθως προτάσσονται μὲν αἱ μονοσύλλαβοι, ἐπιτάσσονται δὲ αἱ πολυσύλλαβοι λέξεις, οὐσιαστικῇ ἢ ἐπιθετῇ.

Ἐπιτάσσονται προσέτι α. αἱ παθητικαὶ μετοχαὶ ἢ τὰ ἐξ αὐτῶν γινόμενα ἐπιθετῇ, ὡς un homme distingué, un pays inconnu. β'. Τὰ ἐθνικὰ ὀνόματα, ἐπιθετικῶς λαμβανόμενα· ὅσον, la langue grecque, la grammaire française. γ'. Οἱ τεχνικοὶ καὶ ἐπιστημονικοὶ ὅροι, καὶ τὰ εἰς ἴσην λήγοντα ἐπιθετῇ, l'art militaire, le poème épique. δ'. Ἐκεῖνα τῶν ἐπιθέτων ὅσα εἶν' εὐχρηστα καὶ καθ' ἑαυτὰ ἀντὶ οὐσιαστικῶν, ὡς τὸ aveugle, τὸ sourd κτλ., un homme aveugle. ε. Τὰ δηλωτικὰ χρώματος ἢ σχήματος ἐπιθετῇ, habit noir, table ronde.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Πολλὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιθέτων προτάσσονται λαμβανόμενα μεταφορικῶς ἢ ποιητικῶς· ὅσον, les aveugles passions, de sourds mugissements, les noirs abîmes.

Ἐπὶ πολλῶν μάλιστα ὀνομάτων ἡ θέσις τοῦ ἐπιθέτου φέρει μεταβολὴν εἰς τὴν σημασίαν αὐτοῦ. Ὅλίγα τινὰ παραδείγματα δίδομεν ἐν ταῦτα, διότι οἰκείος τῶν τοιούτων τόπος εἶναι τὰ λεξικά.

Chose certaine, πρᾶγμα βέβαιον· certaine chose, πρᾶγμα τι, ἀορίστως.

L'année dernière, πέρυσι· la dernière année de la guerre, τὸ τελευταῖον ἔτος τοῦ πολέμου.

Habit nouveau, νεοφανὲς ἱμάτιον· nouvel habit, ἕτερον ἱμάτιον.

Homme gentil, χαρίεις τοὺς τρόπους· gentil homme, εὐγενὲς τὴν καταγωγὴν.

Homme honnête, κομψός, ἐπιεικής τὸν τρόπον· honnête homme, χρηστός, τίμιος ἄνθρωπος.

Vie mortelle, βίος ἐπικηρός, θνητός· mortel ennemi, ἀσπονδός, θανάσιμος ἐχθρός.

Homme vilain, φιλάργυρος, γλίσχρος· vilain homme, ἀχρεῖος ἢ βδελυρός.

Femme sage, γυνὴ ἔμψρων, sage-femme, μαῖα.

Femme grosse, ἔγκυος· grosse femme, παχεῖα, εὐτραφής.

Homme pauvre, αὐτεὺς πτωχός, ἄνθρωπος, συγγραφεὺς πέννης· pauvre homme, πτωχὸς αὐτεὺς, ὀλίγου ἀξίος, ἄθλιος.

Homme plaisant, άστεϊος· plaisant homme, γελοϊος.

Homme vrai, φιλαλήθης· vrai charlatan, αυτόχρημα άγύρτης.

Homme grand, ύψηλός τὸ άνάστημα· grand homme, μέγας άνήρ κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

ΧΡΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΝΤΩΝΥΜΙΩΝ.

Προσωπικά.

Εἰς τὸ τεχνολογικὸν ὠμιλήσαμεν καὶ περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ὀνομαστικῶν je, tu, il, πρὸς τὰς μοί, toi, lui, καὶ περὶ τοῦ πότε ἀντὶ τῶν πλκγίων à moi, à toi, à lui, μεταχειρίζονται τὰς ἀπλᾶς me, te, lui, κτλ. Ἦδη δὲ προσθέτομεν ὅσα εἶναι ἀναγκαιὰ πρὸς πλείονα διασάφησιν τῶν ἐκεῖ εἰρημένων.

Ἐν μόνῃ τῇ προστακτικῇ ἐγκλίσει τίθενται ἡ μοί καὶ τοί μετὰ τὸ ῥήμα καὶ ὡς δοτικαὶ καὶ ὡς αἰτιατικαί, ταῦτόν εἰπεῖν, ὡς ἔμμεσον καὶ ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον· οἶον, croyez-moi, πιστεύσόν με· dites-moi la vérité, εἰπέ μοι τὴν ἀλήθειαν. Ἄν δὲ προηγῇται τὸ ἀπαγορευτικὸν ne (μὴ), τότε ἐπνέρονται αἱ ἀπλᾶι me, te προστασόμεναι ὡς ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐγκλίσεσι· ne me croyez pas κτλ. Δύναται δὲ καὶ ἡ me νὰ τεθῇ μετὰ τὴν προστακτικὴν, ὅταν ἀκολουθῇται ὑπὸ τῆς ἀντωνυμίας en· οἶον, donnez-m'en.

Καὶ τὸ lui δὲ ὡς δοτικὴ καὶ τὸ le καὶ la ὡς αἰτιατικαὶ τίθενται κατόπιν τοῦ ῥήματος ἐν τῇ προστακτικῇ· donnez-lui, ἴσον τῷ donnez à lui ἢ à elle, regardez-le ἢ la· καὶ πάλιν ἀρνητικῶς ne lui donnez pas, ne le regardez pas.

Ἀλλὰ ἡ αἰτιατικὴ le δὲν διαφέρει μόνον κατὰ θέσιν τῆς lui, ἀλλὰ καὶ κατ' ἔννοιαν· je le crois σημαίνει καὶ τὸν πιστεύω καὶ τὸ πιστεύω, ἦτοι τὸ le λαμβάνεται καὶ ἐπὶ πράγματος, ἐνῶ τὸ lui ἐπὶ προσώπου μόνον.

Υπάρχει δὲ καὶ ἄλλη τις χρῆσις τῶν ἀντωνυμιῶν le, la, les παρὰ Γάλλοις, ἡ ἐξῆς· ἐρωτώμενός τις êtes-vous le père de cet enfant? ἀποκρίνεται je le suis· εἰμὶ οὗτος ὃν λέγεις, ἦτοι ὁ πατήρ· êtes-vous la mère de cet enfant?—je la suis· êtes-vous Pauline?—je la suis·

êtes-vous les ministres du roi?—nous les sommes. Εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ἡ ἀντωνυμία συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν πρὸς τὸ ἡγούμενον εἰς ὃ ἀναφέρεται, ἂν ἐκεῖνο ᾖ ἡνικα ὄνομα οὐσιαστικὸν ἑναρθρον, ἡ κύριον, ὡς ἐν τοῖς ἀνωτέρω παραδείγμασι· δὲν συμφωνεῖ δὲ, ἂν τὸ ἡγούμενον ᾖ ἡνικα ἐπίθετον ἢ μετοχὴ ἢ οὐσιαστικὸν ἀναρθρον ἢ μεριστικῶς λαμβανόμενον, οἷον ἐν τοῖς ἐξῆς παραδείγμασι· γυνὴ ἐρωτωμένη
 êtes-vous mariée? θέλει ἀποκριθῇ je le suis, εἰμὶ τοῦτο ὃ λέγεις, ὅχι, je la suis· êtes-vous femme? oui, je le suis· êtes-vous chasseurs? ἢ des chasseurs? oui, nous le sommes.

Δύναται δὲ ἡ ἀντωνυμία le ν' ἀναπληροῖ καὶ ῥῆμα προηγούμενον· ὡς restez si vous l'osez, ἀντί si vous osez rester.

Τὴν αὐτοπαθὴ ἀντωνυμίαν σοὶ μεταχειρίζονται ἔμπροσθεν ἐπὶ προσώπων, μόνον ὅταν τὸ ὑποκείμενον ᾖ ἡνικα ἀόριστον, ὅποια αἱ λέξεις οὐ, chacun, personne. On doit rarement parler de soi. — Quiconque rapporte tout à soi n'a pas beaucoup d'amis. Ὁρισμένου δὲ ὄντος τοῦ προσώπου προτιμᾶται ἡ *lui* ἢ *lui-même*. Paul ne fait que parler de lui, ἢ de lui-même. Ἐπὶ ἀψύχων δὲ μεταχειρίζονται πάντοτε τὴν *soi*. L'aimant attire le fer à soi, ὁ μαγνήτης ἔλκει εἰς ἑαυτὸν τὸν σίδηρον.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἐνίοτε καὶ ὁρισμένου ὄντος τοῦ προσώπου προτιμᾶται ἡ αὐτοπαθὴς *soi* τῆς *lui*, ὅταν ἡ σαρκῆναι τῆς πράξεως τὸ ἀπαιτῇ· οἷον εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα: en remplissant les volontés de son père, ce jeune homme travaille pour soi, ὑπακούων τῷ πατρὶ ὁ νέος οὗτος κοπιᾷ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, ἡ *soi* ἐκφράζει ἀναγκάως ἐνταῦθα ταῦτοπάθειαν, ἐνῶ ἡ *lui* ἡδύνατο ν' ἀναφέρηται καὶ εἰς τὸν πατέρα.

Δεικτικά.

Ἡ σύνθετος ἀντωνυμία *celui*, θηλ. *celle*, καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένη, ἄνευ ἀναφορᾶς εἰς προηγούμενην λέξιν, εἰν' εὐχρηστος μόνον ἐπὶ προσώπων, *celui* qui rend un service doit l'oublier, ὁ περιποιῶν τινα χάριν ὀφείλει νὰ λησμονῇ αὐτήν. Ἀναφερομένη δὲ εἰς προηγούμενην λέξιν τίθεται ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων: De toutes les choses du monde c'est celle que j'aime le mieux. Les vertus de Henri IV étaient celles d'un grand homme. Αἱ ἀρεταὶ τοῦ βασιλέως Ἐρρίκου Δ' ἦσαν ἀρεταὶ ἐξόχου ἀνδρός.

Ὡσαύτως αἱ μετὰ τῶν δεικτικῶν ἢ τοπικῶν μορίων σύνθετοι *celui-ci*, *celui-là*, καθ' ἑαυτὰς μὲν λαμβανόμεναι, τίθενται ἐπὶ προσώπων

μόνον· ceux-ci prétendent que... ceux-là soutiennent que... οἱ μὲν ἀξιῶσιν ὅτι... οἱ δὲ ἰσχυρίζονται ὅτι... Κατ' ἀναφορὰν δὲ πρὸς ἡγουμένην λέξιν λαμβανόμεναι εἰν' εὐχρηστοὶ ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. Voilà plusieurs livres, prenez celui-ci, Ἀἴθε τοῦτο, τὸ βιβλίον.

Τὸ μὲν celui-ci τίθεται ἐπὶ τῶν ἐγγύς, τὸ δὲ celui-là ἐπὶ τῶν πόρρω κειμένων· ἐν δὲ τῇ σειρᾷ τοῦ λόγου τὸ celui-ci ἀναφέρεται εἰς τὸ τελευταῖον λεχθέν, τὸ δὲ celui-là εἰς τὸ πρότερον·

Tel est l'avantage ordinaire

Qu'ont sur la beauté les talents ;

Ceux-ci plaisent dans tous les temps,

Celle-là n'a qu'un temps pour plaire.

Τὸ ceux-ci ἀναφέρεται εἰς τὸ talents, προτερήματα, τὸ δὲ celle-là εἰς τὴν beauté, καλλονή.

Ἡ ἀντωνυμία celui-ci δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπομένην τὴν ἀναφορικὴν, δὲν λέγουσι δηλαδὴ celui-ci qui, ἀλλὰ, celui qui. Ἡ celui-là ὅμως παρακολουθεῖται ἐνίοτε ὑπὸ τῆς qui, πλὴν ὅχι ἀμέσως, ἀλλὰ παρεμπιπτούσης ἐν τῇ μεταξύ ἄλλης τινὸς φράσεως, οἷον celui-là est deux fois grand, qui ayant toutes les perfections n'a pas de langue pour en parler, ἐνθα μεταξύ τοῦ celui-là καὶ τοῦ qui παρεμπιπτουσιν αἱ λέξεις est deux fois grand.

Τὰ εἰς τὰς δεικτικὰς ἀντωνυμίας προστιθέμενα μόρια ci καὶ là τάσσονται πολλάκις μετὰ τὸ οὐσιαστικόν τὸ συνδεῦρον τὴν δεικτικὴν ἀντωνυμίαν, cet homme-ci, cet homme-là. Ἐπὶ τινῶν μάλιστα χρόνου δηλωτικῶν λέξεων τὸ là εἶναι ἀναγκαῖον πρὸς τὴν τοῦ λόγου σαφήνειαν. Οἷον, cette année, σημαίνει τοῦτο, τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ἐφέτος· cette année-là, ἐκεῖνο τὸ ἔτος, τὸ ἤδη παρελθόν· ce soir, ἀπόψε· ce soir-là, κατ' ἐκείνην τὴν ἑσπέραν· ce matin, σήμερον τὸ πρωῒ· ce matin-là, κατ' ἐκείνην τὴν πρωῒαν κτλ.

Αἱ ἀντωνυμίαι ceci, τοῦτο, καὶ cela, ἐκεῖνο, εἶναι, ὡς καὶ ἐν τῇ τεχνολογικῇ εἵπομεν, φύσει οὐδετέρου γένους καὶ δὲν ἔχουσι πληθυντ. ἀριθμόν· Αὗται δὲν ἀναφέρονται ὡς αἱ celui-ci, celui-là, εἰς προηγούμενον ὄνομα· οἷον εἰς τὴν ἐρώτησιν quel livre prendrez-vous? ἀποκρίνονται je prendrai celui-ci, ὅχι ceci. Δύνανται ὅμως ν' ἀναφέρονται εἰς ὁλόκληρον λόγον εἴτε ἡγούμενον, il m'a dit cela, μοὶ εἶπε ταῦτα,

εἶπε ἐπόμενον, il m'a dit ceci, μοι εἶπε τὰδε. Ὡς ἐπιτοπλίστον ἡμῶς λαμβάνονται καθ' ἑαυτὰς· comment appelle-t-on cela? πῶς ὀνομάζεται τοῦτο τὸ πράγμα;

Μόνον προκειμένων δύο πραγμάτων τοῦ μὲν ἐγγὺς τοῦ δὲ πόρρω, προτιμᾶται πρὸς διαστολὴν ἐπὶ μὲν τοῦ ἐγγὺς τὸ ceci, ἐπὶ δὲ τοῦ πόρρω, τὸ cela· οἶον, je garde ceci· prenez cela. Ἀλλως, ὅταν ἐν μόνον ᾦναι τὸ ἀντικείμενον, μεταχειρίζονται ἀδικρόως τὸ ceci ἢ cela. Ceci me surprend, ἢ cela me surprend.

Ἡ ἀντωνυμία ce προτάσσεται πολλὰκις τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος être, ἐπομένης τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας qui ἢ τοῦ συνδέσμου que, καὶ τότε ἀποτελεῖ ιδιωτισμὸν τινὰ κοινωτάτον εἰς τὴν Γαλλικὴν γλῶσσαν: Ce fut l'envie qui causa le premier meurtre dans le monde, ὁ φθόνος ἔγεινεν αἰτία τοῦ πρώτου ἐπὶ τῆς γῆς φόνου. C'est à vous que je parle, πρὸς σέ ὁμιλῶ, ἤτοι πρὸς σέ καὶ ὄχι ἄλλον, ἢ πρὸς σέ τὸν τοιοῦτον. Γίνεται ἄρα διὰ τῆς περιφράσεως ταύτης ὁ λόγος ἐντονώτερος, καὶ ἡ κυρία τῆς προτάσεως λέξις περιφανεστέρα.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. α'. Ἐν τῇ ταιαύτῃ περιφράσει ἡ μὲν δεικτικὴ ἀντωνυμία ce μένει πάντοτε ἀμετάβλητος, τὸ δὲ ὑπαρκτικὸν ῥήμα συμφωνεῖ κατὰ πρόσωπον καὶ ἀριθμὸν μετὰ τοῦ ὑποκειμένου, μόνον ὅταν τὸ ὑποκείμενον ᾦναι τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου· οἶον, C'est moi qui parle, c'est toi qui parles, c'est lui qui parle· c'est nous qui parlons, c'est vous qui parlez, ce sont eux qui parlent: Ce furent les Phéniciens qui les premiers inventèrent l'écriture, οἱ Φοίνικες πρῶτοι ἐφεῦρον τὴν γραφὴν.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. β'. Ἡ εἰς τὰ δύο κῶλα τῆς περιφράσεως ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς ἐμπροθέτου συντακτικῆς δὲν συγχωρεῖται· ὅθεν φέγεται ὡς σόλοικος ὁ ἐξῆς στίχος τοῦ Βοαλῶ,

C'est à vous, mon esprit, à qui je veux parler·

ὁέον εἶπε·ν

C'est à vous, mon esprit, que je veux parler.

Ὁμοίως ῥητέο, c'est ici que je demeure, ὄχι c'est ici où je demeure· c'est là que je vais, ὄχι c'est là où je vais.

Συνήθως οἱ Γάλλοι προτάσσουσι μὲν τοῦ ῥήματος τὸ ὑποκείμενον, ἐπιτάσσουσι δ' αὐτῷ τὸ κατηγορούμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον. Ὅταν δὲ κατηγορούμενον τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος ᾦναι οὐσιαστικόν τι, προτάσσουσιν ἐνίοτε αὐτὸ τοῦ ὑποκειμένου, ἀλλὰ προσέχοντες νὰ συνδέωσι διὰ τοῦ συνδέσμου que ἀμφότερα ταῦτα, ἤτοι τὸ ἡγούμενον κατηγορούμενον μετὰ τοῦ ἐπομένου ὑποκειμένου. Οὕτω τὸ Demosthènes est

un grand orateur δύναται νά μετατραπῇ εἰς τὸ c'est un grand orateur que Démosthènes. Ἡ καὶ μετὰ τῆς ἀντωνυμίας quel, quel grand orateur que Démosthènes! Καὶ ἐπὶ ἐρωτήσεως δέ, qu'est-ce que la vie? τί ἐστὶν ἡ ζωὴ; Ἐνίστε μάλιστα καὶ ἀναδιπλασιάζουσι τοὺς συνδέσμους καὶ τὸ ὑπαρκτικόν, γίνεται δὲ τοῦτο ἰδίως πρὸς δῆλωση μείζονος ἀπορίας· qu'es!-ce que c'est que ce petit sifflement? τί πρᾶγμα εἶναι ὁ μικρὸς αὐτὸς συριγμός;

Συμβαίνει πολλάκις νά ἦναι καὶ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος καὶ τὸ κατηγορούμενον ἀπαρέμματα, ὡς εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, s'abandonner au désespoir c'est peu connaître les chances de la fortune, ὅπερ δύναται ν' ἀντιστραφῇ οὕτω c'est peu connaître les chances de la fortune que de s'abandonner au désespoir, ἐνθα τὸ ἀπαρέμματος s'abandonner, ὅπερ εἶναι κυρίως τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, ἐπιταχθέν συνιδέεται, ὡς ἀνωτέρω τὸ Démosthènes, ὑπὸ τοῦ συνδέσμου que, προσέτι δὲ καὶ ὑπὸ τῆς προθέσεως de. Μεταφράζονται δὲ αἱ τοιαῦται προτάσεις ἑλληνιστί, τρεπομένου τοῦ μὲν πρώτου ἀπαρεμμάτου εἰς ὀριστικὴν ἐγκλισιν, τοῦ δευτέρου δὲ εἰς μετοχὴν ἑναρθρον· πολλά ὀλίγον γνωρίζει τὰς περιπετείας τῆς τύχης ὁ πᾶσαν ἀποβάλλον ἐλπίδα μεταβολῆς.

Ὅταν ἡ πρότασις ἀρχηται ἀπὸ τῶν ἀντωνυμιῶν ce qui μετὰ τινος οἰοῦντοτε ῥήματος, ἀκολουθῇ δὲ ὡς κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα τὸ être· ἡ ce ἐπαναλαμβάνεται πρὸ αὐτοῦ. Ce que je désire le plus c'est d'aller vous voir.—Ce qui m'attache à la vie c'est vous.—Ce qui m'indigne, ce sont les injustices des hommes. Δὲν εἶναι ὁμως ἀφευκτος ἡ ἐπανάληψις τῆς ce, ἂν μετὰ τὸ être ἀκολουθῇ ἐνικού ἁριθμοῦ ὄνομα· οἶον, δυνατόν εἰπεῖν, ce qui mérite le plus notre admiration c'est ἡ est la vertu.

Μεταχειρίζονται δὲ προσέτι τὴν ce ὡς συγκεκριμένην, καὶ ὅταν τὸ πρῶτον κῶλον τῆς προτάσεως σύγκειται ἐκ πολλῶν τινων λέξεων, ὡς le signe de la corruption des mœurs dans un état, c'est la multiplicité des lois. Ἀλλὰ δυνατόν εἰπεῖν ἀδιαφόρως, la véritable noblesse est ἡ c'est la vertu, διὰ τὸ σύντομον τῆς τοιαύτης προτάσεως.

Ἡ ἀντωνυμία ce ἀναπληροῖ πολλάκις τὴν προσωπικὴν il, καὶ μάλιστα προτιμᾶται αὐτῆς ἂν τὸ κατηγορούμενον ἦναι οὐσιαστικόν· les

astronomes, qui prétendent connaître la nature des étoiles fixes, assurent que ce sont autant de soleils. 'Αλλ' ἂν τὸ κατηγορούμενον ἦναι ἐπίθετον, προτιμᾶται ἡ προσωπική· οἷον, lisez Démonsthiènes et Cicéron, ils sont très-éloquents— j'ai vu le Louvre, il est magnifique.

'Αλλὰ πρὸς ὀρθὴν χρῆσιν τῶν ἀντωνυμιῶν ce καὶ il, ἰστέον ὅτι πολλάκις οὐσιαστικὸν κατηγορούμενον ἐπέχει τόπον ἐπιθέτου, ἰδίως ὅταν ἐκφέρεται ἀνάρθρως, οἷον, il est roi· ἂν δὲ συνοδεύηται ὑπὸ ἀρθροῦ ἢ ἀντωνυμίας, θεωρεῖται ὡς κυρίως οὐσιαστικόν, οἷον, c'est le roi, c'est un philosophe.

Καὶ ἐπίθετον δὲ κεῖται πολλάκις ἀντὶ οὐσιαστικοῦ, οἷον, c'est vrai, c'est juste· ἤτοι· c'est une chose vraie, c'est une chose juste.

Ἡ ἀντωνυμία ce ἐπαναλαμβάνεται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν· il considèrait cette campagne, ces collines, ces ruisseaux.

Κτητικά.

Αἱ τριτοπρόσωποι κτητικαὶ son, sa, leur, εἰσὶν εὐχρηστοὶ ἐπὶ προσώπων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων, ὅθεν εἰς τὴν φράσιν ταύτην· ce chapeau est joli, sa couleur est agréable, ἡ ἀντωνυμία sa δὲν κεῖται καλῶς, ἀλλὰ ῥητέον, la couleur en est agréable. Τότε δὲ μεταχειρίζονται ἐπὶ ἀψύχων τὰς κτητικὰς, ὅταν ἡ κατασκευὴ τῆς προτάσεως δὲν ἐπιδέχηται τὴν en· ὡς ce tableau a ses beautés, ἡ εἰκὼν αὕτη ἔχει τὰς καλλονὰς τῆς· cette maison a ses agréments, ὁ οἶκος οὗτος ἔχει τὰ τερπνὰ του· διότι τὸ ὑποκείμενον tableau, maison, ἀποτελεῖ μίαν πρότασιν μετὰ τοῦ ἀντικειμένου, ses beautés, ses agréments, καὶ ἐπομένως εἶναι ἀμήχανον ν' ἀποφύγῃ τις τὴν κτητικὴν ἀντωνυμίαν.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι παρχειωπῶνται ὅπου δύνανται νὰ ἐννοῶνται οἰκοθεν· οἷον, ῥητέον, j'ai mal à la tête, ἄλγῳ τὴν κεφαλὴν, ὅχι j'ai mal à ma tête· il a reçu un coup de feu au bras, ἐκτυπήθη ἀπὸ τὸ πυροβόλον εἰς τὸν βραχίονα, ὅχι à son bras.

Αἱ κτητικαὶ ἀντωνυμίαι ἐπαναλαμβάνονται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν, ὥστε ἡ τοιαύτη φράσις mes père et mère ἀντὶ τοῦ mon père et ma mère, καίτοι συνήθης παρὰ τῷ χυδῶν λαῷ καὶ εἰς τὸ δικανικὸν ὅρος, ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ τῶν ἐγκρίτων συγγραφέων. Προσέτι δὲ καὶ μετὰ δύο ἢ πλείονων ἐπιθέτων ἐπαναλαμβάνεται ἡ

κατηγική ἂν τὰ ἐπίθετα κατηγορῶνται εἰς διάφορα ὑποκείμενα· οἷον, mes beaux et mes vilains habits, διότι ἄλλα μὲν τὰ καλὰ, ἄλλα δὲ τὰ πρόστυχα ἱμάτια· ἂν δὲ τὰ ἐπίθετα ἀναφέρωνται εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον, ἡ ἀντωνυμία τίθεται ἅπασι· οἷον, mes beaux et riches habits, διότι ἐνταῦθα τὰ καλὰ ἱμάτια δὲν εἶναι διάφορα τῶν πολυτελῶν.

Ἀραφορικά.

Ἡ ὀνομαστική τῆς ἀναφορικῆς qui καὶ ἡ αἰτιατική que τίθενται ἀδιαφόρως ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων ἀψύγων ἢ καὶ ἀλόγων ζώων, καὶ προτιμῶνται τῆς lequel, laquelle· ἡ δὲ γενική καὶ δοτική καὶ ἀπλῶς αἰ ἐμπρόθετοι πτώσεις τίθενται ἐπὶ προσώπων μόνον· ὥστε αἰ ἐξῆς φράσεις δὲν ἔχουσι καλῶς· l'étude à qui je consacre mes loisirs· le cheval sur qui je suis monté· ἀλλὰ ῥητέον διὰ τῆς lequel, l'étude à laquelle, le cheval sur lequel κτλ.

Ἦγουμένων δύο ὀνομάτων διαφόρου γένους, ἡ κοινὴ τὸ γένος qui ἤθελε γεννήσῃ ἀσάφειαν καὶ ἀμφιβολίαν ποῦ ἄρα ἀναφέρεται, εἰς τὸ ἀρσενικὸν ὄνομα ἢ εἰς τὸ θηλυκόν· οἷον, εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, j'ai vu le mari de votre sœur qui doit obtenir cette place, ἡ qui δυνατόν ν' ἀναφέρεται καὶ εἰς τὸ ἀρσενικὸν mari καὶ εἰς τὸ θηλυκόν sœur, εἶδον τὸν σύζυγον τῆς ἀδελφῆς σου, ὅστις ἢ ἥτις μέλλει νὰ διορισθῇ εἰς τὴν θέσιν ταύτην. Τότε λοιπὸν ἀντὶ τῆς qui προτιμᾶται ἡ ὀνομαστική lequel, ἥτις δικατάληκτος οὔσα ἀρκεῖ πᾶσαν ἀμφιβολίαν· le mari... lequel, la sœur... laquelle. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἡ χρῆσις τῆς lequel ὡς ὑποκειμένου δὲν φαίνεται πολὺ δόκιμος εἰς τοὺς Γάλλους γραμματικούς, καὶ συμβουλεύουσι ν' ἀποφεύγωμεν αὐτὴν κατασκευάζοντες ἄλλως πως τὸν λόγον· (ιδε Grammaire de Condillac. Tom. second, p. 114).

Αἱ ἀντωνυμίαι αἰ τε ἀναφορικαὶ καὶ αἰ προσωπικαὶ δὲν πρέπει ν' ἀναφέρωνται εἰς οὐσιαστικὸν ἄναρθρον καὶ ἀόριστον, συναποτελοῦν μετὰ ῥήματός τινος ἢ προθέσεως ἔννοιαν ῥηματικὴν ἢ ἐπιρρήματικὴν. Ἡ φράσις αὕτη λόγου χάριν il nous a reçu avec politesse qui nous a charmés δὲν ἔχει καλῶς, διότι τὸ politesse εἰς ὃ ἀναφέρεται ἡ ἀντωνυμία qui δὲν εἶναι ὀρισμένον οὐδ' αὐθόπαρχτον οὐσιαστικόν, ἀλλ' ἀποτελεῖ μετὰ τοῦ avec μίαν ἔννοιαν ἰσοδυναμοῦσαν τῇ ἐπιρρήματι ὀγενᾷ, φιλοφρόνῳ. Διορθοῦται δὲ οὕτως, il nous a reçu avec une

politesse qui nous a charmés. Ὡσαύτως μὴ λέγε, s'il a droit de répondre qui le lui a accordé? ἀλλὰ, s'il a le droit de répondre μὴδὲ, il demande grâce quoiqu'il ne la mérite pas· ἀλλὰ, il demande sa grâce κτλ. Ἡ μεταχειρίσθητι ἰσοδυναμὸν τινα φράσιν οἷον τὸ ἐξῆς παράδειγμα, quand nous mîmes en mer, elle était paisible, δυνάτον νὰ διορθωθῇ οὕτω πως, quand nous nous embarquâmes, la mer était paisible, ἐπειδὴ δὲν λέγουσι μετὰ τοῦ ἔρρου quand nous mîmes en la mer.

Ἰδιωτισμός γαλλικός εἶναι νὰ τίθηται ἡ qui μετὰ τῆς ὀριστικῆς ὡς ἀνάλυσις μετοχῆς ἢ ἀπαρεμφάτου οἷον, tout-à-coup je crus voir *Vénus qui fendait* les nues dans son char volant (Télémaque liv. IV), αἶφνης ἐφάνη μοι ὅτι εἶδον τὴν Ἀφροδίτην διασχίζουσαν τὰ νέφη μὲ τὸ πτερόεν ἔρμα της. Hercule sentit bientôt le feu dévorant *qui se glissait* jusque dans la moelle de ses os, ὁ Ἡρακλῆς ἡσθάνθη εὐθὺς τὸ παρσάγον πῦρ διεισδύον μέχρι τοῦ μυελοῦ τῶν κοκκύλων του. Ὁμοίως ἡ ἐξῆς φράσις: voilà Marie qui vient ἐξηγείται παρ' ἡμῖν ἰδοὺ ἡ Μαρία ἐρχεται, παραλειπομένης τῆς ἀναφορικῆς.

Ἡ dont, ὡς καὶ ἐν τῷ Τεχνολογικῷ ἐσημειώθη, ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν καὶ ἀφαιρετικὴν τῶν ἀναφορικῶν παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ. Λαμβάνεται δὲ ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων, ἀλλὰ πρέπει νὰ προηγῇται τοῦ ὀνόματος τοῦ ὁποίου εἶναι συντακτικῇ, οἷον la ville dont les habitants, ὅχι la ville les habitants dont. Ὅθεν ῥητέον ἡ Seine dans le lit de laquelle viennent se jeter d'autres rivières, ὅχι dans le lit dont.

Ἄλλοτε ἡ que λαμβάνεται συνεπτυγμένως ἀντὶ τῆς ἐμπροσθέντος, le quel· οἷον les jours que je l'ai vu, que j'ai mangé avec lui, ἀντὶ les jours pendant lesquels je l'ai vu.—Il ne me voit plus de l'œil qu'il me voyait· τὸ que ἐνταῦθα ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν γενικὴν dont καὶ ἔχει ὁμοιότητα μὲ τὸ ἄκλιτον ἐκεῖνο ὁποῦ τῆς χυδαίας φωνῆς δὲν μὲ βλέπει πλέον μὲ τὸ ῥάτι ὁποῦ (δι' οὗ) μ' ἔβλεπεν.

Ἡ ἀντωνυμία qui ἐρωτηματικῶς λαμβανομένη εἶν' εὐχρηστος ἐπὶ προσώπων μόνον, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων. Ὅθεν μὴ λέγῃς qui sont les pays du Nord? ἀλλὰ quels sont les pays du Nord? Δύναται ὅμως νὰ εἴπῃ τις ὁρθῶς: Il y avait hier chez vous beaucoup de personnes; qui sont-elles? ὅτι περὶ προσώπων ἐνταῦθα ὁ λόγος.

Ὅπου οἱ Ἕλληνες, ἐπὶ ἐξηρτημένης προτάσεως, μεταχειρίζομεθα ἡν ἐρωτηματικὴν ἀντωνυμίαν τί, οἷον, δὲν ἤξεύρω τί ζητεῖς, οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται τὴν ἀναφορικὴν *ce que je ne sais pas ce que vous demandez*.

Ἡ ἡμεῖς λαμβάνεται, ὡς εἴρηται ἐν τῷ Τεχνολογικῷ, καὶ ὡς ἀναφορικὴ καὶ ὡς ἐρωτηματικὴ ἀντωνυμία. Εἶναι δὲ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ, εὐχρηστος ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων. Πρέπει δὲ νὰ προτιμᾶται ἁπλῆστα, ὅταν τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται δὲν ᾖ ὡρισμένον, ἀλλὰ γενικὸν καὶ ἀόριστον, ὅποῖαι αἱ λέξεις *ce, voilà, rien* οἷον, *voilà de quoi je voulais vous parler—il n'y a rien sur quoi on ait plus écrit*.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λαμβάνεται συχνότατα μετὰ τῆς προθέσεως *de*, ἀποτελοῦσα ἰδιαιτέραν τινὰ ἐξάσιν εἰς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν καὶ ἀριστῶσα τὴν ὕλην ἐξ ἧς, ἢ τὸν τρόπον καθ' ὃν, ἢ τὸ ὄργανον δι' ὃ γίνεται τι· οἷον, *donnez moi de quoi écrire, δός μοι τὰ ἀναγκαῖα εἰς γραφὴν*. Il a de quoi être content, ἔχει ὅσα τὸν ἀρκοῦν νὰ ᾖ ἡδυσχερῆστος. — Il n'a pas de quoi vivre, δὲν ἔχει τὰ πρὸς τὸ ζῆν. — Nous avons de quoi nous amuser, ἔχομεν πῶς νὰ διασκεδάσωμεν. Εἰς τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας κατατάσσεται καὶ ἡ κοινοῦ γένους καὶ ἀριθμοῦ οὐ· *le peril où je m'engage*, ὁ κίνδυνος εἰς ὃν ἐμβάλλω αὐτόν. Εἶνα. δὲ εὐχρηστος ὅχι μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων, ἀλλ' ὅτε, παρὰ ποιηταῖς, καὶ ἐπὶ προσώπων, ὡς

il ne reste que moi

où l'on découvre encore les vestiges d'un roi.

(Racine. Alexandre, acte II, sc. 2).

Πολλὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῶν μονοσυλλάβων ἀντωνυμιῶν *en* καὶ *y*, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη ἰσοδυναμεῖ μὲ γενικὴν ἢ ἀφαιρετικὴν προσωπικὴς ἀντωνυμίας παντὸς γένους καὶ ἀριθμοῦ, ἡ δὲ ἄλλη ἰσοδυναμεῖ μὲ δοτικὴν. Τὰς μεταχειρίζονται κατακόρως, διότι μονοσύλλαβοι οὐ μόνον φέρουσιν εἰς τὸν λόγον σαφὴν ἄνευ σχοινοτενείας. Καὶ ἡ μὲν *en* ἑστὶ ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων, ἡ δὲ *y* μόνον ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων. Vous souvenez-vous de cet homme ἢ de cette chose? Je m'en souviens. Ἐνθυμεῖσθε τὸν ἄνθρωπον ἢ τὸ πρᾶγμα τοῦτο; Je m'en souviens. Ἐνθυμοῦμαι, ἢ, τὸ ἐνθυμοῦμαι.

J'ai connu le malheur. et j'y sais compatir.

Je sais compatir au malheur. Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βεροῦ

Ἐπειδὴ δὲ αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι de lui, à lui, d'elle, d'elles, leur, σημερινόι πάντοτε πρόσωπον καὶ οὐχὶ πράγμα, μεταχειρίζονται ἀντ' αὐτῶν ἐπὶ ἀψύχων πραγμάτων τὴν en καὶ γ' ὡς τε ἡ ἐξῆς φράσις εἶναι σόλοικος: celle maison menace ruine; approchez pas d'elle, ἀλλὰ ῥητέον, n'en approchez pas. Οὐδὲ εἰς τὰ φράσιν ταύτην: ces bâtiments n'étant pas assez grands, je leur rajouterai une aile ἔχει καλῶς ἡ ἀντωνυμία leur, καθὼς ἀναφερομένη εἰς τὴν λέξιν bâtiments, κτίρια, ἀλλὰ ῥητέον j'y ferai ajouter une aile.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Παντοῦ ὅπου ἡμεῖς ἐκπέρομεν ἐπίθετον ἢ ἀντωνυμίαν ἢ ὄνομα ἀριθμητικόν, ὑπακουσμένον ἐκ τῶν ἀνωτέρω τοῦ οὐσιαστικοῦ, οἱ Γάλλοι ἀντιπληροῦσι πάντοτε τὸ ἑλλειπόν οὐσιαστικόν διὰ τῆς ἀντωνυμίας en: οἷον, εἰς τὴν ἐρώτησιν, ἔχετε ἀδελφοί; ἡμεῖς ἀπαντῶμεν ἀπλῶς, ἔχω, ὃ δὲ Γάλλος μετὰ τοῦ en, j'en ai, ἢ ἔχω τρεῖς, j'en ai trois: πολλοὺς, j'en ai plusieurs.

Περὶ τῆς Ἀορίστου Ἀντωνυμίας Même.

Ἡ λέξις même εἶναι ἢ ἐπίθετον ἀντωνυμικόν, ἢ κλιτόν· ἢ ἐπὶ ῥημα, ἢ κλιτόν.

Ἐπίθετον μὲν εἶναι α'. ὅταν λαμβάνηται ἐν ἄρθρῳ διὰ τὴν σημερινὴν ταυτότητα (l'identité) ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἐλληνικὴν: ὁ αὐτός, même homme, ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος: les mêmes vertus, αἱ αὐταὶ ἀρεταί.

β'. Ὅταν συντίθεται μετὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν, moi-même, toi-même, lui-même, nous-mêmes, vous-mêmes, eux-mêmes ἀντιστοιχοῦσα πάλιν πρὸς τὴν ἐλληνικὴν αὐτὸς κατὰ κτλ. ἤτοι πρὸς τὰς συνθέτους αὐτοπαθεῖς. Ceux qui se plaignent de la fortune ont souvent à se plaindre que d'eux-mêmes. Πολλοὶ τῶν μερμένων τὴν τύχην ὤφειλον ἐαυτοὺς μᾶλλον νὰ μέμψωνται.

γ'. Ὅταν ἔπηται κατόπιν οὐσιαστικοῦ μετὰ δύναμιν ἐπιτάξεως: gloire même, καὶ αὐτὴ ἡ δόξα: la vie même, καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ. Ἀλλ' ἐνταῦθα συμβαίνει ἰδιοτροπία τις, διότι ἂν μὲν τὸ οὐσιαστικόν ἦναι ἐν μόνον, τὸ même συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν, καὶ θεωρεῖται ὡς ἐπίθετον· ἂν δὲ δύο ἢ πλείονα, δὲν συμφωνοῦσιν οὐδὲ θεωρεῖται ὡς ἐπίθετον, ἀλλ' ὡς ἐπὶ ῥημα· οἷον, les animaux même étaient au nombre des divinités égyptiennes,

αὐτὰ ἢ καὶ τὰ φυτὰ ἀκόμη συγκατελέγοντο μετὰ τῶν Αἰγυπτίων θεῶν.

Ἐπιῖρρημα εἶναι προσέτι ὅταν τίθηται ὡς προσδιορισμὸς ῥήματος, καὶ τότε ἐξηγείται διὰ τοῦ μάλιστα ἢ ὡς καὶ ἡ ἀκόμη καὶ, δηλαδὴ ἀπὸ προσθετικοῦ τινος ἢ ἐπιτατικοῦ μορίου ἢ, ἂν ἦναι ἄρνησις, διὰ τοῦ οὐδὲ ἢ οὐδὲ καὶ· nous ne devons pas fréquenter les méchants; nous devons même les éviter, δὲν πρέπει νὰ συναναστρεφώμεθα τοὺς ἀνηρόους, ὀφείλομεν μάλιστα καὶ νὰ τοὺς φεύγωμεν.

Mon cœur lassé de tout, même de l'espérance.

(Lamartine).

Ἡ καρδίᾳ μου βαρυνθεῖσα τὰ πάντα ὡς καὶ αὐτὴν τὴν ἐλπίδα. Nous n'avons pas à la campagne, nous n'avons pas même envie d'y aller, οὐ θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν ἐξοχὴν, καὶ οὐδ' ἔχομεν καὶ ὕψιστον νὰ ἐλθώμεν.

Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tout.

Ἢ κατὰ τοὺς Γάλλους ἀόριστος ἀντωνυμία tout, πᾶς ἢ ὅλος, tout homme, πᾶς ἄνθρωπος, tout le monde, ὅλος ὁ κόσμος, λαμβάνεται καὶ ὡς ἐπιῖρρημα, ὅπως, ὅλωσδιόλου· tout clair, ὅπως φανερός ὅλοφάνερος· tout noir, ὅλομυκρός. Τότε δὲ ἀκολουθοῦσι τὸν ἐξῆς ἀνόνα. Μετὰ τῶν ἀρσενικῶν ἐπιθέτων μένει πάντοτε ἄκλιτον, ἥτοι μένει καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν tout.

Nos vaisseaux sont tout prêts et le vent nous appelle.

Οἱ πλοῖά μας εἶναι ὁλοέτοιμα, καὶ ὁ ἄνεμος μᾶς προσκαλεῖ. Ὁμοίως καὶ εἰς τὸν θηλυκὸν ὅλος ὁ κόσμος, λαμβάνεται καὶ ὡς ἐπιῖρρημα, ὅπως, ὅλωσδιόλου· tout clair, ὅπως φανερός ὅλοφάνερος· tout noir, ὅλομυκρός. Τότε δὲ ἀκολουθοῦσι τὸν ἐξῆς ἀνόνα. Μετὰ τῶν ἀρσενικῶν ἐπιθέτων μένει πάντοτε ἄκλιτον, ἥτοι μένει καὶ εἰς τὸν πληθυντικὸν tout.

Ο αὐτὸς κανὼν τηρεῖται καὶ ὅταν τὸ tout λαμβάνηται μετὰ ἐπιθέτου τινὸς ἐπομένου τοῦ que, εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ὅσον καὶ ἂν· la valeur, tout héroïque qu'elle est, ne suffit pas pour faire un héros, ἡ ἀνδρεία ὅσον ἡρωσπερεῖς καὶ ἂν ἦναι, δὲν ἀρκεῖ μόνη ν' ἀδείξῃ τινὰ ἥρωα. L'espérance toute trompeuse qu'elle est, sert moins à nous mener à la fin de la vie par un chemin agréable,

ἡ ἐλπίς ὅσον πλάνος καὶ ἂν ἦναι, ἔχει καὶ τὸ καλὸν ὅτι ἄγει ἡμᾶς δι' ὁδοῦ τερπνῆς εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς.

Ὅταν δὲ τὸ tout λαμβάνηται ὡς προσδιορισμὸς ἄλλου ἐπιρρηματικοῦ μένει πάντοτε ἄκλιτον· tout doucement, tout aussi bon· ἢ ὅταν συνοδεύῃ οὐσιαστικόν τι, il est ἢ elle est tout zèle, tout ardeur tout obéissance, ἐνῷ ἡμεῖς εἰς τοιαύτην περίστασιν συμμεταβάλλομεν τὸ ἐπιθετον ὅλος πρὸς τὸ ὑποκείμενον· ἦτον ὅλος ζῆλος ἢ ἦτον ὅλη (ἢ γυνή) ζῆλος· Les Français sont tout feu pour entreprendre, οἱ Γάλλοι εἶναι ὅλοι πῦρ ὅταν ἐπιχειρῶσι τι.

Ἐχει δὲ ἡ ἀντωνυμία αὕτη σημασίαν ἐπιρρηματικὴν καὶ μετὰ τῶν τροπικῶν μετοχῶν, ἐρμηνευομένη τότε διὰ τοῦ ἅμα. Elle lui dit cela tout en riant, εἶπεν αὐτῷ τοῦτο ἅμα γελῶσα.

Συνοδεύουσα ὀνόματα πόλεων θηλυκοῦ γένους τίθεται κατὰ γένος ἄρσενικόν· οἶον, tout Rome le sait—tout Florence l'a vu, ἦτοι tout le peuple de Rome, de Florence. Συμφωνεῖ ὁμως ἐπιθετικῶς μετὰ τῶν χωρῶν ἢ ἐπαρχιῶν ὀνόματα· οἶον, toute la France l'a vu.

Προτασσομένη τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων σημαίνει τὸ συνάμα tous les deux, συναμρότεροι· ἢ περίοδον χρόνου, tous les cinq jours ἀνὰ πᾶσαν πέμπτῃν ἡμέραν.

Ὡς πρὸς τὴν θέσιν δὲ ἡ tout ἐπιτάσσεται εἰς τὰς προσωπικὰς ἀντωνυμίας nous, vous, eux. Nous tous, πάντες ἡμεῖς, vous tous eux tous. Συνοδεύουσα δὲ τὰς τριτοπροσώπους le, la, les, τίθεται μετὰ τὸ ῥῆμα, οὗτινος εἶν' ἐκεῖναι ἀντικείμενον, ἢ μετὰ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς μετοχῆς, ἂν ὁ χρόνος ἦναι σύνθετος· je les ai tous éprouvés, et je les trouve tous très-bons.

Ἡ ἀντωνυμία tout ἐπναλαμβάνεται πρὸ ἐνὸς ἐκάστου τῶν οὐσιαστικῶν, καὶ μάλιστα ἂν ταῦτα διαφέρωσι κατὰ τὸ γένος. Ὅθεν φράσις αὕτη: je suis avec toute l'ardeur et le respect possible, εἶναι σόλοικος· τὸ ὀρθόν avec toute l'ardeur et tout le respect.

Τὸ ἐνικὸν tout ἰσοδυναμεῖ πολλάκις μετὰ τὸ παρ' ἡμῖν ἐναρμόριον πληθυντικόν· τὰ πάντα tout tombe, tout péril, tout se confond autour de nous. Τὰ πάντα πίπτουσι περὶ ἡμᾶς, τὰ πάντα χάνονται, τὰ πάντα συμμύρονται καὶ συγχέονται.

Περὶ τοῦ quelque.

Ἡ ἀντωνυμία quelque ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν ἀόριστον ἐλληνικὴν

quelque homme, άνθρωπός τις, quelques hommes, άνθρωποι τινες.

Πολλάκις ὁμως ἔχουσα ἐπόμενον τὸν σύνδεσμον que μετὰ ῥήματός τινος μεταβάλλει σημασίαν καὶ δύναμιν, καὶ ἂν μὲν ἀκολουθῇ ἀμέσως ὄνομα οὐσιαστικόν, συμφωνεῖ μὲ αὐτὸ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν καὶ ἐξηγείται διὰ τοῦ οἰοσθήποτε καὶ ἄν· οἶον,

Princes, quelques raisons que vous puissiez me dire.

οἰοσθήποτε λόγους καὶ ἂν ἔχητε νὰ μὲ εἰπῆτε.

Ἄν δὲ ἀκολουθῇ ἐπίθετον ἢ μετοχή ἢ ἐπίρρημα, μένει ἀκλιτος, καὶ μεταφράζεται διὰ τοῦ ὅσον· καὶ ἄν· οἶον, quelque puissants qu'ils soient, ὅσον δυνατοὶ καὶ ἂν ᾖναι· quelque considérés que nous soyons, ὅσον εὐπόληπτοι καὶ ἂν ᾖμεθα· quelque adroitement qu'ils s'y prennent, ὅσον ἐπιδεξίως καὶ ἂν ἐπιλάβωνται τοῦ ἔργου.

ΣΥΜΕΙΩΣΙΣ. Ἄν δὲ τὸ ἐπίθετον δὲν ᾖ μόνον, ἀλλὰ μετ' οὐσιαστικοῦ, τὸ quelque συμφωνεῖ μετὰ τοῦ οὐσιαστικοῦ· quelques grandes richesses que vous possédiez, ὅσον μέγαν πλοῦτον καὶ ἂν ἔχητε.

Ἄν ὅμως ἀμέσως μετὰ τὸ quelque δὲν ἀκολουθῇ μήτε οὐσιαστικόν, μήτ' ἐπίθετον, ἀλλὰ ῥῆμα, τότε διαιρεῖται εἰς δύο λέξεις quelque, καὶ τὸ μὲν quel συμφωνεῖ κατὰ γένος καὶ ἀριθμὸν μὲ τὸ ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος, τὸ δὲ que μένει ἄτρεπτον· οἶον, quel que soit votre mérite; quels que soient vos talents, οἰαδήποτε καὶ ἂν ᾖναι ἡ ἀξία σου, τὰ προτερήματά σου.

Προτασσόμενον τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων τὸ quelque ἐπὶ τῆς σημερινῆς τοῦ περιπλου μένει ἀκλιτον· Alexandre perdit quelque trois cents hommes lorsqu'il défit Porus. Ὁ Ἀλέξανδρος ἀπέβαλε τριακοσίους περίπου ἄνδρας ὅτε τὸν Πῶρον ἐνίκησε.

Τὸ ὄνομα choses, πρᾶγμα, εἶναι γένους θηλικοῦ· ἐνωθέν δὲ μετὰ τοῦ quelque συντάσσεται μετὰ τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἐπιθέτων ὡς εἴ ᾗτο ἄρσενικοῦ ἢ μᾶλλον οὐδετέρου γένους. Ne dites pas à votre ami qui vous demande quelque chose: allez et revenez, je vous le donnerai demain. Ἦτοι ἢ εἰς τὸ quelque chose ἀναφερομένη ἀντωνυμία le ἐτέθη κατὰ γένος ἄρσενικόν. Je vous dirai quelque chose de fâcheux, λυπηρὸν τι· quelque chose de merveilleux, θαυμαστόν τι. Ἐνθα παρατηροῦμεν ὅτι τὸ ἐπίθετον fâcheux, merveilleux ἐτέθη κατ' ἄρσενικόν γένος, προσέτι δὲ ὅτι συναδεύεται ὑπὸ τῆς προσηγορίας de.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ. Ἡ πρόθεσις *de* τίθεται καὶ μετ' ἄλλων ἀορίστων ἀντωνυμιῶν οἷον, τοῦ *rien· rien de bon*, οὐδὲν καλόν, *rien de solide*, οὐδὲν στερεόν· μετὰ τοῦ *quoi*, ἰδίως ὅταν ἀκολουθῇ συγκριτικόν *quoi de plus juste?* τί δικαιότερον; ἢ καὶ μετὰ τοῦ *ce que· et tout ce qu'il avait vu faire* de plus remarquable aux héros de l'âge passé, καὶ πᾶν ὅ,τι ἀξιολογώτατον εἶδε πράττοντας τοὺς ἥρωας τῆς παρελθούσης γενεᾶς.

Περὶ τῆς Ἀντωνυμίας Tel.

Ἡ Ἀντωνυμία *tel*, θηλ. *telle*, ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὴν ἐλληνικὴν τοιοῦτος, ἔχει συνήθως ἐπόμενον τὸ *que*, οἷος, ἢ ὁποῖος. *L'homme n'est pas tel qu'il devrait être· ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι τοιοῦτος ὁποῖος ὠφελεῖ νὰ ᾖ.* Ἡ καὶ ἀνεῦ τοῦ *que*· *il n'y a pas de tels animaux.* Ἡ καὶ δις κατὰ σειρὰν ἐν παροιμιακοῖς λόγοις· *telle vie, telle mort*, οἷος ὁ βίος, ἢ, κατὰ τὸν βίον καὶ ἡ τελευτὴ· *tel maître, tel valet* (κατὰ τὸν Μαστρογιάνη καὶ τὰ κοπέλα του).

Ἡ *tel* μετὰ τῆς ἀορίστου *un* λαμβανομένη ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ τῆς ἐλληνικῆς ὁ δεῖνα. *Avez-vous vu un tel?* Εἶδες τὸν δεῖνα; Ἀλλοτε κεῖται ἀοριστολογικῶς ἀντὶ τοῦ τις εἰς φράσεις γνωματευτικὰς καὶ ἀποσφθέγματα. *Tel sème qui souvent ne recueille pas*, πολλάκις σπείρει τις καὶ δὲν θερίζει, ὁ σπείρων καὶ μὴ θερίζων.

Εἰς ποιητικὰς παρομοιώσεις ἡ *tel* τιθεμένη ἐν ἀρχῇ τῶν δύο συγκρινομένων εἰκόνων ἢ ἐννοιῶν ἰσοδυναμεῖ μὲ τὰ παρ' Ἑλληνισιν ὁμοιωματικὰ μῦθα, ὅπως . . . οὕτως. *Tel qu'un lion rugissant met en fuite les bergers épouvantés, tel Achille . . .* Ὅπως λέων βρυχώμενος τρέπει εἰς φυγὴν τοὺς ἐμφοβούς ποιμέντας, οὕτως ὁ Ἀχιλλεύς . . .

Περὶ τοῦ On. Οὐ.

Ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία *on*, ὡς εἴπομεν ἤδη ἐν τῷ Τεχνολογιῳ, λαμβάνεται πάντοτε μετὰ τοῦ τρίτου ἐνικοῦ προσώπου τῶν ῥημάτων. *On dit que . . .* Λέγουσιν ἢ λέγεται ὅτι . . . Διὰ δὲ τῷ γενικῶν καὶ ἀόριστον τῆς σημασίας, θεωρεῖται συνήθως ὡς γένους ἀρσενικοῦ καὶ ἀριθμοῦ ἐνικοῦ. Πλὴν ἐνίοτε, ὅταν προφανῶς ὁ λόγος ᾖ περὶ προσώπου θηλυκοῦ, δέχεται κατηγορούμενον θηλυκοῦ γένους. *Quand on est mariée, on n'est pas toujours maîtresse de ses actions.*

Ἐπίσης τὸ κατηγορούμενον τίθεται καὶ κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ὅταν διὰ τοῦ *on* σημαίνωνται προφανῶς πολλὰ άτομα. *On n'est pas*

des esclaves pour essayer de si mauvais traitements.—Ici l'on est *égaleux*.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη προσλαμβάνει ἐνίοτε καὶ τὸ ἄρθρον εἰς ἀπορρηγνὴν χασμωδίαν, μάλιστα μετὰ τὰς λέξεις *et, si, ou*. Et l'on dit.—Si l'on voit.—Ou l'on verra. Ἐκτὸς ἂν ἀκολουθῇ ἄλλο *l*, διότι τότε γεννᾶται νέα κακοφωνία· λέγε λοιπὸν *et* *on* le dit, *si* *on* la voit, καὶ οὐχὶ *et* l'on le dit, *si* l'on la voit.

Peri τοῦ Personne.

Ἡ λέξις *personne* ἢ εἶναι ὄνομα γένους θηλυκοῦ, ἀριθμοῦ ἐνικοῦ ἢ πληθυντικοῦ κατὰ τὴν χρείαν, σημαίνουσα πρόσωπον, ἄνθρωπον, αἶον, Je sais cette nouvelle d'une personne qui est bien instruite.—Les personnes qui sont incapables d'oublier les bienfaits sont ordinairement généreuses· ἢ ἀντωνυμία ἀόριστος, καὶ τότε ἐκφέρεται ἀνάρθρωτος, εἶναι γένους ἀρσενικοῦ, καὶ μόνον καθ' ἐνικὸν ἀριθμὸν εὐχρηστος. Καὶ εἰς μὲν τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἡμέτερον οὐδεὶς· αἶον, *personne* ne sait s'il est digne d'amour ou de haine, οὐδεὶς γινώσκει ἂν ἦναι ἀγάπης ἢ μίσους ἄξιος. Ὅταν δὲ ἡ πρότασις δὲν ἦναι ἀρνητικὴ, ἰσοδυναμεῖ ἀπλῶς μὲ τὸ *τίς*. Je doute que *personne* ai mieux peint la nature dans son aimable simplicité que le sensible Gesner. Ἀμφιβάλλω ἂν ἐξωγράφῃσέ τις ποτε τὴν φύσιν ἐν τῇ ἐπερχομένῃ αὐτῆς ἀπλότητι καλλίον τοῦ εὐκισθήτου Γεσνέρου.

Peri τοῦ Aucun.

Ἡ δὲ *aucun* θηλ. *aucune* ἔχει ἐπίσης εἰς τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις τὴν σημασίαν τοῦ οὐδεὶς, οὐδεμία. Τίθεται δὲ ἢ ἐπιθετικῶς μετὰ τινος οὐσιαστικοῦ, ὡς *aucun chemin de fleurs ne conduit à la gloire*, ἢ καθ'ἑαυτήν, ἐπομένου τοῦ οὐσιαστικοῦ κατὰ γενικὴν δικαιρετικὴν, *aucun de nos écrivains*. Ὅταν δὲ τὸ οὐσιαστικὸν δὲν ὀρίζηται, πρέπει νὰ προτιμᾶται αὐτῆς ἡ *personne*. Ὅθεν μὴ λέγῃς *je n'ai jamais rien demandé à aucun*, ἀλλὰ *je n'ai jamais rien demandé à personne*.

Εἰς δὲ τὰς ἐρωτηματικὰς ἢ ἀμφιβολίας δηλωτικὰς προτάσεις ἰσοδυναμεῖ τῇ ἀόριστῃ *τίς*. Je doute qu'il y ait aucun auteur sans défaut. Ἀμφιβάλλω ἂν ἦναι (τις) συγγραφεὺς χωρὶς ἐλλείψεις.

Ἡ ἀντωνυμία αὕτη εἶναι εὐχρηστος καθ' ἐνικὸν μόνον ἀριθμὸν, ἂν (ΓΑΛΛ. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ).

καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις ἀπαντᾷται ἐνίοτε καὶ κατὰ πληθυντικόν, ὅπως παρ' Ἑλλήσι τὸ οὐδένες. Οὕτω παρὰ Μοντεσκίω, je ne me mêlai plus d'aucunes affaires.

Τὴν σήμερον ἐπιτρέπεται ἡ κατὰ πληθυντικὸν χρῆσις αὐτῆς μόνον ὅταν τὸ οὐσιαστικὸν ᾖ ἐκ τῶν μὴ ἐχόντων ἐνικόν. Il n'a fait aucuns frais. — Il n'a versé aucuns pleurs· διότι αἱ λέξεις frais (ἔξοδα), pleurs (δάκρυα) δὲν ἔχουσιν ἐνικόν.

Περὶ τοῦ Rien.

Ὅτι εἴπομεν περὶ τοῦ personne καὶ aucun, ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸ rien, ἥτοι ἐπὶ τῶν ἀρνητικῶν προτάσεων ἔχει τὴν σημασίαν τοῦ οὐδέν. Il ne dit rien. — Il ne répond rien. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐρωτηματικῶν ἢ ἀμφιβολίας δηλωτικῶν τὴν σημασίαν τῆς ἀρίστου τί. Y a-t-il rien de si beau? Ὑπάρχει τι τόσο ὡραῖον;

Ἐνίοτε τὸ rien λαμβάνεται ὡς ὄνομα ἐνάρθρως ἐπὶ τῆς σημασίας μηδαμινῷ πράγματι, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς ῥητόν. Il vaut mieux ne rien faire que de faire des riens. Κάλιον τὸ μηδὲν πράττειν ἢ τὸ πράττειν μηδαμινά.

Περὶ τοῦ Nul.

Ἡ ἀρίστος ἀντωνυμία nul κατ' αὐτὴν μὲν, ἄνευ οὐσιαστικοῦ λαμβανομένη, εἶν' εὐχρηστος μόνον κατ' ἀριθμὸν ἐνικόν καὶ γένος ἀρσενικόν, καὶ τίθεται εἰς τὰς ἀρνητικὰς προτάσεις μὲ τὴν αὐτὴν τῆς personne σημασίαν καὶ δύναμιν.

Nul n'est content de sa fortune, 1
Ni mécontent de son esprit.

Λαμβανομένη δ' ἐπιθετικῶς μετὰ οὐσιαστικοῦ τινος, φυλάττει τὴν αὐτὴν σημασίαν τοῦ οὐδεὶς, ἐπιδέχεται δὲ τότε καὶ θηλυκὸν γένος, ἀλλ' ὅχι καὶ πληθυντικὸν ἀριθμόν. L'homme ne trouve nulle part (οὐδαμοῦ, ἐν οὐδενὶ τόπῳ) son bonheur sur la terre.

Ἄλλοτε ἡ nul σημαίνει πᾶν τὸ κατὰ νόμον ἄκυρον, τότε δὲ σχηματίζει καὶ πληθυντικὸν ἀριθμόν· οἷον, Toutes ces procédures (αἱ διαδικασίαι) sont nulles. — Ces effets (αἱ χρεωστικαὶ) sont nuls.

Περὶ τοῦ Quiconque, Quelconque καὶ ἄλλων τινῶν

Ἀορίστων Ἀρτωνυμιῶν.

Ἡ μὲν quiconque (ὅστιςδήποτε) λαμβάνεται ἐπὶ προσώπων, κατ'

ἐαυτήν, ἄνευ οὐσιαστικοῦ, ἢ ἂν προστεθῇ οὐσιαστικόν, ἐκφέρεται κατὰ μορφήν γενικῆς διαιρετικῆς. Quiconque n'observera pas cette loi, sera puni· ἢ quiconque de vous. — Il a promis de le protéger contre quiconque l'attaquerait. Πληθυντικὸν δὲν ἔχει, καὶ εἶναι συνήθως γένους ἄρσενικοῦ· δύναται τις ὅμως, πρὸς γυναῖκας ἀποτεινόμενος, νὰ εἴπῃ, quiconque de vous sera assez *hardie* pour médire de moi, je la ferai repentir, ἐκφέρων τὸ *hardie* κατὰ θηλυκὸν γένος.

Ἡ δὲ quelconque, τὴν αὐτὴν τῇ quiconque ἔχουσα ἀοριστολογικὴν σημασίαν, τίθεται ἐπιθετικῶς μετὰ οὐσιαστικῶν ἄρσενικοῦ τε καὶ θηλυκοῦ γένους, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων ἀψύχων· ἔχει δὲ τοῦτο ἴδιον, ὅτι ἐπιτάσσεται τῷ οὐσιαστικῷ.—Il ne lui est demeuré chose quelconque, ἀπελείφθη αὐτῷ οὐδὲ τι.

Plusieurs (πολλοί, πολλαί). Κοινὸν γένους καὶ πάντοτε πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ. Λαμβάνεται καὶ κατ' ἐαυτήν, ἀλλ' ἐπὶ προσώπων οὐχὶ δὲ ἐπὶ πραγμάτων ἀψύχων· καὶ μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἐπὶ προσώπων τε καὶ πραγμάτων. Plusieurs se sont trompés en voulant tromper les autres.—Plusieurs historiens ont raconté.—On le dit ainsi dans plusieurs gazettes.

L'un l'autre. Αἱ λέξεις αὗται ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει λαμβανόμεναι σημαίνουσιν ἀμοιβαιότητα ἐνεργείας, ὡς ἡ ἑλληνικὴ ἀντωνυμία ἀλλήλους. Le feu et l'eau se détruisent l'un l'autre, σβεῖρουσιν ἀλλήλα.—Elles s'estiment l'une l'autre, τιμῶσιν ἀλλήλας. Εἰς τὰς τοιαύτας φράσεις τὸ l'un θεωρεῖται ὡς ὑποκείμενον καὶ μένει πάντοτε κατ' ὀνομαστικὴν, τὸ δὲ l'autre ὡς ἀντικείμενον, καὶ δύναται νὰ προσλάβῃ τὰς πτωτικὰς προθέσεις de καὶ à, ἂν ἡ πρότασις τὸ ἀπαιτῇ, ὡς, ils médisent l'un de l'autre.

Ὅταν ὁ λόγος ᾗναι οὐχὶ περὶ δύο, ἀλλὰ περὶ πολλῶν προσώπων ἢ πραγμάτων, προτιμᾶται ὁ πληθυντικὸς· les uns les autres. Tous ses projets semblaient se détruire les uns les autres, οὐχὶ l'un l'autre.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ συγχέωμεν τὸ l'un l'autre μετὰ τοῦ l'un et l'autre· τὸ δεύτερον σημαίνει ἀμφοτέρω, μὴ παρέχων ἰδέαν ἀμοιβαιότητος.

Τιθέμεναι δὲ αἱ λέξεις l'un l'autre εἰς διάφορα κῶλα σημαίνουσι καταμερισμὸν, καὶ ἀντιστοιχοῦσι πρὸς τὰ τῆς ἑλληνικῆς, ὁ μὲν, ὁ δέ·

καὶ κατὰ πληθυντικὸν les uns, les autres, οἱ μὲν, οἱ δέ· les unes, les autres, αἱ μὲν, αἱ δέ.

Κατὰ τινὰ ἰδιωτισμὸν γαλλικὸν τίθεται ἡ autre μετὰ τῶν προσωπικῶν ἀντωνυμιῶν πρὸς ἀντιδιαστολήν γένους ἢ τάξεως ἢ ἐπαγγέλματος βίου· nous autres Grecs, nous avons la coutume, οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς συνειθίζομεν· vous autres philosophes, σεῖς οἱ φιλόσοφοι κτλ.

Autrui, ἄλλος. Ἡ ἀντωνυμία αὕτη λαμβάνεται πάντοτε ὡς ἔμμεσον ἀντικείμενον μετὰ τῶν προθέσεων de ἢ à· οὐδέποτε δὲ ὡς ὑποκείμενον ἢ ὡς ἄμεσον ἀντικείμενον. L'honnête homme remarque les défauts d'autrui (τὰ τοῦ πλησίον ἢ τὰ τῶν πέλας ἐλαττώματα) mais il n'en parle jamais.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ Ῥήματος.

Ἰδιότης καὶ χαρακτὴρ τῆς Γαλλικῆς Γλώσσης εἶναι ὅτι ἐχομένη πάντοτε τῆς φυσικῆς τάξεως τῶν ἰδεῶν, ἀποφεύγει ὡς οἷόν τε τὰ λεγόμενα πρωτύτερα καὶ ὑπερβατὰ καὶ τὰς ἐλλείψεις, τὸ ὅποσον ἀφαίρει μὲν τι δυνάμει ἐξ αὐτῆς, προσθέτει δὲ πάλιν ἀκρίβειαν. Ὅθεν εἰς τὴν γαλλικὴν σύνταξιν προτάσσεται μὲν συνήθως τὸ ὑποκείμενον, ἔπειτα τίθεται τὸ ῥῆμα, εἶτα δὲ τὸ κατηγορούμενον ἢ ἀντικείμενον, καὶ οἱ προσδιορισμοί. Ὑποκείμενον δὲ τοῦ ῥήματος εἶναι αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι, ὡσάκεις δὲν εἶναι ὄνομα τι ἢ ἄλλη τις ἀντωνυμία.

Τὸ ὑποκείμενον λοιπὸν εἴτε ὄνομα, εἴτε ἀντωνυμία, προηγείται τοῦ ῥήματος, πλην τῶν ἐξῆς περιστάσεων καθ' ὧς ἔπεται τῷ ῥήματι· ἦτοι α. Ἐπὶ ἐρωτήσεως, διαπορήσεως ἢ θαυμασμοῦ· que voulez-vous? qui est-il?

Perfide, oses tu bien te montrer devant moi?

(Racine. Andromaque).

Ἀπιστε, τολμᾷς νᾶ φανῆς ἐμπροσθέν μου; que deviendrai-je? τί νᾶ γείνω; que ferai-je? τί νᾶ κίρω; que vois-je? τί βλέπω; Ἄν δὲ τὸ ὑποκείμενον ᾖ ὄνομα, τίθεται πρὸ τοῦ ῥήματος, ἀλλὰ τότε μετὰ τὸ ῥῆμα ἐπαναλαμβάνεται ἡ προσωπικὴ ἀντωνυμία· οἷον, César eût-il passé le Rubicon?

Β'. Εἰς τὰς παρενθέσεις· dit-il, répondit-elle κτλ. Quand Ulysse, lui dis-je, partit pour aller au siège de Troie.

Γ'. Ὅταν ἡ ὑποτακτικὴ ἐγκλισις λαμβάνηται ἄνευ τοῦ συνδέσμου que ἀντι εὐτυχῆς, ὡς puisse-t-il être heureux ! αἶθε νὰ εὐτυχῇ ! ainsi soit-il ! γένοιτο ! me préservent les Dieux ! οἱ θεοὶ νὰ μὲ φυλάξωσι ! vive la liberté ! ζήτω ἡ ἐλευθερία ! ἡ ὑποθετικῶς, οἶον,

Contât-il tout le sang qu'Hélène a fait répandre.

Dussé-je après dit ans voir mon palais en cendre.

(Andromaque.)

Καὶ ἂν ἐμελλεν ἡ πρᾶξις μου νὰ πληρωθῇ μὲ ὅλον τὸ αἶμα ὅσον ἐγύθη ἐξ αἰτίας τῆς Ἑλένης. Καὶ ἂν ἐμελλον μετὰ δεκαετίαν νὰ ἐπιδῶ ἀποτεφρούμενα τὰ ἀνάκτορά μου.

Δ'. Ὅταν ἡ πρότασις ἀρχίζῃ μὲ τὰ μόρια ταῦτα, à peine, aussi, peut-être, encore, toujours, en vain, du moins, au moins. Aussi est-il votre ami, ὅθεν καὶ εἶναι φίλος σου· peut-être avez-vous raison, ἴσως ἔχετε δίκαιον· à peine fut-il arrivé, μόλις ἔφθασε· en vain prétendons-nous, μάτην ἀπαιτοῦμεν. Μ' ὅλα ταῦτα δύναται τις νὰ εἴπῃ χωρὶς νὰ σφαλῇ καὶ aussi il est votre ami, peut-être vous avez raison, προτάσσω τὴν ἀντωνυμίαν, ἀλλὰ τὸ πρῶτον εἶναι εὐφραδέστερον. Ἄν δὲ ὑποκείμενον ᾗναι ὄνομα, προηγεῖται μὲν τ' ὄνομα, ἀκολουθεῖ δὲ καὶ ἡ ἀντωνυμία· οἶον, en vain son père lui conseilla-t il, εἰς μάτην ὁ πατήρ τὸν ἐσυμβούλευσε.

Ε'. Ὅταν ἡ πρότασις ἀρχίζῃ μὲ τὴν ἀντωνυμίαν tel ἢ τὸν σύνδεσμον ainsi. Tel était son avis.—Ainsi fut terminé le différend.

Σ'. Ἐπιτάσσεται γλαφυρῶς τῷ ῥήματι τὸ ὑποκείμενον, ἂν τύχῃ νὰ παρκαλοουθῇται ἀμέσως ὑπὸ πολλῶν ἄλλων λέξεων· οἶον, là coulent mille divers ruisseaux qui distribuent partout une eau claire. Ἡ ἂν προηγῶνται ὡς ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος αἱ ἀντωνυμίαι que, le, se· οἶον, ce que pense le philosophe n'est pas toujours ce que dicte la raison.—C'est ainsi que le voulut la Providence.

Ζ'. Ἐπὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων, il est arrivé de grands malheurs, συνέβησαν μεγάλαι δυστυχίαι· il s'est glissé une faute, παρεῖσε φθορὰ ἀμαρτημάτων· ὅπου προτάσσεται μὲν τὸ ῥῆμα μετὰ τῆς ἀντωνυμίας il κατὰ τρίτον ἐνικὸν πρόσωπον, ἔπεται δὲ τὸ ὑποκείμενον καθ' ὁποῖονδ' ἂν γένος ἢ ἀριθμὸν.

Πλὴν τῆς περιστάσεως ταύτης καὶ τῶν ἀνωτέρω σημειωθείσων, ἤ-
τοι ἐπὶ ἐρωτήσεως, César eût-il passé le Rubicon? ἢ προηγουμένων
τῶν μορίων peut-être, en vain, κτλ., οἷον, en vain son père lui con-
seilla-t-il, δὲν δυνάμεθα, ὑπάρχοντος ὑποκειμένου ἄλλου, νὰ θέσωμεν
καὶ τὴν ἀντωνυμίαν ἐπὶ τῆς αὐτῆς προτάσεως. Οἱ ἐξῆς στίχοι σφάλ-
λουσι κατὰ τοῦτο·

Louis en ce moment, prenant son diadème,

Sur le front du vainqueur il le posa lui même·

διότι ὑπάρχοντος τοῦ ὑποκειμένου Louis ἔχει καὶ τὴν ἀντωνυμίαν il.

Ἄν ὑπάρχωσιν εἰς τὸν λόγον δύο ἢ πλεיותרὰ ῥήματα ταῦτοπρο-
σωποῦνται, ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία, τὸ ὑποκείμενον αὐτῶν, ἐπανα-
λαμβάνεται ἀναγκάτως πρὸ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν

α'. Ὅταν αἱ προτάσεις συνδέωνται διὰ παντός ἄλλου συνδέσμου
πλὴν τῶν ἐξῆς: et, ou, ni, mais· οἷον, vous serez vraiment estimé,
si vous êtes sage et modeste.

β'. Ὅταν ὁ λόγος ἀπὸ ἀρνητικοῦ γίνεται θετικὸς ἢ τἀνάπαλιν.
Il ne gagne rien et il dépense beaucoup.—Vous le dites et vous
ne le pensez pas.

Πλὴν τῶν δύο τούτων περιστάσεων, αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι δύ-
νανται νὰ ἐπαναληφθῶσιν ἢ μὴ, ὅπως μᾶλλον συντελεῖ εἰς τὴν τοῦ
λόγου εὐφράδειαν καὶ σαφήνειαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ Συμπτώσεως τοῦ Ὑποκειμένου μετὰ τοῦ Ῥήματος.

Τοῦ ὑποκειμένου συνθέτου ὄντος ἐκ δύο ἢ πλειοτέρων ὀνομάτων, τὸ
ῥήμα τίθεται εἰς πληθυντικὸν ἀριθμὸν, πλὴν τῶν ἐξῆς περιστάσεων.

α'. Ὅταν τὰ ὀνόματα ἦναι συνώνυμα· οἷον, son courage, son in-
trépidité étonne les plus braves, διότι αἱ λέξεις courage, intrépidité,
εἶναι σχεδὸν ταυτόσημοι.

β'. Ὅταν τὸ τελευταῖον ὄνομα τὸ ἀμέσως πρὸ τοῦ ῥήματος ἦναι
τοιοῦτον, ὥστε ἐλκύει ἰδιαιτέρως τὴν προσοχὴν ἡμῶν καὶ μᾶς φέρει
τρόπον τινα εἰς λήθην τῶν προηγηθέντων· οἷον, ce sacrifice votre
intérêt, votre honneur, Dieu l'exige, τὴν θυσίαν αὐτὴν τὸ σὺ φέρον
σου, ἢ τιμὴ σου, ὁ Θεὸς τὴν ἀπαιτεῖ. Τὰ ὑποκείμενα ἐνταῦθα κεῖνται

κατὰ πρόοδον· ἡ μὲν τιμὴ εἶναι ἰσχυροτέρα τοῦ συμφέροντος, ὁ δὲ Θεὸς ἰσχυρότερος καὶ τοῦ συμφέροντος καὶ τῆς κατ' ἀνθρώπους τιμῆς ἢ ὑπολήψεως· τὸ ῥῆμα λοιπὸν ἐσυμφώνησε πρὸς τὴν τελευταίαν λέξιν· ὁ Θεός.

γ'. Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ὅταν κατόπιν πολλῶν ὑποκειμένων ἐπέρχεται λέξις τις περιλαμβάνουσα ἐν ἑαυτῇ καὶ συγκεφαλαιούσα αὐτὰ ὅλα, οἷα αἱ λέξεις tout, rien, personne.

Le temps, les biens, la vie,

Tout est à la patrie.

ὁ καιρὸς, τ' ἀγαθὰ, ἡ ζωὴ, τὰ πάντα εἰς τὴν πατρίδα ἀνήκουσι· τὰ πάντα εἰς τὸ γαλλικὸν εἶναι ἐνικοῦ ἀριθμοῦ· tout, τὸ πᾶν ἀνήκει.

δ'. Ὅταν δύο ὀνόματα συνδέωνται διὰ τοῦ συνδέσμου ou (ἤ)· la faiblesse ou l'inexpérience nous fait commettre bien des fautes, ἡ ἀδυναμία (τοῦ χαρακτῆρος) ἢ ἡ ἀπειρία γίνεται αἰτία νὰ ὑποπίπτωμεν εἰς πολλὰ σφάλματα.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Προηγούμενων δὲ διαφόρων προσώπων, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶναι ἐπικρατέστερον τοῦ δευτέρου, τὸ δὲ δεύτερον τοῦ τρίτου· vous ou moi parlerons, vous ou votre frère viendrez.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Ἄλλαι Ἀρωμαλῖαι εἰς τὴν Πηματοικὴν Συμφωνίαν.

Ὅταν ὑποκείμενον τοῦ ῥήματος ᾖναι αἱ λέξεις ni l'un ni l'autre, ἢ ἀπλῶς δύο ὀνόματα συνδεόμενα διὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ni (οὔτε), τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν· οἷον, j'ai lu vos deux discours ; ni l'un ni l'autre ne sont bons.—Ni l'or ni la grandeur ne nous rendent heureux. Ἄλλ' ἂν ἡ ἔννοια τοῦ λόγου ᾖναι τοιαύτη, ὥστε τὸ ἐν τῶν ὀνομάτων ἀποκλείει ἐξ ἀνάγκης τὸ ἕτερον, τότε τὸ ῥῆμα τίθεται εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν. Ni l'un ni l'autre n'obtiendra le prix· διότι δὲν δύνανται ἀμφότεροι νὰ λάβωσι τὸ βραβεῖον· ἢ ὁ εἰς θέλει τὸ λάβει ἢ ὁ ἄλλος. Ni M. le duc ni M. le cardinal ne sera nommé ambassadeur à Saint-Petersbourg.

Οἱ Γάλλοι διακρίνουσι δύο εἶδη περιληπτικῶν ὀνομάτων, τὰ καθόλου περιληπτικά (collectifs généraux), καὶ τὰ κατὰ μέρος περιλη-

πικῶν (collectifs partitifs). L'armée, la foule, l'assemblée, la totalité εἶναι ἐκ τῶν καθόλου περιληπτικῶν· un nombre, une foule, une quantité, une troupe εἶναι ἐκ τῶν κατὰ μέρος περιληπτικῶν. Τὰ μὲν λοιπὸν τοῦ πρώτου εἶδους ἀπαιτοῦσι τὸ ῥῆμα κατὰ τὸν ἑαυτῶν ἀριθμὸν. *La foule des humains est vouée au malheur.*—*La totalité des hommes sacrifie l'avenir au présent.* Εἰς δὲ τὰ τοῦ δευτέρου εἶδους τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ μὲ τὴν γενικὴν, ἥτις πάντοτε τὰ συνοδεύει. *Un grand nombre d'ennemis parurent.* On vit une nuée de *Barbares* qui *désolèrent* tout le pays. Une infinité de *monde* *pense* comme vous.

Τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα *peu, beaucoup, assez* κτλ. ἀκολουθοῦσι τὴν σύνταξιν τῶν κατὰ μέρος περιληπτικῶν, ἥτοι τὸ ῥῆμα συμφωνεῖ κατ' ἀριθμὸν μὲ τὴν ἐπομένῃν γενικὴν. *Beaucoup de gens pensent ainsi.*—*La plupart du monde ne se soucie pas de l'intention ni de la diligence des auteurs.* Οἱ πλείστοι τῶν ἀνθρώπων ἀδιαφοροῦσι περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς φιλοπονίας τῶν συγγραφέων.

Ὅταν δὲ τὰ ποσότητος ἐπιρρήματα λαμβάνονται καθ' ἑαυτὰ ἄνευ γενικῆς ὀνόματος, ὡς ὑποκαίμενον τοῦ ῥήματος, τὸ ῥῆμα τίθεται κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν· οἷον, *la plupart sont* sujets à l'erreur; *peu aiment* l'étude, ὅπου ἐννοεῖται ἐξωθεν ἡ κατ' ἄλλῃλος γενικὴ *la plupart des hommes, peu d'enfants* κτλ.

Ἡ δευτεροπρόσωπος ἀντωνυμία *vous* λαμβανομένη ἀντὶ τῆς ἐνικῆς *tu*, ὡς εἴθισται παρὰ Γάλλοις, ἀπαιτεῖ καὶ τὸ ῥῆμα κατὰ πληθυντικὸν ἀριθμὸν, ἀλλ' ὅχι καὶ τὸ ἐπόμενον ἐπίθετον ἢ τὴν μετοχὴν· οἷον, *vous êtes fier, είσαι υπερήφανος; vous êtes venu, ἦλθες; soyez le bien-venu, καλῶς ἦλθες.*

Ἡ αὐτὴ σύνταξις φυλάττεται καὶ ὁσάκις ἐν πρόσωπον λαλοῦν περὶ ἑαυτοῦ μεταχειρίζεται πληθυντικὸν ὡς *nous* *soimmes* persuadé que, ἀντὶ τοῦ *je* *suis* persuadé que· καὶ ἐπὶ τῆς προστακτικῆς δέ· *soyons sage* (1).

(1). Τὸ πρῶτον πληθυντικὸν πρόσωπον τῆς προστακτικῆς ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν αὐθουπάτακτον ὑποτακτικὴν τῆς ἑλληνικῆς· *soyons, ὦμεν, ἄς ἴμεθα, ar-rêtons nous, στῶμεν* κτλ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ τοῦ Ἀντικειμένου.

Ὡς τὸ ὑποκείμενον προηγείται τοῦ ῥήματος, οὕτως ἡ θέσις τοῦ ἀντικειμένου εἶναι μετὰ τὸ ῥῆμα οἷον, j'aime l'étude.

Ὅταν δὲ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ᾖ ἀναφορικὴ ἢ προσωπικὴ ἀντωνυμία, προτάσσεται· οἷον, l'homme que vous avez vu· je vous connais κτλ. Καὶ πάλιν ἐξαιρετέον τὴν προστακτικὴν, ἥτις θέλει κατόπιν τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας, aimez-moi, voyez-le.

Ὅταν ὅμως δύο προστακτικαὶ συνδέωνται διὰ τῶν συνδέσμων et ἢ ou, δύναται ἡ δευτέρα νὰ ἐγγὺ καὶ πρὸ αὐτῆς τὴν ἀντωνυμίαν.

Polissez-le sans cesse et le repolissez.

(Boileau).

Τὸ βοηθητικὸν ῥῆμα avoir ἔχει πολλάκις ἀντικείμενον ὀνομαστικῶς παρκαλουθούμενον ὑπὸ παθητικῆς μετοχῆς, ὡς, il eut la tête tranchée· σημαίνει δὲ τοῦτο κατὰ διάθεσιν μέσσην ἢ παθητικὴν, ἀπετμήθη τὴν κεφαλὴν, ἀπεκεφαλίσθη. Ὅλως διάφορος ἔννοια ἤθελε προκύψει, ἂν ἡ λέξις tête ἐτίθετο μετὰ τὴν μετοχὴν, il eut tranché la tête· τοῦτο ἤθελε σημαίνει ἐνεργητικῶς· ἀπέτεμε τὴν κεφαλὴν ἐτέρου. Ὅμοιως ἡ ἐξῆς φράσις, les ennemis eurent deux cents vaisseaux brûlés, coulés à fond ou échoués, σημαίνει ὅτι διακόσιαι νῆες τῶν πολεμίων ἐκάησαν, κατεποντίσθησαν ἢ ἐξώκειλαν εἰς τὴν ξηράν.

Αἱ ἀντωνυμίαι rien καὶ tout, ἀντικείμενον οὔσαι ῥήματος κατὰ χρόνον σύνθετον, τίθενται μετὰ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς. Il a tout soumis.—Il n'a rien dit.

Πολλάκις αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι ἀντικείμενον οὔσαι ἀπαρέμφατου, προτάσσονται κατὰ σχῆμα πρῶτον τοῦ ῥήματος, ἐξ οὗ τὸ ἀπαρέμφατον ἐξαρτᾶται· οἷον, δύναται τις καλῶς νὰ εἴπῃ, je viens vous chercher, ἀλλὰ καὶ je vous viens chercher.

Je ne condamne plus un courroux légitime,

Et l'on vous va, seigneur, livrer votre victime.

(Racine).

ἀντὶ τοῦ on va vous livrer.

Τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν δὲν πρέπει νὰ χωρίζῃ ἀπὸ τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται οὐδεμίᾳ παρεμπιπτούσα πρότασις. Εἰς τοὺς ἐξῆς στίχους τοῦ Βοαλώ δὲν ἐφυλάχθη ὁ κανὼν οὗτος.

Πανεπιστήμιον Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βεροῦνης

Que George vive ici, puisque George y sait vivre,
 Qu'un million comptant, par ses fourbes acquis,
 De clere, jadis laquais, a fait comte et marquis,
 Que Jacquin vive ici, dont l'adresse funeste
 A plus causé de maux que la guerre et la peste.

Τὸ ἀναφορικόν que τοῦ δευτέρου στίχου διασπᾶται ἐκ τοῦ George διὰ τοῦ vive ici. Τὸ ὀρθόν ἦτο, que George qu'un million... a fait, vive ici. Οὕτω καὶ κατωτέρω, que Jacquin vive ici, dont... τὸ ὀρθόν εἶναι que Jacquin dont... vive ici.

Οἱ ποιηταὶ ἔχουσιν εἰς τὴν σύνταξιν περισσύτεραν ἐλευθερίαν τῶν πεζογράφων ὥς πρὸς τὴν θέσιν τῆς ἐμπροθέτου συντακτικῆς καὶ τῶν ἐπιρρήματικῶν προσδιορισμῶν.

Maitre corbeau sur un arbre perché . . .

Maitre renard par l'odeur alléché.

(La Fontaine).

Ὁ πεζογράφος θέλει εἶπει perché sur un arbre, alléché par l'odeur.

A notre rage ainsi rien ne s'oppose.

(Béranger).

Ὁ πεζογράφος, ainsi rien ne s'oppose à notre rage.

Le peuple à nous s'intéresse.

(ὁ αὐτός).

Ὁ πεζογράφος, le peuple s'intéresse à nous.

Εἶναι μὲν πολλὰ ῥήματα συντασσόμενα ἐν τε τῇ ἐλληνικῇ καὶ τῇ γαλλικῇ μετὰ γενικῆς, ὡς differer, διαφέρω· séparer, ἀποχωρίζω· éloigner, ἀπομακρύνω κτλ., ἢ μετὰ δοτικῆς, ὡς donner, δίδωμι· donner quelque chose à quelqu'un, δίδωμι τινὶ τι· répondre, ἀποκρίνομαι· pardonner, συγχωρῶ κτλ. Εἶναι δὲ καὶ ἄλλα διαφέροντα· οἷον, οἱ Ἕλληνες λέγομεν, δυσπιστῶ τινι ἢ πρὸς τινά, οἱ δὲ Γάλλοι μετὰ γενικῆς, se défier de quelqu'un· ἡμεῖς μετὰ δοτικῆς, χρῶμαι τινι πράγματι, οἱ Γάλλοι μετὰ τῆς de, ἦτοι μετὰ γενικῆς, se servir de quelque chose. Τὸ καταχρῶμαι συντάσσεται μετὰ δοτικῆς ἢ καὶ μετ' αἰτιατικῆς, τὸ δὲ abuser τῶν Γάλλων μετὰ γενικῆς, abuser de l'amitié, de la confiance, καταχρῶμαι τῇ φιλίᾳ, ἢ τὴν φιλίαν κτλ. Ἀλλὰ δὲ πάλιν ἀπαιτοῦσιν εἰς ἐκείνους πρόθεσιν τινά, εἰς ἡμᾶς δὲ ὄχι· οἷον, régner sur un peuple, βασιλεύω λαοῦ.

Εἶναι δὲ καὶ τινὰ τὰ ὅποια ἐν τῇ φύσει τῶν ἀπαιτοῦσιν ἀραι-

τικὴν, συντάσσονται ὑπὸ τῶν Γάλλων μετὰ δοτικῆς, οἷον τὸ demander αἰτῶ, ôter ἀφαιρῶ, arracher ἀποσπῶ, dérober ὑφαρπάζω κλ. Demander quelque chose à quelqu'un; il lui demanda son nom sa patrie; dérober à quelqu'un ses secrets. Τὴν σύνταξιν ταύτην ἀνέως τῶν ἡμετέρων ἐμπεπλησμένοι τῆς τῶν Γάλλων συγγραφῶν ἀναπόσει μετεκέρσουσι καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν, γράζοντες ἢ μεταφράζοντες, τῷ ἐξήτησε τὴν χάριν, il lui demanda la grâce, οὐ τινοῦ, οὐδὲν ὀνύσσεται νὰ ὑπάρξῃ βαρβαρώτερον.

Τὰ κυρίως ἀντωνυμικὰ ῥήματα, ἥτοι ἐκεῖνα ὅσα δὲν εἶναι κατ' ἄλλον τρόπον εὐχρηστα, ἀπαιτοῦσι τὸ ἀντικείμενον κατὰ γενικὴν ὡς τὸ s'abstenir ἀπέχομαι· se défier, se méfier δυσπιστῶ· s'emparer κυριεύω· se moquer καταμωκῶμαι· se repentir μεταμέλομαι· se souvenir ἐνθυμοῦμαι, μέμνημαι· καὶ τινε τῶν μεταβαλλόντων σπασίαν ἀφοῦ γίνωσιν ἀντωνυμικὰ· οἷον, se douter ὑποπτεύω· se plaindre αἰτιῶμαι, μέμφομαι· se servir χρῶμαι· s'apercevoir κατανοῶ.

Περὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐδεὶς ὑπάρχει κανὼν. Ἀναγκάζον δὲ εἶναι οἱ ἰδιόκαλοι νὰ ἐφιστῶσιν ἐκάστοτε τὴν προσοχὴν τῶν μαθητῶν εἰς τὴν σύνταξιν τῶν διεισφύρων ῥημάτων, παρατηροῦντες τὰς πρὸς τὴν ἑλληνικὴν ὁμοιότητος καὶ διαφορὰς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ὅταν ἀντικείμενον τοῦ Ῥήματος ᾖ τὸ Ἀπαρέμφατον.

Πολλὰκις ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος δὲν εἶναι ὄνομα ἢ ἀντωνυμία, ἀλλ' ἀπαρέμφατον, ἢ καὶ ἀμφότερα· τότε δὲ τὸ ἀπαρέμφατον ἢ ἐπεταὶ πλὴν ἄνευ τινὸς προθέσεως, ἢ συνδέεται μετὰ τοῦ ῥήματος διὰ τῶν ὡς προθέσεων (de καὶ à).

*Ῥήματα θέλοντά τὸ κατόπιν Ἀπαρέμφατον
μετὰ τῆς προθέσεως à.*

abaisser	s'assujettir	conspirer
accorder	s'attacher	consumer
accoutumer	attendre	contribuer
acharner	s'attendre	convier
aguerir	autoriser	determiner

aider	avoir	disposer
aimer	balancer	se disposer
animer	borner	se divertir
s'animer	se borner	donner
s'appliquer	caercher	employer
apprendre	concourir	encourager
apprêter	se complaire	enhardir
s'apprêter	condamner	engager
aspirer	consentir	enseigner
assigner	consister	s'entendre
s'étudier	montrer	prétendre
s'évertuer	s'obstiner	provoquer
exceller	s'occuper	réduire
exciter	s'offrir	renoncer
exhorter	avoir peine	répugner
s'exposer	pencher	se résigner
se fatiguer	penser	réussir
s'habituer	persévérer	servir
hésiter	persister	songer
instruire	se plaire	tendre
intéresser	prendre plaisir	tenir
inviter	se plier	travailler
se mettre	se préparer	viser

*Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιν Ἀπαρέμματα
μετὰ τῆς προθέσεως δε.*

s'abstenir	avoir coutume	seindre
accuser	craindre	se garder
achever	dédaigner	hasarder
affecter	défendre (ἀπαγορεύω)	se hâter
s'affliger		avoir honte
être affligé	se dépêcher	imputer
il s'agit	désespérer	jurer
être bien aise	se devoir	se lasser
il appartient	différer	méditer
appréhender	dire	se mêler
avertir	discontinuer	menacer
s'aviser	disconvenir	mériter
brûler (ἐπιθυμῶ σφο- δρῶς)	se disculper	négliger
cesser	dispenser	nier
	dissuader	ordonner

charger	douter	pardonner
se charger	empêcher	parler
choisir	enrager	permettre
commander	entreprendre	persuader
conjururer	s'étonner	avoir peur
conseiller	être étonné	se piquer
consentir	éviter	plaindre
se contenter	s'excuser	prescrire
il convient	se flatter	presser
résumer	recommander	supplier
refuser	refuser	être surpris
promettre	se repentir	prendre à tâche
proposer	souhaiter	être tenté
se proposer	se souvenir	trembler.
debiter	suggérer	

Τὰ δὲ ἐπόμενα ῥήματα ἐπιδέχονται ἀμφοτέρως τὰς προθέσεις, ἥτοι
commencer, continuer, défier, s'efforcer, manquer, obliger, ou-
lier, risquer, tâcher, essayer, contraindre, demander, s'empres-
ser, s'engager.

Tò obliger, ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ ἀναγκάζω, ἐπιβάλλω τὸ χρέος,
παίττει τὴν à. La loi naturelle nous oblige à honorer père et mè-
re. Ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ περιποιητικοῦ, ὑποχρεῶ, λαμβάνει τὴν
de, Vous m'obligerez beaucoup de me recommander à cet homme.
Ὁμοίως καὶ ὅταν βοηθῇται ὑπὸ τοῦ être. On est obligé de répri-
mer ses passions.

Tò oublier ἐπὶ μὲν τῆς σημασίας τοῦ λησμονῶ θέλει τὴν πρόθεσιν
de, ἐπὶ δὲ τῆς σημασίας τοῦ ἀπομανθάνω τὴν à. Si chaque jour
vous oubliez de lire, vous finirez par oublier à lire. Ἄν λησμονῇς
καθ' ἡμέραν ν' ἀναγινώσκης, τέλος θ' ἀπομάθῃς τὸ ἀναγινώσκειν.

Tò accoutumer ὡς ἐνεργητικὸν ἢ ὡς μέσον s'accoutumer θέλει
τὴν πρόθεσιν à. Je l'ai accoutumé à travailler. Il s'est accoutumé à
supporter les outrages de la fortune. Ὡς οὐδέτερον δὲ, τὴν de. Il
s'est accoutumé d'aller, de faire κτλ. Βοηθούμενον δὲ ὑπὸ τοῦ être, πάλιν
τὴν à. Je suis accoutumé à me lever de bonne heure, à me
promener le matin.

Tò désirer (ἐπιθυμῶ) θέλει τὴν πρόθεσιν de, ἐάν τὸ ὅπερ ἐπιθυ-
μοῦμεν ἦναι τι ἀθέδαιον, ἢ δυσχερὲς ὁπωσαῦν, καὶ τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν.

Il désire de réussir. — Il y a longtemps que je desirais de vous rencontrer. Je désirerais bien d'en être débarrassé. "Αν δὲ ἐπιθῶμεν πρᾶγμα εὐκολον καὶ τῶν ἐφ' ἡμῖν, τὸ ἀπαρέμφρατον ἀκολουθεῖ ἀπλῶς, ἄνευ προθέσεως. Je désire le voir, l'entendre, amenez-le moi.—Venez, il désire vous parler.

Τὸ πρᾶξαι (προτιμῶ) θέλει ὡσαύτως τὸ ἀπαρέμφρατον ἢ ἄνευ προθέσεως ἢ μετὰ τῆς προθέσεως de· ἄνευ προθέσεως, ἂν τὸ ἀπαρέμφρατον ἀκολουθῇ ἄνευ τινὸς προσδιορισμοῦ, ὥς, je préfère mourir plutôt, que de vivre dans l'ignominie· διότι τότε τὸ mourir ἰσοδυναμεῖ ἀπλῶς μὲ ὄνομα· la mort, je préfère la mort. "Αν δὲ ὑπάρχῃ καὶ τὸ προσδιορισμὸς ὑποῖον δέχονται τὰ ῥήματα, τὸ ἀπαρέμφρατον ἀκολουθεῖ μετὰ τῆς προθέσεως de· ὥς je préfère de mourir avec vous plutôt, que de vous trahir.

Τὰ δὲ λοιπὰ ῥήματα, ὅσα δὲν ἐμπεριέχονται εἰς τοὺς ἀνωτέρω πρᾶξεις, συντάσσονται μετὰ τοῦ ἀπαρεμφράτου ἄνευ προθέσεως, οἷα τὸ je veux, savoir, falloir κτλ.

Σημείωσαι δὲ ὅτι τὸ ἀπαρέμφρατον ὡς συντακτικὴ ῥήματος τίθεται ἐπὶ ταῦτοπροσωπίας· οἷον, je veux partir, βούλομαι ἀπιέναι· ἢ ὅταν ἀντωνυμία τις ἢ ὄνομα συντακτικὴ τοῦ ἡγουμένου ῥήματος δηλοποιῶν τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφράτου· οἷον, je vous commande de partir. "Όταν δὲ μῆτε ταῦτοπροσωπία ἦναι, μῆτε τὸ ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφράτου προσημαίνεται διὰ λέξεώς τινος, τὸ ἀπαρέμφρατον ἀναλύεται διὰ τῆς ὀριστικῆς ἢ ὑποτακτικῆς. Je veux que vous partiez, je commande que vous partiez.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Περὶ χρήσεως τῆς Ὑποτακτικῆς.

Ὑποτακτικὴν ἀντὶ τῆς ὀριστικῆς μεταχειρίζονται

α. Μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα βούλησιν, ἐπιθυμίαν, εὐχὴν, φόβον, ἀμφιβολίαν, θαυμασμόν· je permets, je souhайте, je doute, je veux, j'ordonne, je désire que vous fassiez votre devoir.

β. Ἐπὶ ἀρνήσεως· je ne crois pas qu'il vienne.

γ. Ἐπὶ ἐρωτήσεως· croyez-vous qu'il vienne?

Δημιουργία Κέντρου Ἑλληνιστικῆς Βιβλιοθήκης

"Αν δὲ ἡ ἐρώτησις ᾗται ἀπλοῦν σχῆμα ῥητορικόν, τίθεται ὁριστική οἶον,

Madame, oubliez-vous

Que Thésée est mon père, et qu'il est votre époux?

(Racine, Phèdre).

δὲ. Μετὰ τὰ ἀπρόσωπα ἢ ἀπροσώπως λαμβανόμενα ῥήματα, π. γ.
il semble, il convient, il faut, il est juste qu'il vienne.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τὸ seembler (φαίνεται) ὅταν ἔγῃ συντακτικὴν τινα προσωπι-
κὴν il me semble, il vous semble, ἀπαιτεῖ ὀριστικὴν· il me semble qu'il
a raison. Ὡσαύτως ὀριστικὴν ἀπαιτοῦσι καὶ ἄλλα τινὰ τῶν ἀπρωτόπων
δηλοῦντα βεβαιότητά, ὡς il est certain, il paraît, il est vrai, il résulte.
Il paraît qu'il a raison.

ἔ. Μετὰ τῆς ἀναφορικῆς ἀντωνυμίας qui, προηγούμενου ὑπερθετι-
χοῦ τινος ἢ τοῦ le seul ἢ τοῦ peu. C'est le plus honnête homme
qu'il y ait. C'est la moindre faute qu'il puisse commettre. Le chien
est le seul animal dont la fidélité soit à l'épreuve. Il y a peu
d'hommes qui sachent supporter l'adversité.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Παρεκτός τῆς περιστάσεως ταύτης μετὰ τὴν ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν *qui* τὸ ῥῆμα τίθεται ἀδιαφόρως ἢ καθ' ὀριστικὴν ἢ καθ' ὑποτακτικὴν ἢ μὲν ὀριστικῇ ἐκφράζει τὸ πρᾶγμα ὡρισμένως καὶ μετὰ βεβαιότητος, ἢ δὲ ὑποτακτικῇ ἀόριστως πῶς καὶ μετ' ἀμυβουλίας· οἷον, *je cherche quelqu'un qui me rende ce service*, ἢ *qui me rendra ce service*. *Je sollicite une place que je puisse remplir*, ἢ *que je peux remplir*.

ζ. Μετὰ τῶν ἀορίστων ἀντωνυμιᾶς quelque . . . que, quel que, quoi que: ὅλον, quelque riche que vous voyez, quels que soient vos talents, quoi que vous fassiez.

ζ'. Μετὰ τοὺς συνδέσμους quoique, afin que, à moins que, avant que, bien que, de crainte que, pourvu que, pour que κτλ. Quoique le ciel soit juste. Avant que je fasse venu. Pourvu qu'on sache la passion dominante de quelqu'un, on est sûr de lui plaire.

ΣΥΜΠΕΡΙΣΤΕΙΣ. Αἱ ἐπιφράγματα κατασκευάζονται ὡς ἑξῆς, ὡς ἂν ἡ ἀντιφράσις ἐκφράσῃ ἀντιφράσιον ἢ ἀντιφράσεται εἰς τὸ μέλλον· conduisez-vous de manière, que vous obteniez l'estime des honnêtes gens. Ὅριστικὴν δὲ ἂν ἡ πρόθεσις ᾖ καὶ ὁρισμένη, βεβαία, ἢ ἀντιφράσεται εἰς τὸ παρελθόν· il s'est conduit de manière qu'il a obtenu l'estime des honnêtes gens.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ χρήσεως τῶν χρόνων τῆς Ὑποτακτικῆς.

Ἡ χρῆσις τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ χρόνου τῆς ὑποτακτικῆς προσδιορίζεται ἐκ δύο τινῶν, πρῶτον ἐκ τοῦ χρόνου τοῦ ἡγουμένου ῥήματος τῆς προτάσεως, ἐξ οὗ ἡ ὑποτακτικὴ ἐξαρτᾶται, καὶ δεύτερον ἐκ τοῦ χρόνου καθ' ὃν γίνεται αὐτὴ ἢ ὑπὸ τῆς ὑποτακτικῆς σημαινομένη πρᾶξις.

α. Ὅταν τὸ κύριον ῥῆμα τῆς προτάσεως ᾔηται εἰς ἐνεστώτα ἢ μέλλοντα, ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται κατ' ἐνεστώτα ἢ παρακείμενον (présent) κατ' ἐνεστώτα μὲν, ἂν ἡ ὑπ' αὐτῆς σημαινομένη πρᾶξις ᾔηται ἐνεστώσα ἢ μέλλουσα, κατὰ παρακείμενον δὲ, ὅταν ᾔηται παρωχημένη οἶον,

je doute	}	que vous étudiez maintenant.
je douterai		

je doute	}	que vous ayez étudié hier.
je douterai		

β. Μετὰ τὸν παρατατικὸν δὲ, τὸν ἀόριστον, τὸν παρακείμενον, τὸν ὑπερσυντελικὸν καὶ τοὺς ὑποθετικούς χρόνους, τίθεται ἡ ὑποτακτικὴ κατὰ παρατατικὸν ἢ ὑπερσυντελικόν· κατὰ παρατατικὸν μὲν, ὅταν ἀφορᾷ τὸ ἐνεστώσ· ἢ μέλλον, καθ' ὑπερσυντελικὸν δὲ, ὅταν τὸ παρελθυθός· οἶον,

je doutais	}	que vous étudiassiez aujourd'hui, demain.
je doutai		
j'ai douté		
j'avais douté		
je douterais		
j'aurais douté		

je doutais	}	que vous eussiez étudié la semaine passée.
je doutai		
j'ai douté		
j'avais douté		
je douterais		
j'aurais douté		

Ἐξαιρέσις τοῦ πρώτου κανόνος. Ἄν καὶ τὸ κύριον τῆς προτάσεως ῥῆμα ᾔηται εἰς ἐνεστώτα ἢ μέλλοντα, ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται κατὰ

παρατατικὸν ἀντὶ ἐνεστώτος, καὶ καθ' ὑπερσυντελικὸν ἀντὶ παρακει-
μένου, ὅταν μετ' αὐτὴν ἔπεται φράσις τις ὑποθετικῆ· οἶον,

je doute	{	que vous étudiassez maintenant, demain,
je douterai		si l'on ne vous y contraignait.
je doute	{	que vous eussiez étudié hier, si l'on ne
je douterai		vous y eût contraint.

Ἐξαιρέσις τοῦ δευτέρου κανόνος. "Αν καὶ τὸ κύριον τῆς προτάσεως
ῥῆμα ἦναι εἰς παρωχημένον χρόνον, ἡ ὑποτακτικὴ τίθεται κατ' ἐνε-
στώτα ἀντὶ παρατατικοῦ, ὅταν ἡ ὑπ' αὐτῆς σηματομένη πρᾶξις ὑ-
πάρχῃ καθ' ἣν στιγμὴν λαλοῦμεν. Il m'a trahi quoiqu'il soit mon
ami. Μ' ἐπρόδωκεν ἂν καὶ ἦναι φίλος μου. "Η ὅταν ἦναι διερκεῖς. Dieu
nous a donné la raison afin que nous discernions le bien d'avec le
mal. Ὁ Θεὸς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ λογικὸν ὅπως διακρίνωμεν τὸ ἀγαθὸν
ἀπὸ τοῦ κακοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.

Περὶ τοῦ Ἀπαρέμφατου.

Εἶπομεν ἤδη πότε οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται τὸ ἀπαρέμφατον, καὶ
πότε ἀναλύουσιν αὐτὸ διὰ τοῦ que συνδέσμου καὶ τῆς ὀριστικῆς ἢ ὑπο-
τακτικῆς, εἶπομεν δὲ καὶ ποῖα ῥήματα θέλουσι τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ
τῆς προθέσεως de, ποῖα μετὰ τῆς à, καὶ ποῖα ἄνευ μηδετέρας.

Ἐνταῦθα προσθέτομέν τινα περὶ τῆς συντάξεως τοῦ ἀπαρέμφατου
μετὰ τὰ ῥήματα avoir καὶ être.

"Αν τὸ avoir ἔχῃ ὡς ἄρμεσον ἀντικείμενον ὄνομα ἑναρθρον, τὸ ἀπα-
ρέμφατον ἀκολουθεῖ μετὰ τῆς προθέσεως de. Il aura le plaisir de vous
voir. Ὅμοίως καὶ ἂν τὸ ὄνομα ἀνάρθρως τεθῇ συνυποτελῇ μετὰ τοῦ
avoir περιφραστικῶς ἔννοιαν ἐνός ῥήματος· ὥς, il a peur (φοβεῖται) de
partir· il a dessein (σκοπεῖ) de partir.

"Αν δὲ τὸ ὄνομα φέρῃ τὸ μεριστικὸν ἄρθρον, τὸ ἀπαρέμφατον λαμ-
βάνει τὴν πρόθεσιν à. Il a du plaisir à vous voir. (Grammaire de
Wailly).

Ἐπίσης τὴν πρόθεσιν à δέχεται τὸ ἀπαρέμφατον, ὅταν τὸ ῥῆμα avoir
προηγῇται ἀπροσώπως. Il y avait un grand mérite à pardonner.

Ἐξ ἐναντίας τὸ εἶναι μετ' ἐπιθέτου τινός, ἀπροσώπως λαμβανόμενον, θέλει τὸ ἀκολουθοῦν ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως de. Il est hon-teux d'obéir à ses passions. Il est glorieux d'être utile à sa patrie. Il n'est pas facile de contenter tout le monde.

Ἄν δὲ τὸ εἶναι λαμβάνηται προσωπικῶς, τὰ ἐπιθέτα facile, aisé, difficile, θέλουσι τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως à. C'est ce qui est aisé à reconnaître, ὄχι de reconnaître.

Τὸ εἶναι λαμβανόμενον μετὰ τῆς ἀντωνυμίας ce ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ εἶναι δικαίωμα ἢ καθήκον, θέλει τὸ ἐπόμενον ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως de. C'est au maître de parler, et au disciple d'écouter. Ἴδιον ἢ καθήκον τοῦ διδασκάλου εἶναι τὸ λαλεῖν, τοῦ μαθητοῦ δὲ τὸ ἀκροᾶσθαι. Ὅταν δὲ ἡ τοιαύτη φράσις σημαίνῃ τάξιν ἢ περι-τροπὴν ἐνεργείας προτιμᾶται ἡ à. C'est à vous à parler après moi. Κατόπιν μου ἔρχεται ἡ σειρά σου νὰ ὁμιλήσῃς.

Τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς προθέσεως à ἔχει ἐνίοτε σημασίαν ὑπο-θετικὴν. A ne regarder que son extérieur, on juge de l'état de son âme. Τὸ ἐξωτερικὸν εἶδος τοῦ ἀν μόνον παρατήρησιν τις, δύναται νὰ κρίνῃ ποία τῆς ψυχῆς του ἡ κατάστασις.

Εἰς τὰς διηγήσεις, ἰδίως δὲ τὰς τοῦ ἀστείου καὶ εὐτραπέλου ὕφους τίθεται τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ τῆς de προθέσεως ἐλλειπτικῶς, ἐννοοῦν μένου ἐξωθεν τοῦ καταλλήλου ῥήματος.

Grenouilles aussitôt de sauter dans les ondes.

Grenouilles de rentrer dans leurs grottes profondes,

(La Fontaine).

ὅπου ἐννοεῖται τὸ ῥῆμα s'empressent ἢ ἄλλο ἰσοδύναμον.

Τὸ ἐνεργητικὸν ἀπαρέμφατον ἀπαντᾷται ἐνίοτε μὲ σημασίαν παθη-τικὸν ῥήματος, ὡς εἰς τὰς ἐξῆς φράσεις, il s'est laissé vaincre, ἀφ' ὧ νὰ νικηθῇ ἢ ἄσῃσε νὰ τὸν νικήσωσι· une chose facile à entendre· πράγμα εὐκατάληπτον, εὐκόλον νὰ ἐννοηθῇ(1). J'ai oui dire à M. votre frère que, ἤκουσα λογόμενον ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου· ἐνθα τὸ ὑπο-κείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου εἶναι δοτικὴ· ὡς καὶ εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα· il lui racontait tout ce qu'il avait vu faire de plus remarquable.

(1) Καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλληνικῇ τὸ ἐνεργητικὸν ἀπαρέμφατον ἐπιθέτω συ-τασόμενον ἔχει πολλάκις παθητικὴν δύναμιν. Οἷον ἐν τῷ στίχῳ τούτῳ τῆς ἱ-λιάδος (Σ, 258): «τόφρα δὲ ῥηῖτεροι πολεμίζειν ἦσαν Ἀχαιοί», τὸ ῥηῖτε-ποι-λεμίζειν, μεταφράζεται: πλέον εὐκολοπολέμηται.

aux héros de l'âge passé, τῷ διηγείτο πᾶν ὃ, τι ἀξιολογώτατον εἶχεν ἰδεῖ πράττοντας τοὺς ἥρωας τῆς παρελθούσης γενεᾶς, ἢ πραχθέν ὑπὸ τῶν ἡρώων. Ὅμοιον εἶναι τὸ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, εἴρηται μοι, πέπρακται μοι, ὅπου ἡ δοτικὴ εἶναι ἀντὶ ὑποκειμένου.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Τίθεται κατὰ δοτικὴν τὸ ὑποκείμενον, ὅταν τὸ ἀπαρέμφατον ᾖναι διαθέσεως ἐνεργητικῆς, ὡς on lui fit payer cent francs· τὸ lui ἐτέθη κατὰ δοτικὴν, διότι τὸ ἀπαρέμφατον payer, οὕτινος χρησιμεύει ὡς ὑποκείμενον, εἶναι ἐνεργητικόν· ἀλλ' ἂν τὸ ἀπαρέμφατον ᾖναι διαθέσεως οὐδετέρας, τίθεται αἰτιατικὴ ὡς ἀντικείμενον τοῦ ἡγουμένου ῥήματος ἐννοουμένη ἢ αὐτὴ καὶ ὡς ὑποκείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου· ὡς on les a fait partir, ἔβαλ τὸ les ἐτέθη κατ' αἰτιατικὴν διὰ τὴν οὐδετέραν διάθεσιν τοῦ ἀπαρεμφάτου partir.

Μετὰ τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα προτίμησιν, οἷα τὸ préférer, aimer mieux, τὸ ἀπαρέμφατον τὸ παριστῶν τὸν δεῦτερον ὅρον τῆς συγκρίσεως συνοδεύεται πάντοτε ὑπὸ τῆς προθέσεως de· οἷον, j'aime mieux me taire que de parler.

Συντάσσουσι δὲ καὶ οἱ Γάλλοι, ὡς οἱ Ἕλληνες, τὸ ἀπαρέμφατον μετὰ διαφόρων προθέσεων, πλὴν ἄνευ τοῦ ἄρθρου· après avoir vu, μετὰ τὸ ἰδεῖν· pour être heureux, πρὸς τὸ εὐδαιμονῆσαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ IB'.

Peri Metochēs.

Ἡ ἐνεργητικὴ μετοχὴ εἶναι ἀκλιτος, ἥτοι δὲν ἔχει οὔτε θηλυκὸν γένος οὔτε πληθυντικὸν ἀριθμόν· un homme lisant, une femme lisant, des hommes lisant, des femmes lisant.

Δὲν πρέπει ὅμως νὰ συγχέωμεν τὴν μετοχὴν μὲ τὰ εἰς αὐτὴν ῥηματικὰ ἐπίθετα, κλιτὰ ὄντα ταῦτα· οἷον, τὸ brûlant εἶναι καὶ μετοχὴ, καίων, καὶ ἐπίθετον, καυστικόν· τὸ écumant εἶναι καὶ μετοχὴ, ἀφρίζων, καὶ ἐπίθετον, ἀφρώδης. Τὸ ῥηματικὸν ἐπίθετον διακρίνεται ἐκ τῆς μετοχῆς ὡς ἐφεξῆς·

α'. Τὸ μὲν ῥηματικὸν ἐπίθετον παρίστησιν ἰδιότητα διαρκῆ καὶ ἔμμονον, ἡ δὲ μετοχὴ ἐνέργειαν ἐν χρόνῳ καὶ τόπῳ.

β'. Ἡ μετοχὴ, καθὸ μετέχουσα ῥήματος, ἔχει πολλάκις ὡς τὰ ῥήματα ἀντικείμενόν τι ἄμεσον, καὶ δύναται ν' ἀναλυθῇ διὰ τοῦ qui

ἀναφορικοῦ καὶ τῆς ὀριστικῆς. Εἰς δὲ τὸ ῥηματικὸν ἐπίθετον δὲν συμβαίνει τοιοῦτόν τι. Ces hommes prévoyant le danger se mirent sur leurs gardes. Ces hommes prévoyants ont aperçu le danger. Εἰς τὸ πρῶτον παράδειγμα τὸ πρὸνอยαντ εἶναι μετοχή, εἰς δὲ τὸ δεῦτερον ἐπίθετον ῥηματικόν.

Τὴν ἀναφορικὴν ἤτοι ἑναρθρον μετοχὴν τῶν Ἑλλήνων, ὁ λέγων, ὁ γράφων, οἱ Γάλλοι ἀναλύνουσι διὰ τῶν δεικτικῶν καὶ ἀναφορικῶν ἀνωμυμῶν, celui qui parle, celui qui écrit κτλ.

Συχνὴ εἶναι παρὰ Γάλλοις ἡ χρῆσις τῆς κατ' ὀνομαστικὴν ἀπολύτου μετοχῆς. Enfin sa vertu surmontant sa douleur, il s'écria (Hercule). Τέλος, τῆς ἀρετῆς κατισχυσάσης τοῦ πόνου, ἀνέκοαξεν (ὁ Ἡρακλῆς). Τοῦτο δὲ γίνεται ἐξ ἀνάγκης, διότι οἱ Γάλλοι δὲν ἔχουσι κατάληξιν ἰδίαν γενικῆς.

Εἰς φράσεις τινὰς φαίνεται ἑλλείπουσα ἡ μετοχή ayant ἢ tenant οἶον, leur maître se promenait au milieu d'eux, une pipe à la bouche et un rotin à la main, ὅπου ἐννοεῖται ἔξωθεν ayant une pipe, tenant un rotin. Τὴν τοιαύτην ἑλλείψιν δὲν ἐπιτρέπει ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα⁽¹⁾, πρέπει δὲ νὰ τίθεται ἡ μετοχή ἢ κατάλληλός τις πρόθεσις.

Πολλάκις ἡ ἐνεργητικὴ μετοχή συνοδεύεται ὑπὸ τῆς προθέσεως επι, καὶ τότε ἔχει δύναμιν τῆς παρ' ἡμῖν τροπικῆς ἢ χρονικῆς μετοχῆς. Télémaque répondit en soupirant. Ὁ Τηλέμαχος ἀπεκρίθη στενάζων. En partant de Selenie, ἀναχωρῶν, ἐνῶ ἀνεχώρει κτλ. Ταύτην τὴν μετοχὴν ὀνομάζουσιν οἱ Γάλλοι γραμματικοὶ gérontif, γερούνδιον, λαβόντες τ' ὄνομα ἐκ τῆς λατινικῆς.

Σημείωσαι δὲ ὅτι ἡ τροπικὴ αὕτη ἢ χρονικὴ μετοχή προσδιορίζει πάντοτε τὸ ὑποκείμενον τῆς προτάσεως, οὐδέποτε δὲ τὸ ἀντικείμενον. Ὡστε ἡ φράσις je l'ai vu en priant Dieu, σημαίνει, εἶδον αὐτὸν προσευχόμενος, ἐνῶ προσηυχόμεν, ὅχι εἶδον αὐτὸν προσευχόμενον. Τὸ δεῦτερον τοῦτο ἐρμηνεύεται γαλλιστὶ διὰ τῆς ἀπλῆς μετοχῆς je l'ai vu priant Dieu.

(1) Δύναται νὰ ἑλλείπη ἡ μετοχή, ἀλλ' ὑπάρχοντας τοῦ ἄρθρου, οἶον τὸ τοῦ Λουκιανοῦ «ὃ δὲ τὴν πορφυρίδα οὔτω καὶ τὸ διαδήμα τίς ὦν τυγχάνεις»; (Νεκρ., Διαλ.), οὐδέποτε ἦναι ἀνευ τοῦ ἄρθρου.

Περὶ τῆς Παθητικῆς Μετοχῆς.

Ἡ παθητικὴ μετοχὴ ἢ λαμβάνεται μετὰ τῶν ὀνομάτων ἐπιθετικῶς, ἢ ἐνοῦται μετὰ τῶν βοηθητικῶν avoir καὶ être καὶ σχηματίζει τοὺς συνθέτους χρόνους τῶν ῥημάτων. Εἰς τὴν πρώτην περίστασιν συμφωνεῖ μετὰ τοῦ ὀνόματος κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν. Les inimitiés sourdes et cachées sont plus à craindre que les haines ouvertes et déclarées.

Εἰς τοὺς ἐκ τοῦ βοηθητικοῦ avoir καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς συνθέτους χρόνους τῶν ἐνεργητικῶν ῥημάτων ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἀντικείμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον προηγῆται· οἷον,

voici la lettre que j'ai reçue.

voici les lettres que j'ai reçues.

où est ton livre?—je l'ai perdu.

où sont les livres?—je les ai perdus.

Δὲν συμφωνεῖ δὲ, ἢν τὸ ἀντικείμενον ἔπηται μετὰ τὴν μετοχὴν, οἷον,

nous avons reçu votre lettre.

ils ont perdu leurs livres.

Εἰς τὰ οὐδέτερα λοιπὸν ῥήματα τὰ ὑπὸ τοῦ avoir βοηθούμενα ἡ παθητικὴ μετοχὴ μένει πάντοτε ἄτρεπτος, ἐπειδὴ ταῦτα δὲν ἔχουσιν ἀντικείμενον· cette armée a péri. Ὁμοίως ἡ μετοχὴ μένει ἄτρεπτος εἰς τὰ ἐξῆς παραδείγματα, les cinq heures que j'ai dormi, les dix ans qu'il a vécu, διότι τὸ que ἐδῶ δὲν εἶναι ἄμεσον ἀντικείμενον, ἀλλ' ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ les cinq heures pendant lesquelles j'ai dormi, les dix ans pendant lesquels il a vécu.

Πολλάκις τὸν σύνθετον χρόνον ἀκολουθεῖ ἀπαρέμφρατον· τότε δὲ, πρὸς ὀρθὸν σχηματισμὸν τῆς μετοχῆς, πρέπει νὰ παρατηρῶμεν ἢ ἡ προηγούμενη αἰτιατικὴ εἶναι ἀντικείμενον τοῦ κυρίου ῥήματος τῆς προτάσεως, ἢ τοῦ ἀκολουθοῦντος ἀπαρεμφράτου. Ἄν τὸ πρῶτον, ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἀντικείμενον κατὰ γένος καὶ ἀριθμόν· ἄλλως μένει ἀμετάβλητος. Οἷον εἰς τὸ ἐξῆς παράδειγμα, pourquoi vous êtes-vous écarté de la route que vous aviez commencé à suivre? ἡ παθητικὴ μετοχὴ commencé μένει ἀμετάβλητος, διότι ἡ αἰτιατικὴ que εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφράτου suivre. Ὡσαύτως, ἂν ἤκουσα ἄσμελ τι ᾄδόμενον, λέγω je l'ai entendu chanter, ἥτοι la

chancon, μὴ μεταβάλλων τὴν μετοχὴν entendu, διότι ἡ αἰτιατικὴ la εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ἀπαρεμφάτου chanter. Ἐν δὲ βούλωμαι νὰ σημάνω ὅτι ἤκουσα νέαν τινὰ ᾄδουσαν, γράφω je l'ai entendue chanter, ἥτοι la jeune fille, συµμεταβάλλων τὴν μετοχὴν πρὸς τὸ ἀντικείμενον la.

Ὅταν δὲ τὸ ῥῆμα βοηθῇται ὑπὸ τοῦ être, ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ὑποκείμενον. La vertu obscure est souvent méprisée.

Le fer est émoussé, les bûchers sont éteints.

Τοῦτο δὲ συμβαίνει εἰς τὰ παθητικὰ ῥήματα καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ être βοηθούμενα οὐδέτερά· nous sommes allés, elle est morte.

Τὰ δὲ ἀντωνυμικὰ καὶ τοι βοηθούμενα ὑπὸ τοῦ être ἀκολουθοῦσι τὴν σύνταξιν τῶν ἐνεργητικῶν, ἥτοι ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μὲ τὸ ἡγούμενον ἀντικείμενον. Ἀντικείμενον δὲ τῶν ἀντωνυμικῶν ῥημάτων εἶναι ἡ αὐτὰί αἱ κατ' αἰτιατικὴν ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se, καὶ τότε συμφωνεῖ πάντοτε μετ' αὐτῶν ὡς πάντοτε ἡγούμενων, ἢ ἄλλη τις λέξις, ὅποτε αἱ ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se, εἶναι ὅχι πλέον ἄμεσον ἀντικείμενον, ἀλλὰ δοτικαὶ προσωπικαί.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ.

Ils se sont blâmés,

ἐμέμφθησαν ἑαυτοὺς· ἡ ἀντωνυμία se εἶναι ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος· ἄρα ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ μετ' αὐτοῦ καθὼς ἡγούμενου.

la lettre qu'ils se sont adressée,

ἡ ἐπιστολὴ ἣν διεύθυναν πρὸς ἑαυτοὺς=ἀλλήλους. Ἐνταῦθα ἡ ἀντωνυμία se εἶναι ἀντὶ δοτικῆς προσωπικῆς, ἀντικείμενον δὲ τοῦ ῥήματος εἶναι ἡ que, ἣν ἐπιστολήν· ἄρα ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς αὐτὴν καθὼς ἡγούμενην.

Ils se sont adressé une lettre,

εἶδῶ ὅμως δὲν συμφωνεῖ ἡ παθητικὴ μετοχὴ, διότι τὸ ἀντικείμενον une lettre ἐπεταί.

Ὡσαύτως γράψον

Ils se sont écrit,

μὴ μεταβάλλων τὴν μετοχὴν, διότι ἀντικείμενον ἄμεσον δὲν ὑπάρχει.
Οὕτω καὶ

nous nous sommes succédé.

nous nous sommes nui.

ils se sont plu.

Διότι τὰ ῥήματα succéder, nuire, plaire δὲν συντάσσονται μετ' αἰτιατικῆς.

Εἰς τὰ κυρίως ἀντωνυμικὰ ῥήματα, ἦτοι τὰ μὴ εὐχρηστα ἄλλως πῶς ἢ ἀντωνυμικῶς, αἱ ἀντωνυμίαι me, te, se, nous, vous, se, pré-
prie να θεωρῶνται ὡς αἰτιατικαί, ἐπομένως ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμ-
φωνεῖ πρὸς αὐτάς· οἶον, nous nous sommes abstenus de toute ré-
flexion. Mes amis, vous vous êtes repentis de votre légèreté. Les
troupes se sont emparées de la ville.

Τὴν αὐτὴν σύνταξιν ἀκολουθοῦσι καὶ τὰ ἐξῆς τρία ῥήματα se dou-
ter, ὑποπτεῦω, se prévaloir, ὠφελοῦμαι, s'échapper, δραπετεύω, καὶ
περ' ἀπαντώμενα καὶ ὡς ἀπλᾶ· οἶον, nous nous étions doutés de
cette perfidie. Il se sont échappés de prison. Elles se sont préva-
lues de notre simplicité.

Ἐξ ἐνχνητίς τὸ ῥήμα s'arroger, ἀντιποιοῦμαι, καὶ τοι κυρίως ἀν-
τωνυμικόν, συμφωνεῖ οὐχὶ πρὸς τὴν ἀντωνυμίαν, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἕτερον
ἀντικείμενον, διότι τὸ ῥήμα τοῦτο συντάσσεται μετ' αἰτιατικῆς. Les
droits qu'ils se sont arrogés.

Ἀνακαταλάωσις τῶν ἀνωτέρω κατόρων.

Ὅσάκις τὸ ἀντωνυμικόν ῥήμα ἔχει ἄμεσον ἀντικείμενον προηγού-
μενον, ἡ παθητικὴ μετοχὴ συμφωνεῖ πρὸς αὐτό· ἄλλως μένει ἄμε-
τάβλητος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Περὶ τῆς χρήσεως τῶν Ἀρρητικῶν Μορίων.

Διὰ νὰ ᾔνοι τελεῖα ἡ ἄρνησις, πρέπει νὰ προηγῇται μὲν τοῦ ῥή-
ματος τὸ ἀρρητικόν ne, νὰ ἔπῃται δὲ κατόπιν τὸ pas ἢ point· οἶον,
je ne vois pas, je ne mange pas, il n'aime point la musique.

Βέροιος

Τότε δὲ παραλείπεται τὸ pas ἢ point, ὅταν εἰς τὴν πρότασιν εὐρίσκῃται ἄλλη λέξις ἀρνητικὴ· ὡς personne, aucun, rien, guère, aucunement, nullement, jamais· οἷον, je ne vois personne. Un méchant ne sait j' jamais pardonner. Titus ne passait aucun jour sans faire une bonne action. Παραλείπεται δὲ καὶ ἐπομένου τοῦ ἐξαιρετικοῦ que. L'honnête homme ne connaît que ses devoirs. Il n'a que trois ans, σχῆμα τὸ ὅποιον κατακόρως οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται, καὶ τὸ ὅποιον ἡμεῖς πρέπει νὰ κολλάζωμεν ἢ παραφράζοντες οὕτω, ὁ χρηστὸς ἀνὴρ τὰ χρέη του μόνον γνωρίζει· μόλις ἔχει τρία ἔτη· ἢ προσθέτοντες τὸ ἄλλο· δὲν γνωρίζει ἄλλο εἰμὴ τὰ χρέη του.

Μετὰ τὰ ῥήματα craindre, appréhender, avoir peur, trembler, prendre garde, ἐπιφέρεται ἡ ὑποτακτικὴ μετὰ τοῦ ne, ἰσοδυναμοῦντος τότε πρὸς τὸ ἡμέτερον· μὴ ἢ μήπως τὸ διστακτικόν· οἷον, je crains qu'il ne vienne, φοβοῦμαι μὴ ἔλθῃ. "Αν δὲ θέλωμεν νὰ ἐκφράσωμεν τὸ φοβοῦμαι μὴ δὲν ἔλθῃ, πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τὸ pas, je crains qu'il ne vienne pas. Ὡσαύτως, φοβοῦμαι μὴ ἐπιτύχῃ, je crains qu'il ne réussisse· φοβοῦμαι μὴ δὲν ἐπιτύχῃ, je crains qu'il ne réussisse pas.

Ἄλλ' ἔν τὸ φόβου σημαντικὸν ῥῆμα ἐκφέρεται ἀρνητικῶς, δὲν τίθεται μετὰ τοῦ δευτέρου τὸ ne· je ne crains pas qu'il arrive.

Τίθεται προσέτι τὸ ne καὶ μετὰ τὸ ῥῆμα empêcher, τὸ ἀπρόσωπον peu s'en faut καὶ μετὰ τὸν σύνδεσμον à moins que. La pluie empêcha qu'on ne se promenât dans les jardins. Les fautes d'Homère n'ont pas empêché qu'il ne fût sublime. Pen s'en fallut que je n'interrompisse mon discours, ὀλίγον ἔλειψε νὰ διακόψω τὸν λόγον. A moins que vous ne lui parliez, ἐκτός ἂν τὸν ὁμιλήσης.

Τὰ ῥήματα nier, désespérer, disconvenir καὶ douter λαμβανόμενα ἀρνητικῶς θέλουσι τὸ κατώτιν ῥῆμα ἐπίσης μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ne· οἷον, je ne nie pas, je ne doute pas que cela ne soit· δὲν ἀρνούμαι, δὲν ἀμφισβῆλλω ὅτι τοῦτο ὑπάρχει. Ἀλλὰ ῥητέον je nie que cela soit, je doute que cela arrive, ἄνευ τοῦ ἀρνητικοῦ.

Ἐπὶ τῶν συγκριτικῶν ὅταν ὁ δεύτερος ὅρος τῆς συγκρίσεως περιέχῃ ῥῆμα, ἐκφέρεται μετὰ τοῦ ἀρνητικοῦ ne ὡς παρέλκοντος· οἷον, il est plus riche qu'on ne croit, εἶναι πλουσιώτερος ἀπ' ὅ,τι νομί-

ζουσι. Vous écrivez mieux que vous ne parlez, γράφεις κάλλιον παρ' ὅ,τι λαλεῖς.

Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μετὰ τὰς λέξεις autre, autrement. Il est tout autre qu'il n'était. Il parle autrement qu'il n'agit.

On se voit d'un autre œil qu'on ne voit son prochain.

Ἐκτὸς ἂν τὸ πρῶτον κῶλον ἦναι ἀρνητικόν. Il n'est pas plus riche qu'il était. Vous n'écrivez pas mieux que vous parlez.

Τὸ συμπληροῦν τὴν ἀρνησιν pas ἢ point δύναται νὰ παραλειφθῇ μετὰ τὰ ῥήματα cesser, oser, pouvoir καὶ savoir, ὅταν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ἦναι ἀπαρέμφατον. Il n'a cessé de gronder. Je ne saurais me taire. Καὶ δὲν εἶναι μὲν σφάλμα νὰ προστεθῇ καὶ τὸ μέριον pas ἢ point, ἀλλὰ γλαφυρώτερος γίνεται ὁ λόγος ἀνευ τούτων. Ἄν ὅμως τὸ ἀντικείμενον τοῦ ῥήματος ἦναι ὄνομα, ἢ δὲν ὑπάρχῃ ἀντικείμενον, τὸ pas ἢ point εἶναι ἀναγκασίον. Dieu ne peut pas l'absurde. Je ne cesse pas, je n'ose pas.

Παραλείπεται προσέτι τὸ pas εἰς τὰς φράσεις τὰς ἀρχομένας ἀπὸ τοῦ que εἰς τὴν σημασίαν τοῦ pourquoi, διὰ τί; Que n'avons-nous autant d'ardeur pour la vertu que nous en avons pour le plaisir? Ἡ ἐπὶ εὐχῆς καὶ ἀρχῆς. Que n'est-il à cent lieues de moi!

Ὡσαύτως παραλείπεται τὸ pas μετὰ τὸ depuis que, τοῦ ῥήματος ὄντος κατὰ παρακείμενον. Depuis que je ne vous ai vu. Ἡ μετὰ τὸ il y a συνοδευόμενον ὑπὸ λέξεως δηλούσης ὀρισμένον τινὰ χρόνον. Il y a six mois que je ne lui ai parlé.

Ἄλλ' ἂν τὸ ῥήμα ἦναι κατ' ἐνεστώτα, τίθεται τὸ pas. Il y a six mois que je ne lui parle pas.

Παραλείπεται τέλος μετὰ τὸν σύνδεσμον si εἰς τὴν σημασίαν τοῦ ἐκτὸς αἶ. N'espérez pas obtenir les faveurs du ciel, si vous ne remplissez vos devoirs envers Dieu et envers les hommes.

Εἰς τοὺς συνθέτους χρόνους τῶν ῥημάτων τὸ pas ἢ point παρεντίθεται μετὰ τοῦ βοηθητικοῦ καὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς. Je ne l'ai pas vu. Il n'est pas venu. Ὅταν δὲ τὸ ῥήμα ἦναι κατ' ἀπαρέμφατον, προτάσσεται τοῦ ἀπαρεμφάτου ἢ ἐπιτάσσεται αὐτῷ πρὸς τὸ εὐφραδέστερον. Εἰς πᾶσαν δ' ἄλλην περίστασιν ἐπιτάσσεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ'.

Περὶ τῶν Ὑποθετικῶν Προτάσεων.

Ἡ μὲν ὑπόθεσις ἐκφράζεται διὰ τοῦ ὑποθετικοῦ συνδέσμου *si* καὶ τοῦ ἐνεστώτος ἢ παρατατικοῦ ἢ ὑπερσυντελικοῦ τῆς ὀριστικῆς, οὐδέποτε δὲ διὰ τοῦ μέλλοντος· τὸ δὲ συμπέρασμα διὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς ἢ τοῦ ἐνεστώτος καὶ ἀόριστου τῆς ὑποθετικῆς· ὥστε ῥητέον *si je le vois je lui parlerai* καὶ ὅχι *si je le verrai*.

Ὅιδ' ὁ ἐνεστὼς τῆς ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως, οὐδ' ὁ πρῶτος ἀόριστος αὐτῆς λαμβάνονται ἐν ὑποθέσει μετὰ τοῦ *si*, πλὴν τοῦ δευτέρου ἀόριστου *j'eusse aimé*, ὅστις καὶ ὑπόθεσιν δύνανται νὰ ἐκφράσῃ καὶ τὸ συμπέρασμα· οἷον, *Il n'eût pas mis au jour son ouvrage, s'il n'eût pas cru qu'il pût être utile*, δὲν ἤθελεν ἐκδώσει τὸ σύγγραμμά του, ἂν δὲν ἐφρόνει ὅτι ἡδύνατο νὰ φανῇ χρήσιμον.

Ὅταν ὁ *si* δὲν ἦναι κυρίως ὑποθετικὸς, ἀλλὰ διστακτικὸς, συντάσσεται μετὰ τοῦ μέλλοντος τῆς ὀριστικῆς καὶ τῶν χρόνων ὅλων τῆς ὑποθετικῆς. *Je ne sais si votre frère viendra*.—Demandez-lui s'il *serait* venu avec nous, supposé qu'il n'eût pas eu affaire.

Τὸ ἐπίρρημα *quand* τίθεται ἐνίοτε μετὰ τῶν χρόνων τῆς ὑποθετικῆς ἀντὶ τοῦ συνδέσμου *si*. *Quand l'avare posséderait tout l'or du monde, il ne serait pas encore content* Καὶ ὅλον τοῦ κόσμου τὸ χρυσίον ἂν ἀπέκτα ὁ φιλόχρυσος, πάλιν δὲν θὰ ἔμενεν εὐχαριστημένος.

Εἰς τὰ περὶ ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως σημειωθέντα ἐν τῷ Τεχνολογικῷ προσθέτομεν ὅτι οἱ Γάλλοι μεταχειρίζονται ἐνεστώτα ὑποθετικῆς ἀντὶ μέλλοντος ὀριστικῆς, ὡσάκις ἡ μέλλουσα πράξις θεωρεῖται σχετικῶς πρὸς τὸ παρελθόν· οἷον, τὸ προέβλεπεν ἢ προείδεν ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ, λέγεται *gallicisme*, il prévoyait, il a prévu qu'il *réussirait*. Τὸ δὲ προβλέπει ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ, il prévoyait qu'il réussira.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Περὶ τοῦ συνδέσμου que καὶ περὶ ἄλλων τιῶν Μορίων.

Ὁ σύνδεσμος que εἶναι, ὡς ἐλάβομεν ἤδη ἀφορμὰς νὰ παρατηρήσωμεν, πολύχρηστος καὶ πολυσήμαντος. Ἀλλοτε ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸν *ὅτι*, ἢ τὸν *γὰρ*, ἄλλοτε μὲ τὸν συγκριτικὸν *ἢ*, ἄλλοτε εἶναι ἐρωτηματικὸς ἢ ἀπορηματικὸς καὶ θαυμασμοῦ σημαντικὸς *que ne parlez-vous ?* πῶς δὲν ὁμιλεῖς ; *que ce livre est joli !* τί εὖμορφον τὸ βιβλίον τοῦτο! Πολλάκις δὲ ἀναπληροῖ χρονικὸν ἢ αἰτιολογικὸν ἢ ἐναντιωματικὸν μέρος, οἷα τὸ *puisque*, *lorsque*, *quoique*, *quand*, *comme*, καὶ τὸν ὑποθετικὸν *si*, ὅταν τὸ προηγούμενον κῶλον, μεθ' οὗ τὸ δεύτερον συνδέεται διὰ τοῦ συμπλεκτικοῦ *et* (καὶ), ἄρχεται ἐκ τινος τῶν μορίων τούτων οἷον, *lorsqu'on a des dispositions*, *et qu'on veut étudier*, *on fait des progrès rapides*. — *Un honnête homme ne doit jamais rien faire d'indigne de lui, quand il ne serait pas exposé aux regards du monde, et qu'il n'aurait que lui-même pour témoin de ses actions*. — *Si les hommes étaient sages, et qu'ils suivissent les lumières de la raison*, ils s'épargneraient bien des chagrins. Εἰς τὸ τελευταῖον παράδειγμα τὸ μετὰ τοῦ *que* ῥῆμα suivissent ἐτέθη καθ' ὑποτακτικῇν. Τοῦτο συμβαίνει πάντοτε ὁσάκις ὁ *que* ἐπέχει τόπον τοῦ ὑποθετικοῦ *si*.

Ὁ σύνδεσμος *que* ἀποτελεῖ καὶ ἄλλας διαφόρους φράσεις ἀνάγκην ἔχουσας ἐξηγήσεως.

Λαμβάνεται ἑλλειπτικῶς τοῦ *sans* (χωρὶς)· il ne saurait sortir qu'il ne s'enrhume, ἵσον τῷ *sans* qu'il s'enrhume, *χωρὶς* νὰ πάθῃ κατάρρουν.

Ἐπι χρονικῶς κατ' ἑλλειψιν τοῦ *dès* ἢ aussitôt *que*. Qu'il fasse le moindre excès, il est malade, ἵσον τῷ *dès* qu'il fait, aussitôt qu'il fait. Τοιοῦτόν τι καὶ τὸ τῆς καινῆς γλώσσης, τὴν παραμικράν κατὰ-χρησιν *γὰρ* κάμῃ, ἀσθενεῖ.

Ἐπι ἐναντιωματικῶς μετὰ τῶν χρόνων τῆς ὑποθετικῆς ἐγκλίσεως. Mon ennemi serait le plus brave de tous les hommes, *que* je ne le craindrais pas—et cependant je ne le craindrais pas. Καὶ ἀνδρείστατος τῶν ἀνθρώπων ἂν ἦτον ὁ ἐχθρὸς, πάλιν δὲν θέλω τὸν φοβηθῆναι.

Καὶ ἀντὶ τοῦ *à moins que*. Je ne partirai pas *que* tout ne soit

prêt—à moins que tout ne soit prêt. Δέν ἀναχωρῶ ἂν τὰ πάντα δέν γίνωσιν ἑτοιμα.

*Ἐτι δὲ αἰτιολογικῶς. Rempli qu'il était de ses préjugés il ne voulut convenir de rien—comme il était rempli, ἐπειδὴ ἦν πλήρης, πλήρης ὢν.

*Ἡ ὥς μόριον χρονικόν. Il y a huit jours qu'il est parti—depuis qu'il est parti, ἀφοῦ ἀνεχώρησε.

Προθέσεις συντασσόμεναι αἰτιατικῇ εἶναι αἱ ἐξῆς. Ἀ, de, dès, après, avant, avec, chez, contre, dans, depuis, derrière, dessus, dessous, divers, devant, durant, en, entre, envers, excepté, hors (πλὴν), hormis, malgré, moyennant, nonobstant, outre, par, pour, parmi, pendant, sans, sauf, selon, sous, suivant, sur, touchant, à travers, vers.

Γενικῇ δὲ συντάσσονται αἱ ἐξῆς. Ἀπρὸς, autour, hors (ἐξω), loin, près, proche, à cause, au deçà, au delà, au dessus, au dessous, au dedans, au dehors, au devant, au milieu, au lieu, au travers.

Αἱ ἐξῆς δὲ δοτικῇ, ἥτοι μεσολαβούσης τῆς ἀ. Jusque, attendant, par rapport, quant.

*Ἢ de τίθεται καὶ προτακτικῶς μετὰ τινῶν προθέσεων, οἷον, τῆς ἀπρὸς, τῆς avec, τῆς chez. On l'a peint *d'après* nature. La faiblesse de la raison humaine empêche souvent de discerner le vrai *d'avec* le faux. Je sors *de* chez le président.

Εἰς τὰς παθητικὰς προτάσεις τὸ ποιητικόν αἷτιον παρίσταται ἢ διὰ τῆς προθέσεως par ἢ διὰ τῆς de. *Ὅταν μὲν ἡ ὑπὸ τοῦ ῥήματος ἐκφραζομένη ἐνέργεια ἦναι ὕλική τις ἢ νοερὰ, προτιμᾶται ἡ par. Il a été tué par un tel.—Il a été instruit par un tel. *Ὅταν δὲ ἡ ἐνέργεια ἦναι ὁθικὴ τις, προτιμᾶται ἡ de. L'homme est estimé même de ceux qui n'ont pas de probité.

Αἱ προθέσεις de, à καὶ en δὲν ἐννοοῦνται οὐδέποτε ἀπὸ κοινοῦ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπαναλαμβάνωνται πρὸς ἐνὸς ἐκάστου τῶν ὀνομάτων ἢ ἀπαρεμφάτων. Il dut la vie à la clémence et à la magnanimité du vainqueur.—Il est doux de servir sa patrie et de contribuer à sa gloire.—On trouve les mêmes préjugés en Europe, en Asie, en Afrique, et jusqu'en Amérique.

Αἱ δὲ λοιπαὶ προθέσεις, καὶ μάλιστα αἱ μεσολαβούσαι, ἐπαναλαμ-

βάνονται μὲν ὅταν τὰ ὀνόματα μεθ' ὧν συντάσσονται δὲν ἔχωσι καμμίαν ὁμοιότητα σημασίας πρὸς ἄλληλα, ὡς dans la paix et dans la guerre. — par la force et par l'adresse. Ὅταν δὲ ἦναι ὁμοειδεῖς λέξεις, τίθενται μετὰ τῆς πρώτης ἐννοοῦμεναι εἰς τὰς ἐπομένους ὡς, par la force et la violence.—dans la mollesse et l'oisiveté.—à travers les dangers et les obstacles.

Τὸ συγκριτικὸν plus τίθμενον δις ἐφεξῆς ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἑλληνικὸν ὅσῳ πλέον, τόσῳ πλέον. Plus on lit Homère plus on l'admire, ὅσον περισσότερον ἀναγινώσκει τις τὸν Ὅμηρον, τόσον περισσότερον τὸν θαυμάζει.

Τὸν συμπλεκτικὸν σύνδεσμον et μεταχειρίζονται ἐπὶ τῶν καταφατικῶν προτάσεων, ἐπὶ δὲ τῶν ἀποφατικῶν τὸν ni, ὡς φαίνεται εἰς τὰ ἐξῆς παραδείγματα. Il croit que la terre est une planète, et qu'elle tourne autour du soleil. Il ne croit pas que la terre soit une planète, ni qu'elle tourne autour du soleil. — Il cultive les lettres et les sciences. Il ne cultive pas les lettres ni les sciences.—Cet enfant est instruit et modeste. — Il agit lentement et prudemment. Il n'agit pas lentement ni prudemment.

Ἡ πρόθεσις sans ἢ ἐπαναλαμβάνεται μετὰ τοῦ συνδέσμου et, ἢ ἀντικαθιστᾶται ὑπὸ τοῦ ni. Λέγε λοιπὸν δυοῖν θάτερον, sans joie et sans regret, ἢ sans joie ni regret.

Τὸ ἐπίρρημα aussi (ὡσαύτως) εἶν' εὐχρηστον ἐπὶ τῶν καταφατικῶν προτάσεων, ἐπὶ δὲ τῶν ἀποφατικῶν τὸ non plus. Je sortirai aussi. Je ne sortirai pas non plus.

Τὸ μὲν si καὶ tant εἶναι μόρια ἐπιτακτικά, τὸ δὲ aussi καὶ autant συγκριτικά, τίθενται δὲ τὸ μὲν si καὶ aussi μετὰ τῶν ἐπιθέτων καὶ τῶν ἐπὶρρημάτων, τὸ δὲ tant καὶ autant μετὰ τῶν ῥημάτων καὶ μετοχῶν. Si sage, τόσον πολὺ σοφός, aussi sage, ἐπίσης σοφός, si sagement, aussi sagement. Il travaille tant, τόσον πολὺ ἐργάζεται. Il travaille autant que moi, ἐργάζεται ὅσον κ' ἐγώ. Συντάσσονται δὲ τὸ tant καὶ autant καὶ μετὰ γενικῆς οὐσιαστικοῦ, tant de grandeur, τοσούτον μεγαλειόν, autant de vices que de vertus, τόσαι κακίαι ὡς καὶ ἀρεταί.

Αἱ ἐπίρρηματικαὶ φράσεις en peine, à l'aise, à propos κτλ. δὲν ἐπιδέχονται πρὸ αὐτῶν τὸ ἐπιτακτικὸν si, ὅθεν μὴ λέγῃς si en pei-

ne, si à l'aise, ἀλλὰ μετ' ἄλλου τινός ἐπιτατικοῦ μορίου, si fort en peine, si fort en colère, si bien son aise, il est venu à si bien à propos.

Ἰδιωτισμός γαλλικός εἶναι νὰ ἐκφέρωνται διὰ τῶν συγκριτικῶν μορίων τὰ παρ' Ἑλλήσι διὰ τῶν συμπλεκτικῶν συνδέσμων συνδεόμενα ἐπίθετα· il est aussi bon roi que vaillant capitaine, βασιλεὺς τ' ἀγαθός καρτερός τ' αἰχμητής.

Ἄλλος γαλλισμός εἶναι ὁ ἐξῆς· allons nous promener, il fait si beau! ὅπου τὸ si κεῖται ἐπιτατικῶς ἅμα καὶ αἰτιολογικῶς· ὑπάρχοντες νὰ περιπατήσωμεν, ἰδὲ τί ὠραῖος καιρός!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣΤ'.

Περὶ τινῶν ἰδιωτισμῶν γαλλικῶν.

Πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεως τοῦ αὐτοῦ ῥήματος μεταχειρίζοντα πολλάκις τὸ faire. Il n'aime pas tant son ami qu'il *faisait*, ἀντὶ τοῦ tant qu'il l'aimais, ὅσον τὸν ἠγάπα.

Διὰ τοῦ ἐπιτατικοῦ μορίου trop καὶ τῆς προθέσεως pour ἄποτελεῖται ἡ ἐξῆς φράσις, il est trop honnête homme pour mentir, ἢ τις μεταφέρεται εἰς τὴν ἑλληνικὴν οὕτω πως, τιμιώτερός ἐστιν ὥστε ψευθεῖναι, ἢ κοινώτερον, εἶναι ἀρκετὰ τίμιος ὥστε δὲν θὰ ψευθεῖ. Il est trop grand pour le supporter, μεῖζων ἢ ὥστε φέρειν ὥστε νὰ τὸν ὑποφέρῃ τις. Καὶ ἀρνητικῶς. Il est trop prudent pour ne pas sentir les motifs, εἶναι ἱκανῶς συνετός ὥστε θέλει ἐννοῆσαι τὰ αἴτια κτλ.

Τὰ ῥήματα commencer, finir λαμβάνονται μετ' ἀπαρεμφάτου καὶ τῆς προθέσεως par περιφραστικῶς, ὅπως ἐν τῇ ἑλληνικῇ αἰ μετοχαὶ ἀρχόμενος, τελευτών. Il a commencé par résister. Ἀρχόμενος κατ' ἀρχὰς ἀντέστη. Il a fini par céder. Τελευτών ἢ ἐπὶ τέλους ἐνέδωκε.

Ἡ φράσις à mon tour, à votre tour, à son tour, κτλ. σημαίνει ἐνέργειαν ἐκ περιτροπῆς γινομένην. Vous lirez à votre tour, θ' ἀναγνώσσετε καὶ ὑμεῖς, μετ' αὐτὴν σειράν σας δηλαδή. Τὸ τοιοῦτον ἐξέφραζε

οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες διὰ τῆς δοτικῆς ἐν τῷ μέρει. Ἀναγνώσεται ἐν τῷ μέρει. Il lira à son tour.

Ἡ λέξις *faute* λαμβάνεται ἐνίοτε προθετικῶς μετ' ὀνομάτων ἢ ἀπαριθμῶν σημαίνουσα ἔλλειψιν. Il est mort *faute de secours*, ἀπέθανε δι' ἔλλειψιν συνδρομῆς, *faute de manger*, διὰ τὸ μὴ φάγειν.

Ἡ ἐπιρρήματικὴ φράσις à *force de* ἔχει σημασίαν ὀργανικὴν μετ' ἐπιτάσεως à *force de prières*, διὰ τῶν πολλῶν δεήσεων. Καὶ μετ' ἀπαριθμῶν à *force d'enseigner*, ὅπερ ἡ νεωτέρη ἑλληνικὴ κοινῶς ἐρμηνεύει διὰ τῆς δι-τῆς μετοχῆς, διδάσκων διδάσκων.

Τὸ ἐπιθέτον possible ἔχει εἰς τινὰς φράσεις σημασίαν ἐπιρρήματος ἐπιτακτικοῦ, καὶ ἀναλογεῖ πρὸς τὸ ἑλληνικὸν ὡς οἶόν τε. Le *plutôt possible*, ὡς οἶόν τε, ἢ ἀπλῶς: ὡς τάχιστα.

Εἰς ἀνάλογον σημασίαν, ἥτοι ἐπιτακτικῶς, λαμβάνεται καὶ ἡ λέξις *monde*: le *mieux du monde*, κάλλιστα, le *moins du monde*, ἥκιστα, ἐλάχιστα. Καὶ ἡ ἀρχαία δὲ ἑλληνικὴ μεταχειρίζεται ὁμοίως ἐπιτακτικῶς μετὰ τῶν ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων τὴν γενικὴν ἀνθρώπων, κάλλιστα ἀνθρώπων, ἄριστα ἀνθρώπων, ὡς φαίνεται εἰς τὸ ἐξῆς τεμάχιον Δίωνος τοῦ Χρυσοστόμου. «Φοβούμενος ὁ Ἡρακλῆς μὴ οὐ δύνηται ζῆν ὁμοίως, κάλλιστα ἀνθρώπων ἐθεράπευσεν ἑαυτὸν, πυρὰν νήσας ἐν τῇ Οἶτῃ ξύλων ὡς ξηροτάτων» (Δίων περὶ Ἀρετῆς). ἔνθα ἡ γενικὴ, ἀνθρώπων, προσετέθη ἀπλῶς κατ' ἐπίτασιν. Καὶ παρὰ Πλάτωνι, ἐν Θεαιτήτῳ, ἐστὶ σαφέστερον. Θεαιτήτος. «Τῷ προμῆκει αὐὸ σχήματι ἀπεικάζαντες προμῆκῃ ἀριθμὸν ἐκαλέσαμεν». Σωκράτης. «Κάλλιστα· ἀλλὰ τί μετὰ τοῦτο;» Θεαιτήτος. «Ὅσαι μὲν γραμμαὶ τὸν ἰσοπλευρον καὶ ἐπίπεδον ἀριθμὸν τετραγωνίζουσι, μῆκος ὀρίσασθαι... καὶ περὶ τὰ στερεὰ ἄλλο τοιοῦτον». Σωκράτης. «Ἄριστα γ' αἱ θράσων, ὦ παῖδες».

Τὸ plus d'un λαμβάνεται ἐντὶ τοῦ: πολλοὶ καὶ συντάσσεται μ' ἐνικοῦ ἀριθμοῦ ῥῆμα. Plus d'un poète a traité ce sujet. Plus d'une Pénélope honora son pays. Ἐκτός ἂν τὸ ῥῆμα ἐκφράξῃ ἄλληλοπαθεῖαν τότε μεταχειρίζονται τὸν πληθυντικόν. Plus d'un fripon se dupent l'un l'autre. Ὡσαύτως τὸ συχνότατον plus d'une fois σημαίνει πολλάκις ἢ πλειστάκις, καὶ δύναται νὰ μεταφρασθῇ κατὰ λέξιν διὰ τοῦ: οὐχὶ ἅπαξ, ὅπερ παραπλησίως μεταχειρίζονται οἱ ἀρχαῖοι, μάκιστα δὲ ὁ Εὐριπίδης.

Ἰστέον δ' ὅτι οἱ Γάλλοι ἀποφεύγουσι τὰς μακροσκελεῖς περιόδους,

κατατέμνοντες τὸν λόγον εἰς πολλάς μικρὰς προτάσεις ἀσυντάκτους ἐπιτοπλείστον ἀλλήλαις, ἀπ' ἐναντίας τῆς ἐλληνικῆς, ἣτις οὐκ ἐστὶν τῷ λόγῳ ἀφίνει ἐκκρεμῆς καὶ ἀσυνάρτητον, ἀλλὰ καὶ προτάσει προτάσεως συνδέει, καὶ κεφάλαιον μετὰ κεφαλαίου, οὐ μόνον κεφαλαίῳ, ἀλλὰ καὶ ἡ νεωτέρα αὐτῇ, ἂν καὶ ὅχι τόσον αὐτῇ, καὶ ἀπαραιτήτως. Ὅθεν ὁ μεταφράζων ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ἄς καθίσταται τὸν κομματικὸν λόγον ἐλληνικώτερον, παρεμβάλλων ἔπου δει τοῦ συμπλεκτικοῦ ἢ συλλογιστικοῦ συνδέσμου *μεν, δὲ, καί, ὅθεν*, ἢ τῶν τινὰ τῶν ῥημάτων εἰς μετοχάς, ἢ μεταχειρίζομενος τὰς ἀναφορικὰς ἀντωνυμίας, κτλ.

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ.

ΓΥΜΝΑΣΜΑΤΑ

THE

ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.

Τὰ ἐξῆς παραδείγματα, ἀναγόμενα εἰς τοὺς διαφόρους κατόρας τοῦ Συντακτικοῦ, περιέχουσιν ἐπίτηδες σφάλματα συντακτικὰ, ἅτινα διερευνῶν ὁ μαθητὴς ἐγγυμνάζεται εἰς τὴν τῶν κατόρων ἐφαρμογήν.

Πρὸς εὐκόλῃαν τοῦ μαθητοῦ σημειοῦνται διὰ κυρτῶν γραμμάτων αἱ λέξεις ἐν αἷς κεῖται τὸ σφάλμα.

Εἰς τὸ ἄρθρον.

1. Les personnages les plus ridicules dans le commerce de la société sont ceux qu'on appelle *de* petits maîtres.

2. Les pensées *le* plus sublimes ne sont rien, si elles sont mal exprimées.

3. Un grand cœur, disait un roi de Perse, reçoit *des* petits présents d'une main, et en fait *des* grands de l'autre.

4. L'ycurgue disait aux Spartiates : voulez-vous être toujours libres et respectés ? soyez toujours pauvres, et n'entreprenez jamais *des* conquêtes.

5. Nous avons acheté *pommes et noix*.

6. On le voit toujours avec *de* beaux-esprits ou *de* grands seigneurs.

7. Ceux qui font des antithèses en forçant les mots, sont comme ceux qui font *des* fausses fenêtres pour la symétrie.

8. Le père Du Tertre dit que, si presque tous les nègres sont camus, c'est parce que *les pères et mères* écrasent les nez à leurs enfants.

Εἰς τὴν ἐπιθετικὴν συμφωνίαν.

9. La nature a pour les âmes sensibles un charme et une beauté toujours *nouveaux*.

10. Ils étaient *nue-tête* et *jambes nu*, les pieds chaussés de petites sandales.

11. Les *demis-dieux* des anciens n'étaient que des hommes qui s'étaient distingués par une valeur ou une vertu *extraordinaires*.

12. La *feu* reine était universellement adorée.

13. *Feue* votre mère réunissait les charmes de l'esprit à la bonté du cœur.

14. On trouve dans les fables de la Fontaine une ingénuité, une naïveté *admirables*.

15. Le peuple a toujours les yeux et les oreilles *ouvertes* pour découvrir les défauts des grands.

Εἰς τὰς ἀντωνυμίας.

16. Le premier hommage, que reçoit l'homme d'un mérite supérieur, *est* la haine des sots (σελ. 120, ζ. 28).

17. Estimer quelqu'un et lui donner toute sa confiance *est* l'égaliser à soi.

18. Remarquer les défauts des autres sans faire attention à leurs bonnes qualités *est* être injuste.

19. Régulus, dans son expédition contre Carthage, eut à combattre un prodigieux serpent, contre *qui* il fallut employer toute l'armée romaine.

20. C'est lorsque nous sommes éloignés de notre patrie que nous sentons surtout l'instinct qui nous attache à *elle*.

21. Je ne suis point sa mère, mais lors même que je le serais, je ne saurais lui être plus attachée que je *la* suis.

22. La terre naturellement fertile, *la* serait bien davantage, si elle était mieux cultivée.

23. L'homme inconstant ne ressemble jamais à *soi-même*.

24. Les désirs ont des charmes qui cessent d'exister pour ce lui qui sans cesse s'abandonne à *eux*.

25. Ma haine *va mourir* que j'ai crue immortelle.

26. C'est dans le creuset où l'on éprouve l'or, c'est dans l'adversité où l'on reconnaît l'ami véritable.

27. C'est dans la solitude où toutes les heures laissent des traces, et où le temps est au sage, et le sage à *soi-même*.

28. Sennamor, architecte arabe, florissait vers l'an quinze cent; c'est à lui à *qui* les Arabes doivent deux palais qu'ils ont placés au rang des merveilles du monde.

Εἰς τὴν ῥηματικὴν συμφωνίαν.

29. Le passé est un abîme où se *précipite* le présent et l'avenir.

30. Assez de gens *méprise* le bien, mais peu *sait* le donner.

31. On voit dans les cercles un petit nombre d'hommes et de femmes qui *pense* pour tous les autres et par qui tous les autres parlent et agissent.

32. Tous les hommes donnent facilement conseil, mais il y en a peu qui *soit disposé* à le suivre.

33. Ni le temps ni le malheur ne *doit* effacer de notre cœur le souvenir d'un ami.

34. Alexandre s'étant fait présenter la mère, la femme et les enfants de Darius, *il* leur parla avec bienveillance.

35. Il n'y a rien que la crainte ou l'espérance ne *persuadent* aux hommes.

36. Vieillards, femmes, enfants, personne *n'échappèrent* au carnage.

37. Cincinnatus et Fabius honoraient les dieux. Ni l'un ni l'autre *ne faisait* aucune entreprise sans les consulter.

38. Il est difficile de connaître les hommes; la plupart, comme les plantes, *a* des vertus cachées que le hasard fait découvrir.

39. C'est les Egyptiens qui, les premiers, observèrent le cours des astres, réglèrent l'année et inventèrent l'arithmétique.

40. Celui qui s'arrête dans le chemin de la vertu, *il* a déjà reculé sans s'en apercevoir.

Εἰς τὴν χρῆσιν τῆς ὑποτακτικῆς.

41. Quoique les méchants prospèrent quelquefois, ne pensez pas qu'ils *sont* heureux.

42. Il semble que le temps *est* un ennemi commun contre lequel tous les hommes sont conjurés.

43. Il me semble que rien ne *soit* plus propre à élever l'âme que la contemplation des merveilles de la nature.

44. La sagesse est la seule chose dont la possession *est* certaine.

45. Quoique les douceurs de la vie *sont* souvent le fruit des arts, elles ne sont pas toujours le partage des artistes.

46. L'exemple d'une bonne vie est la meilleure leçon qu'on *peut* donner au genre humain.

47. Le meilleur cortège qu'un prince *peut* avoir est le cœur de ses sujets.

48. Les grands ont peu d'amis qui *sont* plus attachés à leur personne qu'à leur fortune.

49. Le fameux colosse de Rhodes était une des sept merveilles du monde : c'était une statue du soleil assez élevée pour que les vaisseaux *passent* dessous ; elle avait cent cinq pieds de hauteur ; il y avait peu d'hommes qui *puissent* embrasser son pouce.

50. Solon, en mourant, ordonna qu'on *porte* ses os à Salamine, qu'on les *brûle* et qu'on en *jette* la cendre par toute la campagne.

51. On lisait au roi les actions des grands hommes, afin qu'il *gouverne* son état par leurs maximes.

Εἰς τὴν χρῆσιν τῶν μετοχῶν.

52. Sans les chameaux *traversants* les déserts avec la rapidité de l'éclair, la plupart des caravanes seraient ensevelies sous les sables *mouvant*.

53. Qu'elle est imposante cette mer, quand les vents soulevant les flots jusqu'au ciel nous font apercevoir sur leurs sommets *mouvant* des vaisseaux *vacillant*, qui, un moment après, se perdent au fond des abîmes *grondant*.

54. Les hommes *obligeant* ont ordinairement le cœur noble et généreux.

55. Les hommes passent comme les fleurs, qui, *épanoui* le matin, le soir sont *flétri* et *soulé* aux pieds.

56. Nous oublions aisément nos fautes, lorsqu'elles ne sont *su* que de nous.

57. Le premier degré du pardon est de ne plus parler de l'injure qu'on a *reçu*.

58. Superbes montagnes, qui vous a *établi* sur vos fondements? qui vous a *orné* de forêts verdoyantes, de ces arbres fruitiers, de ces plantes si utiles et si *varié*, de tant de fleurs agréables?

59. Le vice est une maladie de l'âme d'autant plus honteuse que ceux qui en sont *attaqué* refusent d'employer les remèdes qui les auraient *guéri*; aussi est-il bien rare que nous nous corrigions des vices qui se sont une fois *emparé* de notre cœur.

60. Que de siècles se sont *écoulé* depuis la création du monde!

61. Les anciens se sont peu *occupé* de physique expérimentale; cependant ils nous ont conservé un grand nombre de faits, qui ont contribué aux progrès que la science a *fait* dans les temps modernes.

62. Madame de Sévigné c'est *rendu* célèbre par le naturel et les grâces qu'elle a *répandu* dans son style.

63. Les hommes qui d'abord s'étaient *servi* de la danse dans leur culte, l'employèrent dans leurs plaisirs, et peu après l'introduisirent au théâtre.

64. Il n'est pas étonnant que ces deux grands écrivains aient été *exposé* à l'envie, et qu'ils se soient vu préférer des concurrents dont les noms se sont *enseveli* dans l'oubli.

65. La nature s'est *montré* une mère bienfaisante, elle a prodigué à ses enfants des biens précieux, dont ils ont abusé.

66. Les plus brillantes réputations ne valent jamais tous les sacrifices qu'elles ont *coûté*: Charles-Quint soupirait après la retraite; Ovide souhaitait d'être un sot.

67. La vertu *excepté*, tout passe comme un songe.

68. Les hommes, que Dieu avait *créé* innocents et parfaits, se sont *perversi*.

Εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ἀρνητικῶν καὶ λοιπῶν μορίων.

69. Il faut user de tout avec modération, de peur que la privation *en soit* trop sensible.

70. Les talents tiennent plus aux circonstances *qu'on le croit*, parce qu'elles déterminent leur essor.

71. Le flatteur qui ne cherche qu'à nous plaire, n'est pas moins dangereux *que ne l'est* l'ennemi qui veut nous perdre.

72. L'honnête homme est celui qui fait tout le bien qu'il peut, et qui ne fait *pas* de mal à personne.

73. Il ne faut *pas* être ni avare ni prodigue, il faut se renfermer dans les bornes d'une sage économie.

74. Toute nation est faible, à moins *qu'elle soit* unie.

75. Le génie et la vertu marchent au travers *les* obstacles.

76. La conversation d'aujourd'hui est toute *en* saillies, *équivoques, calembourgs* et *jolis riens*.

77. Il semblait que la nature s'était pluë à réunir dans Alcibiade tout ce qu'elle peut produire de plus fort *en vices* et *vertus*.

ΠΕΡΙ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΣΤΙΧΟΥΡΓΙΑΣ.

Ὁ μέγιστος καὶ εὐχρηστότερος γαλλικὸς στίχος εἶναι ὁ δωδεκάσλλαβος, ἡ τρίμετρος ἰαμβικὸς· τοῦτον μεταχειρίζονται μάλιστα εἰς τὴν δραματικὴν ποίησιν καὶ τὸ ἔπος· καλεῖται δὲ Ἀλεξανδρινός (vers Alexandrin), διότι ἡ πρώτη χρῆσις αὐτοῦ ἔγεινεν εἰς ἱπποτικόν τι ἔπος τοῦ Μεσαιῶνος, ἐνθα ἐξιστοροῦντο ἐπὶ τὸ θαυμασιώτερον ὁ βίος καὶ τὰ κατορθώματα τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Ὁ δὲ μηχανισμὸς τῆς γαλλικῆς στιχουργίας εἶναι τοιοῦτος· ἀποφεύγουσιν ἐκ παντὸς τρόπου τὴν χασμωδίαν, ὥστε ὅταν ἡ ἡγουμένη λέξις λήγῃ εἰς φωνῆν, ἡ ἐπομένη ἄρχεται πάντοτε ἀπὸ συμφώνου· ἐξαιροῦνται αἱ εἰς ε ἄφωνον λήγουσαι λέξεις, μεθ' ἧς δύναται ν' ἀκολουθῇ φωνῆν· ἀλλὰ τότε ἡ τὸ ε ἄφωνον περιέχουσα συλλαβὴ λογίζεται ὡς μὴδὲν εἰς τὸ μέτρον. Εἰς τὸν στίχον λ. χ. τοῦτον

Contre un peuple en fureur vous exposerez-vous?

ἡ τελευταία συλλαβὴ τοῦ contre καὶ τοῦ peuple δὲν μετρεῖται, ἐνῶ ἐπομένου συμφώνου τὸ ε τῆς ληγούσης ἀποτελεῖ συλλαβὴν, ὡς εἰς τὸν ἐξῆς στίχον,

Prend le sacré couteau, le plonge dans son sein,

ἐνθα ἡ λήγουσα τοῦ ῥήματος plonge ἀποτελεῖ μίαν τῶν δώδεκα τοῦ στίχου συλλαβῶν.

Ἡ τομὴ τοῦ Ἀλεξανδρινοῦ στίχου γίνεται εἰς τὴν ἑκτὴν συλλαβὴν. Τῶν ἀνωτέρω στίχων ἡ τομὴ εἶναι εἰς τὴν λήγουσαν τοῦ fureur καὶ couteau. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ λέξις ἐνθα ὁ στίχος τέμνεται δὲν δύναται νὰ λήγῃ εἰς ε ἄφωνον, ἐκτὸς ἂν τὸ ε τοῦτο πλεονάζῃ ἥτοι τὸ δεύτερον ἡμιστίχιον ἄρχηται ἀπὸ φωνήεντος, ὡς εἰς τὸν ἐξῆς στίχον.

Mais s'il vous faut, Madame, expliquer ma douleur:

Ἡ κατάληξις ent τοῦ τρίτου πληθυντικοῦ προσώπου τῶν παρτα-

τικῶν καὶ ὑποθετικῶν χρόνων δὲν μετρεῖται ὡς συλλαβή, ὡς φαίνεται εἰς τοὺς ἐξῆς στίχους.

Mais yeux ne voyaient plus, je ne pouvais parler . . .

Crois-tu qu'ils me suivraient encore avec plaisir,

Et qu'ils reconnaîtraient la voix de leur visir?

Ἀλλὰ τό ἐντ τοῦ ἐνεστώτος, τοῦ ἀορίστου καὶ τῶν χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς μετρεῖται ὡς συλλαβή.

Sa gloire, son amour, mon père, mon devoir

· Lui donnent sur mon âme un trop juste pouvoir . . .

(Racine. Iphigénie).

Qu'ils viennent donc sur moi prouver leur zèle impie,

Et m'arrachent ce peu qui me reste de vie.

Πᾶς στίχος εἶναι ἢ ἀκατάληκτος ἢ ὑπερκατάληκτος κατὰ μίαν συλλαβὴν, ἔχουσιν οὖν ἄρσωνον· οἱ ἀκατάληκτοι στίχοι καλοῦνται ἄρσενικοὶ (vers masculins), οἱ δὲ ὑπερκατάληκτοι θηλυκοὶ (vers féminins). Εἰς δὲ τὰ ποιήματα οἱ ἄρσενικοὶ καὶ θηλυκοὶ στίχοι διαδέχονται ἀλλήλους ἐναλλάξ ἀνὰ δύο πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ ὁμοιοτελείτου.

Descends du haut des cieux, auguste vérité,

Répands sur mes écrits ta force et ta clarté ;

Que l'oreille des rois s'accoutume à t'entendre.

C'est à toi d'annoncer ce qu'ils doivent apprendre ;

C'est à toi de montrer, aux yeux des nations,

Les coupables effets de leurs divisions.

Dis comment la discorde a troublé nos provinces,

Dis les malheurs du peuple et les fautes des princes.

(Voltaire, la Henriade).

Οἱ δύο πρῶτοι στίχοι εἶναι ἄρσενικοί, οἱ ἐπόμενοι δύο θηλυκοί, ἡ τρίτη συζυγία σύγκειται αὐθις ἐκ δύο ἄρσενικῶν, ἡ τετάρτη ἐκ δύο θηλυκῶν, καὶ οὕτως ἐφεξῆς. Συνδυάζονται δὲ καὶ κατὰ διατρίτους ἄλλους τρόπους εἰς τὴν λυρικὴν ποίησιν, ὡς ὅταν τὸ ὁμοιοτελείτου διάκειται κατὰ σχῆμα τετράγωνον·

Dès qu'on signale une nef vagabonde,

Serait-ce lui, disent les potentas,

Vient-il encore redemander le monde?

Armons soudain deux millions de soldats.

(Béranger).

Ἡ κατὰ σχῆμα χιαστὸν, ἥτοι ὅταν ὁ πρῶτος στίχος συμφωνῇ μὲ τὸν τέταρτον, ὁ δεῦτερος μὲ τὸν τρίτον.

Προσὸν ἀπαραίτητον τῆς γαλλικῆς στιχουργίας εἶναι τὸ ὁμοιοτέ-
λευτον (la rime), διότι ἡ ποίησις αὕτη ἐλάχιστον μετέχουσα ῥυθμοῦ
δὲν ἤθελε σχεδὸν διακρίνεσθαι ἐκ τοῦ πεζοῦ λόγου ἄνευ τοῦ κόσμου
τῆς ὁμοιοκαταληξίας.

Ἐκτὸς τοῦ δωδεκασύλλαβου ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα μέτρα· ὁ δεκα-
σύλλαβος στίχος ἀρμύζων μάλιστα εἰς τὴν λυρικὴν ποίησιν, ὁ ὀκτα-
σύλλαβος, ἑπτασύλλαβος μέχρι τοῦ δισύλλαβου· οἱ δὲ τῶν ἑνδεκα καὶ
ἐννέα συλλαβῶν δὲν ἀποτελοῦσιν ἴδια μέτρα, ἀλλὰ παρεμβάλλονται
εἰς τὰ λοιπά. Τὰ διάφορα ταῦτα μέτρα περιέχονται ὅλα εἰς ποίημά
τι τοῦ Βίκτωρος Οὐγίου ἐπιγραφόμενον les Djinns (πνεύματα) ἐν τοῖς
ἀνατολικοῖς ᾄσμασι.

α' Στροφή. Δισύλλαβοι.

Murs, ville,
Et port,
Asile
De mort,
Mer grise
Où brise
La brise:
Tout dort.

β' Στροφή. Τρισύλλαβοι.

Dans la plaine
Naît un bruit ;
C'est l'haleine
De la nuit κτλ.

γ' Στροφή. Τετρασύλλαβοι.

La voix plus haute
Semble un grelot:
D'un nain qui saute
C'est le galop.

δ' Στροφή. Πεντασύλλαβοι.

La rumeur approche ;
L'écho la redit.
C'est comme la cloche
D'un couvent maudit ! κτλ.

ε' *Στροφή. Έξασύλλαβοι.*

Dieu ! la voix sépulcrale
Des djinns... ! quel bruit ils font ?
Fuyons sous la spirale
Ce l'escalier profond ! κτλ.

ς' *Στροφή. Έπτασύλλαβοι.*

C'est l'essaim des djinns qui passe
Et tourbillonne en sifflant.
Les ifs que leur vol fracasse
Craquent comme un pin brûlant κτλ.

ζ' *Στροφή. Όκτασύλλαβοι.*

Ils sont tout près ! Tenons fermée
Cette salle où nous les narguons.
Quel bruit dehors ! hideuse armée
De vampires et de dragons ! κτλ. κτλ.

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

	Σελ.
Πρόλογος	3

ΜΕΡΟΣ Α'. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛ. Α'.	Περὶ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς προφορᾶς αὐτῶν.	7
ΚΕΦΑΛ. Β'.	Περὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου.....	21
ΚΕΦΑΛ. Γ'.	Περὶ Ἐκφράσεως καὶ Ὀνόματος.....	22
ΚΕΦΑΛ. Δ'.	Περὶ σχηματισμοῦ τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀνομάτων	25
ΚΕΦΑΛ. Ε'.	Περὶ γένους τῶν ὀνομάτων.....	26
	Παρατηρήσεις τινὲς ἐπὶ τῶν ὀνομάτων.....	29
ΚΕΦΑΛ. ΣΤ'.	Περὶ ἐπιθέτου	30
	Κανόνες περὶ σχηματισμοῦ τοῦ θηλυκοῦ γένους.	—
	Περὶ συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν	32
ΚΕΦΑΛ. Ζ'.	Περὶ τῶν ἀριθμητικῶν ὀνομάτων	33
ΚΕΦΑΛ. Η'.	Περὶ Ἀντωνυμιῶν	35
ΚΕΦΑΛ. Θ'.	Περὶ Ῥήματος	41
	Περὶ σημασίας χρόνων.....	42
	Σχηματισμὸς τοῦ βοηθητικοῦ ῥήματος avoir ..	43
	Σχηματισμὸς τοῦ βοηθητικοῦ ῥήματος être....	45
	Πρώτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς er.....	47
	Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς Α' συζυγίας.	49
	Δευτέρα συζυγία τῶν ληγόντων εἰς ir.....	50
	Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς Β' συζυγίας.	51
	Τρίτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς oir.....	52
	Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ῥημάτων τῆς Γ' συζυγίας.	54
	Τετάρτη συζυγία τῶν ληγόντων εἰς re.....	—

ΚΕΦΑΛ. Γ'.	Περὶ Μετοχῆς	Σελ. 56
ΚΕΦΑΛ. ΙΑ'.	Περὶ παθητικοῦ ῥήματος	57
ΚΕΦΑΛ. ΙΒ'.	Περὶ τῶν οὐδετέρων ῥημάτων	59
	Σχηματισμὸς τοῦ οὐδετέρου ῥήματος tomber . .	—
ΚΕΦΑΛ. ΙΓ'.	Περὶ τῶν αὐτοπαθῶν ῥημάτων	61
	Σχηματισμὸς τῶν αὐτοπαθῶν ῥημάτων	—
	Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν αὐτοπαθῶν ῥημάτων . .	63
ΚΕΦΑΛ. ΙΔ'.	Περὶ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων	64
ΚΕΦΑΛ. ΙΕ'.	Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ῥημάτων εἰς τὰς ἐ- ρωτήσεις	—
ΚΕΦΑΛ. ΙΣΤ'.	Περὶ παραγωγῆς τῶν χρόνων τῶν ῥημάτων . .	66
ΚΕΦΑΛ. ΙΖ'.	Περὶ ἀνωμάλων ῥημάτων	67
ΚΕΦΑΛ. ΙΗ'.	Κανόνες ἀναγόμενοι εἰς τὸν σχηματισμὸν τῶν διαφόρων ῥημάτ. ὁμαλῶν τε καὶ ἀνωμάλων .	81
ΚΕΦΑΛ. ΙΘ'.	Περὶ τῆς χρήσεως τῶν δύο βοηθητικῶν ῥημά- των avoir καὶ être	83
ΚΕΦΑΛ. Κ'.	Περὶ προθέσεως	83
ΚΕΦΑΛ. ΚΑ'.	Περὶ ἐπιρρήματος	86
ΚΕΦΑΛ. ΚΒ'.	Περὶ Συνδέσμου	88
ΚΕΦΑΛ. ΚΓ'.	Περὶ Ἐπιφωνήματος	—
ΚΕΦΑΛ. ΚΔ'.	Κανόνες Ὁρθογραφίας	88

ΜΕΡΟΣ Β'. ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΝ.

ΚΕΦΑΛ. Α'.	Χρήσις τῶν ἄρθρων	91
ΚΕΦΑΛ. Β'.	Περὶ ἐπιθετικῆς συμφωνίας	91
ΚΕΦΑΛ. Γ'.	Χρήσις τῶν ἀντωνυμιῶν	91
	Προσωπικαί	—
	Δεικτικαί	101
	Κτητικαί	101
	Ἀναφορικαί	101
	Περὶ τῆς ἀορίστου ἀντωνυμίας même	101
	Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tout	101
	Περὶ τῆς quelque	111
	Περὶ τῆς ἀντωνυμίας tel	111

Σελ.

Περὶ τοῦ personne..... 113

Περὶ τοῦ aucun..... —

Περὶ τοῦ rien..... 114

Περὶ τοῦ nul..... —

Περὶ τοῦ quiconque, quelconque καὶ ἄλλων τι-
νῶν ἀορίστων ἀντωνυμιῶν..... —

ΚΕΦΑΛ. Δ'. Περὶ ῥήματος..... 116

ΚΕΦΑΛ. Ε'. Περὶ συμφωνίας τοῦ ὑποκειμένου μετὰ τοῦ ῥή-
ματος..... 118

ΚΕΦΑΛ. ΣΤ'. Ἀλλαι ἀνωμαλῖαι εἰς τὴν ῥηματικ. συμφωνίαν. 119

ΚΕΦΑΛ. Ζ'. Περὶ τοῦ ἀντικειμένου..... 121

ΚΕΦΑΛ. Η'. Ὅταν ἀντικείμενον τοῦ ῥήμ. ᾗναι ἀπαρέμφατον. 123

Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιν ἀπαρέμφατον με-
τὰ τῆς προθέσεως à..... —Ῥήματα θέλοντα τὸ κατόπιν ἀπαρέμφατον με-
τὰ τῆς προθέσεως de..... 124

ΚΕΦΑΛ. Θ'. Περὶ χρήσεως τῆς ὑποτακτικῆς..... 126

ΚΕΦΑΛ. Ι'. Περὶ χρήσεως τῶν χρόνων τῆς ὑποτακτικῆς... 128

ΚΕΦΑΛ. ΙΑ'. Περὶ τῆς ἀπαρεμφάτου..... 129

ΚΕΦΑΛ. ΙΒ'. Περὶ Μετοχῆς..... 131

Περὶ τῆς παθητικῆς μετοχῆς..... 32

ΚΕΦΑΛ. ΙΓ'. Περὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀρνητικῶν μορίων... 5

ΚΕΦΑΛ. ΙΔ'. Περὶ τῶν ὑποθετικῶν προτάσεων..... 38

ΚΕΦΑΛ. ΙΕ'. Περὶ τοῦ συνδέσμου que καὶ περὶ ἄλλων τινῶν
μορίων..... —

ΚΕΦΑΛ. ΙΣΤ'. Περὶ τινων ἰδιωτισμῶν γαλλικῶν..... 142

Γυμνάσματα τῆς Γαλλικῆς Συντάξεως..... 145

Περὶ Γαλλικῆς Στιχοποιίας..... 151

ΑΔ.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Дмитро Кендрія Віталюк Вероніка

400

ΚΑ Καρασούσας, Ι.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ἀριθ. χρ. 3497

Ἡμερομηνία
ἐπιστροφῆς

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας